EVIE WOODS

LIBRĂRIA PIERDUTĂ

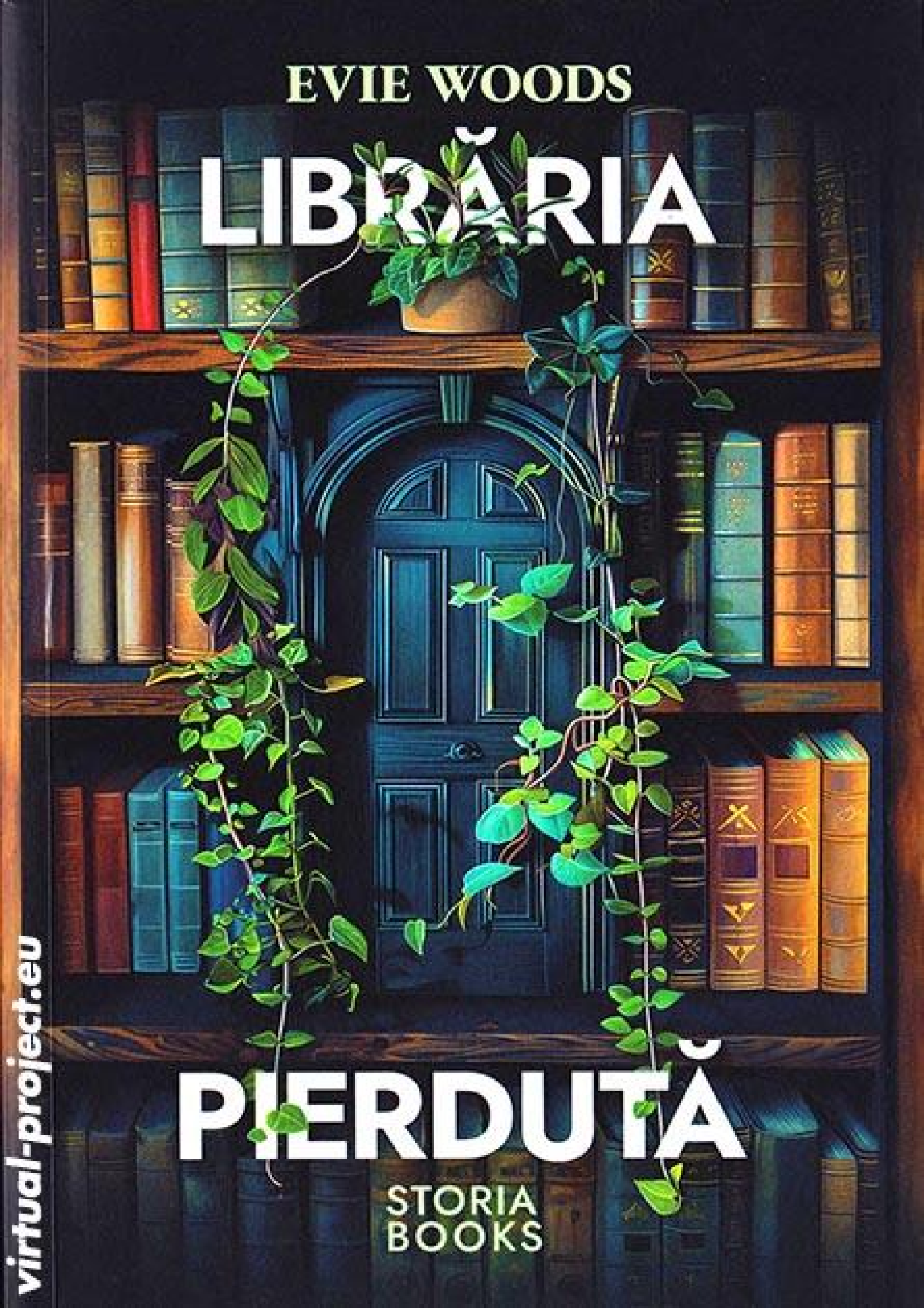

STORIA BOOKS

virtual-project.eu

EVIE WOODS

LIBRĂRIA PIERDUTĂ

Original: *The Lost Bookshop* (2023)

Traducere din limba engleză:
IRINA STOICA

virtual-project.eu

STORIA BOOKS

— 2024 —

Tuturor iubitorilor de lectură

PROLOG

Străzile ploioase din Dublin într-o zi rece de iarnă nu erau un loc potrivit pentru ca un băieţel să piardă vremea de pomană, asta dacă nu cumva acelaşi băiat stătea cu nasul lipit de vitrina celei mai fascinante librării. Înăuntru străluceau lumini, iar copertele colorate îl tentau, promiţându-i poveşti de aventură şi-n care să evadezi. Vitrina era ticsită cu noutăţi şi cu tot felul de ornamente; baloane cu aer cald în miniatură aproape atingeau tavanul, în timp ce cutii muzicale cu păsări mecanice şi carusele se învârteau şi răsunau melodios. Doamna de dinăuntru l-a văzut şi i-a făcut semn să intre. Băiatul a scuturat din cap şi a roşit uşor.

— O să întârzii la şcoală, i-a spus de afară.

Femeia a dat din cap şi a zâmbit. Părea destul de prietenoasă.

— Doar un minut, a zis el, după ce s-a luptat preţ de trei secunde bune cu dorinţa de a intra în librărie.

— Un minut să fie.

Femeia era în spatele tejghelei, scotea şi mai multe cărţi dintr-o cutie mare de carton. S-a uitat puţin la băiat, i-a văzut cămaşa scoasă din pantaloni, claia de păr care scăpase nepieptănată de ceva vreme şi şosetele desperecheate. A zâmbit uşor. Librăria lui Opaline era un magnet pentru băieţei şi fetiţe.

— În ce clasă eşti?

— În clasa a treia, la Sf. Ignatius, i-a spus băiatul, întinzându-se să vadă mai bine avioanele de lemn care păreau să zboare spre tavanul boltit.

— Şi îţi place?

Gândul l-a făcut pe băieţel să pufnească.

Femeia l-a lăsat să frunzărească o carte veche de trucuri de magie, dar după câteva minute băiatul a venit lângă ea şi a început să se uite la obiectele de papetărie.

— Poţi să mă ajuţi, dacă vrei. Trimit invitaţii pentru o lansare de carte.

Băiatul a dat din umeri şi a început să o imite, să împăturească scrisorile şi să le pună în plicuri cu puţin prea mult entuziasm. Se strâmba uşor de la efort şi constelaţia de pistrui de pe obraji căpăta noi forme.

— Ce înseamnă Opaline? a întrebat, pronunţând numele cu prea multe silabe.

— Opaline e un nume.

— E numele tău?

— Nu, pe mine mă cheamă Martha.

Femeia şi-a dat seama că băieţelul nu era mulţumit de explicaţie.

— Pot să-ţi spun o poveste despre ea, dacă vrei. Nici ei nu-i plăcea şcoala prea mult. Sau să respecte regulile.

— Sau să i se spună ce să facă? a sugerat băieţelul.

— O, mai ales asta, a spus Martha şi a zâmbit complice. Uite, cât termini tu de pus scrisorile în plicuri, eu mă duc să fac nişte ceai. O poveste bună începe întotdeauna cu o ceaşcă de ceai.

CAPITOLUL 1
— OPALINE —

Londra, 1921

Mi-am lăsat degetele să mângâie cotorul cărţii, permiţând literelor gravate pe copertă să mă ghideze spre ceva tangibil; ceva în care credeam mai mult decât în ficţiunea care se desfăşura în faţa mea. Aveam 21 de ani şi mama hotărâse că a venit vremea să mă mărit. Nu mă ajuta nici faptul că fratele meu, Lyndon, îşi găsise o creatură nătângă, care tocmai moştenise afacerea familiei; importau cine ştie ce dintr-un loc uitat de lume. Abia ascultam ce spune.

— O femeie de vârsta ta are doar două opţiuni, a decretat mama, în timp ce a pus pe masa de lângă fotoliul ei o ceaşcă şi o farfurioară. Fie se mărită, fie îşi găseşte un loc de muncă potrivit fragilităţii ei.

— Fragilitate? am repetat, nevenindu-mi să cred.

M-am uitat în jur, în salonul cu vopsea scorojită şi perdele spălăcite şi i-am admirat vanitatea. Se măritase cu cineva cu o situaţie mai proastă decât a ei şi avusese grijă să-i amintească mereu asta tatei, ca nu cumva să uite.

— Chiar trebuie să faci asta acum? a întrebat Lyndon, fratele meu, când doamna Barrett, camerista, a dat să cureţe cenuşa din sobă.

— Doamna mi-a cerut să fac focul, a spus femeia, pe un ton care nu trăda nici urmă de respect.

Locuia cu noi de când mă ştiam şi primea ordine doar de la mama. Pe noi, ceilalţi, ne trata ca pe nişte impostori de duzină.

— Concluzia e că trebuie să te măriţi, a repetat Lyndon, în timp ce traversa camera şchiopătând, sprijinindu-se în baston.

Era cu 18 ani mai mare decât mine şi toată partea dreaptă a corpului îi fusese mutilată de un şrapnel, în timpul bătăliei din Flandra; fratele pe care îl ştiam rămăsese îngropat undeva pe acel câmp de

luptă. Ororile care i se citeau în ochi mă îngrozeau şi, deşi nu-mi plăcea să recunosc asta, începuse să-mi fie teamă de el.

— E un partener potrivit. Pensia lui tata nici măcar nu îi ajunge mamei să ţină casa în ordine. A sosit vremea să-ţi scoţi capul din cărţi şi să înfrunţi realitatea.

Am strâns şi mai tare cartea la piept. O primă ediţie rară din *La răscruce de vânturi,* primită în dar de la tata, odată cu dragostea pentru lectură. Ca pe un talisman, ţineam cu mine întotdeauna cartea cu coperte de stofă, pe al cărei cotor era scris cu litere aurii, în mod mincinos, „de autoarea romanului *Jane Eyre”.* Dăduserăm de ea complet întâmplător la un târg de vechituri din Camden (un secret pe care nu i-l puteam dezvălui mamei). Mai târziu aveam să aflu că editorul englez al lui Emily permisese această eroare ca să profite de succesul comercial al romanului *Jane Eyre.* Nu era în cea mai bună stare; copertele de stofă erau tocite pe la colţuri şi cea de pe spate avea un *v* scrijelit pe ea. Unele pagini se desprindeau şi firele care le legau erau tocite de trecerea timpului şi de uz. Dar, pentru mine, în ciuda tuturor acestor defecte, inclusiv a mirosului de fum de ţigară impregnat în pagini, era ca o maşină a timpului. Poate atunci au fost semănate seminţele. O carte nu este niciodată ceea ce pare. Cred că tata sperase ca dragostea mea pentru cărţi să-mi stârnească şi un interes pentru şcoală, dar, din contră, m-a făcut să urăsc tot ce învăţam în clasă. Aveam tendinţa să trăiesc în propria imaginaţie, aşa că, în fiecare seară, fugeam acasă de la şcoală şi îi ceream să-mi citească. Era un simplu funcţionar, un bărbat onest pasionat de învăţătură. Spunea mereu că toate cărţile acestea sunt mai mult decât doar nişte cuvinte pe o pagină; sunt portaluri către alte locuri, către alte vieţi. M-am îndrăgostit de cărţi şi de lumile vaste pe care le adăpostesc şi asta i se datora în totalitate tatei.

— Dacă îţi apleci puţin capul, mi-a spus odată, poţi să auzi cum cărţile mai vechi îşi şoptesc

secretele.

Am găsit o carte veche pe un raft, cu copertă de piele de vacă şi paginile îngălbenite de vreme. Am adus-o lângă ureche şi am închis ochii strâns; mi-am imaginat că puteam să aud secretele importante pe care autorul încerca să mi le spună. Dar n-am putut să aud nimic, cel puţin nu cuvinte.

— Ce auzi? m-a întrebat.

Am aşteptat câteva clipe, am lăsat sunetul să-mi umple urechile.

— Aud marea!

Era ca şi cum aveam o scoică la ureche, aerul zbura printre pagini. A zâmbit şi m-a mângâiat pe obraz.

— Respiră, tata? l-am întrebat.

— Da, a zis, poveştile respiră.

Când a fost răpus în cele din urmă de gripa spaniolă din 1918, am vegheat la căpătâiul lui toată noaptea, ţinându-i mâna rece între ale mele, citindu-i povestea lui preferată. *Istoria personală, aventurile, experienţa şi observarea lui David Copperfield,* de Charles Dickens. Poate era o prostie, dar o parte din mine spera că îl vor aduce înapoi cuvintele.

— Refuz să mă căsătoresc cu un bărbat pe care nici măcar nu l-am cunoscut, doar ca să sporesc averea familiei. E o idee absurdă!

Doamna Barrett a scăpat peria din mână şi zgomotul de metal pe marmură l-a făcut pe fratele meu să tresară. Ura zgomotele puternice.

— Pleacă!

Biata femeie avea probleme cu genunchii şi de-abia din a treia încercare a reuşit să se ridice şi să iasă din cameră. N-o să aflu niciodată cum s-a abţinut să nu trântească uşa în urma ei.

Mi-am continuat discursul.

— Dacă sunt o povară aşa de mare pentru voi, o să mă mut.

— Şi unde, Doamne iartă-mă, crezi că o să te duci? N-ai niciun ban, a spus mama.

Avea 60 de ani acum şi mereu se referea la mine ca la „mica lor surpriză”, ceea ce ar fi putut suna chiar drăguţ, dacă n-aş fi ştiut că ura surprizele. Faptul că am crescut într-o familie cu părinţi mai în vârstă mi-a accentuat nevoia de a scăpa şi de a experimenta lumea modernă.

— Am prieteni, am insistat. Aş putea să lucrez.

Mama a început să ţipe.

— Lovi-te-ar blestemele, copil nerecunoscător! a strigat Lyndon şi m-a apucat de încheieturi când am încercat să mă ridic.

— Mă doare.

— O să te doară şi mai tare dacă nu faci ce îţi spunem.

Am încercat să mă eliberez, dar nu s-a lăsat. M-am uitat la mama, care analiza cu atenţie covorul de pe podea.

— Înţeleg, am zis în cele din urmă, dându-mi seama că Lyndon era bărbatul casei acum şi că el urma să ia toate deciziile.

— Bine.

Tot nu-mi dăduse drumul şi îi simţeam respiraţia stătută pe faţă.

— Bine, am zis.

L-am privit în ochi şi am încercat iar să mă eliberez.

— O să mă întâlnesc cu pretendentul ăsta.

— O să te măriţi cu el, m-a asigurat şi mi-a dat drumul încet.

Mi-am netezit fustele şi mi-am pus cartea sub braţ.

— Prea bine. Aşa rămâne atunci, a zis Lyndon şi a aruncat o privire peste umărul meu. O să-l invit pe Austin la cină azi şi vom aranja totul.

— Da, frate, i-am zis, înainte să mă retrag în dormitorul meu de la etaj.

~

Am deschis primul sertar din comodă şi am găsit o ţigară pe care o furasem din rezerva pe care doamna Barrett o ţinea ascunsă în bucătărie. Am

deschis fereastra şi am aprins vârful, inhalând încet, ca o *femme fatale* din filme. M-am aşezat la masă şi am pus ţigara pe o scoică veche pe care o culesesem de pe plajă cu o vară în urmă, în timpul unei vacanţe fără griji cu prietena mea cea mai bună, Jane, înainte să se căsătorească. În ciuda faptului că femeile puteau vota acum, o căsătorie bună tot era văzută ca singura lor opţiune.

M-am uitat la reflexia mea din oglindă şi mi-am atins uşor clavicula, acolo unde mi se termina părul. Mama aproape a leşinat când a văzut ce am făcut cu cozile mele lungi.

— Nu mai sunt o fetiţă, i-am spus.

Dar oare chiar credeam asta? Aveam nevoie să fiu o femeie modernă. Aveam nevoie să risc. Dar, fără bani, ce altă variantă aveam în afară de a-i asculta pe cei din familie? Şi atunci mi-am adus aminte de cuvintele tatei… *Cărţile sunt ca nişte portaluri.* Am aruncat din nou o privire spre bibliotecă şi am mai tras adânc un fum.

— Ce ar face Nellie Bly? m-am întrebat, aşa cum făceam adesea.

Pentru mine, ea era întruchiparea curajului – o pionieră a jurnalismului american care, inspirată de cărţile lui Jules Verne, a călătorit în jurul lumii în 72 de zile, 6 ore şi 11 minute. Spunea mereu că, dacă îţi foloseşti energia cum trebuie, poţi să faci orice. Dacă aş fi fost băiat, aş fi putut să-mi exprim dorinţa de a porni în Marele Tur al Europei[1] înainte să mă căsătoresc. Îmi doream să cunosc şi alte culturi. Aveam 21 de ani şi nu făcusem nimic. Nu văzusem nimic. M-am uitat iar la cărţile mele şi am luat o decizie înainte să mi se stingă ţigara.

~

— Cât poţi să-mi dai?

L-am privit pe domnul Turton cum îmi analiza exemplarele din *La răscruce de vânturi* şi *Cocoşatul de la Notre Dame.*

Era proprietarul unei prăvălii înghesuite, care era de fapt un coridor lung, fără ferestre. Fumul de pipă

făcea aerul vâscos şi curând au început să-mi lăcrimeze ochii.

— Două lire, iar asta pentru că sunt generos.

— A, nu, am nevoie de mult mai mult.

A văzut exemplarul tatei din *David Copperfield* şi, înainte să apuc să-i zic ceva, a început să-l răsfoiască.

— Nu e de vânzare. Are… valoare sentimentală.

— A, asta chiar e interesantă. Este cunoscută drept „ediţie de lectură", pentru că Dickens ar fi citit din ea la lecturile publice.

Nasul lui cârn şi ochii mici îl făceau să semene cu un bursuc sau cu o cârtiţă. A început să adulmece cartea valoroasă, ca pe o trufă.

— Da, ştiu, i-am zis, încercând să smulg cartea din labele lui lacome.

A continuat s-o laude, ca şi cum încerca s-o vândă la licitaţie.

— Minunat legată în piele lustruită de vacă. O ediţie fermecătoare; pe cotor este un scris auriu frumos ornat; toate marginile paginilor sunt aurite; cu copertele interioare originale marmorate.

— Tatăl meu mi-a dăruit cartea asta. Nu e de vânzare.

S-a uitat la mine peste ochelari şi m-a analizat atent.

— Domnişoară…?

— Domnişoară Carlisle.

— Domnişoară Carlisle, este unul dintre cele mai bine păstrate exemplare din această ediţie rară pe care le-am văzut vreodată.

— Şi are ilustraţii semnate de Halbot K. Browne. Îi puteţi vedea pseudonimul acolo, Phiz, am adăugat cu mândrie.

— Aş putea să-ţi ofer 15 lire.

Lumea a amuţit brusc, aşa cum se întâmplă adesea înainte de o decizie importantă. O cale era libertatea, împreună cu necunoscutul. Alta era doar o colivie aurită.

— 20 de lire, domnule Turton, şi batem palma.

A făcut ochii mici şi privirea lui a trădat un zâmbet dispreţuitor. Ştiam că avea să plătească, aşa cum ştiam şi că aveam să-mi dedic întreaga viaţă încercării de a recăpăta cartea. Când s-a întors cu spatele, am strecurat înapoi în buzunar exemplarul din *La răscruce de vânturi* şi am plecat.

Aşa a început cariera mea de negustor de cărţi.

CAPITOLUL 2
— MARTHA —

Dublin, cu 9 luni în urmă…

Când am ajuns prima dată la casa de cărămidă în stil georgian de pe Ha'penny Lane, în acea seară întunecată şi rece, cu ploaia şiroindu-mi pe jachetă, nu plănuisem să rămân. Femeia de la telefon nu păruse deloc prietenoasă, dar nu aveam unde altundeva să mă duc şi nici bani prea mulţi. Călătoria mea spre Dublin începuse cu o săptămână în urmă, din cealaltă parte a ţării, într-o staţie de autobuz pustie, la marginea satului meu. Nu ştiu cât am stat în staţie, dacă mi-a fost cald sau frig ori dacă a trecut cineva pe lângă mine. Toate simţurile mele erau amorţite de o dorinţă covârşitoare – să plec. Nu puteam să văd cu ochiul drept, aşa că nu am observat când a oprit în cele din urmă autobuzul. Îmi simţeam tot corpul amorţit, dar, când m-am desprins de pe zidul de piatră, coastele mele au ripostat. Totuşi, nu voiam să-mi las gândurile să mă poarte iar către acel moment. Nu încă. Chiar şi când şoferul a coborât să mă ajute cu bagajul şi s-a uitat la mine ca şi cum aş fi scăpat de la o închisoare, n-am vrut să-mi las gândurile să mă poarte înapoi acolo.

— Unde mergeţi? m-a întrebat.

Oriunde, cât mai departe de aici.

— La Dublin, i-am răspuns.

Dublin ar putea să fie suficient de departe. M-am uitat pe geam şi am văzut cum lăsam satele în urmă. Uram nenorocitele astea de câmpuri, orăşelele cu o singură şcoală, o biserică şi 12 puburi. Tot acel gri care mă sufoca. Probabil că am adormit, pentru că am tresărit brusc, crezând că e iar deasupra mea – încercam să-mi apăr faţa cu mâinile. Nu ştiam ce să apăr mai întâi. Era prea rapid. Şi, când a apucat vătraiul, totul s-a spulberat. Totul. Fiecare speranţă. Fiecare speranţă stupidă şi naivă. În acel moment

am învăţat ceva: eşti pe cont propriu în lumea asta. Nimeni nu vine să te salveze. Oamenii nu se schimbă brusc, nu spun că le pare rău şi încep să te trateze cu respect. Sunt un amestec de durere şi suferinţă şi se descarcă pe cine apucă. A trebuit să mă salvez singură.

— Doar o cafea şi un sendviş cu brânză, vă rog, i-am zis chelnerului, după ce am ales cel mai ieftin preparat din meniu.

Nu avusesem noroc online, aşa că am luat un ziar local şi am început să caut locuri de muncă. După o săptămână petrecută într-un hostel, începusem deja să rămân fără bani. Şi atunci l-am văzut brusc: Se *caută menajeră permanentă.* Am format numărul şi a doua zi m-am trezit pe treptele unei case grandioase, bătând la o uşă neagră şi lucioasă. *Madame* Bowden, aşa cum mi s-a zis să mă adresez, era diferită de toţi oamenii pe care îi cunoscusem până atunci. Era ca un personaj dintr-un serial istoric vechi, purta o eşarfă din pene şi cercei cu diamante. În mai puţin de cinci minute a început deja să-mi povestească despre trecutul ei de la Theatre Royal, când dansa cu trupa Royalettes şi juca în piese vechi, de care nu am auzit niciodată.

— Oamenii zic că sunt excentrică, dar eu zic că sunt ei plictisitori, aşa că totul e relativ. Cum ziceai că te cheamă?

— Martha, am repetat a treia oară, în timp ce o urmam spre beci.

Avea baston şi, deşi se folosea de el ca să gesticuleze larg, era destul de agilă. Probabil avea în jur de 80 de ani, dar părea fără vârstă – o actriţă care alesese un personaj îngheţat în timp.

— Ultima fată a fost foarte fericită aici, a remarcat pe un ton care mă avertiza că ar trebui să simt la fel.

Era atât de întuneric, încât nu am putut distinge nimic, în afară de fereastra micuţă de lângă tavan, prin care puteam să văd picioarele oamenilor care

treceau pe stradă. A aprins un întrerupător cu bastonul şi, după ce becul din lustra de pe tavan s-a aprins, am putut vedea un pat de o persoană în colţ şi un dulap în partea cealaltă. Lângă uşă era o chicinetă şi, lângă ea, o uşă care ducea spre o baie mică, cu duş. Linoleumul de pe jos se încreţise la margini şi tapetul nu se lăsase mai prejos, dar m-am simţit imediat în siguranţă. Era al meu. Un spaţiu despre care puteam spune că era al meu. Puteam să închid uşa şi să nu-mi fac griji că cineva ar putea s-o spargă.

— Deci? a întrebat *madame* Bowen, ridicând din sprâncene.

— E foarte drăguţ, am răspuns.

— Normal că e. Ce ţi-am zis?

— Sunt angajată?

A făcut ochii mici şi m-a analizat din cap până în picioare – eram cât se poate de neîngrijită. Am mulţumit tuturor sfinţilor pentru vederea ei slabă, pentru că nu a părut să observe vânătăile de pe faţa mea sau, dacă le-a văzut, nu au făcut-o să se răzgândească.

— A, aşa cred, a cedat. Dar nu te bucura prea mult, te angajez pentru că nu am de ales. Nu s-a mai prezentat nimeni. Îţi vine să crezi? Asta e problema cu generaţia ta. Nu sunteţi dispuşi să munciţi o zi măcar. Numai „tikkity-tok" şi speraţi să vă pice bani din cer.

Încă vorbea când a început să se îndepărteze şi să urce scările. M-am aşezat cu grijă pe pat şi am auzit arcurile care sunau ca un acordeon stricat sub mine. Însă nu conta. Nimeni nu avea cum să mă găsească aici. Am pus alarma să sune la 7 dimineaţa. Se pare că noua mea angajatoare aştepta „să se bucure de o adevărată experienţă culinară" dimineaţa, moment în care trebuia să pregătesc un mic-dejun demn de o stea Michelin din ce avea în frigider. Urma să mă gândesc la asta mai târziu. M-am lăsat purtată de un somn liniştit, fără să-mi schimb hainele ude sau să trag obloanele.

Cum m-am trezit, m-am şi ridicat din pat. De ce era aşa de multă lumină? Unde eram? Şi de ce suna alarma? Rând pe rând, mintea mea a răspuns la toate întrebările şi m-am uitat în jos, la blugii mei vechi şi la puloverul lălâu. Nu eram sigură care ar fi o uniformă potrivită pentru o menajeră, dar probabil nu asta. Mi-am deschis geanta şi am scos o rochie lungă gri, din tricot. De-abia îmi aduceam aminte că am aruncat-o acolo, dar o parte a creierului meu s-o fi gândit să ia lucruri care nu trebuiau călcate. Mi-am dat repede puloverul jos şi îmi desfăceam blugii când am văzut două picioare plimbându-se prin faţa geamului de la demisol. Mi-am ţinut respiraţia până când am văzut ghetele maro, de piele întoarsă, cu şireturi. Nu erau ghetele lui. Am continuat să le privesc, acoperindu-mi pieptul cu puloverul, în timp ce se tot plimbau în cerc. Ce naiba făcea? M-am simţit cuprinsă de un val de furie. Fără un efort prea mare, am deschis geamul şi mi-am scos capul afară, cu braţele pe pervaz.

— Scuză-mă?

Niciun răspuns. Mi-am dres glasul. Tot nimic.

— Pot să te ajut?

— Mă îndoiesc.

Accentul lui englezesc m-a luat prin surprindere. Începusem să cred că picioarele nu erau ataşate niciunui corp. Nu puteam să-i văd faţa, dar deja puteam să citesc frânturi din el. Era ceva ce făceam de când eram mică, citeam oamenii, chiar dacă uneori asta îmi provoca necazuri. Bărbatul ăsta părea distras, nefericit, căuta ceva.

— Ce faci aici? am continuat conversaţia cu gambele lui.

— Nu cred că te priveşte. Tu ce faci aici?

— Aici *locuiesc,* i-am zis, dorindu-mi să fi tras obloanele. Aşa că poţi să faci pe voyeurul în altă parte.

Vocea îmi tremura puţin. Nu voiam să mă cert cu un străin, dar aveam nevoie de intimitate. I-am auzit

ghetele păşind prin noroi şi, deodată, s-a aplecat şi i-am văzut faţa. Nu prea i se potrivea cu vocea, care era atât de ascuţită, încât ai fi putut să-ţi tai degetele în ea. Ochii lui căprui trădau căldură – sau poate erau verzi? Poate verzi-căprui. Pe frunte îi tot cădeau şuviţe de păr. Dar trăsăturile lui lăsau să se întrevadă o persoană curioasă, care te-ar provoca la fiecare pas.

— M-ai făcut cumva voyeur? m-a întrebat, clar amuzat. Ai călătorit cumva din anii 1980?

Nu eram sigură ce mă deranja mai tare – să fiu ignorată sau luată în râs. Zâmbetul lui larg era enervant de molipsitor şi lăsa să se vadă nişte dinţi imperfecţi, care bănuiam că erau rezultatul unei pasiuni scurte pentru sport. Fotbal, cred. A fost lovit în faţă când apăra un penalty. Am zâmbit, dar zâmbetul mi-a pierit imediat.

— Uite ce e, dacă nu încetezi să mă mai urmăreşti pe la fereastră, o să chem poliţia.

Şi-a ridicat braţele, în semn de predare.

— Îmi pare rău. Uite, eu sunt Henry, mi-a zis şi mi-a întins mâna.

M-am uitat la ea, fără să schiţez vreun gest, după care şi-a retras-o stânjenit.

— Nu te spionam, pe cuvânt. Eu doar… caut ceva.

Sigur, m-am gândit.

— Ce ai pierdut?

— Ăăă…

S-a uitat în jur, la terenul gol dintre casa lui *madame* Bowen şi cea a vecinului şi şi-a trecut mâna prin păr, ciufulindu-l şi mai tare.

— E mult spus pierdut…

Mi-am dat ochii peste cap. Chiar *era* un voyeur. Sau cum vreţi să-i spuneţi. Un pervers! asta era. Eram pe cale să-i spun asta când a zis ceva la care nu mă aşteptam.

— Rămăşiţe. Caut rămăşiţele…

— Doamne Dumnezeule, a murit cineva aici? Ştiam eu, ştiam că e ceva ciudat în legătură cu locul ăsta. Am simţit ceva de cum am ajuns…

— Nu, nu. Sfinte, nu! Nu astfel de rămăşiţe.

Şi-a aplecat iar capul şi m-a privit în ochi.

— Uite ce e, ştiu că pare ciudat, dar, pe cuvânt, nu e nimic rău, e doar greu de explicat.

Preţ de o clipă, nu a mai spus nimeni nimic. El era ghemuit lângă zid, eu stăteam pe un scaun de bucătărie, pe jumătate aplecată pe fereastră. Atunci am auzit clopoţelul.

— Ce-a fost asta? a întrebat, încercând să se uite înăuntru.

M-am uitat în jur şi am văzut un clopoţel vechi, legat de un fir care trecea prin tavan. Se pare că eram într-o versiune reală din *Downton Abbey*[12]. M-am întors spre el. Henry.

— Fă-mi o favoare. Orice ai căuta, mergi şi caută în altă parte, am zis şi i-am închis geamul în nas.

CAPITOLUL 3
— HENRY —

M-am aşezat să beau un Guinness, în acelaşi pub, aşa cum făceam de câteva zile. Aveam deja locul preferat la bar, ascuns într-un colţ. În fundal se auzea „Tainted Love” şi băteam ritmul cu vârful pantofului pe lemnul de la bar.

Sometimes I feel I’ve got to – PAM PAM – *run away, I’ve got to* – PAM PAM.

Citeam notiţele de ieri:

> *Pe parcursul vieţii vei petrece şase luni căutând obiecte pierdute. O companie de asigurări a realizat un sondaj care a arătat că, în medie, oamenii pierd până la nouă obiecte pe zi, ceea ce înseamnă că, până la 60 de ani, ajungem să pierdem peste 200.000 de obiecte. Când vine vorba de cărţi, câte volume, manuscrise, ciorne scrise de mână s-or fi pierdut sau au fost uitate de-a lungul istoriei? Numărul este infinit. Câte librării uitate rămân ascunse, precum librăria Dunhuang de la marginea deşertului Gobi, închisă mii de ani şi descoperită, din întâmplare, de un călugăr taoist care a dărâmat un perete în timp ce se sprijinea de el, când îşi fuma ţigara. Dincolo de perete a găsit un munte de documente antice, stive de peste trei metri, printre care şi manuscrise în şaptesprezece limbi diferite. Cine ştie ce alte comori aşteaptă să fie redescoperite, ce lucruri uitate aşteaptă să fie readuse la lumină?*

Sau cel puţin asta mi-am repetat, în timp ce petreceam o altă noapte într-un hotel pe care nu mi-l puteam permite, scriind în jurnal despre librăria care

nu exista. Existase oare vreodată? Singurul meu indiciu era o scrisoare de la cel mai de succes colecţionar de cărţi rare către o anume domnişoară Opaline Gray, în care vorbeau despre un manuscris pierdut. Şi unde găsisem aşa o corespondenţă neobişnuită? În singura cameră din lume în care posibilităţile devin realitate – o sală de licitaţie. Mi-am petrecut ani întregi căutând aşa ceva, o descoperire importantă care îmi va asigura o reputaţie în rândul colecţionarilor de cărţi rare şi niciodată nu fusesem mai aproape de atât.

Ar fi trebuit să zbor înapoi spre Marea Britanie acum câteva zile. Am mai luat o gură din „chestia neagră", aşa cum îi zic localnicii. Motivaţia poate lua tot felul de forme şi motivul meu să rămân în Irlanda era dorinţa de a nu părea ultimul ratat. La asta se aştepta toată lumea – inclusiv eu. Dacă nimeni nu te ia în serios, cum poţi să speri că tu o vei face? Îl învinovăţeam pe tata şi nu mi-era deloc jenă de asta. Prima mea amintire cu el era o trădare. Îmi spusese să mă ridic şi să „dau un spectacol" cu noul meu microfon de jucărie. Probabil era ziua de Crăciun şi erau nişte prieteni de-ai lui pe la noi. Am fredonat câteva cântece, cine mai ştie ce, dar tot ce îmi amintesc e râsul lui – părea ca un lup care mârâia când era beat. Au început şi ceilalţi să râdă şi am simţit cum obrajii îmi iau foc atât de tare, încât nici nu am băgat de seamă lichidul fierbinte care mi se scurgea pe picior.

— S-a pişat pe el, a şuierat tata, căzând de pe scaun de râs.

Nu-mi aduc aminte ce s-a întâmplat după asta. Probabil a venit mama să mă salveze. Dar, din acel moment, mi-a rămas reputaţia de plângăcios, prea sensibil. N-a ajutat nici că sora mea, Lucinda, a ieşit din pântec cu pumnii încleştaţi, gata de luptă. Pe ea o respecta. De fapt, cu toţii eram puţin intimidaţi de ea. Aşa că poziţia mea ca ultimul din haită a fost clar stabilită.

Până când am găsit scrisoarea Rosenbach.

Brusc, am devenit un bărbat cu un destin, ca şi cum toţi acei ani în care nu fusesem expus la vitamina D şi mă închisesem în biblioteci aveau să fie într-un final răzbunaţi. Am ajuns să-mi petrec atât de mult timp citind în bibliotecă, încât toată lumea credea că lucrez acolo şi, în cele din urmă, am ajuns şi eu să cred asta. Am ajuns la nişte niveluri remarcabile de autoamăgire când am început să le spun angajaţilor cum să-şi facă treaba. Când a aflat mama, a fost neagră de furie.

— Am dat atâţia bani pe taxele tale! N-ai trecut nici măcar un examen, Henry!

Da, dar folosisem banii ca să particip la cursurile de la London Rare Books School, aşa că nu fusese chiar în zadar. Aveam o meserie, chiar dacă nimeni altcineva nu vedea această dragoste extremă pentru cărţi rare ca pe o meserie.

Totuşi nu mai urmasem niciodată o pistă în felul ăsta… nu eram tocmai vreun Indiana Jones. Lucinda mi-a spus cândva că eram la fel de aventurier ca o găleată. Cine e găleata acum? Am râs, era clar că alcoolul mi se urca la cap. Eram pe Ha’penny Lane de câteva săptămâni deja, căutând un indiciu, un semn că librăria chiar existase. O umbră neagră, precum cea lăsată pe covor când muţi o canapea. Dar nu găsisem nimic.

Până când am dat de fata aia.

De unde venise? Se uitase la mine cu cei mai pătrunzători ochi albaştri pe care îi văzusem vreodată. M-am uitat şi eu în ochii ei. Părea furioasă. Nu, mi-am dat seama că de fapt părea înspăimântată. Avea cea mai palidă piele, dar obrajii ei rotunzi aveau o strălucire rozalie. Nu a reuşit să-şi mascheze vânătaia urâtă de la ochi sub şuviţa decolorată. Părea ca un înger căzut, aflat într-o situaţie grea. Îmi dorisem să mai vorbesc cu ea, dar ce puteam să-i spun? Ai văzut cumva o librărie dispărută? E vreo şansă să fi fost înghiţită de casa ta? Vrei să iei cina cu mine? Când a închis geamul şi s-a întors cu spatele la mine, cu puloverul încă la piept, am văzut un tatuaj mare pe spate. Nu era un

desen propriu-zis, ci mai degrabă însuma tot felul de linii şi litere mici, ca pergamentele de la Marea Moartă.

Am vorbit doar câteva clipe, dar am fost sigur că era cea mai surprinzătoare femeie pe care o cunoscusem vreodată. Enervant era că, întocmai ca toate celelalte femei din viaţa mea, avusese nevoie doar de câteva secunde ca să decidă că mă displace. Cu toate acestea, poate ştia ceva despre librărie, aşa că trebuia să mă dau peste cap şi să găsesc măcar o fărâmă de farmec, ca să-i intru în graţii.

Două ore mai târziu, m-am trezit iar la hotel, într-un hol îngust, care părea şi mai îngust din cauza tapetului claustrofobic şi a portretelor înrămate a cel puţin cinci papi. Flori portocalii păreau să mă privească lacom şi spiralele de pe covorul maro nu ajutau deloc.

— Te-ai întors la ceai, scumpule?

Nora aducea puţin a Hildda Ogden[3], dar avea cel mai puternic accent dublinez pe care îl auzisem vreodată. Era o persoană care le văzuse pe toate. Cu o mână în şold şi o ţigară în cealaltă, părea că nimic n-ar putea-o surprinde. Invidiam astfel de oameni. Dacă ar avea loc o explozie nucleară şi dacă toată clădirea s-ar prăbuşi peste noi, Nora nici nu s-ar clinti probabil, ar sta acolo, cu părul pus pe bigudiuri, întrebându-se de unde vine atât de mult zgomot şi continuând să prăjească ouă pentru ceai.

— Nu, mersi, Nora. Am mâncat o plăcintă şi nişte cartofi prăjiţi la pub.

Nu mai cunoscusem pe cineva atât de preocupat de ce mănânc şi majoritatea conversaţiilor noastre se terminau cu grija pentru silueta mea – eram prea slab pentru gustul ei.

— Bun, astea o să ţi se lipească de coaste, a zis şi a dat din cap, aprobator. Mâine-dimineaţă îţi fac un mic-dejun irlandez, cu de toate, mi-a zis în termeni categorici.

Am dat din cap politicos şi am început să urc scările spre camera mea, cu perdelele ei cu volane şi cearşafurile strălucitoare; în ciuda decoraţiunilor însă, mă simţisem imediat ca acasă aici. Nu ca la mine acasă, evident. Dar era ideea de a fi acasă. Poate avea Nora ceva special, care te făcea să simţi că te ştia de ani buni. Ca şi cum făceai parte din familie, care, din câte mi-am dat seama, consta în trei câini Jack Russell şi un soţ pe nume Barry, care nu-şi făcea simţită prezenţa.

— Locuieşte în pod, mi-a zis în prima seară, când mi-a arătat baia comună, toată de un verde bolnăvicios, în timp ce din curte răsuna zgomotul unor lovituri de ciocan. De-aş putea să-l conving să doarmă acolo, a zis, oftând cu indulgenţă.

Mi-a întins un plic acum, pe care l-a scos din buzunarul şorţului.

— Apropo, ai primit o scrisoare. De la consiliu. Pare oficială. N-am citit-o, a adăugat repede, confirmându-mi că se uitase peste ea.

CAPITOLUL 4
— OPALINE —

Pe măsură ce scările erau ridicate şi batistele fluturau în vânt, inima mi se umplea de un amalgam de entuziasm şi emoţii. Petrecusem o noapte întreagă fără să închid un ochi în trenul rece spre Dover, aşa că avusesem suficient timp să-mi pun la îndoială decizia de a evada în Franţa. De-abia am avut timp să-i trimit o telegramă lui Jane şi regretam că nu avusesem ocazia să-mi iau rămas-bun cum se cuvine de la singura persoană de care avea să îmi fie dor. Nu ştiam ce mă aştepta, dar eram perfect conştientă de ce lăsam în urmă. Mama avea să fie mâhnită de plecarea mea, dacă nu pentru că pierdea o fiică, atunci din cauza bârfelor şi a reputaţiei proaste pe care urma s-o îndure familia noastră. Îi făceam de ruşine, dar nu aveam ce face. Aveam de ales între mândria lor şi viitorul meu şi nu puteam, nu voiam să mă sacrific pe altarul aşteptărilor lor. Fusesem suficient la şcoală cât să mă descurc, sau cel puţin aşa credeam, dar aveam să aflu curând că universitatea vieţii îţi oferă o educaţie mult mai dură.

Pe punte, mi-am pus valiza jos şi am privit spre linia orizontului. Mulţi dintre ceilalţi pasageri se instalaseră deja comod pe şezlonguri, ca să evite răul de mare, dar nu şi eu. M-am sprijinit de balustradă şi am început să-mi imaginez toate aventurile din perioada următoare, fără să mă gândesc la cum aveam să supravieţuiesc singură, într-o ţară străină. Cu coada ochiului am văzut ceva mişcându-se şi, înainte să-mi dau seama ce se întâmplă, cineva a fugit cu valiza mea. Am strigat, dar vocea mi s-a pierdut în vânt şi, când am dat să fug după băiat, m-am împiedicat de lemnul punţii. Rapid ca un fulger, un alt bărbat a fugit pe lângă mine şi a reuşit să-l prindă pe hoţ – un băieţel de cel mult 12 ani. L-a adus înapoi de ceafă, cu valiza în

cealaltă mână şi, cu un accent puternic, m-a întrebat cum aş vrea să procedăm.

— Eu, păi, ăăă… am şoptit, stânjenită.

Tot episodul mă luase prin surprindere.

— O să-l predau căpitanului, dacă doriţi, *mademoiselle,* a zis pe un ton puţin dramatic.

Imediat mi-am dat seama de cât de înalt era; avea mult peste 1,80, trăsături măslinii foarte atrăgătoare, părul negru, ochii şi pielea închise la culoare. Era de-a dreptul răvăşitor.

— *Mademoiselle?* a repetat, cu un zâmbet slab citindu-i-se în ochi.

— Ăăă, da, da, sigur.

M-am întors să-l văd pe băiat, care părea brusc ca un mieluşel persecutat.

— Şi ce-o să se întâmple cu el? am întrebat, în timp ce mi-am luat valiza înapoi.

— O să fie dat jos de pe vas şi dus imediat la închisoare, bănuiesc, a zis bărbatul, nu foarte impresionat.

— A!

— Decizia vă aparţine, *mademoiselle.*

— Hm… Acum, că am din nou ce mi s-a furat, bănuiesc că nu este un capăt de ţară. Şi n-o să mai faci niciodată aşa ceva, nu? l-am întrebat pe băiat, care era desculţ şi ale cărui haine păreau cu două numere mai mici.

A scuturat din cap vehement şi, ca o creatură sălbatică, a dispărut în mulţime în secunda în care bărbatul i-a dat drumul.

— *Mademoiselle* este prea generoasă, a zis el, uitându-se după băiat. Permiteţi-mi să mă prezint; numele meu este Armand Hassan, a zis şi a făcut o plecăciune.

Numele lui suna extrem de exotic şi de interesant şi asta îl făcea şi mai fermecător. Era îmbrăcat bine, dar avea un aer de eleganţă relaxată, ca şi cum nu putea să arate decât bine, orice ar fi purtat. Dar în ochii lui se citea ceva periculos şi ascuns, care mă făcea să nu am încredere deplină în el.

— Domnişoara Carlisle, i-am răspuns, oferindu-i mâna şi dându-mi seama prea târziu că îi spusesem unui necunoscut numele meu.

Trebuia să fiu mai precaută.

— *Enchanté, mademoiselle* Carlisle, şi permiteţi-mi să spun ce nume încântător aveţi. Sper că voi avea şansa să-l mai pronunţ. Des.

A dus mâna mea înmănuşată la buze şi puteam să jur că am simţit căldura prin material. Mi-am mutat repede privirea, sperând că nu am roşit. De-abia părăsisem meleagurile englezeşti şi deja mă lăsam pradă farmecelor unui accent străin, ca vreo *ingénue.* Trebuia să mă stăpânesc.

— Da, mulţumesc mult, domnule Hassan, dar ar trebui să plec, i-am zis, înţelegând mult prea târziu că eram la bordul unui vapor şi că nu aveam vreun pretext bun.

Ochii i-au strălucit, cu gândul probabil la toate avertismentele pe care le primisem, să nu intru în vorbă cu bărbaţi necunoscuţi.

— Dacă-mi permiteţi, *mademoiselle,* un sfat de rămas-bun; o domnişoară încântătoare ca dumneata ar trebui să fie mai atentă în viitor. Când călătoreşte singur pe continent, sexul frumos va fi supus la tot felul de riscuri din partea celor lipsiţi de scrupule.

Abia atunci mi-am revenit, mi-am îndreptat spatele şi mi-am ridicat bărbia.

— Domnule Hassan, deşi stăpâniţi foarte bine limba engleză, cu siguranţă mai aveţi multe de învăţat în ceea ce priveşte englezoaicele. Suntem mai mult decât capabile să ne purtăm de grijă, mulţumesc foarte mult.

Acestea fiind spuse, mi-am luat haina şi am plecat, sigură pe mine, pe punctul de a-mi pierde pălăria, pe care am prins-o în ultimul moment.

— Câtă aroganţă, am bombănit, hotărâtă să nu mă las atrasă în mrejele unui bărbat, indiferent de circumstanţe.

Faţada hotelului Petit Lafayette arăta bine, dar, ca în cazul cărţilor, nu poţi judeca doar după aparenţe. Am fost condusă spre o scară care se unduia în jurul unei curţi interioare, astfel încât fiecare cameră avea un fel de balcon, care dădea înspre curtea gri a clădirii. Entuziasmul meu s-a diminuat şi mai mult când bărbatul a deschis uşa către *ma chambre.* Nu avusesem vreodată prilejul să intru într-o mănăstire, dar îmi imaginam că era echivalentul a ceea ce se afla acum în faţa mea: o cameră îngustă cu un pat îngust, care părea incomod, şi nicio fereastră.

— Nu, nu, am zis, scuturând din cap.

— *Non?* a repetat el, impasibil.

— Nu, mă tem că iese din discuţie.

Din moment ce nu am primit niciun răspuns, am elaborat.

— Camera asta, am zis, vorbind mai tare şi mai rar, altfel cum ar fi putut să-mi înţeleagă problema, seamănă cu o chilie! Aş dori… *je voudrais une chambre plus grande. Avec une fenêtre!*[14]

Zece minute mai târziu şi la un cost dublu, am ajuns într-o cameră de dimensiuni modeste, cu un pat ceva mai mare. Era clar că trebuia să-mi îmbunătăţesc abilităţile de negociere, dar, după ce am deschis fereastra lungă şi am văzut priveliştea, am încetat să mai bombăn… În faţa mea se întindeau acoperişurile Parisului, în lumina aurie a asfinţitului. Eram îngrozită de ce făcusem. Una e să îţi doreşti ceva, alta e chiar să obţii lucrul respectiv. Dar eram hotărâtă să merg până la capăt. Şi nu aveam de gând să vărs nici măcar o lacrimă.

~

În prima mea zi în Paris, vântul bătea cu putere, dar cerul era senin şi m-am ghidat după harta pe care o luasem de la un vânzător ambulant. Parisul era frumos şi înălţător cum sperasem; fiecare stradă era mai frumoasă decât cea pe care tocmai o văzusem. Clădirile de piatră de culoarea untului, cu ferestrele lor înalte şi elegante şi cu acoperişurile de tablă gri arătau imaculat de *chic* în lumina blândă a

soarelui. În timp ce mă întorceam pe Quai de la Tournelle, am dat de o serie de vânzători de cărţi, sau *bouqinistes,* aşa cum aveam să aflu că se numesc, care vindeau tot felul de titluri, în franceză şi în engleză, reviste, jurnale şi chiar şi afişe şi vederi vechi. M-am oprit să răsfoiesc câteva, fascinată de cutiile verzi de metal care ascundeau atâtea comori, de pe malurile Senei. Arătau ca nişte vagoane de tren care opriseră aici peste noapte şi care îşi deschideau uşile pentru publicul cititor până la miezul nopţii.

Eram în al nouălea cer şi mă plimbam pe malurile râului în lumina soarelui, pierdută într-o lume a cărţilor şi a accentelor străine. Şi atunci am văzut-o, *Histoires extraordinaires.* Legată în piele azurie, era o traducere în două volume a povestirilor lui Edgar Allan Poe semnată de Charles Baudelaire. Am deschis cartea şi am văzut pe coperta interioară că era o primă ediţie, publicată de Michel Lévy Frères, în Paris, între 1856 şi 1857. Tatăl meu era fanatic când venea vorba de domnul Poe şi-mi plăceau la rândul meu „Inima care-şi spune taina” şi „Prăbuşirea Casei Usher”, aşa că am privit-o ca pe un semn. Am întrebat cât costă, dar franceza mea stricată m-a dat imediat de gol. Părea că era cu 100 de franci mai mult decât ar fi trebuit să fie şi, după multe gesturi (el îşi întorcea buzunarele, să arate că îl jefuiam la drumul mare), ne-am pus de acord. Mă simţeam îmbătată de nesăbuinţă, din moment ce cheltuisem pe încă o carte puţinii bani pe care îi aveam. În timp ce vânzătorul împacheta volumele în hârtie maro, legată cu sfoară, am auzit o voce pe care am recunoscut-o şi care îmi striga numele.

— *Monsieur* Hassan, am zis, surprinsă când mi-a luat din nou mâna şi mi-a sărutat-o.

Am roşit imediat şi vânzătorul a zâmbit complice. Au început să vorbească în franceză şi, deşi nu prea înţelegeam ce ziceau, subiectul a devenit curând limpede.

— Văd că mi-ai cumpărat traducerile lui Baudelaire, a zis, cu un zâmbet şiret.

— Ce vrei să spui?

— I-am zis prietenului meu aici de faţă să-mi păstreze traducerea, dar văd că ţi-a vândut-o… pentru un preţ mult mai piperat.

Am înţeles imediat ce sugera, că eram o femeie prostuţă, care fusese trasă pe sfoară. Am ales să ignor remarca.

— Asta înseamnă că nu este traducerea ta, ci a mea, am zis şi am luat pachetul, dând să mă întorc înapoi la hotel.

— Permite-mi măcar să te invit la cină diseară, să te felicit pentru târgul excelent, a zis, încercând să ţină pasul cu mine.

— Nu, mulţumesc, nu pot să accept o asemenea invitaţie necuviincioasă. Nu ne cunoaştem.

— Of, a zis, prefăcându-se că l-am înjunghiat în inimă. Dar nu suntem străini şi pare că eşti singură în Paris…

— Nu sunt singură, am zis repede. Stau cu… mătuşa mea.

— A, înţeleg, a zis şi a dat din cap, părând să-şi recunoască înfrângerea. *Alors,* dacă te răzgândeşti, *mademoiselle* Opaline, a adăugat şi mi-a întins cartea lui de vizită. Nu voi uita respingerea asta prea curând, dar, din fericire pentru dumneata, iert uşor.

Şi-a ridicat uşor pălăria şi a dispărut pe o străduţă îngustă. Eu am rămas pe loc, furioasă. Era un bărbat enervant, pompos şi arogant. Şi îl uram. Şi totuşi am pus cartea lui de vizită în buzunar, în loc s-o arunc în Sena.

În seara aceea i-am scris dragei mele Jane una dintre vederile pe care le cumpărasem de la tarabele de cărţi. Ştiam că puteam să am încredere în ea şi că nu avea să spună nimănui unde eram. Jane era specială, puteai s-o auzi râzând înainte s-o vezi. Adora să petreacă timp în natură, ceea ce mama considera a fi „necuviincios pentru o domnişoară”. Mi-era teribil de dor de ea, dar o simţeam mai aproape când îi scriam, chiar şi pentru câteva clipe. Am încercat să păstrez un ton vesel, pe măsură ce am umplut vederea cu propoziţii care se încheiau cu

semne de exclamare. *Parisul este fantastic!* Nu era ceva prea original, dar era suficient. M-am gândit că poate într-o zi avea să mă viziteze, dacă rămâneam aici. Când am văzut câţi bani mai aveam, n-am mai fost aşa de sigură. Trebuia să-mi găsesc un loc de muncă. M-am hotărât să merg la bibliotecă a doua zi, să văd ce puteam găsi acolo.

În timp ce mă dezbrăcăm şi mă pregăteam de culcare, am scos din buzunar cartea de vizită pe care mi-o dăduse *monsieur* Hassan.

Armand Hassan
ANTIQUAIRE
14 Rue Molière
Casablanca
Maroc

Aşadar *monsieur* Hassan era un negustor de cărţi din Maroc. Asta explica farmecul lui exotic, pentru cine era atras de aşa ceva, dar eram hotărâtă să nu fie cazul meu. Cărţile de dragoste pe care le citisem erau pline de poveşti despre tinere care se îndrăgosteau de bărbaţi neruşinaţi, ca el. Am pus cartea de vizită deoparte, de data asta în valiză. Când ar fi trebuit s-o rup şi s-o arunc la gunoi.

CAPITOLUL 5
— MARTHA —

Nu mă aşteptasem deloc să devin menajera unei femei „de o vârstă avansată”, cu iluzii serioase de grandoare. Dar continuam să-mi spun că e ceva temporar, până când o să mă pun pe picioare. Orice ar fi însemnat asta. După câteva zile am început să mă obişnuiesc. Mi-am dat seama că exact de asta aveam nevoie, pentru că eram încă în stare de şoc. Spre deosebire de ce vezi în filme, nu pleci pur şi simplu de acasă, îţi părăseşti soţul, laşi totul în urmă şi începi o viaţă nouă. Există o perioadă intermediară în care doar respiri – ca un om care se îneacă şi se agaţă de o piatră. Ştii că eşti în viaţă, poţi să te mişti, chiar şi să vorbeşti, dar lipseşte ceva.

Aşa că îmi îndeplineam sarcinile. Mă trezeam dimineaţa şi pregăteam micul-dejun pentru *madame* Bowden (un ou fiert şi brioşe englezeşti, cu un strat gros de marmeladă). După ce strângeam masa, îi făceam patul şi curat în cameră în timp ce ea se îmbrăca, apoi aprindeam focul la parter. Casa era veche şi rece – refuzase să-şi pună centrală; zicea că ţevile i-ar distruge farmecul. Avea opinii vehemente despre orice, lucru care, sincer, mă şoca. În mare parte pentru că nu-mi aduceam aminte ca eu să fi avut vreodată vreo opinie. La noi acasă, doar tatăl meu avea opinii care contau. Mama nu vorbea deloc. În ziua de azi, ar fi numită nonverbală, dar, când eram copil, oamenii din sat o făceau în toate felurile.

Pe de altă parte, *madame* Bowden citea ziarele cu voce tare, contrazicea fiecare editorial şi se pornea în discursuri despre ce ar face ea dacă ar fi la putere. În mare parte o ignoram, îmi vedeam de aspirat şi de spălat rufele. Nu era o femeie rea, dar nici prietenoasă, ceea ce îmi convenea de minune. Îmi mâncam cina în camera mea din beci în fiecare

seară, când oamenii de la birouri se duceau acasă şi oraşul era liniştit. Sau mai liniştit, oricum.

Mă simţeam ca şi cum mă dezgheţam după o iarnă foarte lungă. Pe zi ce trecea, îmi simţeam muşchii mai relaxaţi şi, chiar şi când mergeam la cumpărături la supermarket, de-abia mă mai uitam în spate să văd dacă nu cumva mă urmărea cineva. Până în ziua în care Eileen, *madame* Bowden, a decis să cedeze în faţa „prăpădului secolului XX” şi a comandat un televizor. Aveam treabă în bucătărie, îi pregăteam prânzul (somon poşat şi cartofi noi) şi, când i-am dus tava în sufragerie şi am văzut un bărbat intrând pe uşa din faţă, am scăpat tava şi am înlemnit.

— A, scuze, scumpo, am bătut la uşă, dar era deschis, a zis, evident jenat şi chinuit de pachetul greu.

Am continuat să mă uit la el, încercând să am încredere în ochii mei. *Nu e el,* îmi tot repetam în gând. *Nu e el.* Mi-am revenit cât de repede am putut şi am început să strâng ce scăpasem. Mâinile îmi tremurau atât de tare, încât s-a oferit să mă ajute. Nici nu puteam să-l privesc în ochi, atât de ruşine îmi era.

A doua zi dimineaţă, *madame* Bowden m-a rugat să şterg bine praful în biroul ei, o cameră mică, de la primul etaj, care dădea spre stradă. Avea un tapet superb cu flori şi un birou lângă fereastră. Ceilalţi pereţi erau plin de rafturi care, ca într-o bibliotecă, erau plini de cărţi.

— E timpul pentru o curăţenie de primăvară zdravănă, m-a anunţat şi mi-a spus să dau jos fiecare carte şi s-o şterg de praf cu o cârpă umedă. Nu, nu prea umedă, m-a avertizat, după care mi-a dat un prosop uscat, cu care să şterg apoi orice urmă de apă.

Chiar dacă sarcina a părut copleşitoare la început, am găsit o metodă să fac lucrurile să meargă mai uşor. Am luat fiecare raft pe rând şi am pus toate cărţile pe podea, pe un cearşaf vechi. M-am aşezat în genunchi, pe o pernuţă şi am început să şterg cu

grijă fiecare carte. Unele erau foarte vechi şi aproape se rupeau în mâinile mele. Altele erau în limbi străine pe care nu le înţelegeam. *Madame* Bowen sigur este foarte educată, m-am gândit cu invidie. Eu şi cărţile n-am făcut niciodată casă bună. Nu, nu era adevărat. Cărţile mă intimidau încă din copilărie. Mereu am avut reacţia asta faţă de ele. Ca şi cum reprezentau o ameninţare. Preferam să citesc oamenii. Oamenii erau mai simpli decât cărţile. Mama m-a învăţat cum să citesc povestea unei persoane, fără ca aceasta să-mi zică un singur cuvânt.

Cade exemplu, *madame* Bowden: ştiam că îi era frică să nu ajungă senilă şi că din acest motiv era furioasă pe lume. Ştiam că mama ducea în spate o durere pe care nu o putea descrie în cuvinte. Şi ştiam că bărbatul englez din faţa ferestrei mele era îndrăgostit de o femeie pe nume Isabelle. Multă vreme am presupus că toată lumea poate să facă asta, dar de-abia când prietenii mei au început să se supere pe mine că le ghiceam secretele mi-am dat seama că era un dar pe care nimeni altcineva nu-l mai are. Sau un blestem. Adevăratul blestem e că nu am putut să-l citesc pe soţul meu, după ce m-am îndrăgostit de el. Se spune că dragostea e oarbă şi pentru mine asta a fost mai adevărat decât pentru majoritatea oamenilor. Aşa că nu am văzut semnele violenţei. Dacă stau bine să mă gândesc, nici el, altfel aş fi simţit ceva. Ce l-a făcut să se schimbe? Oare eu eram de vină? Făcusem ceva greşit?

Cel mai mult îi plăcea să ţipe la mine: „Te crezi aşa de specială, nu?”

Şi avea dreptate. Chiar mă consideram specială. Nu într-un mod vanitos, dar simţeam că îmi e scris să fac ceva mai important în viaţă. Ca atunci când ştii că drumul tău te va duce cumva spre ceva mai bun, pentru că eşti foarte priceput la ceva sau pentru că ăsta ţi-e destinul. Ei bine, nu-i plăcea deloc asta. De fapt, nimănui nu-i plăcea. Aşa că am învăţat să-mi ascund asemenea gânduri. Le-am ascuns aşa de bine, încât şi eu am uitat unde le-am pus. Pentru că

acum nu credeam că meritam mai mult de atât. O faţă învineţită, o căsătorie destrămată şi o slujbă care presupunea să fac curat în casa frumoasă a altei persoane. Ştiam că nu meritam nimic mai mult, dar, în adâncul sufletului, tot mai speram. Şi tocmai asta mă făcea extrem de nefericită: speranţa. Mi-am dat seama că va trebui să renunţ ori la una, ori la cealaltă: la fericire ori la speranţă.

CAPITOLUL 6
— HENRY —

— Chestia e că nr. 11 de pe Ha'penny Lane e, ăăă… e aici, a zis domnul Dunne, făcând un semn spre terenul gol dintre numărul 10 şi numărul 12. Sau mai degrabă *nu* e aici. Aici e unde nu e, a zis, tuşind uşor ca să-şi ascundă un zâmbet.

Domnul Dunne, un funcţionar de la Direcţia de Urbanism, acceptase cu scepticism să vină cu mine la faţa locului, după săptămâni de telefoane insistente.

— OK, am zis.

Părea că se aştepta să zic altceva.

— Dar aţi văzut hărţile pe care vi le-am trimis, cele în care se vede că magazinul era aici?

— Da, am văzut harta, domnule Field, dar, aşa cum v-am explicat la telefon, clădirea nu apare nicăieri în registrele noastre. Tot ce apare e asta, a adăugat, arătând spre casa de alături.

— Dar ăsta e numărul 12.

— Exact. Nu există numărul 11.

— Dar, doar pentru că acum e o casă, asta nu înseamnă că mai demult nu a fost folosită ca prăvălie. Cel puţin la parter.

Începeam să iau în calcul posibilitatea. Nu ştiam nimic despre clădirile istorice, dar sigur unii oameni făceau afaceri din propriile case.

— Chiar şi aşa, asta nu schimbă cu nimic faptul că nu există numărul 11, a zis domnul Dunne, pierzându-şi răbdarea. Aţi încercat să vorbiţi cu locatarii?

— Poftim?

De noi se apropia un tir, ceea ce însemna că trebuia să ţipăm ca să ne auzim.

— Poate ştiu ei ceva despre trecutul zonei, a strigat.

— Despre ce, despre trecutul unor clădiri dispărute? am întrebat.

Domnul Dunne s-a uitat la mine ca şi cum ar fi fost ceva în neregulă cu mine şi a făcut un pas în spate, în cazul în care eram contagios.

— Este cumva o farsă? a întrebat şi s-a uitat la ceas. Deja am întârziat la următoarea mea întâlnire, aşa că va trebui să plec, a zis şi a ridicat cheile de la maşină. Succes cu – a făcut un semn spre spaţiul dintre case – toată chestia asta.

Da, înţeleg, mi-am zis, *sunt pe cont propriu.* Idiotul care a venit tocmai în Irlanda ca să găsească o librărie care nu există.

A plecat, dar eu n-am putut să mă mişc. Am continuat să mă uit când la faţada casei de la numărul 12, când la cea de la numărul 10 şi tot aşa. Nu sunt sigur de cât timp stăteam acolo, când am văzut deschizându-se uşa casei de la numărul 12. Era ea, îngerul căzut, cu aceeaşi expresie impasibilă pe chip ca ieri, când se uita la mine pe fereastră. Avea ceva special sau poate era doar faptul că vedeam un alt suflet pierdut care căuta ceva ce ar fi trebuit să fie aici, dar nu era.

— Nu te supăra! Aş putea să te deranjez o clipă, domnişoară?

S-a oprit brusc şi s-a întors spre mine, ca şi cum urma să mă facă să-mi regret întreaga existenţă dacă următoarele mele cuvinte nu aveau să fie suficient de interesante.

— Ce e?

— Ăăă, eu…

Genial. Zece din zece. A continuat să meargă cu pas hotărât.

— Pot să te invit la o cafea? Aş putea să îţi povestesc totul…

— Pot să-mi cumpăr cafea şi singură, mersi.

— Uite ce e, nu sunt vreun ciudat…

— Exact ce *ar spune* un ciudat.

M-am străduit să găsesc cuvintele care ar putea-o convinge să se întoarcă. Ca ultimă variantă, am ales sinceritatea.

— Am nevoie de ajutorul tău!

S-a oprit, a lăsat capul în jos şi a tăcut pentru o clipă, ca şi cum încerca să ia o decizie.

— E o cafenea aproape, a zis şi a făcut un semn spre o străduţă îngustă, cu piatră cubică, dincolo de o arcadă veche.

Am urmat-o şi m-am prezentat din nou. Henry. Henry Field. Exact aşa, ca şi cum eram un membru de vază din MI5.

Ea şi-a păstrat numele secret, ceea ce însemna că era un spion mai bun.

— Aşadar ai găsit o scrisoare veche în care este menţionată o carte de care nu a auzit nimeni, ascunsă într-o librărie care nu există.

— Cam aşa ceva, am zis, înainte să iau o gură de cafea şi să-mi fac, fără să vreau, o mustaţă din spuma de lapte.

Era chiar eliberatoare, toată povestea asta cu sinceritatea. Am ascuns totul de atât de mult timp, ca nu cumva altcineva să găsească manuscrisul pierdut, dar ştiam că fata asta, Martha (aşa cum mi-a zis în cele din urmă că o cheamă, fără să-mi spună şi numele de familie), nu avea cunoştinţele necesare şi nici interesul să-mi fure descoperirea.

— Te-ai gândit să vorbeşti cu un terapeut?

— Ha!

Nu mă aşteptasem să fie amuzantă, până acum tot comportamentul ei trădase doar seriozitate. Era machiată, lucru care îi ascundea cât de cât vânătăile, dar tăietura de pe buză tot o făcea să se crispeze la fiecare gură de ceai. Am decis să mă comport onorabil şi să mă prefac că nu am observat nimic.

— Ştiu că a existat, am adresa pe hârtia cu antet, chiar dacă nu este înregistrată la consiliu.

— Şi cum crezi că te pot ajuta eu? Sunt aici doar de câteva zile. Nu cunosc deloc oraşul.

— A, am presupus doar. Casa de la numărul 12 nu e a ta?

A izbucnit în râs, dar, după nici câteva secunde, şi-a reluat mina încordată.

— Casa de la numărul 12 e a lui *madame* Bowden. Eu lucrez pentru ea.

— A, înţeleg, eşti un fel de asistentă?

Nu a răspuns pe loc şi am regretat imediat că mi-am băgat nasul. De ce conta? Întrebasem doar de complezenţă.

— Sunt menajera ei.

— A!

A? Altceva chiar nu puteai să zici, idiotule?

— Păi, mulţumesc pentru ceai, cred că ar fi mai bine să plec.

S-a ridicat şi s-a îndreptat spre ieşire, înainte să am timp să reacţionez.

— Poate ne mai vedem? am strigat.

Dar nu s-a întors, doar mi-a făcut cu mâna şi a ieşit în strada aglomerată.

CAPITOLUL *7*
— OPALINE —

Paris, 1921

A doua zi, dis-de-dimineaţă, am început să întreb de slujbe oriunde vedeam semnul *offres d'emploi*[5]. Mi-am dat seama repede că nimeni nu voia să angajeze o tânără englezoaică fără vreo abilitate care s-o recomande, cu o franceză stricată şi zero experienţă în negoţ. Naivitatea planului meu sau, mai bine zis, lipsa unui plan în primul rând, mă umplea de spaimă. Am început să umblu pe străzi la întâmplare, sperând orbeşte să primesc un semn. M-am lăsat dusă de valurile de oameni care ştiau unde merg şi am traversat Sena pe faimosul Pont Neuf. Mi-am ridicat privirea spre turlele catedralei Notre Dame şi m-am gândit la Esmeralda şi la Victor Hugo. Am băgat mâna în geantă şi mi-am trecut uşor degetele peste traducerea lui Baudelaire. Simpla atingere a cărţii m-a calmat. Nu puteam să explic de ce, nici măcar mie însămi, dar cărţile îmi dădeau o senzaţie neclintită de stabilitate şi echilibru. Dacă toate acele cuvinte reuşeau să supravieţuiască, voi reuşi şi eu cumva.

În timp ce mergeam prin ploaia măruntă, pe punctul de a renunţa, am dat peste o librărie numită Shakespeare and Company. Când am văzut numele, m-a cuprins un sentiment de linişte. Uşa era blocată de stive de cărţi în spatele cărora se aflau două femei care se ciondăneau, fiecare vrând să pună nişte cărţi în altă parte. Vorbeau în engleză şi, deşi una dintre ele avea accent american, cealaltă era fără doar şi poate din Franţa.

În vitrină străluceau tot felul de cărţi – un curcubeu de cotoare de piele, ilustraţii pe lemn şi titluri surprinzătoare. Sentimentul bine cunoscut de entuziasm şi curiozitate pe care îl aveam mereu când mă uitam în vitrina unei librării mi-a trimis un

fior pe şira spinării. *Nu cumpăra nimic,* m-am avertizat, în timp ce mi-am întins gâtul, să văd mai bine.

— Eşti drăguţă să ne ajuţi puţin? a zis femeia mai scundă.

Era îmbrăcată cu un sacou de tweed şi o fustă şi îmi aducea aminte de o conducătoare a cercetaşelor, cineva pe care îl asculţi fără să protestezi.

Cu gesturi stângace, am apucat cealaltă parte a cutiei grele pe care o ţinea şi care cântărea cât un mic elefant.

— Riscurile meseriei, a zis, amuzată de pufniturile mele.

— Mi-e teamă că nu am prea multă forţă, i-am răspuns.

— Detectez cumva un accent englezesc?

Am dat din cap şi m-am prezentat.

— Numele meu este Sylvia. Sylvia Beach, a zis şi mi-a strâns mâna ferm. Ai ajuns fix la locul potrivit. Avem cărţi în limba engleză.

— Vrei să spui că librăria îţi aparţine? am întrebat-o.

Deşi era cam ridicolă întrebarea, nu auzisem niciodată de o femeie care să aibă o librărie.

— Şi toate datoriile care vin odată cu ea! a zis şi a râs.

Râsul ei suna ca un lătrat, dar era molipsitor. Am început şi eu să râd, fără să vreau, chiar dacă nu eram foarte sigură de ce râdeam.

— Bănuiesc că nu faci angajări, nu? am spus brusc, sperând că nu par prea disperată.

Doamna Beach s-a sprijinit de o cutie, cu o expresie gânditoare pe faţă.

— Dacă angajez? a întrebat, retoric.

— Ai lucrat vreodată într-o librărie? m-a întrebat cealaltă femeie, care a reapărut din spate.

— Ea este doamna Monnier, are prăvălia de vizavi, mi-a explicat doamna Beach.

Spre deosebire de Sylvia, ochii ei negri mă priveau cu suspiciune şi mi-am dat seama instinctiv că nu mă ridicam la aşteptările ei.

— Nu, nu chiar, am mărturisit.

Cele două femei s-au uitat una la cealaltă. Poate mai văzuseră asta şi înainte – o fată naivă care încerca să-şi împlinească visul parizian.

— Mi-am cumpărat biletul de vapor încoace după ce am vândut o primă ediţie dintr-o carte a lui Dickens şi, uite, am zis, scoţând din geantă cartea semnată de Baudelaire, pe asta am cumpărat-o de la un *bouqiniste* de pe malul Senei.

Doamna Beach a luat cartea cu grijă, a deschis-o uşor şi a început să verifice fiecare pagină.

— E important să numeri fiecare pagină, a spus încet. Cu cât e cartea mai veche, cu atât e mai probabil să descoperi că lipsesc pagini.

— Serios?

— Da, numim perioada de dinainte de anii 1800 perioada preselor de mână, când hârtia era un bun de valoare şi oamenii rupeau paginile din cărţi pentru propriile nevoi. Ai găsit un exemplar pe cinste. Felicitări!

— Mulţumesc, i-am zis şi am luat cartea înapoi.

— Ai un ochi bun pentru lucruri de calitate şi orice tânără care reuşeşte să ajungă pe continent cu ajutorul unor cărţi sigur are fler pentru afacerea asta. Ce-ai spune dacă mi-ai fi ucenică, dacă te-aş învăţa tot ce ştiu despre cărţi?

Am început să-i mulţumesc exaltată, dar a ridicat brusc mâna, să mă oprească.

— Nu îmi permit să te plătesc bine şi uneori va fi nevoie să lucrezi mult, dar o să şi înveţi o mulţime de lucruri şi o să cunoşti tot felul de oameni importanţi.

— O, doamnă Beach, am spus copleşită, nu îmi stă în fire să nu-mi găsesc cuvintele, se prea poate să fie prima dată când mi se întâmplă.

— Bun. Nu suport sentimentalismele. Poţi să începi prin a ne ajuta cu livrările astea.

— Să încep chiar acum?

— E un moment mai bun decât prezentul? a întrebat pe un ton direct, pe care aveam să-l aud mai des decât aş fi bănuit vreodată.

Shakespeare and Company era un loc fascinant. Librăria avea aerul cald şi liniştit pe care-l găseşti în toate librăriile, cu rafturi de lemn negru, decolorat de trecerea timpului, şi mirosul inconfundabil de hârtie şi piele. Dar Sylvia, care era doar cu câţiva ani mai în vârstă decât mine, era ca o cloşcă pentru o familie boemă de artişti şi scriitori, oferindu-le refugiu, un loc de unde puteau împrumuta cărţi, un club literar, o poştă şi (spera ea) o editură. Se împrietenise cu un autor irlandez pe nume Joyce şi era atât de pasionată de scriitura lui, încât voia să-i publice romanul de debut, *Ulise.* Era un risc mare, din moment ce opera lui era avangardistă, iar autorul se temea că avea să fie reprimată pentru totdeauna. Nu ajuta nici faptul că manuscrisul era de trei ori mai lung decât un roman obişnuit, ceea ce ar fi dus la nişte costuri de tipar astronomice.

În prima mea zi, probabil m-am purtat ca un copil căruia i se dau cheile unui magazin de jucării. Atenţia îmi era atrasă în toate direcţiile, de cărţi din epoci diferite, cu subiecte diferite şi legate în tipuri diferite de piele. Nu mă puteam abţine să mă întreb cui aparţinuseră. De unde veniseră? Cum miroseau?

— N-o să mă ajuţi cu nimic dacă te încăpăţânezi să te porţi ca un client, Opaline, mi-a spus Sylvia pe un ton aspru.

În zilele următoare m-am străduit să nu mă mai las distrasă de fiecare carte interesantă pe care o vedeam, deşi erau multe de acest fel.

Hotărâse că trebuie să învăţ tainele negoţului, de la primii paşi. Am început prin a muta cărţile de colo-colo şi a le aranja pe rafturi, dar şi serveam clienţii, cât puteam eu de bine. În zilele mai liniştite, în timp ce ştergeam rafturile sau cărţile de praf, îmi explica detaliile mai subtile ale comerţului cu cărţi.

— O carte veche nu este neapărat o carte rară, Opaline. O carte devine rară când e şi greu de găsit, dar şi foarte râvnită. Şi nu doar cărţile sunt valoroase pentru colecţionari; mai sunt şi

manuscrise, afişe, gravuri şi arhive – chiar şi scrisori. Mai ales scrisorile. Orice ar potoli curiozitatea insaţiabilă care înconjoară minţile sclipitoare.

Probabil păream confuză, pentru că s-a oprit şi s-a întors spre mine.

— Nu eşti convinsă?

— Nu sunt sigură de ce ar vrea cineva să colecţioneze scrisorile altor persoane. Cum ar putea fi sigur că sunt autentice?

— O întrebare foarte bună, o să te transformăm într-un adevărat detectiv literar. Cine este autorul tău preferat? m-a întrebat.

— E foarte simplu, am răspuns. Emily Brontë.

— Bun, atunci nu e nimic ce ţi-ar plăcea să ştii despre doamna Brontë, în afară de faptul că a dus o viaţă liniştită în mlaştini?

M-am gândit preţ de câteva clipe. Aveam multe întrebări. S-a îndrăgostit vreodată? A fost fericită sau tristă?

— Ce m-am întrebat mereu, adică principala întrebare, care m-a frustrat mereu, e dacă a început să scrie un al doilea roman înainte să moară şi, dacă da, ce s-a întâmplat cu el.

— Vezi? Acum ai o întrebare şi poţi să începi să cauţi răspunsul.

CAPITOLUL 8
— MARTHA —

— *Asta da* experienţă penibilă, mi-am spus, când am intrat în casă.

— Despre ce vorbeşti? m-a întrebat *madame* Bowden, făcându-mă să tresar.

Stătea în pragul uşii din hol, cu o ţigară în mână şi un licăr şiret în ochi.

— A, nimic. Nu mi-am dat seama că vorbeam cu voce tare, am zis şi mi-am dat jos haina.

— Eşti roşie ca racul şi eu sunt plictisită, aşa că varsă tot.

M-a apucat de umeri şi m-a dus în cameră, ca şi cum eram un musafir.

— Ăăă, am cunoscut un tip…

— Un bărbat, de ce n-ai spus aşa?

A râs şi ochii i s-au mărit de plăcere. A tras perdelele şi s-a uitat afară.

— Unde e?

— Nu e nicăieri. A plecat. Nu e important. Aveţi nevoie de ceva înainte să pregătesc cina?

— E ora cocktailurilor, Martha, şi încă nu am o băutură în mână, mi-a spus cu accentul ăla sofisticat pe care îl folosea când avea oaspeţi.

— E trei după-amiază, am zis, fără să-mi ascund tonul critic.

— Exact, mi-a răspuns.

Aşa că m-am dus în bucătărie să-i „pregătesc un martini", orice ar fi însemnat asta.

În timp ce căutam printre sticle, sperând s-o găsesc pe cea pe care scria martini, gândul mi-a fugit către vechea mea viaţă. Nu primisem nicio veste de la părinţii mei, dar, la urma urmei, nu ştiau unde eram. Şi, chiar dacă ar fi ştiut, probabil nu le-ar fi păsat. Le era ruşine cu mine. Mama îşi încrucişa braţele şi începea să se uite pe geam când încercam să vorbesc despre Shane. Presupuneam că îi era ruşine cu mine – nu pentru că eram căsătorită cu un bărbat violent, ci pentru că nu am ascultat-o

când m-a avertizat în privinţa lui. Tata deja se purta ca şi cum nu existam, aşa că lucrurile nu aveau să se schimbe prea mult pentru el. Poate doar la pub – sigur vor fi zvonuri. N-o să-i placă asta. Ceea ce mă făcea să zâmbesc, într-un mod răzbunător. Asta au făcut din mine. Toţi. Eram atât de pierdută în amintiri, încât de-abia mai ţineam minte ce trebuia să fac. Tot nu găsisem sticla de martini, aşa că am turnat pur şi simplu o măsură de gin într-un pahar înalt, peste care am aruncat o felie de lămâie. L-am dat pe gât şi am turnat unul şi pentru ea.

— Vin acum! am strigat, când am auzit-o pe *madame* chemându-mă.

Aproape am aruncat băutura pe masa de lângă ea.

— Aşa deci… bărbatul ăsta e atrăgător?

Da.

— Nu e vorba de asta – căuta o librărie veche, care era aici. Nu cred că are toate ţiglele pe casă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— O librărie? a zis, cu ochii strălucindu-i, probabil de la gin. Ce nostim.

— Cum aşa?

Am luat scrumiera şi am golit-o în şemineu.

— O să-ţi spun o povestioară, a zis şi şi-a pus picioarele pe un taburet din faţa fotoliului. Când eram *grand dame* pe Ha'penny Lane, în anii 1980… ah, ce petreceri dădeam! Eram cu al treilea soţ al meu, cu Vladimir. Era un matematician rus, ceea ce sună plictisitor, dar, fetiţa mea, crede-mă, numai plictisitor nu era! Servea cea mai bună vodcă şi cel mai bun caviar. Oameni de toate felurile veneau la petrecerile noastre.

Am scos o lavetă din buzunar şi am început să şterg nişte praf invizibil de pe poliţa şemineului. În primele zile nu mă interesaseră deloc poveştile ei, dar acum eram curioasă. Poate ne mai înmuiam puţin amândouă. Nu aveam nimic în comun, dar începeam să ne dăm seama că ne simţeam bine împreună.

— În fine, a fost o seară anume, într-o vară… sau oare era iarnă? Oricum nu contează… nu, era iarnă.

Îmi aduc aminte de zăpada de pe trotuare. Una dintre invitate a sosit mai târziu, de-a dreptul zguduită. În timp ce îşi încălzea posteriorul în faţa şemineului, ne-a povestit cum se dăduse jos din taxi şi cum intrase în ceea ce credea că era casa noastră. Dar, când a intrat, şi-a dat seama că era o librărie – un loc micuţ, de modă veche, plin de cărţi vechi încântătoare şi de tot felul de lucruşoare. În fine, a ieşit înapoi pe stradă, după care s-a întors şi, puf!, librăria dispăruse şi a apărut iar uşa mea. Bineînţeles, cu toţii am crezut că luase ceva – era la modă în zilele alea. Dar nu ţi se pare nostim că s-a întâmplat din nou?

Am simţit cum mă trec fiorii. Nu-mi plăceau poveştile cu fantome şi asta aşa suna.

— Ăăă, nu chiar. A spus doar că o caută.

Ce spusese *mai exact* oare? Casa asta trebuie să fi fost lipită de ea. Am scuturat din cap şi m-am dus în bucătărie, să pregătesc cina. Când Henry mi-a cerut ajutorul, mi-a adus aminte de persoana care eram înainte – deschisă, generoasă. Probabil ar trebui să-i spun povestea asta; poate îl va ajuta şi pe el, sau măcar îi va da un indiciu. Dar, acum, să ajuţi pe cineva părea să nască doar probleme şi regrete. Aşa că am decis să nu-i spun nimic şi să-mi ţin obloanele închise.

E ciudat cum unii oameni se plâng de plictiseală. Doamne, cât îmi doream să am o zi plictisitoare când locuiam cu Shane şi cu temperamentul lui imprevizibil. O zi în care cel mai rău lucru la care te puteai aştepta era că nu avea să se întâmple nimic interesant. Dar acum, că aveam asta, nu ştiam ce să fac. Treburile îmi luau din ce în ce mai puţin timp pe măsură ce mă obişnuiam cu ele şi m-am trezit cu câteva ore libere după-amiaza. *Madame* Bowden, cu bine ştiuta ei lipsă de tact, făcea cât de multe aluzii putea că hainele mele erau „terne” şi „deprimante”.

— E uniforma celor invizibili, m-a certat într-o zi şi şi-a acoperit ochii.

M-am uitat la blugii şi la puloverul meu în oglinda înaltă de la baie şi m-am încruntat. Nu mi se părea nimic în neregulă. Poate erau doar puţin cam vechi. După care mi-am analizat faţa. Vânătăile se vindecaseră şi de-abia dacă se mai vedeau. Apoi imaginile s-au repezit spre mine ca un tren de mare viteză: ghemuită într-un colţ, cu spatele lipit de dulapurile din bucătărie, ţipând, implorându-l să se oprească. Am pus o mână pe perete, să mă liniştesc. Totul era să nu-mi aduc aminte; să nu las frica să mă cuprindă. Uită-te mereu în faţă, ai grijă să fii mereu ocupată!

M-am uitat iar la hainele mele şi am văzut satul mic, vecinii curioşi, gărzile care nu făceau nimic. Brusc am vrut să ard tot ce ieşise vreodată din locul ăla. Era timpul. Mi-am luat banii (îi primeam în mână, nu avea niciun sens să implicăm şi statul, mi-a zis), am luat-o pe O'Connell Street şi am intrat într-un magazin Penneys. Peste tot erau numai haine din denim. Femeia aia m-ar fi îmbrăcat într-o uniformă de menajeră dacă mă întorceam cu şi mai mult denim. Am decis să încep cu lenjerie nouă şi am luat un sutien şi nişte chiloţi de bumbac. Mi se părea ciudat să am atât de mult timp pentru mine, bani în buzunar şi nimeni pe care trebuia să-l mulţumesc. M-am uitat în jur şi aproape m-am simţit vinovată. Era miezul zilei şi eu mă purtam ca o… ca o ce? Ca o femeie liberă, probabil. Şi chiar atunci am simţit ceva ce nu mai simţisem de mult. Era ca şi cum inima mea zâmbea. Aşa că am mers mai departe, la raionul de pantofi şi am ales nişte espadrile negre. După care am văzut nişte pantaloni capri negri, pe care i-am îndoit peste braţ, să-i iau în cabina de probă. Am găsit o bluză albă care părea oarecum potrivită şi am luat chiar şi o cordeluţă roşie cu buline albe! Eram atât de impresionată de mine însămi şi de gusturile mele, încât m-am lăsat dusă de val şi am luat şi un rucsac nou, ca să scap de traista pe care o aveam din gimnaziu. Am probat totul şi mi-am pus hainele vechi în traistă. Am dus etichetele la casă, aşa cum se întâmplă în filme şi

m-am bucurat de entuziasmul unei vieţi noi, chiar acolo.

Mi-am aruncat lucrurile vechi într-un coş de gunoi şi m-am plimbat puţin prin oraş. Mi-am luat o cafea şi o gogoaşă şi am pornit spre Stephen's Green. Afară era cald şi deveneam din ce în ce mai conştientă de cât de uşurată mă simţeam. Mergeam cu braţele relaxate, nu strânse în jurul pieptului, aşa cum făceam înainte – mereu în gardă. Am privit lebedele din iaz, care mâncau pâinea pe care o aruncau oamenii şi am auzit fâlfâitul aripilor când un stol de porumbei a tresărit şi şi-a luat zborul de pe o ramură. Era ca ieşirea dintr-un fel de comă, pentru că totul părea mai clar şi mai strălucitor. Acea veche speranţă mi s-a întors sub forma unor fluturi în stomac, când am văzut studenţi de toate naţionalităţile stând pe iarbă; vorbind despre lucruri inteligente, probabil. Poate vorbeau doar despre petrecerile la care urmau să meargă, dar, în orice caz, era o viaţă pe care nu o gustasem niciodată şi foamea din mine era aproape covârşitoare. Am făcut ceva ce nu am crezut că voi îndrăzni să fac – am intrat în bibliotecă, pe drum spre casă. Curajul aproape m-a părăsit la uşă, când mi-am dat seama că nu mai fusesem într-una de când eram mică, însă chiar şi atunci fusese o librărie itinerantă. Asta era o clădire mare, aglomerată, cu uşi rotative care erau permanent în mişcare. Mi-am surprins reflexia în geam, o femeie nouă, în haine noi, şi am respirat adânc.

Odată ajunsă înăuntru, nu eram sigură ce să fac. Toţi păreau să ştie încotro merg – unii aveau chiar capetele în cărţile deschise. Era linişte, dar, Sfinte, puteai să *auzi* cât de inteligentă era toată lumea. De-a dreptul înspăimântător. Am zărit o femeie în vârstă la recepţie şi am întrebat-o dacă are nişte informaţii pentru cineva care ar vrea să se înscrie le universitate.

— La cursurile pentru adulţi?

— Da, cred că da.

Fără să mai zică ceva, s-a ridicat şi a luat nişte broşuri de pe un raft de plexiglas din spatele ei.

— O să găsiţi aici toate informaţiile de care aveţi nevoie.

Asta a fost tot. A trecut mai departe la următoarea persoană şi am răsuflat uşurată – obţinusem ce voiam fără să mă fac de râs. Acela a fost momentul în care am zărit o carte despre care îi auzisem pe mulţi vorbind: *Oameni normali,* de Sally Rooney. Îmi plăcea mult titlul şi, pentru prima dată în viaţa mea, m-am gândit că o astfel de carte ar putea fi potrivită pentru cineva ca mine. Cineva care nu se simţea deloc ca un om normal. Am luat-o şi am pus-o în geantă.

— Scuzeeeeeeee! a strigat bibliotecara.

Am îngheţat, ca şi cum aş fi fost oprită de nişte paznici, şi vina mi se citea pe faţă.

— O să am nevoie de cardul tău de bibliotecă, a insistat, mai tare decât era cazul, din moment ce eram în cea mai tăcută clădire din Irlanda.

Am simţit cum obrajii îmi iau foc. Nu ştiam ce să fac.

— Cardul de bibliotecă? a repetat, cu mâna întinsă.

— Ăăă, n-am niciun card, am bombănit, conştientă de faptul că toată lumea se uita la mine.

Asta se întâmplă dacă nu-ţi vezi lungul nasului.

— Atunci va trebui să completezi formularul ăsta, mi-a zis exasperată, ca şi cum vizita mea i-ar fi dat viaţa înapoi cu cel puţin zece ani.

Frustrarea i se citea în gesturi, în modul în care îi zvâcnea încheietura şi i se încorda gâtul. Puteam să văd că fusese dansatoare în tinereţe, dar ceva grav se întâmplase, poate un accident, aşa că acum era aici. Şi ura fiecare clipă.

— O s-o las aici, am zis şi am pus cartea înapoi pe raft.

Nu mă mai simţisem niciodată atât de proastă. Nu ştiam nici măcar cum să împrumut o carte de la bibliotecă – cum aveam de gând să intru la universitate? Mi-am îndesat broşurile în geantă şi

mă pregăteam să plec când l-am văzut pe el. Pe Henry.

CAPITOLUL 9
— HENRY —

— E totul în regulă?

Auzisem agitaţia şi am fost surprins s-o văd pe Martha, cu aceeaşi expresie sfidătoare pe chip, având o neînţelegere cu bibliotecara. Din moment ce am petrecut atât de mult timp în biblioteci, luam partea angajaţilor, dar nu şi azi.

— Da, mulţumesc, a zis, aranjând breteaua de la geantă pe umăr, puţin prea viguros, motiv pentru care s-a rupt şi tot ce avea înăuntru s-a împrăştiat pe jos.

— A, permite-mi să te ajut, i-am zis şi m-am aplecat.

— E în regulă, mă descurc, a şoptit. De-abia am cumpărat-o, a zis oarecum învinsă.

Nu ştiam ce să spun ca s-o fac să se simtă mai bine.

— Asta se întâmplă dacă te zgârceşti, am zis, în cazul în care mai era vreun dubiu că sportul meu preferat erau gafele.

Şi-a dat ochii peste cap, am luat broşurile de pe jos şi am lăsat-o să-şi strângă singură lucrurile personale.

— A, te gândeşti să te înscrii la universitate? Tare! am zis şi am început să le răsfoiesc.

— Zici?

— Da, normal. Mai ales ca student matur, cred că…

M-am uitat la faţa ei în timp ce s-a ridicat şi a întins mâna după broşuri.

— A, erai sarcastică.

Se poate să fi zâmbit, dar doar pentru o secundă.

— Scuze. Nu e treaba mea. Ai dreptate.

A oftat adânc.

— Nu, îmi pare rău. Atât doar că…

— Vreţi să vorbiţi mai încet? ne-a repezit bibliotecara. Unii încearcă să citească aici.

— Dă-mi o secundă să-mi iau lucrurile, i-am zis şi i-am făcut semn să rămână pe loc, ca şi cum ar fi fost o maşină cu frână şubredă.

Odată ajunşi afară, a părut mult mai relaxată, dar tot mă privea cu scepticism, şi pe bună dreptate.

— Deci tot mai cauţi manuscrisul pierdut?

Din tonul ei era evident că nu i se părea la fel de important cum ştiam eu că e.

— Da, clar. De fapt, chiar am dat peste un catalog vechi, tipărit de Opaline, în anii 1920. E de-a dreptul fascinant…

— Opaline? Ce nume frumos, a zis şi m-am simţit penibil de bucuros că eu i-am adus un zâmbet aşa de larg pe faţă.

— Da, e un nume neobişnuit, nu?

— Şi ce s-a întâmplat cu ea?

Am trecut pe sub o arcadă de piatră, care ducea spre o grădină secretă, fix în mijlocul oraşului, cu statui de marmură şi o fântână în care acum nu curgea apă.

— Tocmai asta încerc să aflu. Sper ca astfel voi descoperi nişte indicii cu privire la librărie.

Şi la manuscris. Asta mă interesa de fapt. Mi-aş face un nume, apoi m-aş întoarce la Londra triumfător, să-i arăt lui Isabelle că o căsătorie cu mine nu era „ultima variantă”, aşa cum zisese odată.

A scos o doză de Coca-Cola din geanta ei enormă şi a apăsat tare pe inel, ca să nu stropească peste tot în jur.

— Vrei să stăm aici un minut? a zis şi a făcut semn spre o bancă amplasată atent în faţa unui rând de flori ofilite. Nu mă grăbesc să mă întorc. Se pare că, atunci când eşti menajeră, trebuie să fii disponibilă 24/7.

Eram mai mult decât încântat. Se pare că începea să-şi schimbe părerea despre mine. Atunci mi-am dat seama de ce prezenţa ei conta aşa de mult. Mă simţeam singur. Toată viaţa m-am simţit bine în lumea mea, dar aici mă simţeam ca un străin.

— De unde vine obsesia?

— Ce obsesie?

— Cu manuscrisul ăsta?

— Nu cred că aş numi-o obsesie.

— Hm, păreai destul de obsedat ieri, în faţa ferestrei mele.

— A, da. Bănuiesc că ai dreptate. Scriu o propunere pentru o teză de doctorat despre manuscrise pierdute şi de ce suntem fascinaţi de ele.

— Suntem? a întrebat şi a strâmbat uşor din nas, în timp ce a luat o gură mare de cola.

— Haide, sigur înţelegi de ce, nu? Uită-te la Harper Lee, de exemplu. Atât de mulţi ani toată lumea a crezut că a scris un singur roman.

S-a uitat la mine confuză.

— *Să ucizi o pasăre cântătoare?* am întrebat, ca să înlătur orice urmă de confuzie.

— A, da.

Au urmat câteva momente de tăcere ciudată, în care mi-am dat seama că unora li se poate părea plictisitor un expert în cărţi rare şi manuscrise pierdute.

— Bineînţeles, mai e şi al doilea roman al Sylviei Plath, *Double Exposure,* care a dispărut în mod misterios după moartea ei.

— Cine?

— Nu citeşti prea mult, nu?

S-a uitat deodată la mine şi în ochi i se citea un amestec de furie şi durere. Chiar ştiam cum s-o enervez.

— OK, fii atentă. Lasă-mă să-ţi zic povestea lui Walter Benjamin. A fost un scriitor, intelectual, un bărbat genial, care întâmplător era şi evreu în Paris, în timpul ocupaţiei naziste. Nu avea actele potrivite, aşa că a trebuit să meargă spre sud, împreună cu alţi refugiaţi şi să intre în Spania prin munţii Pirinei.

— Groaznic, a zis şi s-a întors cu totul spre mine.

— Dar era un lucru care îl încetinea în călătoria lui primejdioasă – o valiză neagră, grea, în care îşi căra manuscrisul. Vorbind cu un tovarăş de drum, Benjamin i-a spus că acele pagini sunt mai valoroase decât propria viaţă.

Faţa Marthei era atât de animată, de parcă ea însăşi era unul dintre călători.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— Când a ajuns la graniţă, autorităţile spaniole l-au informat pe Benjamin că trebuie să se întoarcă în Franţa. Ştia că asta era o condamnare la moarte, aşa că în noaptea aia a înghiţit o sticlă întreagă de morfină.

— Doamne!

— Exact.

— Şi cu manuscrisul ce s-a întâmplat? I l-a dat cuiva?

— După ce s-a sinucis, valiza neagră s-a pierdut fără urmă. Manuscrisul nu a mai fost găsit niciodată.

A scuturat din cap şi mai avea puţin şi îi dădeau lacrimile. Şi, uite-aşa, a prins şi ea microbul. Dragostea neîmpărtăşită pentru ce ar fi putut să fie, dacă soarta nu ar fi fost atât de crudă. I-am spus exact aceeaşi poveste lui Isabelle şi singurul ei răspuns a fost că nu a fost niciodată în vacanţă în Spania.

— Deci se poate ca cineva să fi publicat cartea?

— Hm… Nu îmi dau seama ce scenariu e mai rău – să se fi pierdut opera pentru totdeauna sau să fi fost furată de cineva.

Trebuia să ţin minte să includ asta în articol când ajungeam acasă.

— Sunt atât de multe asemenea poveşti – zvonuri despre cărţi ascunse, manuscrise uitate în cutii de pantofi sau romane arse de familia autorului. Soţia lui Hemingway avea unul dintre romanele lui într-un geamantan care a fost furat într-o gară din Paris!

Paris. Paris. Generaţia pierdută. Mă întrebam dacă nu cumva…

— Ce e? m-a întrebat, văzând că mă gândesc la ceva.

— A, poate nu e important. Singura problema e că nu mai găsesc niciun fel de informaţie despre Opaline Gray şi mă întreb dacă nu cumva a trăit o perioadă şi la Paris.

Şi-a scos telefonul, gest care mi s-a părut cam nepoliticos, dar, la urma urmei, cât să şi captezi atenţia cuiva?

— Ea e?

— Poftim?

Mi-a vârât telefonul în faţă şi mi-a arătat o poză alb-negru, pixelată, dintr-un ziar vechi.

— Cine e? Ce ai făcut?

— Păi, domnule Intelectual-Sofisticat, am căutat pe Google cuvintele „Opaline”, „cărţi” şi „Paris” şi am găsit asta.

M-am uitat mai bine – nu-mi venea să cred.

— Ăsta e Ernest Hemingway!

A zâmbit ca pisica proverbială, dar nu s-a uitat la mine. Am citit descrierea de sub poză: „Sylvia Beach, proprietara librăriei Shakespeare and Company şi asistenta ei, Opaline Carlisle”.

În sfârşit o vedeam – o tânără cu păr negru, tuns scurt, cocoţată pe o scară, cu o carte în mână şi cu Hemingway la picioarele ei.

— Carlisle? Doamne, este genial!

— Cu plăcere.

— A, da, clar, mulţumesc.

Am dat s-o iau în braţe, dar s-a ferit repede din încercarea mea neîndemânatică şi am simţit imediat mustrarea.

— Îţi cer iertare, dar n-ai idee cât de mult înseamnă asta.

— Ba cred că am, a zis, după care şi-a luat telefonul şi s-a ridicat. În fine, ar trebui să plec.

CAPITOLUL 10
— OPALINE —

Paris, 1921

Cât ai clipi, săptămânile s-au transformat în luni şi, fără să-mi dau seama, am început să mă simt ca acasă la Paris. Devenisem o parte din familia neobişnuită a Sylviei şi poziţia mea la Shakespeare and Company a devenit una permanentă, sau cel puţin nu mi se spusese altceva. Am închiriat o cameră la o demipensiune aproape de librărie. La final de săptămână, după ce mi-am permis în cele din urmă să mă las pradă farmecelor lui, mă întâlneam cu Armand. Îmi arăta colţurile ascunse ale oraşului, precum târgul de vechituri din Saint-Ouen, unde îşi vindeau capturile oamenii nevoiaşi care căutau noaptea prin gunoaiele Parisului. Îi numea *les pêcheurs de lune,* pescarii lunii, lucru care mă făcea să zâmbesc, pentru că ştiam că eram prinsă în plasa lui Armand şi, cu cât mă zbăteam mai tare, cu atât inima îmi era strânsă mai mult. În scrisorile ei, Jane încurajase această poveste de dragoste: *Ce rost are să fugi în Franţa dacă nu îţi iei un amant!*

Într-o dimineaţă senină, la finalul verii, când oraşul era mai liniştit pentru că localnicii se retrăseseră la ţară, lucram cu spor în magazin, aranjând cele mai recente cărţi. Sylvia era în spate, cu un scriitor american, Ernest Hemingway – beau ceai şi vorbeau despre o serată literară pe care o planificau. Era incredibil de chipeş şi toată lumea era vrăjită de magnetismul lui intens, dar avea şi un aer răuvoitor. Firește, o adora pe Sylvia, al cărei respect valora mai mult decât opinia oricărui critic. Cu toate acestea, nu puteam să-mi explic de ce, nu-mi plăcea să fiu singură cu el în aceeaşi cameră. Într-o zi, când eram pe scară şi încercam să aranjez nişte cărţi pe un raft mai înalt, l-am surprins fixându-mă cu privirea.

— Da? l-am întrebat, sperând că privirea mea scrutătoare îl va face să-i fie ruşine şi să se uite în altă parte.

Nu a funcţionat.

— Ai grijă, domnişorico.

Domnişorică. Cine se credea?

— Şi de ce, mă rog?

— Toţi scriitorii sunt canibali prin natura lor.

Nu eram sigură unde voia să ajungă, dar nu suna deloc apetisant.

— Adică?

— Dacă îţi mai fluturi fundul pe aici, s-ar putea să te trezeşti că devii un personaj într-una dintre cărţile mele, a zâmbit, clar aşteptând o reacţie.

Serios acum, scriitorii pot fi aşa de plini de ei!

În timp ce mă dădeam jos de pe scară, Sylvia şi un alt bărbat, un reporter, au intrat în librărie şi, dintr-odată, bărbatul a scos o cameră din husă şi aproape ne-a orbit pe toţi cu bliţul strălucitor.

— Asta e, o să apară în următoarea ediţie, a zis şi cei doi bărbaţi au plecat, vorbind despre degetele pline de zgârieturi ale lui Hemingway, pe care susţinea că le-a căpătat în timp ce îl apăra pe Joyce, într-un scandal la beţie.

— Asta pentru ce a fost? am întrebat, îngrijorată de ideea că o fotografie de-a mea ar putea să apară în presă.

— Pentru revista *Cosmopolitan,* publică una dintre povestirile lui Ernest.

Eram încă pe scară, mi-am zis. *Probabil nici nu o să apar în cadru*. În plus, *Cosmopolitan* nu era tocmai revista preferată a lui Lyndon. *Nu ai de ce să îţi faci griji,* m-am liniştit şi aproape că am crezut asta.

~

Am decis să-i fac o surpriză lui Armand şi, pe drum spre apartamentul lui, am trecut pe lângă Les Deux Magots, o cafenea la modă printre scriitori şi artişti. Copertina era de un verde-aprins şi balconul închis cu fier forjat învăluia primul etaj ca o dantelă.

Mi-am surprins reflexia în vitrină şi, o clipă, am crezut că l-am zărit pe Armand. M-am oprit şi mi-am dat seama că era el, la masă cu o femeie cu bucle lungi castanii. Stăteau foarte aproape şi el părea să îi şoptească ceva la ureche, ceva ce presupunea şi ca el să-i dea uşor părul la o parte. Şocul m-a străfulgerat ca o lovitură de fulger. Nu ştiu dacă a simţit, dar a ridicat privirea şi m-a văzut uitându-mă la el. Nu ştiu exact de ce, dar eu eram cea stânjenită şi am dat să plec repede. După câteva secunde, l-am auzit strigându-mi numele, dar nu m-am întors.

— Te rog, Opaline! m-a implorat, după ce m-a ajuns din urmă şi m-a apucat de braţ.

— Lasă-mă în pace!

— Trebuie să-mi permiţi să-ţi explic.

Nu voiam să-mi explice nimic. Ori avea să mintă, ori, şi mai rău, să-mi spună adevărul şi nu eram sigură dacă aş fi putut suporta oricare dintre variante.

— Christine e o veche prietenă a mea.

Voiam să-mi acopăr urechile ca un copil. Numele ei m-a făcut să mă simt şi mai rău. El nu trebuia să ştie, dar mă îndrăgostisem de el şi acum durea la fel de tare ca atunci când cazi şi te rostogoleşti pe scări. Faptul că mă aşteptam să-mi frângă inima nu m-a ajutat deloc să mă pregătesc pentru asta.

— Armand, te rog, nu face situaţia şi mai nedemnă.

Faţa i s-a întunecat deodată şi tot ce a mai rămas a fost o expresie care trăda înţelegere.

— Ai dreptate, bineînţeles. Te-am umilit şi pentru asta îmi pare rău. Dar trebuie să mă crezi, sentimentele mele pentru tine sunt mai profunde decât tot ce am simţit până acum pentru altcineva.

— Poate mă consideri naivă, dar pot să recunosc un clişeu ieftin când îl aud.

M-am smuls din strânsoarea lui şi am plecat mai departe.

— E adevărat! a strigat. Crezi că unui bărbat îi e uşor să-şi recunoască sentimentele?

M-am întors şi i-am aruncat o privire plină de dispreţ.

— E greu să explic în engleză.

— Încearcă.

— Felul în care mă faci să mă simt – este minunat, dar şi problematic. Mă face vulnerabil şi nu sunt obişnuit cu asta. Aşa că flirtez cu alte femei ca să dovedesc… ceva. *J'en sais rien*[6].

— N-are niciun sens.

— Când o spun cu voce tare, nu, nu are. Dar în mintea mea simţeam că păstram controlul.

Nu ştiam cum să îi răspund. Era o scuză atât de îngrozitoare, încât ar fi putut să fie chiar adevărul.

— M-ai văzut chiar când puneam punct poveştii cu ea.

Mi-am întors privirea, încercând să-mi ascund emoţiile. La urma urmei, aveam şi eu mândria mea. Oare îmi spunea doar ce credea că voiam să aud? Inima nu cântăreşte la rece. Vede speranţa în lucruri imposibile, dragoste acolo unde este, poate, doar dorinţă. Se comportă fără sens. Braţele lui erau în jurul meu acum. Am rămas nemişcată, dar el a continuat să mă farmece cu şoaptele lui liniştitoare, mi-a spus că eu eram singura care conta pentru el.

— Vii cu mine? Putem să stăm de vorbă la mine acasă.

Fireşte că aveam să mă duc. Cu el eram dispusă să pretind că totul e bine.

Locuia într-un cartier numit Montmartre. Am trecut pe lângă cupolele albe, strălucitoare, ale bisericii Sacré-Cœur care vegheau asupra oraşului şi am mers mai departe pe străzile cu piatră cubică până într-o piaţetă animată. Place du Tertre părea scoasă dintr-o vedere – clădiri elegante cu obloane se înălţau deasupra restaurantelor şi a cafenelelor, iar trotuarele erau înţesate cu artişti care îşi vindeau lucrările unii lângă ceilalţi. A descuiat o uşă albastră şi am urcat scările până la al doilea etaj.

Odată intraţi, niciunul dintre noi nu părea sigur de ce să facă. O măsuţă şi două scaune erau aşezate în faţa unei ferestre înalte, care dădea spre piaţetă, şi mi-a făcut semn să mă aşez.

— O să pregătesc nişte ceai.

S-a întors cu o tavă argintie pe care erau un ceainic vechi, frumos decorat, şi nişte pahare mici, pe care erau pictate litere aurii, cel mai probabil în arabă. Cu toate acestea, ce m-a surprins cel mai mult a fost mirosul dulce de mentă.

— Ai gustat vreodată ceai marocan? m-a întrebat.

Am scuturat din cap. A ridicat capacul şi a început să amestece un mănunchi de frunze groase în apa fierbinte. Apoi a început ritualul turnării ceaiului în pahare, de la o înălţime imposibilă. Am făcut ochii mari când am văzut că ridica ceainicul din ce în ce mai mult, încercând să nu râdă.

— Aşa se face, a zis, înainte să-mi dea un pahar.

Am suflat în ceaiul auriu şi am lăsat aromele exotice să-mi inunde nasul.

Nişte muzicieni începuseră să cânte în piaţetă, muzică *gitane,* cu o chitară ritmică şi o vioară iscusită. Umplea spaţiul acolo unde cuvintele noastre nu reuşeau. Mă uitam peste tot în jurul meu, căutând ceva pe care să-mi concentrez privirea: covorul de mătase de pe podea, papucii neobişnuiţi de piele, cu vârf ascuţit, de lângă uşă, o măsuţă de lemn decorată cu simboluri maure aurii. În cele din urmă, m-am uitat din nou la el şi mi-am dat seama că mă privise fix în tot acest timp. Fără să-şi ia ochii de la mine, s-a ridicat, mi-a luat paharul din mână şi l-a pus pe tavă, lângă al lui. M-a luat de mână, m-a ridicat şi am ajuns atât de aproape de el, încât puteam să-i simt respiraţia. Şi-a aplecat capul spre mine şi buzele mi s-au deschis. I-am simţit limba caldă în gură şi singurul meu gând a fost că voiam mai mult. Ne ţineam strâns unul pe celălalt şi am avut senzaţia că nu voi fi suficient de aproape dacă nu…

— Opaline, a zis cu vocea răguşită, întrerupându-mi firul ideilor.

— Da?

— Spune-mi dacă doreşti să rămâi sau să pleci, a zis, respirând greu. Mi-e teamă că nu voi avea puterea să te mai întreb o dată.

Gândurile mele au îngheţat. Pentru prima dată în viaţa mea, senzualitatea a preluat controlul.

— Rămân.

Camera era îngustă, de-abia încăpea un pat de alamă. O perdea de voal a început să fluture în adierea intrată prin fereastra deschisă. Era aproape întuneric, singura lumină venea de la un muc de lumânare în colţul mesei.

Câte griji îmi făcusem în adolescenţă, gândindu-mă că nu voi şti ce să fac! De-aş fi înţeles atunci că nu e nimic de ştiut. Doar instinct. Pielea lui aurie strălucea în lumina lumânării, transpiraţia de pe trupul lui era ca un afrodiziac.

— A durut? m-a întrebat.

— Doar puţin, am răspuns.

Citisem undeva că durerea este preţul pe care îl plătim pentru plăcere. Nu mai eram virgină. Gândul m-a înspăimântat o clipă, dar imediat am simţit că trecusem un prag. Am stat ore întregi îmbrăţişaţi, vorbind. Era deja târziu când m-a condus acasă şi speram să reuşesc să mă furişez pe lângă proprietăreasă.

Nu era niciun pic de lumină, în afară de razele lunii care se strecurau prin ferestrele înalte. Fiecare treaptă care scârţâia era ca o lovitură de tun şi mi-am muşcat buza, rugându-mă să nu mă audă nimeni. Când am ajuns în camera mea, am încuiat uşa şi m-am trântit pe pat. Îmi puteam vedea reflexia în oglinda comodei de lângă pat, aproape fantomatică în lumina lunii. Am luat perna şi am strâns-o la piept. Apoi l-am văzut. Bastonul fratelui meu, sprijinit de uşă.

CAPITOLUL 11
— MARTHA —

Mi-am început după-amiaza frecând toaleta. *Madame* Bowden invitase la cină – sau la supeu, cum îi zicea ea – nişte prietene vechi de la teatru şi voia ca toată casa „să strălucească". Se comporta diferit, aşa cum nu o mai văzusem până atunci. Mereu era puţin dificilă, dar acum nimic nu-i convenea. S-a întors de la coafor într-o dispoziţie proastă, insistând că i-au făcut special buclele mai strânse, ca să pară mai bătrână decât era de fapt, şi am lăsat-o în cameră, unde a început să-şi perie părul cu atâta îndârjire, încât a ajuns să arate ca o mătură.

— MARTHA! a ţipat brusc.

Am scăpat peria de toaletă din mână şi m-am repezit în dormitor, aşteptându-mă s-o găsesc prăbuşită pe jos.

— Ce e? am întrebat, cu respiraţia tăiată.

Stătea la măsuţa de machiaj şi purta un furou de culoarea pielii şi un halat de mătase. Ochii mi-au picat pe gâtul şi pe pieptul ei, unde pielea era atât de ridată şi avea atâtea cute, încât arăta ca un curcan mort de Crăciun. Mi-am adus aminte de o călugăriţă de la şcoală care zicea că poţi să faci o geantă de mătase din urechea unei scroafe şi acum am înţeles în sfârşit ce voia să spună.

— Nu-mi găsesc cercelul cu perlă! mi-a spus şi mi-a aruncat o privire acuzatoare.

M-am uitat pe măsuţa de machiaj, unde era un munte de bijuterii amestecate, după care m-am uitat din nou la ea. Avea un cercel cu perlă în ureche şi celălalt în mână.

— E în mâna dumneavoastră, *madame,* am zis sec.

— Ştiu că e în mâna mea, toanto, îl caut pe celălalt!

Am respirat adânc. Dacă nu aş fi avut atât de mare nevoie de bani, i-aş fi zis să şi-l bage pe

celălalt undeva.

— E la ureche.

A ridicat mâna spre ureche şi nu a simţit nimic în afară de pielea fină.

— La cealaltă ureche.

M-am sprijinit de tocul uşii. Aveam tot timpul din lume.

A simţit în sfârşit perla rece şi s-a uitat la mine cu ceva ce aproape că ar fi putut părea ruşine, dacă nu aş fi cunoscut-o aşa de bine. *Madame* Bowden era o femeie prea mândră.

— Bun, dacă tot eşti aici, poţi să mă ajuţi să mă îmbrac. Nu uita, cei de la firma de catering ajung la 16, aşa că ai face bine să le dai o mână de ajutor. A, ai scos argintăria şi ai lustruit-o?

Nici nu s-a gândit să îmi ceară iertare că m-a acuzat practic de furt; nu că m-aş fi aşteptat să facă asta. Am luat rochia de pe umeraş (o rochie cu paiete argintii care părea demnă de Liberace[7]) şi m-am aplecat, cât să se poată sprijini de mine, ca atunci când te sui pe un cal, şi a făcut un pas în rochie. Simţeam cum îi tremură mâinile pe spatele meu. Avea o limbă ascuţită şi o minte ageră, dar corpul ei nu mai reuşea să ţină pasul. Mi-a fost milă de ea. Era ciudat s-o văd aşa. Mereu dădea impresia că era prea fabuloasă ca să-i pese de astfel de lucruri. Poate chiar era o actriţă talentată. Eileen Bowden era ca toată lumea. Îi era teamă.

După ce ne-am certat din cauza ţinutei mele pentru eveniment – îmi luase efectiv o uniformă de menajeră – am ajuns să port noua mea bluză şi o fustă creion neagră, pe care o avea întâmplător în dulap. Era probabil cel mai tern lucru pe care îl avea. Era mult prea mare pentru mine, aşa că am împrumutat şi o curea lată de lac, care se asorta cu bentiţa mea, şi într-un final a fost suficient de mulţumită încât să mă lase să deschid uşa. Aşa cum mă aşteptam, trei femei în vârstă bârfeau şi se complimentau în prag, ca nişte găini bătrâne. De-abia s-au uitat la mine şi au intrat în casă, într-o

învălmăşeală de pene şi zgomot. Am scuturat din cap şi am zâmbit. M-am gândit la toate zilele petrecute în bucătăria mea întunecată, uitându-mă la câmpurile care nu ofereau nimic în afară, poate, de câte un iepure rătăcit sau culorile strălucitoare ale unui fazan, înainte să-l împuşte un fermier, când îmi era greu să îmi imaginez că oamenii trăiesc aşa. Că se distrează. Că mănâncă bine. Că angajează firme de catering. Era o altă lume.

Am stat nemişcată, cu un zâmbet îngheţat pe faţă, pe post de umeraş uman. Cine mai poartă blană în ziua de azi? În cele din urmă, a venit şi ora cinei şi mi-am îndeplinit îndatoririle ca cineva care lucrase toată viaţa în domeniu – o figură invizibilă. Atunci mi-am dat seama că cineva chiar era invizibil. *Madame* Bowden. Locul ei la masă era gol. Femeile mâncau şi bârfeau şi râdeau de alţi oameni, părând să nu fi observat.

— *Madame* Bowden se va întoarce înainte de desert? am întrebat, uşor nesigură.

— Nu cred, a zis o femeie cu un gât atât de gros, încât risca să fie strangulată de propriile perle, pe care acum le ţinea în mână.

S-au uitat una la cealaltă cu subînţeles, după care au început să râdă, ceea ce, în opinia mea, a fost cam nepoliticos. Se mai întâmplase asta şi înainte? *Madame* Bowden avea oare obiceiul să nu apară la propriile petreceri?

— Pe tine unde te-a găsit? a întrebat cealaltă, îmbrăcată într-o rochie neagră mulată, care mai avea puţin şi cădea de pe umerii ei ascuţiţi.

M-am oprit brusc, în timp ce strângeam farfuriile, gândindu-mă la toate lucrurile pe care voiam să le spun. *Pe talpa pantofului!* Unde ar fi putut să mă găsească?

— A dat un anunţ în ziar pentru o menajeră şi eu am răspuns.

— Să vezi şi să nu crezi! De ce ar avea nevoie de o menajeră? a zis a treia femeie, care era clar figura alfa a grupului.

Stătea relaxată, ca o pisică, şi fuma un trabuc subţire.

— Ar trebui să-mi iau şi eu o fată drăguţă de la ţară. E mult mai puţin probabil să plece să-şi urmeze visurile sau mai ştiu eu ce. Îşi văd lungul nasului, a zis, de parcă nu eram acolo.

Aproape că am scăpat tava din mână. Eram obişnuită ca oamenii să se uite la mine de sus, dar acum zici că eram Cenuşăreasa.

— De fapt, lucrez aici ca să îmi permit să merg la universitate, am zis, sfidătoare.

— A, da? a întrebat femeia cu perle. Şi ce studiezi?

Ce studiam? Trebuia să-mi ţin gura închisă! Mâinile au început să-mi transpire. Am decis să mă prefac că nu am auzit întrebarea.

— O să aduc nişte coniac în salon după ce terminaţi.

Fumegam de furie şi de ruşine. Ştia că nu eram suficient de bună cât să fac ceva cu viaţa mea. Toate ştiau asta. Am stricat tot, am luat numai decizii proaste şi am aterizat aici, servind nişte babete îngâmfate. Dar nu aveam ce să fac. Asta era casa mea acum. Nu puteam să plec pur şi simplu, fără niciun plan. Voiam să pot face asta, dar ruşinea de a fi victimă m-a tot oprit. Era mereu acolo, mă simţeam înfierată. Le-am lăsat să joace cărţi şi să se îmbete mangă.

Am coborât în micul meu apartament şi mi-am dat hainele jos, apoi am făcut un duş lung şi fierbinte. M-am aşezat pe pat, cu prosopul pe mine şi am văzut pe masa din bucătărie broşurile pentru educaţie de la bibliotecă. Totul părea fără rost acum. Energia pe care o avusesem mai devreme dispăruse complet. Ce femei îngrozitoare! Nu mă mira că *madame* Bowden se retrăsese. Cu prietene ca ele, cine are nevoie de duşmani? Am simţit cum creşte în mine o senzaţie puternică – voiam să mă ia cineva în braţe. Îmi era dor să fiu luată în braţe. Singura persoană cu care am vorbit de când am ajuns în Dublin (în afară de şefa mea enervantă) era

Henry. El habar n-avea, dar era singura persoană care aducea a prieten. Şi nici măcar nu puteam să mă bazez pe el, pentru că nu locuia aici. Urma să plece de îndată ce îşi găsea manuscrisul sau ce-o fi fost ceea ce căuta.

Dar de ce mă gândeam la el? Mă simţeam vinovată, mi se părea cumva greşit să mă gândesc la un bărbat după toate prin care trecusem. Dar Henry era opusul lui Shane; era diferit de orice bărbat pe care îl întâlnisem vreodată. Felul în care mi-a spus povestea despre autorul care şi-a cărat valiza grea peste graniţă, pasiunea lui pentru lucruri pierdute sau rătăcite, toate erau aşa de înduioşătoare. Şi, deşi nu voiam să recunosc, era un bărbat atrăgător. Uneori, când se uita la mine cu ochii lui verzi-căprui, îmi era greu să respir. Dar apoi mă gândeam ce putea să vadă la o femeie ca mine? Era interesat doar de librărie. Nimic mai mult.

M-am întors pe o parte şi mi-am luat perna în braţe. Atunci am observat crăpăturile de pe perete. Fuseseră mereu aici? Sigur le-aş fi observat. Trei linii de grosimi diferite apăreau din spatele dulapului şi se întindeau ca nişte vene subţiri pe peretele albastru. M-am uitat fix la ele. Cum se poate să nu le fi observat până acum? Şi ce se întâmpla în spatele dulapului? M-am ridicat şi mi-am trecut degetele peste ele. Păreau adânci şi compacte, ca şi cum erau aici de multă vreme. Am încercat să dau dulapul la o parte, dar era o piesă veche şi cântărea o tonă. Preţ de o clipă, am avut senzaţia că aud o respiraţie; respiraţia altcuiva. M-am întors, dar n-am văzut nimic. M-am întrebat dacă e posibil să citeşti locuri, în felul în care puteam eu să citesc oameni. Gândul m-a făcut să mă cutremur. Poate nu voiam să ştiu ce se întâmplase aici. Am şoptit numele *Opaline* în pereţi. Nimic. Am scuturat din cap, dându-mi seama că eram ridicolă şi m-am pregătit de culcare.

M-am trezit în miezul nopţii cu o altă propoziţie din poveste în cap. Ca o notificare în inbox, îmi veneau pur şi simplu în minte, şoptite în subconştient. Nu-mi puteam explica de ce. Ştiam doar că trebuia să mă agăţ de ele. Nu era suficient să le scriu pe foaie. Aşa că a doua zi mergeam la un salon de tatuaje şi mi le scriam pe spate. Era o poveste care părea să nu aibă nici început, nici sfârşit, dar, de fiecare dată când simţeam că mi se arată cuvinte noi, mi le scriam pe piele, alături de celelalte, şi mă simţeam imediat mai bine. Nimeni nu ştia nimic despre asta, nici măcar Shane. Era un mic gest de sfidare. Ceva doar pentru mine. Reuşisem să ţin povestea ciudată ascunsă de lume, dar, pe măsură ce devenea mai lungă, simţeam o nevoie din ce în ce mai mare să ştiu ce însemna şi de unde venea.

Ştiam că o să-mi fie greu să adorm iar, aşa că m-am strecurat sus să văd ce dezastru lăsaseră femeile în urmă. Nu voiam să mă certe *madame* Bowden dimineaţă şi m-am gândit că puteam să fac ordine, dacă tot eram trează. Am intrat în sufragerie şi am aprins lumina. Nu-mi venea să cred – camera era lună şi totul era la locul lui. Mi-am schimbat imediat părerea despre prietenele lui *madame* Bowden, gândindu-mă că cineva care face curat nu poate fi chiar aşa de rău. Nici măcar nu am auzit când au plecat. M-am dus repede în bucătărie şi am văzut că spălaseră şi uscaseră toate farfuriile şi toate paharele; nu mai rămăsese nici măcar o lingură de spălat. De parcă nu se întâmplase nimic.

CAPITOLUL 12
— HENRY —

M-am gândit să sun la uşă, dar n-ar fi fost aşa de amuzant. M-am aplecat şi am bătut în geamul subsolului de la nr. 12, Ha'penny Lane. Îmi petrecusem ultimele zile căutând numele lui Opaline Carlisle prin arhive şi ziare vechi, dar fără succes. Aveam nevoie de o pauză şi asta era scuza pe care mi-am zis-o când picioarele m-au adus la uşa ei. Sau, mai bine zis, la fereastra ei. După câteva minute, oblonul s-a deschis şi am dat nas în nas cu o Martha foarte supărată şi obosită.

— Ce naiba? a cârâit, odată ce a reuşit să deschidă şi fereastra.

— E cam devreme?

— E 7 dimineaţa, deci, da, aş zice că e cam devreme.

— A! Scuze. Mă întrebam dacă nu vrei să vii cu mine într-o excursie scurtă.

— Acum?

Ceea ce mi se păruse o idee bună azi-noapte, când nu puteam să dorm, îşi pierdea acum strălucirea. De-abia o ştiam pe fata asta şi totuşi eram aici şi îi băteam în geam.

— Ăăă, da, sau oricând eşti liberă.

S-a uitat la hainele ei şi pe faţă i-a apărut aceeaşi expresie pe care deja o ştiam, ca şi cum părea să calculeze foarte repede o ecuaţie imposibilă.

— O să trebuiască să-i pregătesc micul-dejun lui *madame* Bowden şi să fac puţin curat, dar aş putea să mă eliberez pe la 11.

— Perfect! am strigat, puţin cam prea entuziasmat.

Uitasem cât de stresant poate fi să întrebi pe cineva dacă vrea să-şi petreacă timpul cu tine. Când suntem mici, ne facem mereu prieteni noi. Dar, pe măsură ce creştem, pare că sunt mult mai multe în joc – doare mult mai tare să fii respins.

— Îţi dau un mesaj cu coordonatele.

Nu mai pronunţasem niciodată cuvântul „coordonate” cu voce tare şi nu ştiam dacă mi-a ieşit.

— Nu-mi ştii numărul.

— Da, era de fapt o invitaţie indirectă să mi-l dai, Martha. Ajută-mă puţin!

A urmat o tăcere stânjenitoare, care părea să se întindă cam mult.

— O să… mi-l dai?

— Poate, a răspuns şi a zâmbit.

Flirta? Aşa mi se părea, dar era greu de spus când limbajul corpului părea încă defensiv.

— Uite, a zis şi a întins mâna ca să-mi ia telefonul, în care a tastat repede numărul. Gata, trebuie să plec.

Şi, fără niciun cuvânt în plus, a închis fereastra şi a tras iar oblonul.

~

Scena părea desprinsă dintr-o comedie romantică din acelea la care se uita mama. Degetul mi-a tot zăbovit deasupra butonului „trimite”, până când mi-am adus aminte de un truc al surorii mele. Numără de la cinci la unu şi fă-o pur şi simplu. Am atins încet ecranul, s-a auzit un sunet, după care sub mesaj a apărut ora la care a fost trimis.

Ne vedem la Pen Corner

Mi s-a părut că sună enigmatic… până am primit răspunsul Marthei:

Cine e?

Henry. Tipul care nu e un ciudat.

A, acel Henry. Unde e Pen Corner?

La intersecţia dintre College Green şi Trinity Street. O să-l vezi.

Singurul loc care putea concura cu o librărie sau cu o bibliotecă, după părerea mea, era un magazin bun de papetărie. Oricum, Pen Corner era un fel de tărâm sfânt când venea vorba despre umilul instrument de scris. Clădirea de la început de secol XX din colţul străzii ieşea în evidenţă cu turnul ei cu ceas, care arăta că ajunsesem prea devreme. Literele negre şi aurii care formau numele magazinului, împreună cu mozaicul de deasupra vitrinelor promiteau o librărie tăcută. Intenţia mea a fost s-o aştept pe Martha afară, dar voinţa mea a durat fix două minute. Am văzut în vitrină un stilou Mont Blanc care cerea să fie analizat îndeaproape.

Odată ajuns înăuntru, am simţit cum mi se relaxează umerii şi nasul meu a surprins mirosul specific de hârtie, piele şi cerneală. În cutii de sticlă stăteau aranjate discret rânduri întregi de stilouri Parker şi Cross, alături de peniţe de caligrafie, ca nişte bijuterii scumpe. În spatele tejghelei erau genţi de piele, care te făceau să te gândeşti la romanul pierdut al lui Hemingway. Oare să fi fost ţinut într-o geantă de piele, precum cele de aici? Asta presupunea fiecare masterand în literatură, în timp ce mergea prin campus cu o replică identică aruncată pe umăr.

Doi sau trei clienţi se plimbau prin magazin şi, când m-am întors să văd dacă-mi găsesc stiloul, am zărit-o – stătea în prag, puţin nesigură.

— Martha, ai ajuns.

În fine, nimeni nu putea spune că ratam vreo ocazie să spun ceva evident.

A zâmbit şi a lăsat uşa să se închidă în urma ei.

— Ce facem aici?

— A, un spirit existenţialist. Ştiam eu!

S-a uitat la mine confuză.

— Doar un pic de umor, nu te alarma.

Doamne, de ce sunam ca un ciudat? Părea că-mi pierdusem orice capacitate de a vorbi ca un om normal.

— Vă pot ajuta, domnule? s-a auzit o voce de după tejghea.

— Da! Adică, da, vă rog. Mă uitam la stiloul Mont Blanc din vitrină.

— A, Le Petit Prince, a zis, anticipându-mi gusturile, semn că era un vânzător excelent.

— De ce m-ai adus aici? m-a întrebat Martha, când bărbatul s-a îndepărtat.

— E magnific, nu? Deşi nu ăsta e locul – o să mergem altundeva după.

— OK.

Nu părea deloc OK.

— Uitaţi, domnule. Un Meisterstück, ediţia Le Petit Prince.

Era superb, ţinut într-o cutie de culoare vişinie, cu o stea aurie pe cataramă.

— După cum puteţi vedea, are gravat un citat din carte.

— *On ne voit bien qu'avec le cœur,* am citit cu voce tare.

— Vorbeşti franceză? m-a întrebat Martha.

— Puţin. Am lucrat într-o pensiune din sudul Franţei într-o vară.

— OK, a repetat, dar a făcut ochii mari, înainte să-şi lase privirea în jos.

— Înseamnă „oamenii văd limpede doar când privesc cu inima".

Mi-am dat seama că citatul a impresionat-o într-un fel pe care nu l-am anticipat. Întocmai ca în parc, când i-am spus povestea manuscriselor pierdute, a fost cu adevărat mişcată. Mă obişnuisem cu „oamenii care nu aveau cunoştinţe aprofundate în domeniu" şi zâmbeau cu îngăduinţă şi dădeau politicos din cap când vorbeam despre pasiunea mea, dar ea părea cu adevărat interesată. M-am abţinut să mă umflu în pene de mândrie. Nu-mi păsa de ce zic oamenii, dar să poţi cita din Antoine de Saint-Exupéry e impresionant în orice limbă.

— Să vi-l împachetez? a întrebat vânzătorul, întrerupând momentul.

— Ăăă, da. Cât costă?

— 799 de euro, cu TVA inclus.

Am înghiţit în sec. Îmi dorisem s-o impresionez, dar mă băgasem singur într-o belea financiară. Nu ştiam cum să ies din asta şi, în cele din urmă, i-am zis că era un dar pe care mi-l voi face când terminam disertaţia. S-a uitat la mine cu ochii seci ai unui vânzător care ştia că nu aveam să mă mai întorc.

— Dar, ştiţi ce, o să cumpăr o agendă Moleskine! am zis, presupunând că asta va şterge episodul din memoria tuturor.

Mai puţin din a mea.

CAPITOLUL 13
— OPALINE —

Paris, 1921

M-am ridicat imediat, mi-am strâns toate cărţile şi celelalte lucruri în valiză şi am coborât scările în fugă.

M-am gândit că, dacă aş reuşi să ajung la librărie, Sylvia ar şti ce să facă, cum să mă ajute. Am refuzat micul-dejun oferit de *madame* Rousseau şi am deschis repede uşa, doar ca să dau nas în nas cu fratele meu, care mă aştepta. Nu era singur.

— Aici era, a zis, cu un baston negru şi nou în mână. Vezi, Bingley, e copleşită de emoţie.

Am rămas nemişcată, cu gura deschisă ca o idioată, încercând să înţeleg ce se întâmplă. Fratele meu arăta triumfător şi relaxat, alături de individul ăsta, Bingley, care părea entuziasmat şi ţinea în mână un buchet mare de flori.

— Nu sta acolo, omule, dă-i nenorocitele alea de flori înainte să se ofilească!

— Domnişoară Carlisle, încântat de cunoştinţă, a zis şi mi-a dat florile.

Tot nu am reuşit să scot un cuvânt, dar am strâns tare mânerul valizei şi m-am întrebat dacă aş putea să fug mai repede decât ei.

— Nu-ţi face griji, surioară, bătrânul Bingley nu îţi poartă pică pentru faptul că l-ai lăsat cu buza umflată data trecută când voi doi, porumbeilor, trebuia să vă întâlniţi.

Nu puteam să-i suport tonul vocii. Nu era fratele meu cel care vorbea, ci un impostor. Un impostor fermecător.

— Cum m-ai găsit? am întrebat în cele din urmă.

— Cum crezi? Draga ta prietenă, Jane, a găsit o poză cu tine într-o revistă şi soţul ei a fost încântat să o arate mândrei tale familii.

Probabil a văzut expresia de pe chipul meu, cât de proastă fusesem.

— O, haide, a zis şi m-a apucat strâns de braţ. La urma urmei, suntem nişte bărbaţi moderni. Îţi înţelegem nevoia de a-ţi deschide aripile înainte de căsătorie. O ultimă aventură. Nu-i aşa, Bingley?

— Fireşte, fireşte, a aprobat el, în timp ce mă analiza atent, ca şi cum eram următoarea lui masă.

Era înalt şi ars de soare, avea nasul cârn şi început de chelie. Amândoi miroseau a coniac, ceea ce explica gesturile lor exagerate. Totul părea cumplit de ciudat – juxtapunerea dintre fratele meu şi asociatul lui în Parisul *meu.* Nici n-am observat când m-au condus spre un hotel.

— Unde mergem? am întrebat. Trebuie să ajung la muncă.

— Muncă! Bingley, avem o socialistă printre noi! a continuat fratele meu, cu vocea asta ciudat de jovială, care nu i se potrivea deloc.

Părea lupul care vorbea cu Scufiţa Roşie.

— Sigur, ar trebui să-ţi spun lordule Bingley, a zis şi ne-a împins în faţa lui, într-un foaier grandios.

— Asta e foarte bine… am început, dar Lyndon m-a întrerupt din nou, cu monologul lui efervescent.

— Şampanie, trebuie să sărbătorim!

I-a făcut semn unui chelner care servea cafea unui cuplu mai în vârstă din salon. Îmi dădeam seama că s-a simţit insultat de aroganţa fratelui meu, dar a dat pur şi simplu din cap şi a aranjat nişte scaune la o masă.

— O să-i iau surioarei mele o cameră doar pentru ea în seara asta, a zis şi a făcut un semn spre recepţie. Trebuie să respectăm tradiţia. O să aveţi timp să vă cunoaşteţi mai bine după nuntă.

Nuntă? Sigur nu sugera că mă voi căsători cu străinul ăsta. Fireşte că nu voiam să fac scandal în faţa atâtor oameni, aşa că, atunci când a dat să plece, am întrebat încet:

— Lyndon, ţi-ai pierdut orice dram de raţiune?

— Îţi voi explica totul sus, a zis şi aproape m-a împins pe scaun.

Rămasă singură cu Bingley, m-am prefăcut că eram mută. M-a întrebat dacă mă simţisem bine la

Paris, dar eu doar am dat din cap şi am schiţat un zâmbet. Chelnerul s-a întors şi a pus o frapieră cu gheaţă pe masa mică de lângă noi. A deschis sticla de şampanie şi a turnat puţin în paharul lui Bingley. Fireşte, trebuia să o guste mai întâi şi toată şarada asta mă făcea să urlu pe dinăuntru de iritare. Toarnă odată nenorocita aia de şampanie, îmi venea să zic. Am nevoie să beau ceva.

Bingley a închinat paharul pentru viitorul nostru. Am zâmbit iar, gândindu-mă cum viitorul nostru se va termina în secunda în care voi scăpa de fratele meu. M-am uitat spre Lyndon, care vorbea cu recepţionerul. Gândurile îmi alergau nebuneşte prin minte – poate reuşeam să-i îmbăt pe amândoi şi să mă strecor neobservată.

— Fratele tău e un băiat pe cinste.

— Da.

— Am fost împreună în armată, să ştii.

— Da?

— E un bărbat foarte hotărât.

— Chiar aşa?

— Fireşte, domnişoară Carlisle. Opaline. Îţi pot spune Opaline.

Vezi să nu, mi-am zis în gând, în timp ce mă întrebam cât va mai trebui să suport toată mascarada. M-am gândit deodată cum ar râde Sylvia de politeţea asta forţată. De-aş fi fost americancă!

— Afli multe despre personalitatea cuiva în tranşee. Trebuie să iei decizii mai puţin populare.

Ştiam la ce se referă. Fusese mereu un motiv de ceartă între Lyndon şi tatăl meu.

— Da, sunt conştientă că fratele meu şi-a împuşcat unul dintre oameni, acuzat de laşitate, am zis, fără să mai reuşesc să-mi menţin zâmbetul fals pe faţă.

Însuşi gândul mă dezgusta – să-ţi omori propriii soldaţi, doar pentru că au fost cuprinşi de frică.

— *Unul* dintre oameni? O, au fost cel puţin zece, a zis, pe un ton aproape lăudăros. Vezi tu, trebuie să dai un exemplu când conduci nişte soldaţi.

— Un exemplu?

— Şi-a câştigat o poreclă: Spintecătorul.

A făcut ochii mari şi am simţit un fior pe şira spinării. Tocmai atunci s-a întors şi Lyndon, cu o cheie în mână.

— Haide să te instalăm, a zis şi m-a ridicat de braţ.

M-am simţit obligată să-l ascult până când aveam să găsesc ocazia să scap. Am păşit în lift, iar liftierul a închis grilajul de fier şi a apăsat butonul. Nimeni nu scotea un cuvânt, iar eu îmi ţineam privirea aţintită în pământ. Am văzut o gaură în dresuri, de la noaptea de dinainte. Armand. O, inima mea s-a mototolit ca o scrisoare de dragoste aruncată! M-am simţit brusc epuizată. Îmi doream să mă bucur iar de liniştea de la Shakespeare and Company, să lucrez cu Sylvia, să cataloghez cărţi şi să întâmpin clienţi.

— *Troisième étage*[8], ne-a informat liftierul şi a deschis grilajul.

În timp ce înaintam pe holul cu covor pe jos, străjuit de plante înalte, am încercat să-mi adun gândurile, dar în zadar.

— Uite, a zis Lyndon. Ţi-am închiriat camera de lângă a noastră.

Am intrat, pregătită să-mi pun valiza pe pat, dar mi-am revenit în simţiri şi am dat să plec.

— Nu pot să rămân aici, Lyndon.

Lyndon stătea în prag şi îmi bloca calea.

— O să faci cum ţi se spune, surioară.

Cu un gest neaşteptat, m-a împins atât de tare în perete, încât m-am lovit la cap şi m-am prăbuşit pe podea, ameţită.

Până să apuc să mă ridic, a închis calm uşa şi a plecat.

~

Nu ştiu cât am zăcut acolo, pe podea, cu genunchii la piept. Poate douăzeci de minute, poate două ore.

— *Ménage*[9]*!* a strigat camerista.

Nu aveam energie să răspund, dar bătăile în uşă nu conteneau.

— *S'il vous plaît*[10]*?*

Am reuşit să mă adun şi am deschis uşa.

— Ce naiba…

Era Armand.

A năvălit în cameră şi mi-a luat geanta şi haina.

— Vino repede.

— Dar unde… cum?

— O să-ţi explic mai târziu, *dépêches-toi*[11]*!*

M-a luat de mână şi am ieşit pe uşă.

Am fugit împreună pe coridor, în direcţia opusă camerelor, spre o scară lăturalnică. Nu am avut timp să mă gândesc, doar m-am rugat în tăcere să nu fim prinşi. Fără să-mi dea drumul, odată ajunşi la parter, am continuat să mergem pe culoarele angajaţilor şi am ajuns în bucătărie, unde bucătarii abia au avut timp să ţipe la noi, înainte să ieşim pe o uşă din spate. Am alergat pe străzile înguste, cu piatră cubică, pe scurtăturile pe care le ştia Armand, ca nişte copii ai străzii. Pe lângă negustorii care vindeau flori şi fructe, pe sub poduri şi într-un târziu am ajuns pe un bulevard mare pe care îl ştiam. Ne îndreptam spre Shakespeare and Company.

— Stai, stai! am zis, încercând să-mi recapăt respiraţia. Doar… o clipă, am zis şi m-am sprijinit de un felinar.

Armand mi-a dat în sfârşit drumul la mână, pe care o ţinuse strâns până atunci. I-am simţit imediat lipsa şi, când m-am uitat la el, atent la ce se întâmpla în jurul nostru, mi-a revenit în minte noaptea de dinainte.

— Ştie de librărie, i-am zis, acolo o să mă caute prima dată.

— Sylvia vrea să vii acolo, are un plan.

— Ai vorbit cu ea?

— De dimineaţă, am venit la pensiune… a zis, ezitând. De-abia aşteptam să te văd.

Un zâmbet slab i-a luminat faţa.

— Am văzut cum te-au luat, aşa că v-am urmărit.

— De unde ai ştiut în ce cameră eram?

— N-am ştiut, a răspuns, scuturând din cap. Am bătut la fiecare uşă.

— A! am spus, puţin şocată.

— Trebuie să ne grăbim.

Sylvia mă aştepta la uşa din spate. M-a îmbrăţişat scurt şi ferm, apoi mi-a dat o cheie.

— O prietenă de-ale mele are o casă în afara Parisului, lângă Tours. Poţi să stai acolo până…

— Nu înţelegi, trebuie să plec. Definitiv. Ce am făcut, faptul că am fugit de nunta asta…

— Nuntă? a repetat Armand.

Am deschis gura să-i explic, dar m-am trezit că nu-mi găseam cuvintele.

— Ce fac oamenii din Stratford-on-Odéon azi? a întrebat domnul Joyce, pe tonul lui vesel, băgând capul pe uşă.

Inima a început să-mi bată cu putere – probabil s-a strecurat aici, fără să-l observăm.

— Nu am timp să-ţi explic, Jimmy. Opaline trebuie să plece imediat din ţară, a zis Sylvia.

După ce i-a făcut cu ochiul complice lui Armand, acesta a sugerat că aş putea să merg în Dublin.

— Nu te-am auzit o dată zicând un lucru bun despre ţara ta, a zis Armand, ceea ce era adevărat.

Cu toţii îl auzisem doar plângându-se de lipsa de cultură din Irlanda şi de cât de ignoranţi erau oamenii de acolo, pentru că nu îi recunoşteau geniul.

— Da, dar eu sunt scriitor. Un artist. E datoria mea să-mi blestem casa. Dar, nu, a continuat, sprijinindu-se de perete şi aprinzând o ţigară, cred că Irlanda ţi s-ar potrivi mănuşă.

Am început să iau în calcul ideea. Vorbeam aceeaşi limbă. Pentru numele lui Dumnezeu, făcuse parte din Marea Britanie până la povestea aia cu tratatul!

— Dacă stau bine să mă gândesc, a zis Joyce şi a pocnit din degete, am un prieten care are un magazin de curiozităţi. Un domn cum nu prea mai întâlneşti în ziua de azi, domnul Fitzpatrick. Dacă îi

spui numele meu, sigur o să-ţi dea de lucru, poate te ajută chiar şi cu cazarea.

— Pare riscant, le zic.

— Ce altă variantă ai? a întrebat Sylvia.

Şi asta a fost. Joyce a început să scrie numele şi adresa magazinului, după care mi-a promis că o să-i trimită prietenului lui o telegramă, ca să-l anunţe că o să vin.

Ce voia să zică de fapt era că o va pune pe Sylvia să o trimită.

Totul s-a pierdut apoi într-o mare de lacrimi. Simţeam că mă fac bucăţi şi că nimeni nu venea să mă pună la loc.

— Haide, n-are rost să plângi, mi-a zis Sylvia, în timp ce mi-a dat un plic cu adresa şi cu salariul meu. Eşti o femeie în toată firea, cu minte în cap, cu două mâini gata să care cărţi şi două picioare puternice care te vor duce acolo unde ai nevoie.

— Ce o să faci dacă fratele meu o să vină să mă caute aici? am întrebat.

— O să-i vând o carte, bineînţeles.

Armand m-a dus în port şi mi-a rezervat traversarea. Pe chei, în timp ce aşteptam să mă îmbarc, şi-a dat jos de la gât un lanţ. Pandantivul auriu, în formă de palmă, strălucea puternic în lumina soarelui.

— Se numeşte hamsa, mi-a explicat. În cultura mea, credem că îl fereşte pe posesor de deochi.

— Ca o amuletă?

— *Exactement.* Atâta vreme cât îl porţi, vei fi în siguranţă.

Era timpul să plec.

— Ai adresa mea – este cel mai sigur mod prin care poţi să comunici cu Sylvia. Fratele tău nu ştie nimic despre mine.

Am dat din cap. Nu îmi dădusem seama că plângeam. Puteam să-mi simt lacrimile uscându-se pe obraji sau poate aerul mării le făcea să se usuce. M-a luat în braţe pentru ultima dată. Nu mai era

nimic de spus. A traversat strada şi nu s-a uitat înapoi. Am simţit cum inima mea se scufundă, ca o ancoră într-o mare fără fund.

CAPITOLUL 14
— MARTHA —

Habar nu aveam de ce a vrut să mă ducă într-un magazin plin de stilouri pe care nu mi le puteam permite. Şi ce anume era un creion mecanic? Pe vitrină era un afiş care spunea că se găsea aşa ceva la ei, dar nu am vrut să întreb, ca să nu par ultima idioată. Mi-am adus aminte cum a zis cineva odată că e mai bine să îţi ţii gura închisă şi să pari prost, decât să o deschizi şi să înlături orice urmă de îndoială. Sau cam aşa ceva. Henry, pe de altă parte, nu-şi făcea astfel de griji.

— A, vechile clădiri ale parlamentului, a zis, arătând spre o clădire mare bej, care arăta ca scoasă din Roma antică. Superbă arhitectură, în stil palladian, dacă nu mă înşel.

Spunea tot felul de astfel de lucruri, fără să se gândească, ca şi cum era ceva perfect normal. Nici măcar nu era de aici şi ştia mai multe despre locul ăsta decât mine. Am continuat să dau din cap, fără să am nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

— Unde mergem, mai exact? Trebuie să mă întorc ca… – era cât pe ce să spun *să-i pregătesc cina stăpânei,* dar mi-am dat seama cât de banal şi plictisitor suna în comparaţie cu el – să lucrez la aplicaţia pentru universitate.

— Fantastic! Atunci mergem în locul potrivit.

Era frumos să am ceva care să-mi distragă atenţia. Spatele încă mă durea de la tatuajul nou, pe care mi-l făcusem cu o zi înainte, unde adăugasem câteva rânduri la cele dinainte. Îmi plăcea procesul, simţeam o senzaţie de eliberare cu fiecare literă pe care o scriam pentru totdeauna, dar durea ca naiba după.

Am traversat strada, am trecut pe sub nişte porţi, apoi printr-o arcadă uriaşă de lemn, care avea o uşă mai mică înăuntru. Brusc mi-am dat seama că mă ducea la Trinity şi am dat înapoi, ca un cal înspăimântat.

— Nu pot să merg acolo!

— De ce nu?

— Pentru că… nu ştiu, nu trebuie să fii înscris sau cam aşa ceva?

S-a uitat la mine ca la cineva mai sărac cu duhul.

— Sfinte, ai dreptate. Nu m-am gândit la asta. Dacă ne prinde poliţia?

— N-am mai fost aici până acum, am zis, lovindu-mă de oameni în timp ce mă învârteam pe loc, ca să pot admira totul în jur.

Piatra cubică, şlefuită de trecerea secolelor, părea scoasă dintr-un platou de filmare pentru un film istoric.

— Serios? Nu m-am gândit. Ăsta e locul în care mi-am petrecut majoritatea timpului de când am ajuns aici – e mai frumos decât la cazare.

Cum o fi să te plimbi pe aici, din plictiseală? Lumea lui era complet diferită de a mea, asta era sigur. Ştia că aici îi era locul, fără nicio urmă de îndoială. Am încercat să ignor gelozia care îmi căsca un gol în stomac.

— Aici e biblioteca Glucksman, centrul materialelor cartografice. Am încercat să găsesc o hartă pe care să apară şi librăria, dar n-am avut noroc.

— Există un centru pentru materiale cartografice?

Nu-mi venea să cred. Erau atât de multe despre care habar nu aveam.

— E ca în filmul ăla… Narnia!

— Vrei să spui ca în cărţile scrise de C.S. Lewis.

Asta era – confirmasem cu voce tare că eram o idioată.

— Exact, asta am vrut să spun. E fix ca acolo.

Exista chiar şi un felinar.

— Bănuiesc că seamănă. Sunt peste jumătate de milion de hărţi şi de atlase aici – un mic labirint cu hărţi care ne veghează de sus, în cazul în care ne pierdem. Dar tot nu am putut să găsesc librăria mea.

— Librăria ta? am întrebat, ridicând din sprâncene.

— Da, în fine, azi n-o să ne uităm la hărţi, o să mergem aici, a zis şi mi-a arătat un semn pe care scria „Evangheliarul din Kells”.

În faţa noastră era o mare de oameni, majoritatea turişti, care stăteau la rând să vadă o carte foarte veche şi foarte faimoasă. Mi s-a făcut pielea de găină – singurul lucru care mă intimida mai tare decât cărţile erau cărţile foarte, foarte vechi. Cine ştie ce fel de informaţii ascundeau, ce putere aveau? Nu avea sens. Dar, de când îl cunoscusem pe Henry, am simţit o uşă mică deschizându-se în faţa mea şi m-am surprins gândindu-mă: *Poate n-are nimic dacă doar mă uit puţin.*

— Ştiu la ce te gândeşti. Cui îi pasă de Noul Testament, am dreptate?

Nu, nu avea dreptate, nu la asta îmi stătea mintea. Gândurile mele fugiseră înapoi la prima mea întâlnire cu Shane (nu că asta de acum era o întâlnire, evident). Am mers la cinema să vedem un film cu maşini, după care ne-am dus acasă, am băut o sticlă de vin şi am făcut sex în patul lui de o persoană.

— Nu sunt foarte religioasă, i-am zis.

— Ai răbdare, o să vezi.

Era atât de entuziasmat să vadă nişte pagini vechi dintr-un manuscris, scrise de nişte călugări în urmă cu câteva sute de ani. Nu puteam să înţeleg, dar îmi cam plăcea. Îmi cam plăcea de el. Dar ştiam că sufletul lui era în altă parte şi asta era doar o distracţie pentru el, că explora nişte delicii literare înainte să se întoarcă la realitate. Era un sentiment dulce-amar să fiu în compania lui şi asta aproape mă copleşea – senzaţia că puteam să văd crâmpeie dintr-o viaţă care ar fi putut fi.

A avut dreptate. Odată ajunşi înăuntru, am uitat de toate. Camera era cufundată în întuneric, cu excepţia luminii care cădea pe pagini şi le făcea să strălucească, de parcă formau o frunză de aur. Simţeam că eram martoră la ceva important, ceva ce

mergea mai departe de puterea mea de înţelegere, dar cu care sufletul meu rezona.

— A fost scris în 800 î.e.n. de călugării ordinului Sfântului Columba, de pe insula Iona, din Scoţia.

Nu puteam să mai zic nimic, doar mă uitam fascinată şi urmăream oamenii din faţa mea, printre casetele de sticlă în care erau expuse manuscrisele.

— Cum a supravieţuit atâţia ani? am şoptit.

Henry a zâmbit larg.

— Începe să-ţi placă, nu?

Mi-am dat ochii peste cap, dar avea dreptate. Fireşte că văzusem reproduceri ale Evangheliarului din Kells în cărţi şi chiar şi pe prosoape de bucătărie, dar era greu să nu te captiveze când îl vedeai în realitate, cu ilustraţiile lui complexe şi cu literele scrise de mână.

— A fost furat din Kells de către vikingi în 1007. Au luat tot aurul de pe copertă şi au lăsat în urmă ce credeau că e un manuscris fără valoare, sub o movilă de pământ.

N-am putut să nu mă gândesc la vieţile celor care au scris textul, în latină. Dar nu prea aveam timp de zăbovit, cu toţi oamenii care veneau din spate, şi a sosit momentul să ne îndreptăm spre Camera lungă a bibliotecii.

Nu ştiu la ce mă aşteptam, dar mi s-a făcut pielea de găină cum am păşit în încăpere. Era ca o catedrală din cărţi, cu galerii de lemn boltite până în tavan, pline cu volume legate în piele. Nu mai văzusem niciodată aşa ceva. Am făcut câţiva paşi şi am ajuns pe coridorul central, străjuit cu busturile de marmură ale unor filosofi: numele lor îmi erau vag familiare, dar nu le cunoşteam operele. Înconjurată de atâta cunoaştere, era greu să nu simţi că, indiferent de cât ai studia, nu aveai cum să ai nici măcar o fărâmă din toată învăţătura din încăperea asta.

— Impresionant, nu? a zis Henry.

Nu-mi dădusem seama că-mi studia reacţiile.

M-am întors spre el, ignorând mulţimea care ne împingea înainte.

— De ce m-ai adus de fapt aici?

N-a zis nimic câteva clipe, după care doar şi-a pus mâinile în buzunare şi s-a uitat în sus, unde restauratorii lucrau cu mâinile înmănuşate.

— Voiam să-ţi arăt că nimic nu e imposibil.

A făcut loc unui grup de studenţi americani, care au trecut gălăgioşi pe lângă noi. După care a venit iar lângă mine, atât de aproape, încât îi simţeam respiraţia.

— După ziua aia la bibliotecă, mi-am dat seama că vrei să aparţii unui astfel de loc. Şi am vrut doar să-ţi arăt că aparţii.

Forfota din jurul meu a amuţit, nici nu mai observam oamenii care treceau pe lângă noi. Nimeni nu m-a mai văzut vreodată aşa. Şi, chiar dacă m-au văzut, nu au făcut nimic ca să mă ajute. Nu ştiam ce să zic şi mi-am simţit gâtul încleştat de o tristeţe pe care nu îmi mai permisesem vreodată s-o trăiesc. Şi-a trecut mâna prin păr şi câteva şuviţe i-au căzut din nou în ochi când şi-a aplecat capul.

— Vrei să bem o bere undeva?

Am dat din cap şi am zâmbit, iar el a făcut un pas înapoi, cât să am loc să merg în faţă.

~

A găsit un pub pe o străduţă liniştită care părea să nu-şi fi schimbat decorul de o sută de ani. Totul numai lemn negru lăcuit, netezit de trecerea anilor, şi separeuri mici luminate de lustre joase din sticlă. Era destul de linişte, mai erau doar câţiva clienţi obişnuiţi la bar, aşa că ne-am aşezat într-un separeu care avea chiar şi o uşiţă, dacă voiai să ai intimitate deplină. Am lăsat-o deschisă şi am comandat două pahare de Guinness şi două porţii de plăcinta ciobanului. A început să plouă uşor şi, în timp ce afară picăturile de apă loveau geamul şi trecătorii îşi scoteau umbrelele, m-a copleşit o căldură pe care nu o mai simţisem de multă vreme. Când a venit mâncarea, am luat fiecare câte o îmbucătură, mulţumiţi de cât de delicioasă era. Începeam să mă

simt în largul meu alături de el, chiar dacă tot mi se mai tăia respiraţia uneori, când se uita în ochii mei.

— Cum a început pasiunea asta? l-am întrebat, nerăbdătoare să aflu mai multe despre el.

A luat o gură mare de bere, ca şi cum încerca să tragă de timp.

— Când eram mic, tata mă ducea la târguri de vechituri. Erau nişte chestii enorme, pe un câmp, în mijlocul pustietăţii. Acum, când mă uit înapoi, probabil mă avea pe cap în zilele alea şi avea de ales între asta şi a mă duce la pub. Parcam lângă restul lumii şi ne petreceam ziua uitându-ne la vechiturile altora. Şi, e adevărat, uneori mai găseam şi câteva ceva special. Îi plăceau obiectele din război – medalii şi astfel de lucruri –, dar eu eram atras tot de cărţi.

A ridicat furculiţa şi a continuat să mănânce din plăcintă, dar am realizat că ceva îl deranja. Nu înţelegeam cum de nu văzusem asta până acum – probabil eram fermecată de viaţa lui, aparent perfectă. Ceva se întâmplase cu tatăl lui. Nu au mai vorbit de ani întregi. Nu voiam să insist şi ştiam că, uneori, dacă le dai oamenilor suficient spaţiu, dau ei glas cuvintelor care îi macină.

— Probabil e foarte mândru de tine acum, un cercetător expert.

S-a uitat la mine cu o privire pe care nu o mai văzusem până acum. O privire plină de durere şi de furie. A ridicat iar paharul şi nu l-a mai pus jos până nu l-a golit, apoi i-a mai cerut chelnerului încă o bere.

N-am mai zis nimic şi m-am concentrat pe plăcinta mea. M-am scuzat şi m-am dus la baie şi, când m-am întors, atmosfera se schimbase. Îmi dădeam seama că se simţea prost pentru starea lui şi tot ce voiam să fac era să-l iau de mână şi să-i spun că totul va fi bine. Ştiam cum e. Oamenii pe care-i iubeşti te pot răni şi nu putem face nimic să schimbăm asta.

— Când aveam 15 ani, am cumpărat un exemplar din *Stăpânul inelelor* dintr-un anticariat. Atunci

eram deja un mic dealer.

Am râs. Din experienţa mea, un dealer de 15 ani se referea la cu totul altceva. I-am făcut semn să continue şi mi-am început şi eu a doua bere. Nu văzusem filmele, dar auzisem că sunt bazate pe nişte cărţi.

— Am înţeles valoarea ediţiilor rare şi cât sunt dispuşi colecţionarii să plătească pentru ele. Era o sursă la îndemână de bani de buzunar şi o metodă uşoară de a-i câştiga. Umblam prin târguri şi anticariate şi căutam cărţi subapreciate, ca să le vând anticarilor mai pricepuţi. Îmi prindea bine orice ban în plus atunci. Tata bea din ce în ce mai mult şi acasă lucrurile nu stăteau deloc bine.

Şi-a mutat repede privirea, dar simţeam că are nevoie să se descarce.

— În fine, când am ajuns acasă, m-am uitat mai bine la ea şi, când am deschis coperta, am găsit o scrisoare.

M-am aplecat spre el, atrasă în lumea vânătorilor de comori literare.

— Era datată în 1967, fusese trimisă din Oxford şi în partea de jos era semnată cu J.R.R. Tolkien.

— Uau!

— Exact. Uau! Era un bilet scris de mână, către o fetiţă care probabil îi trimisese o scrisoare la rândul ei. Nu-mi venea să cred ce aveam în mâini şi atunci nici nu ştiam cum să-i verific autenticitatea. Aşa că l-am întrebat pe tata dacă ştie pe cineva şi n-am mai văzut scrisoarea de atunci.

— Ce s-a întâmplat?

— A vândut-o pe 500 de lire.

— Dar asta nu e rău, nu?

— Valora de cel puţin zece ori mai mult. Şi, mai mult decât atât, e vorba şi de prestigiul de a o găsi, să aduci înapoi în lume ceva pierdut. Mi-a luat onoarea asta şi a băut de toţi banii.

A început să clipească repede, apoi să se foiască pe scaun.

— Îmi pare rău.

— O să-ţi dau varianta prescurtată. Dependenţa de alcool a tatălui meu e ca o notă de subsol în fiecare capitol al vieţii mele. Simt că n-o să mă eliberez niciodată de asta.

De data asta chiar mi-am întins mâna şi am pus-o uşor peste a lui. A zâmbit încordat, după care a mai cerut o bere. Timpul părea că s-a oprit în loc. Îmi deschidea uşa spre lumea lui şi îmi făcea bine să evadez din a mea o vreme. Mi-a vorbit despre lucrarea pe care o scria despre manuscrise pierdute.

— Să citesc cartea, ăsta e doar începutul – vreau să ştiu totul despre ea. Vreau să ştiu cine a scris-o, când şi unde şi cum şi de ce. Cine a tipărit-o, cât a costat, cum a supravieţuit, unde a fost de atunci, când a fost vândută, de ce şi de cine, cum a ajuns aici… nu există limite când vine vorba de lucrurile pe care vreau să le ştiu despre o carte.

Era evident că începuse să-l ia puţin ameţeala; cuvintele i se împleticeau aproape la întâmplare. Şi pe mine începea să mă ia ameţeala. Uitasem complet de *madame* Bowden.

— Ăsta e farmecul cărţilor – nu e vorba doar de povestea dintre coperte, ci şi despre povestea lor, de unde vin, cine le-a deţinut. O carte e mult mai mult decât un simplu suport pentru conţinut, a continuat, gesticulând larg.

S-a oprit din vorbit doar când şi-a dat seama că râd.

— Ce? Am luat-o pe arătură, nu?

— Nu, dar n-am mai auzit niciodată pe cineva vorbind cu atâta pasiune despre… ceva! Dar acum înţeleg de ce eşti aici.

Am făcut o pauză când am remarcat că nu-mi dădea pace un gând.

— Dar cum rămâne cu povestea? Nu te interesează şi despre ce e cartea?

— Fireşte, dar, când eşti colecţionar, cărţile în sine devin artefacte. Majoritatea colecţionarilor nici măcar nu le citesc.

— Hm, asta nu sună prea bine.

— Spuse persoana care nu citeşte deloc.

— Asta e altceva! am răspuns tăios.

Nu şi-a dat seama că dispoziţia mi s-a schimbat brusc şi a continuat să glumească jucăuş.

— Nu vreau să fiu eu ăla care îţi dă veşti proaste, dar să ştii că la universitate trebuie să citeşti.

Zâmbetul i-a pierit de pe faţă când mi-a văzut expresia. Nu plângeam de obicei şi mai ales nu în public, dar ochii mă înţepau de durere şi mă încruntam, doar ca să opresc lacrimile.

— Doamne, îţi cer iertare, Martha, am fost un idiot!

M-am simţit cuprinsă de un val sufocant de căldură în separeul mic şi, când m-am întors, am văzut că pubul se umpluse. Devenise gălăgios şi neprimitor. Trebuia să plec de acolo.

— Cât e ceasul? Trebuie să plec.

Mi-am luat lucrurile şi Henry s-a ridicat şi el brusc.

— Te duc eu acasă. Dacă vrei.

Am dat din umeri. Ce mai conta?

Când am ieşit, aerul proaspăt m-a făcut să mă simt ca şi cum băusem de două ori mai mult. Strălucirea plăcută şi caldă de mai devreme a fost înlocuită de greaţă şi nervi. Era întuneric şi oamenii se întorceau de la serviciu, aşa că strada era blocată, plină de maşini şi de claxoane ale şoferilor nervoşi.

— Haide! a zis Henry, în timp ce m-a luat de mână şi m-a dus pe o stradă mai liniştită.

Atingerea pielii lui calde a avut un efect neaşteptat. Am fost cuprinsă de un sentiment de siguranţă, aşa cum nu credeam că mai era posibil. Probabil ar fi trebuit să-i dau drumul, după ce am ajuns în capul străzii, dar nu voiam. Şi se părea că nici el.

— Îţi cer iertare dacă ţi-am rănit sentimentele, Martha.

Vocea lui era aşa de gâtuită, încât aproape îmi frângea inima.

Când l-am cunoscut, am presupus că avea o viaţă perfectă. Dar după ce mi-a povestit despre tatăl lui… În cele din urmă, am luat o decizie, am tras

adânc aer în piept şi i-am spus ceva ce nu mai spusesem nimănui.

— Sentimentele mele? Nu-ţi face griji. Există şi moduri mai grave în care poţi răni pe cineva, ştiu asta acum. Am avut două coaste rupte, un umăr dislocat, leziuni la rinichi şi am pierdut patru dinţi.

Henry părea îngrozit. Puteam să-mi dau seama că, în ciuda a tot ce se întâmplase cu tatăl lui, nu fusese vorba de violenţă fizică. Dacă nu ai trăit asta, e uşor să te convingi că astfel de lucruri nu se pot întâmpla. Aşa ajung oamenii să se uite prin tine, aşa ajungi invizibil. Pentru că povestea ta nu există.

— Dar astea sunt rănile fizice. Se vindecă în timp. Poate nu în totalitate, dar se vindecă. Cu ce m-a lăsat el însă e frica permanentă. Asta e rana care nu se vindecă. Şi nu mi-e frică doar de el, mi-e frică de viaţă.

— Cum… a dat să zică, dar s-a oprit.

Ne-am trezit dinaintea unei bisericuţe şi Henry a făcut un semn către banca din faţă. Am zâmbit. Era locul potrivit pentru o confesiune. Poate nu am comis niciun păcat, dar tot purtam cu mine vina. *Cum de am lăsat să mi se întâmple asta?*

— Chestia e că la început nu-ţi dai seama cu adevărat ce ţi se întâmplă şi, când ajungi să înţelegi, e prea târziu ca să mai faci ceva. Crezi că nu se va mai întâmpla niciodată. Îi pare rău, se simte groaznic. Dar apoi se întâmplă iar. Şi curând ajunge să fie tot ce ştii.

— Nu trebuie să-mi spui dacă nu vrei, mi-a zis.

Mi-am dat seama că mă ţinea de mână. Sau eu îl ţineam pe el. Puteam să-l citesc suficient de bine încât să ştiu că povestea mea va fi în siguranţă cu el.

— A început în primul meu an la colegiul tehnic. Mă înscrisesem la un curs de administraţie şi am închiriat o cameră într-o casă unde mai stăteau încă două fete. Planul era să stau în Galway în timpul săptămânii şi să vin acasă în weekenduri. Încă mai locuiam cu părinţii mei atunci, dar în mare parte stăteam cu Shane în apartamentul lui. În retrospectivă, cred că a fost o evadare din atmosfera

de acasă. Cât am fost la şcoală împreună, totul a fost bine. În fine, mai era puţin gelos din când în când, dar nimic care să mă facă să cred că e diferit de ceilalţi băieţi.

Cele mai grele lucruri, când îmi spuneam povestea, erau flashbackurile – acum eram aici, în Dublin, şi într-o secundă, bam!, eram înapoi acolo, ghemuită pe jos, încercând să mă apăr. Chiar se întâmplase sau era un coşmar îngrozitor pe care mi-l imaginasem? Nimeni nu ar fi putut supravieţui unui astfel de abuz, nu? Mi-am adus aminte de ziua în care prietenele mele m-au găsit ascunsă în şifonierul din cameră. Mi-am adus aminte cum am ieşit şi mi-am băgat mâinile în buzunare, ca să nu vadă cum îmi tremurau. Am încercat să fac o glumă, să le zic că voiam să-i fac o surpriză lui Shane. Eram atât de stânjenită – aş fi zis orice numai să pară altceva decât realitatea evidentă. Venise în Galway cu o seară înainte şi am fost aşa de încântată să-i arăt oraşul. Dar a râs de prietenii mei, a fost prost dispus şi gelos pe toţi băieţii din grupa mea. *De ce ştiau cum mă cheamă? Flirtam cu ei?* Seara era deja beat pulbere şi m-a făcut curvă. A ţipat la mine tot drumul până acasă şi, când am ajuns, deja era negru de furie. Am ţipat şi eu, i-am zis că nu are niciun drept să-mi vorbească aşa. După care am auzit ceva trosnind. Mă lovise, îmi dăduse o palmă peste faţă. Eram prea şocată ca să mai pot zice ceva. A luat cheile şi a deschis uşa. N-o să uit niciodată ce mi-a zis când a trecut pe lângă mine.

— Să te înveţi minte să-mi mai răspunzi!

Am mers în urma lui, şocată, fără să mai pot scoate un cuvânt. Nu voiam să le trezesc pe fete. M-am întins pe pat, lângă el, dar nici măcar nu m-am schimbat. A început să sforăie cum a pus capul pe pernă. După o vreme m-am ridicat, dar nu ştiam unde să mă duc. Eram îngrozită. Aşa că m-am ascuns în şifonier până dimineaţă, când l-am auzit plecând. Anul acela, care ar fi trebuit să fie despre primul meu an de colegiu, a fost doar despre Shane şi gelozia lui. Colegele mele de apartament ştiau ce

se întâmplă. Vedeau vânătăile, chiar şi pe sub straturi groase de machiaj. Cel mai rău a fost înainte de examene, când m-au convins să mă despart de el. Şi chiar asta am făcut. Timp de două luni, am fost liberă. Dar i-a murit tatăl şi mi-a părut rău de el. Mi-a jurat că s-a schimbat, că îi era ruşine de tot ce făcuse. Mi-a spus că nu a fost în apele lui în perioada aia şi l-am crezut, pentru că era adevărat; chiar nu a fost în apele lui. Nu era persoana de care mă îndrăgostisem. Aşa că am crezut amândoi povestea cum că fusese posedat de o criză gelozie şi că, fireşte, nu avea să se mai întâmple vreodată. Am picat examenele în vara aia şi nu m-am mai întors la Galway. Am văzut privirile fetelor când le-am spus că m-am împăcat cu el. Cred că s-au simţit trădate şi confuze. Cum se putea ca, după ce scăpasem de un bărbat care mă lovea, să mă întorc la el? N-am suportat să le aud criticile. Pentru că, la urma urmei, aveau dreptate, nu? Promisiunile lui nu însemnau nimic şi eu am fost proasta care le-a crezut.

Eram atât de pierdută în amintiri, încât aproape că am uitat unde eram sau ce făceam. M-am uitat la el şi i-am citit empatia din ochi. Din fericire, nu era milă. N-aş fi putut suporta asta.

— Îmi pare rău, nu cred că pot să fac asta.

— E în regulă, mi-a zis, cât pe ce să mă ia în braţe. Ăăă, vrei o îmbrăţişare?

Am dat din cap. Foarte tare. Da, chiar voiam o îmbrăţişare. Nu am cerut niciodată nimic nimănui, dar să mi se ofere pur şi simplu lucrul de care aveam nevoie era o consolare binecuvântată.

CAPITOLUL 15
— HENRY —

În timp ce o ţineam în braţe, mă gândeam cum e posibil ca un bărbat să provoace atât de multă durere şi teroare unei femei încât să o rupă în bucăţi. Aşa am simţit-o în braţele mele – ca pe zeci de bucăţi care nu se mai potrivesc. M-am întrebat dacă s-au întâmplat şi altele, dar nu mai văzusem niciodată pe cineva care să ascundă totul aşa de bine. Până acum. Tocmai atunci a început să-mi sune telefonul şi s-a tras din braţele mele. M-am căutat în buzunar, doar ca să-l opresc.

— Acum şi-a ales momentul, am bombănit, când în sfârşit l-am găsit, dar imediat mi-a alunecat printre degete şi l-am scăpat pe jos.

Ne-am aplecat amândoi să îl luăm, ne-am dat cap în cap şi în cele din urmă l-a ridicat ea.

— Isabelle, a zis după ce a citit numele şi mi l-a întins.

M-am uitat la ecran până când s-a oprit. Isabelle. Reuşisem cumva să mi-o scot complet din minte. Ca şi cum aş fi închis viaţa din Londra într-un sistem separat de clasificare din mintea mea. După ce am petrecut cea mai frumoasă zi cu Martha, după ce ne-am deschis despre trecutul nostru într-un mod în care niciunul dintre noi nu o mai făcuse până acum, mă simţeam ca o persoană diferită, într-o ţară nouă. Mă simţeam ca şi cum nu mai alergam, cel puţin nu pentru moment. Mi-am petrecut toată viaţa fugind de ceva, m-am pierdut în cărţi şi am sperat că nimeni nu va observa hăul dinăuntrul meu, acolo unde ar fi trebuit să fie ceva vital. M-am uitat la Martha şi vulnerabilitatea din ochii ei era o provocare la adresa tendinţei mele de a le spune oamenilor ce vor să audă, în loc de adevăr. *E doar o prietenă,* aş fi putut să spun. Dar ceva din privirea ei m-a făcut să mă simt ca şi cum vedea prin mine.

— Isabelle e iubita mea.

— A!

Între noi s-a căscat un gol, pe care am ales, prosteşte, să-l umplu cu şi mai multe cuvinte.

— De fapt, ar trebui să-i zic logodnica mea. Am cerut-o în căsătorie înainte să vin aici.

— A, a zis iar. Păi, felicitări! a continuat cu o veselie forţată în glas, care m-a făcut să mă simt şi mai prost.

De ce nu i-am spus mai devreme? Ar fi trebuit să-i povestesc de la început. Sigur, asta ar fi făcut o persoană normală. Îmi dădeam seama că era stânjenită, ceea ce era pe dos, pentru că eu eram cel care ar fi trebuit să fie stânjenit. Am încercat să mă liniştesc gândindu-mă că să minţi şi să nu spui adevărul sunt două lucruri diferite, dar nici măcar eu nu credeam asta. Apoi, cu nişte gesturi exagerate, s-a uitat la ceas pe telefon şi a zis că trebuie să plece acasă. Singură. Şi-a transmis mesajul clar şi răspicat. O dădusem în bară.

~

Când m-am întors la hotel, am găsit-o pe Nora uitându-se la o emisiune de cultură generală la televizorul din sufragerie. Stătea pe un fotoliu cu mânere de lemn, cu scrumiera într-un echilibru precar, în timp ce unul dintre câinii ei Jack Russell îi sforăia liniştit în braţe. I-am căutat cu privirea şi pe ceilalţi doi, după care mi-am dat seama că îmi miroseau pantofii. Probabil s-au prins unde şi cât de prost am fost.

— A, te-ai întors, a zis, în ciuda faptului că nu îi zisesem că plec.

Aşa era ea, trata toţi oaspeţii ca pe membri ai familiei. Ne era ca o mamă.

— Vrei o ceaşcă de ceai sau un sendviş? m-a întrebat, strecurându-şi picioarele umflate în papuci.

— Mă descurc singur, i-am zis. Stai liniştită.

S-a uitat la mine ca şi cum aş fi fost un sfânt, ceea ce m-a făcut să înţeleg cât de uşor e să faci fericit pe cineva şi totuşi cât de rar se întâmplă. Am clătit un ceainic maro şi am aşezat ceştile pe o tavă, alături de un pachet de biscuiţi roz.

Cu o ceaşcă de ceai într-o mână şi o ţigară în cealaltă, s-a întors spre mine.

— Aşa deci… cine-i fata?

— Poftim?

A dat sonorul mai încet, ceea ce m-a intimidat şi mai mult.

— Ţi se citeşte pe faţă.

— Ce anume? am întrebat, încercând să-mi schimb repede expresia feţei, ceea ce era foarte greu de făcut când nu ştiai exact ce expresie ai.

— Nu m-am născut ieri, a zis, în timp ce scutura ţigara în scrumieră, şi s-a aşezat şi mai comod pentru interogatoriu. Ruminezi – cam ca el.

A făcut un semn spre magazie, unde bănuiam că se ascunde soţul ei.

— Spăla ferestre înainte să iasă la pensie. Poate cuiva ca tine nu i se pare mare lucru, dar mereu va fi nevoie de cineva care să spele ferestre.

Am dat din cap, pentru că nu te puteai pune cu o astfel de logică. Şi nu avea niciun rost să-i zic că „cei ca mine" trebuiau să se bazeze pe burse şi împrumuturi de studii, din cauza problemelor tatei cu alcoolul.

— În fine, acum mulţi ani a avut ocazia să lucreze cu un tip; spuneau că pot să facă rost de lucrări mai mari. Aşa că a început să rumineze. Şi a tot ruminat până când a fost prea târziu. Băiatul ăla a găsit pe altcineva care a acceptat imediat şi au ajuns să aibă contracte cu jumătate dintre hotelurile din oraş!

Tocmai atunci a coborât şi soţul ei, îmbrăcat cu un maiou şi pantaloni, şi a trântit ziarul pe masa din hol.

— Îţi zic pentru ultima dată, femeie, mi-e frică de înălţimi! a zis, înainte să-şi arunce o cămaşă pe el şi să iasă nervos pe uşa din faţă.

S-a trântit atât de tare, încât tablourile cu diverşi papi de pe perete au început să tremure într-un mod cât se poate de profan. Ne-am uitat amândoi cu gura deschisă la locul unde fusese în urmă cu câteva secunde.

— N-a trecut niciodată peste, a zis, pe un ton puţin critic.

Am început să mă întreb ce îi ţine pe oameni împreună. Dispreţul reciproc? Lipsa de variante?

— În fine, a continuat sec, nu te ajută cu nimic să stai să ruminezi.

Poate are dreptate, mi-am zis, în timp ce am luat o gură de ceai şi volumul televizorului a urcat din nou. Şi la ce tot ruminam? Am venit aici ca să găsesc manuscrisul, nu să mă îndrăgostesc de altă femeie. Dacă era să privesc la rece, toată povestea asta cu Martha stătea în calea cercetării. A început să-mi placă ideea, pentru că asta însemna că nu mai era vina mea. Mi-am luat rămas-bun de la Nora şi m-am dus sus, în cameră, unde am deschis imediat laptopul. Aveam două e-mailuri. Primul era de la Isabelle: „Răspunde la telefon!” Tipic pentru Isabelle. Scurt şi la obiect. Era o femeie cu standarde înalte, atât faţă de propria persoană, cât şi faţă de ceilalţi. Era life coach şi folosea des fraze încurajatoare, de tipul *Nu rişti, nu câştigi* sau *Dacă nu te provoacă, n-o să te schimbe.* Eram puţin intimidat de energia ei nesfârşită? Poate, dar asta m-a atras la ea în primul rând. Era tot ce simţeam eu că trebuie să fiu.

Ne-am cunoscut în urmă cu doi ani, la nunta surorii mele. Atunci era organizatoare de nunţi. În viaţa ei trecută, aşa cum îi plăcea să spună. Părea să înceapă o nouă carieră o dată la câţiva ani şi era extraordinară la toate. Surse de încredere mi-au spus că fusese o instructoare de yoga minunată înainte, cel puţin potrivit mirelui, care încă putea să-şi aducă picioarele pe după cap, detaliu pe care nu ţineam morţiş să-l aflu. Am fost imediat fermecat de încrederea ei şi, până la finalul petrecerii, mi-a spus clar că orice aveam eu în minte urma să fie doar de probă pentru ea. Cam ca serviciile ei. S-a uitat la mine cu privirea unei persoane care încearcă să se hotărască dacă vrea să culeagă un măr stricat şi măcar să încerce. Aşa că m-am trezit constant în postura în care încercam s-o conving (şi pe ea, şi pe

mine) că, în condiţiile potrivite, pot să fiu o persoană de succes. Ca o plantă. Ştiam că, dacă aş avea pe cineva ca Isabelle în viaţa mea, totul ar fi de mii de ori mai bine, mai mare, mai strălucitor! N-am avut niciodată în viaţa mea pe cineva sau ceva de care să fiu mândru – despre care să zic „Uite ce am eu”. Mă bântuiau amintirile cu tatăl meu, nopţile alea înecate în lacrimi, în care încerca să o convingă pe mama să-l primească înapoi. Dar uneori mă simţeam epuizat. Mă săturasem să dovedesc tot timpul ce pot să fac. Mă săturasem să încerc să-i fac pe cei din jur să vadă în mine ceva ce nici măcar nu ştiam sigur dacă e acolo.

Am decis să trimit un răspuns la fel de sec: „M-am afundat în treabă. Mâine e bine?”

Am deschis şi al doilea e-mail. Era de la un coleg din Londra, care se uitase prin arhivele familiei Carlisle, încercând să găsească vreo informaţie despre Opaline. Nu se mai ştia nimic de ea după vârsta de 21 de ani. Era ca şi cum dispăruse de pe faţa pământului. Despre fratele ei, pe de altă parte, erau multe informaţii şi se ştia că ajunsese destul de sus în armată, în timpul Primului Război Mondial. Îşi câştigase şi o poreclă destul de macabră, „Spintecătorul”. Nu mă ajutau prea mult informaţiile acestea, nu mă aduceau deloc mai aproape de librăria pierdută de pe Ha’penny Lane. Sau de tânăra misterioasă care locuia alături. Femeia care m-a ajutat să găsesc numele adevărat al lui Opaline. Nu ştiam exact de ce, dar aveam un sentiment ciudat că la ea era cheia întregii enigme. Sau poate asta era povestea pe care încercam să mi-o spun ca să mă apropii de ea, indiferent de preţ.

CAPITOLUL 16
— OPALINE —

— Din nefericire, domnul Fitzpatrick a murit în urmă cu două luni. Aveam de gând să scoatem prăvălia la vânzare…

Acestea au fost primele cuvinte pe care le-am auzit când am ajuns în Dublin, după o călătorie lungă şi incomodă cu trenul, din Cork. Stăteam în holul unei case în stil georgian, cu ferestre înalte, care dădeau spre o stradă aglomerată.

— Dar am bătut drumul până aici, am zis disperată. Mi-ai primit telegrama?

Bărbatul cu care vorbeam părea bulversat de brusca mea apariţie în viaţa lui.

— Da. Domnul Joyce mi-a trimis o telegramă din Paris. A menţionat şi că lucrezi într-o librărie, Shakespeare?

— Shakespeare and Company.

— Să-mi fie cu iertare, dar nu sunt sigur de ce ar fi sugerat – a ezitat o clipă – că cineva ca dumneata ar trebui să vină să lucreze pentru tata.

Am încercat să ignor aluzia.

— Domnul Fitzpatrick a fost tatăl dumitale? Condoleanţe, domnule, am zis şi i-am strâns mâna.

Mi-a mulţumit şi părea că nu mai e nimic de spus.

— Te-aş putea deranja măcar cu o întrebare?

— Sigur, dacă pot fi de ajutor.

— Mi-ai putea recomanda un hotel decent sau poate un loc de unde aş putea închiria o cameră la un preţ rezonabil?

— Nu ai unde să stai? a întrebat, evident şocat că cineva cu accentul şi aspectul meu se află într-o asemenea situaţie.

O femeie de clasă mijlocie, care călătorea singură, fără un acoperiş deasupra capului şi cu foarte puţini bani.

— Din păcate, am plecat în grabă.

Dumnezeu ştie ce a înţeles din explicaţia mea. M-am gândit să-l asigur că nu încălcasem nicio lege, dar asta ar fi produs şi mai multe suspiciuni.

— Nu e cine ştie ce, a zis înainte să ia un set de chei dintr-un cui de lângă uşă şi să mă conducă afară, dar e un apartament mic la subsol, mi-a explicat în faţa prăvăliei.

M-am uitat, nu foarte convinsă, la clădirea din faţa mea. Părea înghesuită, ca şi cum crescuse ca o buruiană încăpăţânată între două case. Mi-a observat expresia mirată în lumina serii.

— N-ar trebui să fie aici deloc, a zis, bombănind ceva despre autorizaţia de construcţie.

Nici eu, mi-am zis. Totul părea ireal, mă priveam cumva din afară, un spectator uimit, care se întreabă ce se va întâmpla mai departe. Drumul spre Irlanda durase aproape o zi şi o noapte. Pentru că nu existau feriboturi pentru pasageri, fusesem nevoită să călătoresc pe un vapor de marfă şi corespondenţă, care m-a dus la Cork. M-am trezit iar pe mare, singură cu valiza mea, fugind spre libertate. Am încercat să dorm pe un pat improvizat, care nu era nimic altceva decât o bancă cu o pătură subţire deasupra. Am vomitat într-o găleată şi tot acolo am şi plâns. Călătoria spre Franţa fusese complet diferită. Marea aceasta era agitată şi necruţătoare. Când barca a ancorat în portul din Rosslare, ploaia răpăia şi rafalele de vânt erau cât pe ce să-mi sufle valiza din mână. Unul dintre docheri m-a condus spre un mic hotel din apropiere, unde am putut să-mi trag sufletul, înainte să iau trenul spre Dublin.

Matthew Fitzpatrick era un bărbat plăcut şi tăcut, detaliu pentru care eram recunoscătoare. Nici eu nu eram în cea mai vorbăreaţă dispoziţie. Eram obosită şi mi-era foame şi dor de o casă pe care nu o avusesem niciodată. Orice gest de bunătate m-ar fi făcut să izbucnesc în plâns, aşa că m-am bucurat că păstram distanţa. M-am mai uitat o dată la faţada îngustă. La parter era loc doar pentru o fereastră tot îngustă, care părea aplecată spre exterior, deasupra – o fereastră identică, dar mai mică, iar la ultimul

etaj era un geam în formă de romb; toată casa părea ţuguiată, ca pălăria unui vrăjitor. Semnul de deasupra vitrinei era în stil art nouveau, atât de popular la Paris, cu ornamente şi înfloriturі. *Prăvălia de curiozităţi a domnului Fitzpatrick.*

Uşa s-a deschis greu, cu un scârţâit prelung. Matthew mi-a aruncat un zâmbet stânjenit şi am zăbovit puţin în prag, cât să-i dau răgaz să aprindă lumina înăuntru. Am auzit un clic şi prăvălia a fost scăldată în lumina caldă a unui lampadar galben. M-a întâmpinat o pardoseală în carouri alb cu negru şi am păşit în lumea cu susul în jos a unui magazin de curiozităţi. Pereţii de un verde-închis îţi dădeau impresia că intri într-o pădure deasă, cu rafturi de lemn care se întindeau ca nişte ramuri de-a lungul încăperii. Erau tot felul de lucruşoare şi ornamente, de la săpunuri şi oglinjoare la soldaţi de jucărie şi candelabre. Dar toate erau cum nu mai văzusem până atunci – pictate în culori puternice şi decorate atent, în nuanţe de auriu şi argintiu care străluceau în lumina caldă.

— E superb, am zis cu toată sinceritatea. Simt că am păşit într-un basm.

Mi-a aruncat o privire ciudată şi, o clipă, am simţit că mă uitam la un băieţel. Bărbatul grăbit, cu pălărie şi palton, dispăruse. Părea că era şi el deghizat.

— Mă bucur că spui asta.

Atât de puţine cuvinte, dar încărcate cu atât de mult înţeles. Ca şi cum trecusem cu succes un test invizibil.

— Uite, ştiu că ai venit să lucrezi pentru tatăl meu, dar ce ai spune dacă te-ai ocupa dumneata de prăvălie?

— Eu? am exclamat pe un ton ridicat, care sigur nu mă ajuta să fac o impresie bună.

— Ai putea s-o închiriezi. Ar fi o perioadă de probă. M-am tot gândit la asta, dar nu am găsit pe nimeni potrivit. Până astăzi.

M-am uitat în jur şi am simţit cum mă cuprinde un val de entuziasm.

— Nu sunt sigură că aş putea să-mi permit, pe lângă cheltuielile cu chiria, am zis.

— Întâmplarea face că apartamentul ar fi inclus. Uite, permite-mi să-ţi arăt, a zis şi m-a condus pe scări, în jos.

M-am uitat la ceafa lui, unde părul blond devenea mai întunecat. A trebuit să mă aplec când am ajuns la ultima treaptă, ca să nu mă lovesc de o bârnă, şi s-a dat la o parte, să mă lase să intru prima. A început să-mi arate patul şi mica bucătărie, dar accentul lui uşor cântat nu reuşea să ascundă întrebările pe care sigur le avea despre sosirea mea în grabă de la Paris. Probabil mă credea ciudată; asta era sigur. Şi totuşi cred că părea şi intrigat de prezenţa mea. Brusc atmosfera a părut una intimă, stând acolo cu el, aşa că am decis amândoi să încheiem turul.

— E perfect. Sunt sigură că voi găsi tot ce am nevoie, am spus cu o siguranţă în glas pe care speram s-o şi dobândesc în viitorul apropiat.

— Nu mă îndoiesc. O să fac un acord de închiriere.

Când urcam scările strălucitoare de lemn, am observat că pe fiecare treaptă era pictat câte un cuvânt.

găsite
sunt
ciudate
lucruri
pierdut
considerat
loc
Într-un

— A construit totul cu mâna lui, aşa că va trebui să scuzi elementele mai excentrice, a zis Matthew şi şi-a pus o mână pe balustradă, cu o privire mândră pe chip. A luat lemnul de la o bibliotecă veche din Italia. A fost o poveste ciudată, de fapt – a dus-o pe mama în luna de miere într-un sătuc din munţi şi au

găsit o bibliotecă abandonată. Urma să fie demolată şi tata a fost un bărbat care nu putea să lase ceva cu atât de multă istorie să se irosească. Aşa că a cumpărat clădirea, a demontat totul şi a reconstruit rafturile aici.

— N-a vrut niciunul dintre localnici să o păstreze?

— A, tocmai aici a fost problema; mulţi dintre săteni credeau că biblioteca e bântuită.

— Doamne!

— Dar, fireşte, erau doar nişte superstiţii, m-a asigurat.

— Mi-ar fi plăcut să-l cunosc pe tatăl dumitale. Sigur a fost un bărbat foarte interesant, am zis, privind cu alţi ochi interioarele care semănau cu un puzzle pus la un loc.

Matthew a zâmbit uşor.

— Excentric, aşa îl descriau majoritatea oamenilor.

Pe faţă i se citeau amintirile triste despre tatăl lui.

— Unii oameni n-au deloc imaginaţie, atâta tot.

A părut mulţumit de răspunsul meu şi probabil a simţit că poate să-mi împărtăşească mai multe.

— Spunea că i-ar plăcea ca oamenii să-i deschidă uşa aşa cum deschid o carte, să intre într-o lume care depăşeşte orice imaginaţie.

A zâmbit amar, pe faţă i se citeau acum durerea şi dorul.

— Seamănă puţin cu tatăl meu.

— Şi el e negustor de cărţi?

Am scuturat din cap şi nu m-am mai oprit până nu am fost nevoită să închid tare ochii, ca să-mi stăvilesc lacrimile. De ce adusesem vorba de tata? Gândul m-a readus cu picioarele pe pământ. Mi-am adus aminte de tot ce se întâmplase: Lyndon, Armand, fuga pe barca aceea oribilă. Încă mă mai simţeam pierdută în larg. Cine eram? Îmi era ruşine de noaptea petrecută cu Armand şi de gândul că tata ar fi fost dezamăgit de fetiţa lui. Probabil eram în stare de şoc. Oricât de tare m-aş fi străduit, nu-mi

puteam ascunde sentimentele şi umerii au început să-mi tremure, până când am oftat disperată.

— Domnişoară Carlisle, Opaline, am spus ceva deplasat?

Nu îmi găseam cuvintele. M-a luat de umeri, ca şi cum ar fi vrut să mă liniştească, dar m-am prăbuşit în braţele lui şi am început să plâng, pentru o perioadă care a părut destul de lungă. M-a ţinut strâns şi a absorbit toată durerea şi tristeţea fără să zică un cuvânt. Când am simţit că am rămas fără lacrimi şi nu am mai auzit nimic în afară de respiraţia mea sacadată, m-am dat repede înapoi.

— Te rog să mă ierţi, domnule Fitzpatrick. M-am făcut de ruşine cu această ieşire necuviincioasă.

N-a zis nimic, dar mi-a dat batista din buzunarul lui. Mi-am şters ochii şi mi-am suflat nasul, înainte să încerc să i-o dau înapoi. Privirile ni s-au întâlnit şi am zâmbit amândoi.

— Poate ar trebui s-o spăl mai întâi, am zis râzând, dar mi-a scăpat un horcăit uşor.

Un moment de veselie după unul neaşteptat de intimitate.

Nu mai părea nimic de zis şi eram prea obosită ca să mai gândesc. M-a scutit de stânjeneală şi s-a prefăcut că nu se întâmplase nimic problematic.

— Voi trece aici peste câteva zile, să mai stabilim nişte detalii, dacă este bine pentru dumneata.

Am dat din cap şi l-am condus la uşă.

— Îţi mulţumesc, domnule Fitzpatrick şi îţi cer iertare din nou pentru…

— Stai liniştită. Durerea este un companion constant, nu?

Şi-a pus pălăria pe cap şi a dat să plece.

— Dată fiind istoria locului, va trebui să îi scuzi micile excentricităţi, a zis, ca şi cum ar fi fost un copil pus pe şotii.

— Cred că ne potrivim, am spus, hotărâtă să-i arăt că nu mă speriam uşor.

Mi-am adus jos vechea valijoară şi am atârnat în şifonier fusta şi bluza, singurele articole de îmbrăcăminte pe care le mai aveam. Am aprins focul în cuptor şi am fiert nişte apă într-un ceainic micuţ. Singura problemă era că nu aveam ceai. Mi-am dat seama că va trebui să mă duc să iau nişte provizii. Brusc, însemnătatea celor întâmplate şi efortul de a o scoate la capăt au devenit prea greu de dus. M-am prăbuşit pe pat şi am regretat imediat asta, fiindcă arcurile m-au împuns incomod în coaste. Norocul sau curajul pe care îl avusesem în Paris părea să mă fi abandonat. Poate Lyndon chiar avea dreptate; mă lăsam pradă unor fantezii copilăreşti. Nu aşa funcţionau lucrurile. În cel mai bun caz, aş fi fost considerată o anomalie. M-am întors pe o parte. Pe saltea nu era niciun cearşaf. Nici măcar o pătură. Trebuia să cumpăr una.

— Nu plânge, m-am avertizat singură, dar în zadar.

Puteam deja să-mi simt lacrimile şiroind pe obraji. Oricât de mult mi-am permis să cred că aş putea fi ca Sylvia şi ca partenera ei, Adrienne, nu era adevărat. Ele erau diferite; nu le mai păsa de o societate care nu voia să le accepte. În schimb, se învârteau într-o lume de artişti şi spirite libere, care au ales vicisitudinile unei vieţi diferite în detrimentul confortului şi al statutului social. Şi adevărul era că se aveau una pe cealaltă. Eu nu mă simţisem niciodată mai singură, atât de departe de unicul lucru pe care îl numisem acasă. Am plâns în noaptea aceea până am adormit, cu stomacul gol şi învelită doar cu paltonul.

~

M-am trezit în mijlocul nopţii, când am auzit nişte zgârieturi, ca o ramură care bătea în geam. Nu-mi dădeam seama ce putea fi, din moment ce nu erau copaci în faţa casei. M-am ridicat în capul oaselor şi mi-am dat seama că sunetul venea din prăvălia de deasupra.

Am apăsat pe întrerupătorul de pe perete, dar lumina nu s-a aprins. Tânărul domn Fitzpatrick mă avertizase că locul putea fi „temperamental”. Din fericire, zărisem o lumânare pe masa din bucătărie, unde îmi lăsasem geanta, aşa că mi-am făcut drum, cu grijă, într-acolo. Am căutat cu mâna până am dat de o cutie mică de chibrituri alături şi deodată camera a fost învăluită în umbre. Am urcat scările, citind cuvintele pe care le pictase domnul Fitzpatrick, *Într-un loc considerat pierdut, lucruri ciudate se găsesc.* Eu cu siguranţă mă simţeam ciudată şi nelalocul meu. M-am oprit o clipă, întrebându-mă ce aveam să fac după ce găseam sursa zgomotelor. Dacă intrase cineva în prăvălie? Apoi le-am auzit iar, nişte trosnete, ca nişte ramuri în bătaia vântului. Am tras adânc aer în piept şi am continuat să urc treptele.

Prăvălia avea un aer încremenit şi plin de anticipare, ca şi cum mă aştepta pe mine. Lumina de la lumânări se reflecta uşor pe curiozităţile de pe rafturi. Eu însămi mă simţeam ca o intrusă printre toate lucrurile acestea şi încercam să nu ating nimic. Cutii muzicale cu ornamente complicate stăteau pe o casetă de sticlă plină cu ceasuri de buzunar şi pandantive gravate. Un dulăpior de lemn cu sertare lungi şi înguste, precum cele în care sunt ţinute ilustraţii botanice, era plin cu nasturi vechi şi cu timbre. Am tresărit când din celălalt colţ al încăperii a început să sune un ceas cu cuc. Trei cuci. Mi-a adus aminte de una dintre cărţile mele preferate, pe care am citit-o de nenumărate ori când eram mică, scrisă de doamna Molesworth, în care o fetiţă pe nume Griselda şi un cuc dintr-un ceas dezvoltă o prietenie improbabilă. Am rostit cu voce tare prima propoziţie: „A fost odată ca niciodată, într-un oraş vechi, pe o stradă veche, o casă foarte veche”.

O colecţie de păpuşi ruseşti matrioşka vopsite în roşu şi albastru strălucitor mă priveau nerăbdătoare de pe un raft. N-am putut rezista tentaţiei de a deschide una, în care s-a văzut o păpuşă mai mică. Am deschis-o şi pe aceasta şi tot aşa, până când am

găsit cinci păpuşi, din ce în ce mai mici, toate făcute astfel încât să încapă perfect în cea mai mare. Aşa mă simţeam şi eu: o femeie în toată firea, dar fetiţa din mine era încă acolo.

O bufnitură puternică m-a făcut să mă întorc, speriată. Am ridicat lumânarea în faţa mea.

— E cineva aici? am şoptit, simţindu-mă puţin ridicol.

Poate intrase o pisică printr-un geam deschis. M-am dus până în capătul prăvăliei, de unde se auzise sunetul. Am dat peste un dulap simplu de sticlă pentru cărţi, cu uşile larg deschise şi un volum pe jos. Era foarte frig şi eu eram desculţă, aşa că m-am aplecat şi am dat s-o pun repede la loc. Când am citit titlul de pe cotor, mi-a stat inima – *Dracula,* de Bram Stoker. Pe copertă era o imagine înspăimântătoare cu un vampir. M-am uitat în jur. Prăvălia era cufundată în linişte acum. Am pus cartea la loc şi m-am întors să plec, când o altă bufnitură m-a făcut să tresar. M-am uitat în spate şi am văzut cartea din nou pe jos.

— Ciudat, am zis cu voce tare, încercând să par calmă.

Faptul că aveam impresia că cineva (sau ceva) mă asculta arată cât de tulburată eram. Am ridicat din nou cartea şi am spus cu voce tare:

— Da, cred că o să iau o carte în pat, am zis puţin nesigură, înainte s-o duc cu mine jos.

Am citit până când s-a stins lumânarea, îngrozită, entuziasmată şi neştiind dacă această carte era un avertisment sau o invitaţie.

CAPITOLUL 17
— MARTHA —

Crăpăturile deveneau tot mai mari. M-am aşezat la masă să mănânc nişte cereale înainte să mă duc sus şi să îi pregătesc micul-dejun lui *madame* Bowden. Cu fiecare înghiţitură, mă uitam iar la liniile întunecate care se întindeau pe tot peretele ca ramurile unui copac. Nu se vedea nici urmă de var pe jos, dar ceva sigur creştea acolo. Acum era vizibil un material întunecat şi am întins mâna să-l ating. Mi-am plimbat degetele tremurânde de-a lungul marginilor şi mi-am dat seama că suprafaţa avea textura lemnului. De fapt, nu avea textura lemnului, chiar era lemn. În subsol creşteau ramuri. Trebuia s-o anunţ pe *madame* Bowden. Nu era a bună. Dacă fundaţia casei nu era stabilă?

— A, n-ar trebui să-mi fac prea multe griji, a remarcat *madame* Bowden după ce a coborât să vadă despre ce era vorba. Clădirile vechi au ciudăţeniile lor. Cred că o să mănânc croasante în dimineaţa asta, Martha. Poţi să te duci la patiserie, a zis şi a dat să plece.

Am rămas nemişcată, cu gura deschisă.

— Dar sunt nişte crăpături destul de mari şi nu erau aici când m-am mutat! i-am zis, neştiind sigur dacă a înţeles cât de gravă era situaţia. N-ar trebui să chemaţi un inginer?

Cu o privire gânditoare, şi-a lăsat degetele peste crăpături. Atingea peretele aşa cum atingi obrazul delicat al unui copil.

— Mereu a fost un loc tare ciudat, a şoptit ca pentru sine. O, Martha, nu-ţi mai face atâtea griji, o să faci riduri de expresie.

— Riduri de expresie? am întrebat perplexă (ceea ce nu făcea decât să încurajeze formarea ridurilor).

Apoi a zărit broşurile de pe masă.

— Până la urmă mergi mai departe cu asta? a întrebat, ridicându-şi ochelarii de citit pe care îi

ţinea agăţaţi de un fir de perle în jurul gâtului, şi s-a uitat la hârtii.

— Cu universitatea? Ăăă, da. Aţi fi ştiut asta dacă aţi fi binevoit să participaţi la cina pe care se presupunea că o găzduiţi. Unde aţi fost?

S-a uitat urât la mine şi mi-a adus aminte, puţin răutăcios, că ea îmi plătea salariul şi că trăiam sub acoperişul ei.

— Nu le suport pe femeile alea.

— Atunci de ce le-aţi invitat?

A făcut câţiva paşi şi şi-a înfăşurat şalul de mătase în jurul umerilor.

— Poate am vrut doar să mă amuz; să văd cum te descurci tu cu ele. Şi ce să vezi? Chiar te-ai descurcat.

Oare?

— Staţi puţin, ce…

— Bănuiesc că o să îţi aranjezi orele în funcţie de munca de aici? m-a întrerupt.

— Sigur. Mă gândeam să încep cu un singur curs cu frecvenţă redusă.

La naiba! Nu mă gândisem cum să abordez subiectul cu ea. Oare puteam să-mi păstrez slujba? Un acoperiş deasupra capului? Am încercat să-mi liniştesc gândurile şi să-i citesc povestea. De cele mai multe poţi să prezici comportamentul cuiva în funcţie de trecutul lui. De cele mai multe ori, oamenii nu se schimbă. De cele mai multe ori.

Mi-am dat seama că se uita fix la mine.

— Croasante, Martha. Şi cafea proaspătă. Fuguţa!

Şi, fără să mai zică altceva, s-a dus înapoi sus.

~

— Când aţi cumpărat casa? am întrebat-o, încercând să mă port cât mai natural; ca şi cum răspunsul nu prea conta.

Ştiam că dacă o să suspecteze că încercam să obţin informaţii, n-o să scot nimic de la ea. Poate era aşa de greu de citit din cauza talentelor actoriceşti.

— Martha, o persoană ca mine nu cumpără o casă, ci *dobândeşte* o casă.

M-am abţinut din răsputeri să nu-mi dau ochii peste cap.

— Bine atunci, când aţi *dobândit* casa de la nr. 12?

— A, greu de spus. Simt că locuiesc aici dintotdeauna. De fapt, mi-e greu să-mi amintesc o perioadă în care am locuit în altă parte.

Ştergeam pozele de pe şemineu de praf şi am ridicat poza de nuntă alb-negru.

— Era 1965, a început, în timp ce s-a aşezat să mănânce micul-dejun în stil cosmopolit pe care îl pregătisem. Am fost o mireasă superbă. Mulţi invitaţi m-au asemuit cu Grace Kelly. O, n-ai crede acum, dar eram blondă naturală.

O mincinoasă naturală, mi-am zis în gând. Era greu să-mi dau seama dacă poveştile ei erau adevărate sau doar nişte invenţii – poveşti adunate în timp, pe care şi le însuşise. M-am uitat la femeia din fotografie. Era adevărat, chiar arăta ca o vedetă de la Hollywood, dar nu vedeam asemănarea cu femeia de lângă mine. Bărbatul era înalt, cu părul închis la culoare, chipeş şi avea alura cuiva în al nouălea cer.

— A fost pilot, a zis, în timp ce îşi ungea croasantul cu unt. Mult prea în vârstă pentru mine, sau cel puţin asta mi-a zis mama. Dar eram îndrăgostită nebuneşte de el. Mi se părea de-a dreptul fermecător. Vezi tu, era american şi, pentru o fată de 20 de ani din Irlanda, era un adevărat Clark Gable.

Pentru o clipă, s-a lăsat purtată de amintiri.

— Adora casa asta ciudată. Dar era un perfecţionist, încerca mereu să repare diverse lucruri. Trebuie să înţelegi, casele vechi au ciudăţeniile lor. Unele lucruri sunt menite să aibă defecte. În asta constă frumuseţea lor.

Era o povestitoare captivantă. Ştiam că zidurile astea aveau o istorie ciudată şi, oricare ar fi fost,

trebuie să fi început cu mult înainte de sosirea lui *madame* Bowden aici.

— Ce s-a întâmplat cu soţul dumneavoastră, dacă-mi permiteţi să vă întreb?

— Accident de avion. Eram căsătoriţi de un an când avionul lui s-a prăbuşit în Gibraltar.

— O, îmi pare rău, i-am zis.

— Da, a fost o perioadă dificilă. Apoi l-am cunoscut pe Archie.

— Archie?

— Al doilea soţ al meu. Un medic din Cork.

— Credeam că aţi spus că era rus.

— A, nu, rusul a fost al treilea soţ.

— Dar ce s-a întâmplat cu Archie?

Mi-am dat seama că nu era treaba mea, dar nu mă puteam abţine. Poate, când ajungi la vârsta ei, astfel de detalii minore nu mai contează.

— Archie s-a îmbolnăvit de malarie când lucra în Africa, bietul de el.

M-am întrebat ce se întâmplase cu matematicianul rus – omorât de cifre?

— Ce e cu toate întrebările astea? Sper că nu ai de gând să mă împingi pe scări ca să pui mâna pe casa mea, nu?

— Sincer, *madame* Bowden, dacă e vreo persoană în pericol să fie împinsă pe scări, eu sunt aceea.

S-a uitat la mine o clipă şi eram sigură că o să mă dea afară pentru insolenţă, dar a izbucnit în râs. Era clar că trebuia să încep să petrec mai mult timp cu oameni de vârsta mea.

~

Mi-am petrecut restul zilei făcând curăţenie generală. Era ceva ce mi-a plăcut întotdeauna, nu pentru că mă dădeam în vânt după treburile casnice în general, ci pentru că simţeam că acţiunea asta metodică era singura cale pe care am găsit-o de a-mi opri gândurile. Gânduri precum: mă căsătorisem cu un bătăuş, îmi irosisem întreaga viaţă şi acum puteam să mai adaug ceva pe listă – mă făcusem de

râs în faţa lui Henry. Oricum, de ce îmi păsa aşa de mult de părerea lui? În plus, nu era vina mea că omisese să-mi spună despre logodnica lui. Dar adevărul era că am ştiut întotdeauna. Puteam să-i citesc în ochi că inima lui aparţine altcuiva, aşa că de ce mă comportam ca şi cum era o surpriză? Şi de ce conta? Ce fel de idioată începe să aibă sentimente faţă de cineva când tocmai a scăpat dintr-o căsnicie abuzivă? Aici ar fi trebuit să se termine totul. Pur şi simplu, nu-mi permiteam să simt ceva.

Seara, când m-am dus în sfârşit la subsol, eram epuizată. M-am spălat pe dinţi în baie şi m-am schimbat fără să văd nimic în jurul meu. Doar când am tras cuvertura şi m-am trântit pe pat am observat că acolo unde fuseseră linii pe perete era acum un raft. Cu o singură carte pe el. În picioare. M-am uitat în jur, deşi nu ştiu exact de ce. Parcă simţeam nevoia să zic „Mai vede cineva asta?”. Mi-era teamă să mă dau jos din pat, aşa că am rămas nemişcată câteva clipe. Nu s-a întâmplat nimic, nu s-a auzit nimic. Habar nu aveam cum ajunsese acolo, singura variantă era s-o fi pus *madame* Bowden cât am fost eu ocupată să spăl perdelele sau să curăţ băile cu dezinfectant. În cele din urmă, curiozitatea a învins şi m-am ridicat să analizez cartea. Pe copertă era scris *Un loc considerat pierdut,* dar autorul era anonim. M-am băgat înapoi în pat şi am deschis coperta frumoasă şi tocită. Pe ea era o ilustraţie cu o prăvălie veche, cu mozaic la ferestre. Trebuia să recunosc că, până acum, era foarte tentantă.

Am citit prima propoziţie cu voce tare: „A fost odată ca niciodată, într-un oraş vechi, pe o stradă veche, o casă foarte veche”.

Nu-i spusesem angajatoarei mele nimic despre problemele mele cu cărţile sau de ce făceam efectiv bube la gândul că aş putea citi o carte, aşa că nu avea de unde să ştie. Dar poate încercase să fie drăguţă şi ar fi fost nepoliticos să nu-i accept cadoul. Am decis să încerc s-o citesc, în cazul în

care mi-ar fi pus întrebări despre ea. În plus, trebuia să depăşesc obstacolul ăsta mintal dacă voiam să merg la universitate. Trebuia să-mi înfrunt temerile.

CAPITOLUL 18
— HENRY —

Pe drum am tot repetat ce urma să-i zic, dar, când am bătut în geamul ei, toate replicile mi s-au evaporat din minte, aşa cum i se întâmplă unui actor debutant la premiera spectacolului.

— Ce cauţi aici? m-a întrebat când a deschis fereastra şi a reuşit să scoată capul pe geam, după ce s-a cocoţat pe un taburet.

— Ai grijă, am zis şi am pus jos cele două cafele pe care le adusesem.

Am apucat-o de braţe, deşi nu era nevoie – pentru o femeie de statura ei, era incredibil de puternică. Îmbrăcată în blugi şi o bluză de trening, cu părul strâns într-un coc ciufulit, părea chiar mai atrăgătoare decât îmi aduceam aminte şi mi-era greu să mă concentrez.

— Eu… nu puteam să las lucrurile aşa.

— E în regulă…

— Nu, uite ce e, am întrerupt-o, hotărât să fiu deschis şi onest faţă de ea.

Măcar atât merita după toate lucrurile prin care trecuse.

— Nu am apucat să-ţi spun înainte şi vreau s-o fac acum. Ce mi-ai povestit… despre soţul tău, nici nu-mi pot imagina de cât curaj ai avut nevoie şi voiam să-ţi mulţumesc că ai avut încredere în mine să-mi povesteşti totul.

S-a uitat la mine, aproape uşurată.

— Şi ar fi trebuit să-ţi spun, despre Isabelle. Sincer, nu ştiu de ce n-am făcut-o.

Asta i-am spus, deşi, în acel moment, pentru mine era foarte clar de ce nu am vrut să ştie. Sentimentele mele faţă de ea deveneau din ce în ce mai puternice, dar niciunul dintre noi nu putea să facă nimic în legătură cu asta. Ea era vulnerabilă şi eu aveam alte angajamente. Şi cu asta basta.

— Sper să ne putem continua prietenia, i-am zis, ca şi cum aş fi fost scos dintr-un roman de Jane

Austen.

Cu toate acestea, mai sincer de atât nu puteam fi. Prietenia ei însemna pentru mine mai mult decât îmi imaginasem şi, dacă mai mult nu se putea, trebuia să mă mulţumesc cu atât.

— Astea sunt gogoşi?

— Poftim?

Dintre toate lucrurile pe care îmi imaginasem că le-ar putea spune, ăsta nu era pe listă.

S-a pus pe jos, pe un petic de iarbă şi buruieni, cu picioarele încrucişate, a deschis cutia de gogoşi pe care o adusesem şi a luat o gură mare de cafea.

— Fireşte că putem fi prieteni, tontule, a spus cu gura plină şi cu buzele acoperite de zahăr.

M-am aşezat lângă ea şi m-am sprijinit de zid. Nu mi-aş fi dorit să fiu în altă parte.

— În plus, în afară de *madame* Bowden, eşti singurul prieten pe care mi l-am făcut de când am ajuns aici.

— A, deci norocul meu e că n-ai alte variante, nu? am zis în timp ce am scos capacul de pe pahar şi am început să suflu în cafea, care era deja rece ca gheaţa.

— Te mulţumeşti cu ce ai.

A ridicat din umeri şi mi-a aruncat un zâmbet şiret.

Făcea glume. Eram într-un loc sigur. Am luat o gogoaşă cu vanilie, recunoscător că ne revenisem. Nu ştiam de ce avusese încredere în mine şi nu eram sigur de ce îi povestisem şi eu despre cele mai întunecate momente din viaţa mea, dar poate că nici nu trebuia să-mi pun astfel de întrebări. Poate că nu trebuia să punem o etichetă, oricât ar suna asta a clişeu.

— Vreo veste despre manuscris?

Mi-am făcut o notiţă mintală ca, de fiecare dată când apăream la fereastra Marthei, să aduc zahăr. Era clar mult mai bine dispusă.

— Ăăă, nu, nu chiar. Un coleg al meu a găsit ceva despre fratele ei, Lyndon. A fost soldat – general sau aşa ceva – în război. E ciudat, am zis şi

am împărţit gogoaşa cu ciocolată în două, dându-i şi ei o bucată. Ai zice că o femeie ca ea, care l-a cunoscut pe Hemingway şi a avut legături cu unul dintre cei mai importanţi negustori de cărţi din America, ar fi lăsat vreo urmă, nu?

S-a gândit câteva clipe şi, după ce a luat şi ultima gură de gogoaşă şi s-a şters mulţumită pe blugi, s-a uitat în ochii mei.

— Crezi că e ciudat că o femeie a fost redusă la tăcere? Uitată? Scoasă din istorie? Henry, ce v-au învăţat la şcoală?

— Da, bine, a sunat stupid, dar ştii ce voiam să zic.

— Poate problema e că o cauţi pe Opaline din perspectiva unui bărbat. Hemingway, fratele ei, celălalt tip…

— Rosenbach.

— Da, Rosenbach. De ce nu încerci să afli mai multe despre Sylvia şi despre librăria din Paris?

De ce nu am avut şi eu o asemenea idee?

— Ştii, chiar eşti bună la asta.

— La ce?

— La cercetare. Ce ziceai că vrei să studiezi?

Brusc s-a dezumflat complet, ca mascotele alea gonflabile din faţa saloanelor auto, când iese tot aerul din ele.

— Ah, hai să nu vorbim despre asta.

S-a uitat la ceas pe telefon şi mi-a zis că trebuia să se întoarcă la treabă. Cu un picior pe geam, s-a oprit câteva clipe.

— *Madame* Bowden mi-a zis ceva… puţin ciudat. Despre librărie.

Am simţit cum mi se face pielea de găină.

— De fapt, uită că am zis ceva, o să ţi se pară ridicol.

— Vezi tu, acum ai reuşit să captezi total atenţia publicului. Scuipă tot… am zis şi am vrut să folosesc numele ei de familie, dar mi-am dat seama că nu-l ştiam.

— Chestia e că *madame* Bowden are tendinţa să înflorească mult, aşa că bănuiesc că trebuie să fii

precaut…

— Spune-mi odată!

Şi-a tras piciorul de pe geam şi a venit iar lângă mine.

— Una dintre prietenele ei, care era probabil foarte beată atunci, susţine că a văzut librăria. Nu doar că a văzut-o, ci că a intrat în ea.

N-am mai zis nimic. Nu puteam risca să deschid gura.

— Era în anii 1960, aşa că, ştii tu… multe droguri halucinogene. Dar m-am gândit că vrei să ştii. În fine, chiar trebuie să plec.

Şi, fără să mai zică nimic, s-a strecurat înăuntru şi a închis fereastra. Eu am rămas pe peticul de iarbă unde ar fi trebuit să fie librăria şi m-am învârtit în cerc, până când am încetat să-mi simt picioarele ca de jeleu. Voiam să-i spun, dar, aşa cum zisese şi ea, suna ridicol. În prima mea noapte în Irlanda, după mult prea multe G&T-uri în zborul Ryanair, am luat un taxi direct spre Ha'penny Lane. Eram sigur că aveam să găsesc o librărie şi fix asta am găsit. Sigur a văzut-o şi taximetristul. Cred. Îmi aduc aminte că m-am dat jos din maşină, i-am dat banii şoferului şi m-am dus până la intrare. În librărie, lumina era aprinsă, cufundând spaţiul într-o strălucire plăcută, care se dispersa prin vitraliile de la geam. Înăuntru era cald şi bine, cu acel miros tipic de coperte vechi şi ceva aromat, ca scorţişoara. Pereţii erau plini cu rafturi ticsite cu cărţi cu coperte colorate şi-mi doream atât de mult să le ating, încât am simţit furnicături în degete. Dar voiam să vorbesc mai întâi cu proprietarul – să-i arăt scrisoarea pe care o găsisem şi să văd dacă putea să elucideze misterul. Am auzit clopoţelul de la uşă şi, când m-am întors să văd cine a intrat, m-am trezit iar afară, pe trotuar. Pur şi simplu. Nu făcusem niciun pas şi totuşi eram acolo.

M-am întors spre locul unde fusese librăria, dar n-am mai văzut nimic în afară de întunericul nopţii, ca şi cum o înghiţise cu totul. Nu ştiu exact de ce, dar m-am pipăit, poate să văd dacă încă mai eram

acolo, din moment ce librăria în care tocmai fusesem nu mai era. Am făcut chestia aia ridicolă când te învârţi pe loc, ca un câine care îşi fugăreşte propria coadă, în cazul în care obiectul pe care l-ai pierdut e în spatele tău. Dar cum ar fi putut cineva să piardă o librărie? Singura explicaţie logică e că eram foarte, foarte beat. Asta mi-am tot repetat. Că a fost o halucinaţie şi că librăria a fost un miraj. Dar am mai fost beat de multe ori şi niciodată nu mi-am imaginat o clădire, nemaivorbind să şi intru în ea. Acum mai era cineva care zicea acelaşi lucru. Mai era cineva care văzuse librăria.

Întrebarea era următoarea: de ce dispăruse şi cum puteam s-o aduc înapoi?

CAPITOLUL 19
— OPALINE —

Dublin, 1922

Primele mele săptămâni la Prăvălia de curiozităţi a domnului Fitzpatrick au fost pline de o serie de evenimente stranii Clădirea nu părea să mă întâmpine cu braţele deschise, dar eram hotărâtă să dovedesc că meritam să îi fiu custode. M-am aventurat pe scările în spirală care duceau în pod, unde ţinea marfa. În capul scărilor era o uşă atât de mică, încât a trebuit să mă aplec când m-am împins în ea, dar părea că lemnul mă împinge înapoi. M-am dat câţiva paşi în spate, ca să îmi iau avânt, şi la a treia încercare am zburat efectiv prin uşă şi am căzut pe burtă.

— Înţeleg, am zis cu voce tare. Aşa o să jucăm, nu?

M-am ridicat şi m-am scuturat de praf, încercând să nu iau personal toate idiosincraziile clădirii. O ferestruică rotundă, acoperită cu muşchi verde, era singura sursă de lumină. Am găsit un gramofon Victrola şi l-am pus imediat deoparte, să-l duc jos. La prima vedere, părea un muzeu vechi, care ascundea tot felul de comori sub cearşafuri. Într-un colţ, în spatele unor piese de mobilier vechi şi al unor cutii era un telescop. Pe un raft am zărit o pereche de pantaloni de lucru şi m-am uitat la fusta mea incomodă, plină de praf şi rărită pe alocuri. Am luat repede o decizie, mi-am dat fusta jos şi m-am îmbrăcat cu pantalonii bej. Nu mi-erau prea mari, dar am prins şi cureaua în talie. Probabil domnul Fitzpatrick fusese nu doar un bărbat slăbuţ, ci şi unul harnic, din moment ce erau curaţi ca lacrima. Cu toate acestea, mi-erau puţin lungi, aşa că am întors tivul de două ori, până când am zărit tocul cizmei. Când mi-am văzut reflexia într-o oglindă înaltă, decorată într-un mod amuzant cu un fular de pene, am zâmbit.

— Bună ziua, doamnă Carlisle, am zis, întorcându-mă să mă văd mai bine.

Mi-am trecut degetele prin păr şi l-am dat pe spate, astfel încât păream oarecum androgină. Bluza arăta neaşteptat de bine, băgată în pantaloni, şi îmi mai doream doar o cravată cu care să completez ţinuta, ca aceea a autoarei pariziene Colette[12]. Poate că puteam şi eu să fiu cunoscută doar după numele mic şi astfel să-mi ascund identitatea. Dar Opaline nu era un nume foarte des întâlnit.

— Bună ziua, domnişoară…

Am zărit o carte pe podeaua plină de praf. *Portretul lui Dorian Gray.*

— Bună ziua, domnişoară Gray.

Nu suna rău.

Dornică să explorez anticariatele din Dublin şi să văd ce aş putea găsi, am pornit din loc şi am traversat îngustul pod Ha'penny Bridge, care arăta ca spinarea decorată cu felinare a unei balene, ca să ajung la librăria Webb's, pe chei. Sylvia îmi menţionase numele înainte să plec şi am reţinut informaţia doar pentru că mi-am imaginat o pânză de păianjen. M-am oprit o clipă, m-am sprijinit de balustrada de fier şi m-am uitat la domurile verzi ale catedralei şi la Four Courts[13]. Privirea mi-a alunecat de-a lungul râului Liffey, spre The Custom House, care fusese recent arsă de Armata Republicană Irlandeză. Joyce nu menţionase că ţara era în mijlocul unui război civil când mi-a sugerat să fug aici. Din lac în puţ, aşa cum se zice.

Îmbrăcată cu pantaloni bărbăteşti şi folosind un pseudonim, mă simţeam ca o actriţă. Domnul Hanna era o persoană mai rar întâlnită, una care nici nu a băgat în seamă modul în care arătam, în schimb a umplut o cutie cu nişte titluri populare, care „să mă ţină pe linia de plutire", cum a zis el. A fost de ajuns menţionarea numelui lui James Joyce şi buna mea reputaţie era asigurată. M-am uitat în grabă la colecţia lui de cărţi semnate de Dickens, în cazul în care exemplarul tatei din *David*

Copperfield era acolo. Devenise un mic obicei, o cale prin care îl ţineam aproape de inima mea. Era o ediţie rară şi mi-am dat seama dintr-o privire că nu era acolo. *Nu contează,* mi-am zis. *O s-o găsesc într-o bună zi.*

Cu braţele pline de cărţi şi o listă de distribuitori pe care puteam să-i caut, m-am întors pe Ha'penny Lane cu o nouă motivaţie. M-am uitat în jur, la pereţii de un verde-închis şi la micuţele lămpi Tiffany, a căror lumină colorată strălucea pe toate comorile care îşi ţineau respiraţia, aşteptând să se redeschidă uşile după moartea domnului Fitzpatrick. Semăna cu camera din turn a Frumoasei din pădurea adormită şi trebuia să găsesc vraja care avea s-o trezească. Insistasem să păstrez toată marfa domnului Fitzpatrick, pentru că prăvălia ar fi arătat pustie doar cu valijoara mea de cărţi, dar nu ştiam cum puteam să îmbin cele două lumi. M-am uitat mai întâi la vitrină, care nu se schimbase deloc cât prăvălia fusese închisă. Dacă voiam să atrag clienţi înăuntru, trebuia să-mi folosesc imaginaţia. Deocamdată era expus un carusel mecanic care cânta o piesă veselă, în timp ce caii se învârteau elegant. Un colier de perle şi alte bijuterii de seară erau fixate cu stil pe un cufăr mic şi, deasupra, atârnau din tavan mai multe baloane cu aer cald, cu coşuri de răchită. Atunci m-a lovit un val de inspiraţie.

Am deschis cutia cu cărţi de la domnul Hanna şi am găsit întocmai ce căutam: cărţile cu vrăjitorul din Oz, de L. Frank Baum. Erau de-a dreptul magice şi aveau să încapă perfect în baloanele cu aer cald. M-am gândit să folosesc curiozităţile domnului Fitzpatrick ca să recreez povestea din cărţi. Eram aşa de încântată de idee, încât nici nu am observat când a trecut timpul cât m-am jucat cu cărţile şi cu recuzita. Primisem mai multe cărţi de Beatrix Potter, întotdeauna populare în rândul copiilor, şi am găsit doi iepuraşi de catifea, cu papioane la gât. Vitrina era acum fermecătoare, ca un cufăr plin de comori – chiar dacă îndreptat mai

degrabă spre o clientelă mai tânără. Nu contează, mi-am zis. Ei erau adevăraţii pionieri în orice familie, cei care îşi duceau părinţii pe toate străduţele şi prin toate cotloanele, ca să îşi urmeze dorinţele. În orice caz, am aranjat afară şi o măsuţă, pe care am pus nişte cărţi vechi ieftine, care puteau să-i atragă pe trecători.

Un singur lucru mai lipsea: o firmă. Am căutat nişte carton, pe care l-am găsit, bineînţeles, la secţiunea cu papetărie – era o hârtie de pergament crem şi am găsit şi un stilou superb de caligrafie pe o masă de marmură. Atunci mi-am dat seama că nu aveam niciun birou. Am găsit repede masa perfectă – una din lemn de nuc, pe care era expusă o colecţie alarmant de mare de broaşte din ceramică, de toate formele, mărimile şi în toate poziţiile. Asta era partea amuzantă la colecţii. Nu ştiai niciodată ce avea să aibă valoare sau pentru cine. Oare eram cu toţii programaţi să ne placă anumite lucruri? O amintire din copilărie, rătăcită în negura anilor, dar gravată în sufletele noastre? Pentru mine, cel mai incitant aspect era plăcerea de a găsi ceva de care nici nu ştiam că aveam nevoie.

Am tras biroul în colţ, lângă vitrină, ca să am lumină bună şi să văd întreaga prăvălie. Am găsit un scaun frumos sculptat, solid, tot din lemn maro şi tapiţat cu brocart roşu-închis şi auriu. Fără să-mi dau seama, m-am trezit că imitasem aranjamentul din Shakespeare and Company. Amintirea mi-a adus un gol în stomac – îmi doream să vorbesc cu Sylvia, să-i cer sfatul. Dar ştiam ce mi-ar fi zis – să-mi ascult instinctul. Şi instinctul îmi spunea că era foarte bine să visez la momentul în care aveam să tipăresc primul meu catalog cu cărţi rare, dar că mai întâi trebuia să fac rost de clienţi. Să afle oamenii că intrasem în lumea asta.

Aşa că m-am aşezat la birou pentru prima dată, am pus cartonul în faţa mea şi, cu stiloul în aer, mi-am dat seama că nu alesesem un nume pentru prăvălie.

— Gray Books? mi-am zis cu voce tare.

Suna incredibil de plictisitor.

— Poftiţi, intraţi şi cumpăraţi nişte cărţi gri! am bombănit, dându-mi seama că noul meu pseudonim nu era potrivit deloc.

Am încercat să mă gândesc la titlurile mele preferate.

— La răscruce de cărţi?

Din nou, astfel de nume banale nu aveau să atragă niciun client. Mi-a venit imediat în minte pseudonimul lui Emily Brontë – Ellis Bell. Bell Books? Sau Belle Books, pentru o tentă franţuzească?

— Perfect! am zis, felicitându-mă şi, cât de frumos am putut, am scris noul nume şi „Cărţi rare şi vechi de vânzare”, cu litere mai mici.

Am pus firma în vitrină şi am dat din cap, mulţumită. Orice urmă să se întâmple, aveam cărţile mele şi, în tihna dimineţii, le-am putut auzi respirând, răbdătoare şi liniştite. Ca rezonanţa unei note de pian, care pluteşte în aer multă vreme după ce a fost cântată.

Am tresărit când am auzit clopoţelul de la intrare şi m-am întors spre primul meu client.

— Am venit să cumpăr o carte, dacă se poate.

Era Matthew. Am roşit o clipă când mi-am adus aminte de ieşirea de zilele trecute şi de cum mă ţinuse în braţe. Nu-l mai văzusem de atunci, în ciuda faptului că locuia alături.

— Ai venit în locul potrivit! am zis, ceea ce era cam redundant.

S-a plimbat prin prăvălie, observând schimbările pe care le făcusem, dând din cap aprobator. Era un bărbat înalt, cu ochi albaştri şi păr blond, care părea să se cârlionţeze la vârfuri. Îşi ţinea borul pălăriei cu două degete, ca şi cum se temea să o lase jos. Ca şi cum, dacă ar fi lăsat-o, ar putea dori să nu mai plece.

— Ce cărţi îţi place să citeşti de obicei? l-am întrebat, în timp ce aranjam nişte hârtii.

— A, nonficţiune, a zis.

S-a întors spre mine şi mi-a văzut ţinuta.

— Sunt… sunt cumva pantalonii de lucru ai tatei?

Am roşit. Nu credeam că avea să observe. Nu că purtam pantaloni (toată lumea care intra în librărie vedea asta), dar că nu-mi aparţineau.

— I-am găsit în pod. Sper că nu te deranjează.

— Deloc, a zis, cu un licăr de amuzament în ochi.

— Am nişte cărţi de nonficţiune, dacă vrei… am zis, încercând să schimb subiectul.

— A, nu caut ceva pentru mine, ci pentru fiul meu, Ollie.

A trebuit să scot informaţia de la el cu cleştele; nu pentru că nu era deschis, ci pentru că părea să creadă că nu mă interesa. Mă interesa? M-am gândit că ar fi trebuit să mă intereseze. La urma urmei, femeile trebuiau să fie interesate de copii, însă m-a izbit deodată că să fii femeie seamănă cu un rol, cu indicaţii şi replici care trebuie învăţate. Ştiam cum ar trebui să mă port şi ce ar trebui să zic, dar nu eram sigură că voiam să fac asta.

— Are o imaginaţie foarte bogată, a zis, în puţine cuvinte, dar pline de semnificaţie.

— O spui de parcă e ceva rău, domnule Fitzpatrick.

— Matthew, te rog.

— A citit vreuna dintre cărţile cu Oz?

M-am dus la vitrină şi am luat prima carte din serie de pe raft.

— Despre ce sunt?

— Sunt despre un vrăjitor care trăieşte într-un oraş de smarald…

— Nu prea cred, domnişoară…

— Opaline, te rog.

— Opaline. Mama lui vrea să preia afacerea familiei.

M-am panicat o clipă, crezând că voi rămâne iar fără loc de muncă şi fără un acoperiş deasupra capului.

— Afacerea tatălui ei. E bancher.

— A, am zis şi m-am uitat în jur, încercând să găsesc ceva potrivit pentru un tânăr bancher.

Nimic. Tăcerea mă făcea să nu mă simt în largul meu, până când s-a auzit ceasul cu cuc şi am tresărit amândoi.

— Doreşti un ceai?

Nu eram sigură de ce l-am întrebat asta. Poate pentru că eram sigură că avea să refuze, dar ne-a surprins pe amândoi şi a acceptat. M-am dus jos şi am aranjat câteva lucruri pe o tavă.

— Deci merge bine? a strigat de sus.

Nu eram sigură dacă îşi făcea griji pentru afacere sau pentru abilitatea mea de a plăti chiria.

— Destul de bine, i-am răspuns.

— Văd că ai reuşit să îmbini antichităţile tatei cu cărţile tale. Foarte inteligent.

Am scos capul de după uşă şi l-am văzut în dreptul secţiunii maritime pe care o creasem, cu *Moby Dick* şi *Robinson Crusoe* care pluteau pe o mare de muselină albastră, cu sirene şi vapoare în sticle imposibil de mici. Pusesem acolo chiar şi un exemplar din *Peter Pan,* cu un crocodil de jucărie care voia să muşte colţurile.

— E de-a dreptul fantastic, a zis, revenind parcă la viaţă. Prăvălia pare… mai mare.

M-am întors în bucătărie şi am pornit robinetul, dar nu a curs nicio picătură de apă. Ţevile au început să bolborosească şi să huruie, ca o persoană care suferă de indigestie. L-am lăsat câteva secunde, până când a scuipat de câteva ori, după care s-a lăsat iar liniştea. M-am dat câţiva paşi înapoi, cu mâinile în şold. Nu avea sens, aşa cum nu avuseseră sens nici uşa din pod sau exemplarul din *Dracula* care căzuse de pe raft. Am urcat scările, cu ceainicul în mână.

— Îţi porţi pălăria de proprietar azi? am întrebat, ridicând ceainicul. Mi-e teamă că am nevoie de un instalator.

— O să arunc o privire, a zis, în felul acela caracteristic bărbaţilor, când presupun că problema e suficient de simplă încât s-o poată rezolva ei.

Cât ai clipi, şi-a dat jos haina şi s-a întins pe podea, meşterind la ţevile de sub chiuvetă. Nici nu ştiam că era o cheie acolo şi părea improbabil să care una cu el. Era cât pe ce să-l întreb dacă ştie ce face, dar l-am întrebat în schimb dacă îşi dădea seama care era problema.

— Probabil s-a înfundat undeva, a zis gâfâind. O repar cât ai clipi. Doar o să dau drumul la…

Înainte să apuce să-şi termine gândul, robinetul a zburat de pe ţeavă şi apa a ţâşnit ca dintr-un gheizer. Am alergat şi am îndesat o cârpă în gaura în care fusese robinetul, încercând să domolesc jetul până a oprit el apa.

— Poate ar fi fost mai înţelept să chem un instalator, a zis, ridicându-se de pe podea şi dându-şi părul ud de pe frunte.

Ne-am uitat unul la celălalt şi ne-am dat seama că eram amândoi fleaşcă. Simţeam că sunt pe punctul de a izbucni în râs, dar am încercat să mă abţin… până când am văzut cum îşi storcea apa din cămaşă. Arăta aşa de ridicol, încât umerii au început să-mi tremure de râs. S-a uitat la mine şi expresia iritată i-a fost înlocuită de un zâmbet larg.

— Ţi se pare amuzant, nu? a zis, în timp ce eu râdeam în hohote.

— Îmi… îmi pare rău, i-am zis şi m-am întors cu spatele, ca să mă opresc.

Când m-am întors iar, îşi dăduse jos cămaşa şi o storcea de-a binelea în chiuvetă. Pe sub cămaşă purta un maiou, care era şi el ud.

— Aş putea s-o atârn în faţa cuptorului?

— Sigur, i-am zis şi am mai pus nişte lemne pe foc.

I-am pus cămaşa pe spătarul unui scaun pe care l-am tras mai aproape de cuptor. Ar fi putut să se întoarcă acasă, din moment ce locuia alături, dar, fără să zicem nimic, am înţeles amândoi că explicaţia pe care ar fi trebuit s-o dea ar fi fost prea complicată. Şi eu aveam hainele ude, dar, din moment ce nu mă puteam schimba cu el aici, mi-am

înfăşurat un şal în jurul umerilor şi m-am aşezat lângă el, în faţa focului.

— O să chem pe cineva să repare ţeava mâine la prima oră.

Tonul vocii i se schimbase din nou. Eram sigură că nu era doar în imaginaţia mea, această apropiere pe care a permis-o o clipă, un moment de intimitate înainte să ridice iar un zid între noi. Trebuia să încetez cu această atracţie ridicolă. Mi-era dor de casă şi mă simţeam singură, nimic mai mult – tot amalgamul ăsta de sentimente îşi alesese o ţintă greşită. A fost bun cu mine când am avut nevoie de alinare, dar ştiam că era periculos ce se întâmplă şi că trebuia să înceteze.

— Mulţumesc, domnule Fitzpatrick.

După câteva clipe, ca şi cum s-ar fi auzit strigat din depărtare, şi-a luat cămaşa încă udă şi şi-a pus-o pe el. M-am ridicat şi eu, i-am luat haina de pe jos şi i-am întins-o. Degetele ni s-au întâlnit când a luat-o. Nu l-am privit în ochi, dar mi-am ţinut capul la nivelul gâtului său. Nu m-am gândit să-l ating, dar m-am trezit cu mâna pe pieptul lui, deasupra inimii. Respiraţia i-a devenit tot mai accelerată şi, dintr-o mişcare, m-a tras spre el şi buzele ni s-au întâlnit – mai întâi neîndemânatice, apoi pasionate, disperate. Buzele îi erau moi, dar pline de dorinţă. Deodată, mi-am dat seama de sentimentele lui faţă de mine şi am simţit artificii în spatele pleoapelor. Ştiind că asta nu trebuia să se întâmple, că nu putea să se mai întâmple, niciunul dintre noi nu voia să se termine. Nu ştiu cât am stat aşa, îngropaţi într-o îmbrăţişare strânsă. Nu am scos niciun cuvânt. Din când în când, mâinile lui îmi mângâiau ceafa, dar, în cea mai mare parte a timpului, m-a ţinut pur şi simplu în braţe, din ce în ce mai strâns. Nu voiam să mă mişc. Sau să gândesc. Sau să mă întreb ce înseamnă asta. Tot ce îmi doream era intimitate. Apoi s-a terminat totul. Nu eram sigură cum sau cine s-a retras, dar nu ne mai atingeam. Şi-a pus haina pe el şi a încheiat toţi nasturii. Privirile ni s-au întâlnit în treacăt şi am văzut frică în ochii lui.

— Îmi pare rău.

Am încercat să răspund, dar nu mi-am găsit cuvintele. Gura mea a încercat să formeze un „Eu”, dar nu s-a auzit nimic. Apoi a plecat, lăsând în urma lui doar sunetul clopoţelului. M-am aşezat la masă, tremurând. Ce făceam? Matthew era un bărbat căsătorit, cu copii. Nu puteam şi nici nu voiam să fiu cealaltă femeie. Dar între noi era ceva şi nu eram sigură cum puteam să ne înăbuşim sentimentele.

Când eram la Paris, ştiam că Armand avea să-mi frângă inima, dar Matthew – el mi-ar frânge hotărârea, ceea ce era mult, mult mai rău.

Soluţia a venit odată cu poştaşul, a doua zi dimineaţă. O scrisoare cu adresa expeditorului scrisă pe o etichetă aurie pe spatele plicului m-a umplut de bucurie – Biblioteca Honresfield. Le scrisesem să le cer acces la colecţia lor vastă de ziare, manuscrise şi scrisori, mai ales la cele care le aparţinuseră surorilor Brontë. Proprietarii, Alfred şi William Law, erau doi industriaşi care se ridicaseră prin forţe proprii, care crescuseră aproape de casa familiei Brontë şi cumpăraseră câteva dintre manuscrisele lor de la un negustor literar. Făceam primii mei paşi timizi ca negustor literar – datorită Sylviei, care îmi stârnise pasiunea pentru un al doilea roman semnat de Emily Brontë, la Shakespeare and Company. Era o singură problemă: trebuia să mă întorc în Anglia, ca să îmi continui cercetarea.

Era un risc, dar acum să rămân aici părea un risc şi mai mare. Trebuia să mă distanţez de Matthew. În plus, voiam să-mi vărs toată energia într-o altă aventură fără rost sau să mă concentrez pe munca mea? Am dat din cap. *Pe munca mea.* Aici aveam să-mi găsesc adevărata pasiune. M-am gândit la ce ar trebui să fac; Biblioteca Honresfield se afla în Rochdale, aproape de fabrica fraţilor Law. Asta era la mai bine de 320 de kilometri de Londra, deci şansele să mă întâlnesc cu cineva cunoscut erau

mici. M-am gândit la poezia lui Emily, „No Coward Soul Is Mine”, şi, fără să-mi dau seama, m-am hotărât că aveam să merg.

Am simţit în sfârşit că o lăsam pe fetiţa Opaline Carlisle în urmă. Domnişoara Gray avea să devină femeia care îmi dorisem mereu să ajung. Când am privit spre stradă, am observat că mozaicul se schimbase şi acum înfăţişa o câmpie întinsă, cu o cărare care ducea spre o casă grandioasă.

— *La răscruce de vânturi,* mi-am şoptit.

CAPITOLUL 20
— MARTHA —

Am început să citesc cartea seara. Acele câteva ore cufundate în linişte şi întuneric aveau ceva sacru, care făcea lectura specială. Am aprins câteva lumânări (în ciuda avertismentelor lui *madame* Bowden) şi am aranjat nişte perne pe jos. Mă simţeam ca un mediu, pentru că sunetele ciudate din pereţi nu se domoleau până nu mă aşezam să citesc. Ramurile care se întindeau de-a lungul zidurilor ieşeau acum din pereţi şi mai că mă aşteptam să văd frunze. În schimb, a apărut o nouă carte. *Oameni normali,* de Sally Rooney, cartea pe care o văzusem la bibliotecă.

Era mâna lui *madame* Bowden. Nu ştiam cum făcea asta, dar, cu trecutul ei din teatru, orice era posibil. Mi se părea de-a dreptul simpatic modul ei ciudat prin care mă încuraja să citesc. De-ar fi ştiut însă că purtam povestea altcuiva pe piele. O altă propoziţie mi se dezvăluise în acea dimineaţă, în timp ce curăţam podelele. Ştiam că mintea mea nu avea să se liniştească până nu le scriam cu cerneală permanentă. Nu ştiam ce însemna povestea, cât de lungă avea să fie sau ale cui erau cuvintele, dar cel mai mare mister era de ce îmi erau împărtăşite mie. Nu puteam să spun nimănui: încă era considerat ciudat să auzi voci, din câte ştiam. Dar tocmai asta era problema – nu auzeam voci, cuvintele pur şi simplu mi se arătau.

Un loc considerat pierdut era o poveste mult mai uşor de înţeles şi părea să fi fost scrisă pentru copii, ceea ce îmi convenea. În cărţile pentru copii nu se întâmplă nimic îngrozitor şi, chiar dacă s-ar întâmpla, lucrurile se rezolvă mereu la final. Era povestea unei biblioteci vechi dintr-un sătuc italian izolat. De fapt, era atât de izolat, încât se spunea că doar cei care se abăteau de la drum şi se rătăceau o puteau găsi. O clădire fermecătoare din lemn, cu volume antice până în tavan, aranjate fără vreo

ordine anume. Custodele bibliotecii era atât de bătrân, încât nimeni nu-şi mai amintea o vreme când nu era acolo.

Dar într-o seară, când a încuiat poarta, a izbucnit o furtună neaşteptată şi bietul bătrân a fost trăsnit de fulger. Oricum, acesta nu este sfârşitul poveştii. Trecătorii rătăciţi au continuat să dea de biblioteca îndepărtată, în ciuda lipsei custodelui, şi să fie atraşi de câte o carte, iar după ce o citeau, vieţile lor se schimbau pentru totdeauna. Era ca şi cum biblioteca însăşi, fiecare celulă a ei, intuia ce carte putea să ajute un suflet rătăcit să-şi găsească adevărata cale. Dar localnicii se temeau de ce nu înţelegeau şi voiau să distrugă biblioteca. Credeau că era bântuită şi că spiritele închise între pagini aşteptau cititori care să le elibereze. Astfel cărţile au fost luate de acolo şi împrăştiate în întreg ţinutul; dar, înainte ca biblioteca să fie dărâmată, un tânăr aflat acolo în luna de miere a venit cu o propunere. Voia să ia lemnul şi să construiască propria prăvălie. În Irlanda.

Ştiam că povestea nu era o coincidenţă. De fapt, uneori, când citeam încet rândurile fermecătoare de pe fiecare pagină, simţeam că toată viaţa mea era o poveste elaborată care în sfârşit avea să capete sens, în contextul acesta, în locul acesta, cu oamenii aceştia. Cu persoana aceasta. Cu Henry. Simţeam deja cum mi se risipea capacitatea de a-l citi şi ştiam ce însemna asta. Raţiunea îmi era întunecată de singura emoţie pe care nu-mi mai permiteam s-o simt. Dragostea.

Înainte să sting lumânarea, am citit un rând care mi-a rămas în minte. În carte, o tânără venea la bibliotecă, la distanţă mare de casa ei. Citea o poveste despre o fată care ajunsese la o răspântie de drumuri şi căreia îi era atât de frică să nu cumva să ia decizia greşită, încât a rămas nemişcată, ascunsă în scorbura unui copac. După câteva zile a venit o bătrână şi i-a spus o ghicitoare. A întrebat: „Ce creezi, chiar dacă nu faci nimic?” Răspunsul era o

alegere. Dacă alegi să nu faci ceva, tot ai făcut o alegere.

Alegeam să nu mă înscriu la universitate, pentru că îmi era prea frică. Ceea ce nu înţelesesem era că alegeam activ să rămân blocată unde mă aflam, ceea ce mă speria şi mai tare.

~

A doua zi dimineaţă am sunat la Biroul de admiteri şi am stabilit un interviu pentru a doua zi. M-am simţit plină de elan, puternică, terifiată şi entuziasmată. Nu mai era cale de întoarcere, m-am asigurat, şi nu m-am mai gândit la asta până când n-a sunat iar clopoţelul după ce i-am servit micul-dejun lui *madame* Bowden. Am deschis uşa cu un zâmbet spontan pe faţă, care a pierit în secunda în care l-am văzut în prag.

Era prea târziu să mai fug. În plus, avea acea privire în ochi. Acea privire plină de regret, când îmi promitea un început nou. Am văzut buchetul mototolit de flori pe care îl ţinea în mână – până şi ele păreau obosite şi lipsite de vlagă. Ştiam rutina; trecusem de atât de multe ori prin asta. Cu fiecare pas, îmi simţeam corpul din ce în ce mai greu, apropierea de el aproape mă zdrobea.

— Ce mai faci? a zis timid, cu capul plecat.

Inocenţa întruchipată.

— Ce faci aici, Shane?

A dat să zică ceva, dar imediat mi-a venit un gând în minte.

— Cum m-ai găsit?

— Un tovarăş de-ai mei era în oraş zilele trecute, la cumpărături cu soţia lui. Te-a văzut.

— Unde?

— Pe Grafton Street.

— Deci…

Încercam să fac calculele în minte.

— De unde ştie că locuiesc aici? M-a urmărit? Vorbeşti de Mitch?

Nici n-a fost nevoie să întreb. Ştiam că despre Mitch era vorba. Era prietenul cel mai bun al lui

Shane şi n-ar fi avut nicio jenă să mă spioneze.

— Uite ce e, a zis şi a făcut un pas spre mine, ceea ce m-a făcut să mă dau înapoi.

A părut supărat de gestul meu, ca şi cum frica mea era o exagerare.

— Martha, chiar contează cum te-am găsit?

— Da. Crezi că e normal să-ţi pui golanii să mă urmărească?

— Mitch nu e un golan. Doamne!

Un cuplu a trecut prin faţa casei şi amândoi s-au uitat îngrijoraţi spre noi.

— Putem să intrăm? m-a întrebat. Vreau doar să vorbim.

Nu i-am răspuns. Voiam să-i spun *Nu, pleacă, pleacă şi nu te mai întoarce vreodată, uită de mine, prefă-te că nu am existat niciodată,* dar n-am reuşit să rostesc niciun cuvânt. M-am întors, cu ochii spre stradă.

— Mama ta nu se simte bine.

Imediat mi-am întors privirea spre el.

— De-asta am venit. Vrea să vii acasă.

— Ce s-a întâmplat? E grav?

— Destul de grav, e la spital.

— Sfinte!

Mi-am dus mâna la piept. Era ca şi cum nu mai aveam nici urmă de oxigen în corp. Mă simţeam ameţită, de parcă nimic nu mai era adevărat. Nici clădirile, nici strada, nici viaţa mea fragilă din Dublin. M-a apucat de braţ şi nu am mai tresărit. Era Shane. Mă ştia şi eu îl ştiam pe el. Orice s-a întâmplat între noi, era aici să mă ajute. L-am privit în ochi şi am văzut aceeaşi tristeţe pe care o văzusem când a murit tatăl lui. Ştia cum mă simţeam acum. Voia să mă ajute.

— OK, intră.

L-am condus spre scările care duceau la subsol, dar, când m-am întors, am văzut că nu era în spatele meu.

— Locuiesc în apartamentul de jos, i-am zis şi am făcut un semn spre scări.

— Sfinte, frumoasă casă, nu? a zis şi a pus florile pe măsuţa din hol, după care a intrat în sufragerie.

— N-ai voie acolo.

A dispărut în cameră. După câteva momente, m-am dus după el. *Madame* Bowden nu era acasă, aşa că m-am gândit că nu era o problemă chiar aşa de mare.

— A fost vreun accident sau e bolnavă? am întrebat.

— Ce? A, are cancer.

Mi s-au tăiat picioarele şi m-am prăbuşit pe canapea. Nu-mi venea să cred. Simţeam că trăiesc un coşmar.

— De ce nu mi-a spus?

Nu mă aşteptam să-mi răspundă; încercam doar să înţeleg.

— Cum ar fi putut să-ţi spună? Nimeni nu ştia unde eşti. Nici măcar n-ai lăsat un bilet, Martha. Mi-am făcut atât de multe griji.

— Serios?

Ştiam că nu ar fi trebuit să zic asta. Puteam să-i citesc expresia uşor şi comentariul meu l-a supărat. În minte mi-a apărut brusc imaginea cu el bătându-mă cu un cap de mop.

Din instinct, mi-am înfăşurat braţele în jurul coastelor. S-a întors şi a început să se plimbe încet prin cameră.

— Te-ai descurcat binişor. Acum înţeleg de ce ai uitat de familie.

— Nu a fost aşa.

Era o nebunie. M-am trezit că simţeam nevoia să dovedesc că încă îl mai iubeam, doar ca lucrurile să nu degenereze. Dar nu îl mai iubeam. Îl uram. M-am ridicat şi m-am îndreptat spre uşa dinspre hol.

— Unde pleci?

— Trebuie să îmi iau nişte lucruri. La ce spital e?

— La Regional.

A ezitat doar o secundă, suficient însă cât să încep să am îndoieli.

— Cine eşti? am auzit vocea autoritară a lui *madame* Bowden în spatele nostru.

Stătea în pragul uşii de la salon. N-o auzisem intrând şi a trebuit să mă abţin să nu-i sar în braţe – venise la momentul potrivit. Îşi ţinea bastonul mai degrabă ca pe o armă, nu ca pe un sprijin.

— Un alt prieten al tău?

O, Doamne, nu spune asta!

— El… el e soţul meu, *madame* Bowden.

Tremuram din toate încheieturile. Credeam că nu are cum să se întâmple nimic rău cu ea aici, dar acum nu mai eram aşa de sigură.

— Soţul tău? Sfinte, ăsta da secret.

Voiam să tacă. Nu făcea altceva decât să înrăutăţească situaţia. Nu mă puteam mişca. Trecutul şi prezentul meu se ciocneau în sufragerie şi nimeni nu părea să înţeleagă cât de înfricoşător era. Au continuat să vorbească tot felul de nimicuri, iar eu mă uitam la ei, neclintită, cu mintea înceţoşată. M-am trezit că îmi doream ca Henry să fie aici.

— Cred că ar fi mai bine să plecăm, a zis Shane şi m-a apucat de braţ.

Îmi aminteam scena asta. Cum scena părea normală, pentru că nimeni nu vedea cum îşi afundă degetele în pielea mea.

— A, unde mergeţi? Undeva frumos? La Bewleys au un meniu de prânz aşa de bun…

— Înapoi în Sligo. Mama Marthei e la spital, aşa că o duc acasă.

Madame Bowden părea sincer tristă, deşi nu-mi dădeam seama dacă îi era milă de mine sau dacă se gândea că acum va trebui să-şi facă singură micul-dejun. De cele mai multe ori era complet imprevizibilă – acum era blândă şi drăguţă, ca peste o secundă să fie rece şi nepăsătoare. Nu mă puteam baza pe ea să scap din această situaţie.

— Îmi pare rău să aud asta, a zis şi privirea i-a căzut pe braţul meu.

— Trebuie să mă duc să-mi strâng nişte lucruri, am zis, cu vocea gâtuită.

— Nu ai timp, trebuie să plecăm până nu se aglomerează pe şosea.

— Am zis că îmi pare rău, pentru că Martha nu poate să plece azi. Nu, mă tem că am o cină foarte importantă în seara asta şi nu mă descurc fără ea. Sunt sigură că poate să ajungă singură acolo dimineaţă. Avem un sistem de transport public foarte bine pus la punct, a adăugat, vizibil mulţumită de efectul asupra lui Shane.

— Mama ei e grav bolnavă, cred că asta e mai important decât cina ta.

M-am uitat când la unul, când la celălalt. Nu ştiam ce să fac.

— Mi-ar plăcea să aflu şi părerea Marthei, dacă nu te superi.

Îmi dădea loc să respir şi trebuia să profit, cel puţin până când aveam să aflu singură ce se întâmplă.

— Ăăă, ar fi mai bine să rămân aici peste noapte, am zis, urându-mi vocea rugătoare.

În mai puţin de cinci minute cu Shane eram din nou fetiţa înspăimântată care se ascundea în şifonier. Îl uram că mă făcea să mă simt aşa, dar mă uram şi pe mine. De ce nu puteam să fiu mai puternică?

Shane a scuturat din cap, cu ochii mari de uimire.

— Îmi place să văd care-ţi sunt priorităţile.

— E slujba mea, Shane. O să sun acasă diseară şi o să vin cu primul autobuz de mâine.

— Uite, avem un răspuns, a zis *madame* Bowden şi s-a pus în faţa mea.

— Nu suna, nu e nimeni acasă, evident.

Părea că renunţă. Ce altceva putea să mai facă cu ea aici? S-a mai uitat o dată în jur, după care şi-a umplu gura cu salivă şi a scuipat înainte să plece şi să trântească uşa în urma lui. Am răsuflat brusc şi mi-am dat seama că-mi ţinusem tot timpul respiraţia. Uşurarea pe care o simţeam era umbrită doar de stânjeneala faţă de angajatoarea mea.

— O să curăţ imediat, i-am zis şi am scos o cârpă din şorţ, în timp ce m-am dat la o parte, ca să-mi ascund lacrimile.

— Martha Winter, să nu te prind! mi-a ordonat. Cred că a venit vremea să-mi spui ce se petrece.

CAPITOLUL 21
— HENRY —

— Am o pistă nouă.

Oftatul de la capătul celălalt nu lăsa loc de interpretare.

— Mă întreb doar dacă merită cu adevărat, a zis Isabelle.

A venit rândul meu să oftez frustrat. Habar nu avea. Cum putea să ştie? Fusesem criptic cu privire la cercetarea mea atât de multă vreme, încât n-o mai interesa să întrebe.

— Pentru mine merită.

— Bine. Atunci bănuiesc că n-are rost să-ţi spun că mi-e dor de tine, nu pare să fie relevant pentru tine.

— Normal că e relevant. Şi mie mi-e dor de tine, Issy.

Şi aşa s-a întâmplat. Prima mea minciună. Sau mai degrabă prima minciună de care eram perfect conştient, ca atunci când te uiţi în soare şi vezi cum e eclipsată cea mai rea parte din tine. Nu voiam să fiu genul de persoană care spune ce vor alţii să audă, dar nu mai ştiam care era adevărul. Sau poate ştiam, dar habar nu aveam ce să fac. Trăgeam de timp. Mă făcea asta o persoană rea?

— A sunat mama ta.

— Poftim? Mama te-a sunat pe tine?

— Da, Henry. E viitoarea mea soacră. Asta dacă ne mai căsătorim vreodată.

Am înghiţit în sec.

— A zis că tatăl tău s-a internat la dezintoxicare.

Nu eram sigur câte secunde au trecut.

— Henry? Mai eşti acolo?

Mi-am dres vocea. Părea plină de ceva ce eram hotărât să reprim.

— Da, sunt aici.

— Ei bine, n-ai de gând să zici nimic?

Era tipic pentru mama – să folosească pe cineva ca să dea veşti în loc să mi le spună cu gura ei. O

uram şi mi-era milă de ea. Se ascundea mereu în spatele cuiva sau a ceva. Poate îi era ruşine de toată situaţia asta. Mie sigur îmi era.

— Ce e de zis? Se presupune că ar trebui să fiu impresionat? O să se pună pe picioare pentru două săptămâni, poate trei, cu îngăduinţă, după care, când noi o să începem să credem că s-a schimbat, n-o să mai vină acasă şi n-o să mai auzim nimic despre el câţiva ani. E mereu la fel.

— A, OK. Îmi pare rău.

Am strâns pumnul şi m-am lovit peste frunte. Ce a fost în capul meu de i-am zis asta?

— Nu, mie îmi pare rău. N-ar trebui să fii prinsă tu la mijloc. O să vorbesc cu mama. Şi o să mă întorc acasă curând. Promit.

Am petrecut douăzeci de minute la telefon, încercând să o aburesc pe arhivista de la Universitatea Princeton. (Definiţia mea pentru abureală era să mă bazez pe accentul meu britanic şi să sper că asta mă făcea să par important.) S-a dovedit că abilităţile mele pentru abureală erau fie prea ruginite, fie supraestimate. De către mine.

— Domnule, puteţi veni oricând să vedeţi sălile de lectură de aici. Faceţi o programare şi…

— Da, înţeleg asta, dar nu este fezabil din punct de vedere financiar să fac o astfel de călătorie acum, am zis pentru a treia oară.

Oricât de mult mi-ar fi plăcut o călătorie la New York, de-abia puteam să-mi permit hotelul aici.

— Există vreo şansă să vă uitaţi prin corespondenţa Sylviei Beach şi să căutaţi o scrisoare către o anume Opaline Carlisle?

— Aşadar vreţi să mă opresc din treabă şi să caut în locul dumneavoastră, domnule Field?

— Dacă o ziceţi aşa…

— Aşa cum am spus, puteţi să faceţi o cerere online – ca toată lumea – ca să consultaţi colecţiile speciale.

— Da, dar timpul este esenţial.

— Aşa e, domnule Field. Timpul meu chiar e esenţial. Şi deja am petrecut prea mult la telefon cu dumneavoastră. O zi bună.

M-am holbat la telefon câteva clipe.

— Hai că a mers bine, mi-am zis şi mi-am luat portofelul de pe pat.

Când am ajuns la poarta universităţii, am văzut-o.

— Ce mă bucur să te întâlnesc aici! i-am zis şi imediat mi-aş fi dorit să mă fi gândit la ceva mai original.

Din fericire, n-a observat. Părea mai palidă decât de obicei şi avea ochii roşii. Oare plânsese?

— E totul în regulă?

— Ăăă, da. Totu-i bine.

Cum stăteam nemişcaţi în faţa intrării, oamenii se tot ciocneau de noi.

— Intri?

A început să se uite în jur agitată, după care a scuturat din cap.

— Sinceră să fiu, nici eu nu ştiu ce fac.

— Bine, atunci haide măcar să ne dăm din drum, i-am sugerat, luând-o uşor de braţ şi conducând-o spre un colţ mai liniştit.

— Nu ştiu ce fac aici. Cred că m-am răzgândit, mi-a zis, uitându-se în jur cu ochi mari, ca un animal captiv.

— Pot să te ajut?

Era evident că nici măcar nu mă asculta. Mintea îi era în altă parte.

— Am crezut că mama e bolnavă. Nu pot să vorbesc cu ea la telefon şi tata nu-mi răspunde de când…

S-a oprit brusc.

De când şi-a părăsit soţul abuziv? Ce fel de familie ar face asta?

— I-am dat un mesaj fratelui meu. Mi-a zis că mama e bine. Poate a fost doar o neînţelegere.

— Asta e bine.

Nu înţelegeam ce se întâmplă, dar era clar că era supărată.

— Ai chef de o plimbare? M-ai scuti de o după-amiază plictisitoare în bibliotecă.

Era o minciună sfruntată. Niciodată nu mă plictiseam în biblioteci, dar ştiam că asta zic uneori oamenii şi, spre marea mea uşurare, a dat din cap. Nu ştiam unde mergeam, dar mi-am dat seama că nu-i păsa oricum. Atâta vreme cât mergeam într-un loc liniştit. Am ieşit din piaţa mare şi am intrat pe nişte străduţe mai calme, pline cu magazine mici şi cafenele drăguţe. Am găsit Sfântul Graal – un anticariat cu ceainărie la etaj, numit Tomes & Tea. N-am mai zis nimic până nu a avut în faţă un ceainic şi nişte brioşe cu gem.

— Suntem prieteni, nu?

A dat din cap nesigură, în timp ce şi-a pus o linguriţă de frişcă peste brioşă.

— Şi prietenii îşi pot spune orice. Fără nicio urmă de judecată.

— Henry, eu…

— Dar în aceeaşi măsură pot să *nu* îşi spună nimic şi doar să se bazeze pe cealaltă persoană. Dacă vor. Ce încerc să zic, în cel mai îmbârligat mod din lume, e că, dacă vrei să-mi spui ce se întâmplă sau nu, depinde doar de tine. Oricum, eu sunt aici.

— Până îţi găseşti manuscrisul.

— Da, mă rog…

Mă citea ca pe o carte deschisă. Nu aveam nimic să-i ofer; chiar şi laurul ăsta al prieteniei era un înlocuitor pentru ceea ce simţeam de fapt.

— Dacă e să fim sinceri, nu pot să înţeleg de ce ai cere pe cineva în căsătorie şi apoi te-ai sui într-un avion spre o altă ţară, în căutarea unui lucru care probabil nici măcar nu există.

Nu la o astfel de sinceritate mă refeream.

— Nu cred că eşti persoana potrivită să-mi dea lecţii despre dragoste, i-am răspuns, dar imediat am regretat. N-am vrut să zic…

Scaunul ei a zgâriat podeaua şi s-a ridicat. Ochii îi ardeau de durere şi poate chiar de ură. Eu sigur mă uram. Ce comentariu tâmpit. Am alergat după ea pe scări şi am rugat-o încet să aştepte, încercând să nu atrag atenţia. În timp ce mergeam prin librărie, a dat din întâmplare de o anticameră, în care eram doar noi doi, singuri.

— Te rog, Martha. Îmi pare aşa de rău! Nu m-am gândit, a fost doar un comentariu aruncat aiurea.

Se uita spre tavan, încercând să-şi oprească lacrimile.

— Nu contează, n-ar fi trebuit nici eu să zic lucrurile alea. N-a fost deloc frumos din partea mea.

— Ai avut dreptate, i-am zis şi m-am apropiat de ea. Chiar am fugit de Isabelle. Poate nu conştient, dar am găsit o metodă să nu fiu acolo. Nu ştiu, i-am zis în timp ce mi-am trecut mâna prin păr. Credeam că asta vreau, după care m-am panicat.

Rafturile de cărţi din jurul nostru estompau zgomotele lumii exterioare. Şuviţe de păr blond îi cădeau peste faţă şi obrajii roşii îi străluceau de la tumultul de emoţii.

Şi-a muşcat buza şi s-a sprijinit de un raft, cântărindu-şi cuvintele.

— Dragostea e înfricoşătoare.

— Cineva ar trebui să scrie o carte cu titlul ăsta.

A zâmbit şi m-a privit în ochi, ca şi cum încerca să ia o decizie.

— Eşti îndrăgostit?

O întrebare atât de simplă, dar, venind de la ea, în contextul ăsta, nu ştiam ce să răspund. Ştiam oare cum se simte dragostea? Fusesem vreodată îndrăgostit? Simţisem atracţia de început, după care un fel de confort, urmat de un sentiment de… ce? Nelinişte. Ca şi cum am ştiut mereu că alesesem calea cea mai raţională şi acum uram fiecare pas. Ca şi cum m-aş fi înscris la cursul greşit la universitate şi, cu fiecare zi, mă simţeam din ce în ce mai captiv. Ca şi cum mă uitam în spate la viaţa pe care ar fi trebuit s-o am, dar nu eram niciodată cu adevărat prezent în propria viaţă.

A încetat să mai aştepte un răspuns.

— Încep să cred că poate dragostea nu ar trebui să fie înfricoşătoare. Poate nu l-am iubit pe Shane deloc. Am crezut că îl iubesc, dar tocmai asta e capcana, nu? Când te păcăleşti că e vina ta că nu faci ce trebuie. Dar, dacă aş fi ştiut că nu aşa e dragostea, aş fi plecat mai repede.

Nu mai vorbea cu mine, deşi cuvintele ei rezonau cu mine. Suna ca o conversaţie pe care a purtat-o de multe ori cu ea însăşi.

— Credeam că asta e dragostea – să stai lângă cineva, orice s-ar întâmpla. Să aştepţi ca persoana de care te-ai îndrăgostit la început să se întoarcă.

Voiam să mă apropii de ea, s-o iau în braţe, dar nu eram sigur că era bine.

— Cum a putut să te rănească în felul ăsta? am şoptit, văzând fetiţa dinăuntrul ei care voia doar să fie iubită, nu bătută.

S-a uitat spre mine cu o expresie complet vulnerabilă. Nu m-am mai gândit şi i-am atins obrazul, ştergându-i lacrimile. M-a lăsat să-i mângâi faţa şi am simţit cum se topeşte în mâinile mele. Până să-mi dau seama ce se întâmplă, o ţineam în braţe, cu capul ei ascuns între spaţiul dintre umăr şi piept. N-am mai spus niciunul nimic. Simţeam că volumele din jur ne protejau şi speram ca momentul ăsta să dureze pentru totdeauna, cu degetele mele pierdute în părul ei, în timp ce o mângâiam pe cap.

— Doamne, am zis în cele din urmă, nesigur dacă am vorbit cu voce tare sau nu, până când s-a dat în spate şi s-a uitat la mine.

— Ce e?

Am căutat cuvintele potrivite, care să n-o sperie sau să mă facă să par un idiot.

— Te plac. Mult de tot. Şi nu ştiu ce să fac în legătură cu asta.

Expresia ei solemnă s-a transformat într-un zâmbet, după care a izbucnit în râs.

— A, mulţumesc. Mulţumesc mult, i-am zis sarcastic, ţinând-o încă în braţe.

— Cred că şi eu te plac mult. Şi nici eu nu ştiu ce să fac în legătură cu asta.

Asta s-a dovedit a nu fi chiar adevărat pentru că, de fapt, ştia ce să facă în legătură cu asta. *Şi-a* înclinat încet capul în sus, privindu-mă mereu în ochi, s-a apropiat şi mai mult, până când buzele ni s-au atins. Să spun că am văzut artificii ar fi o exagerare, dar să spun că *am simţit* artificii în întreaga mea reţea de vase de sânge ar fi sută la sută adevărat. M-am aplecat şi am sărutat-o ca şi cum era prima dată când sărutam pe cineva. Părea nou-nouţ sentimentul. Ne potriveam perfect. Degetele ei au urcat de pe pieptul meu pe obraz, apoi în păr. Am tras-o spre mine şi am auzit-o oftând.

M-am oprit o clipă şi am zis ceva, cu o voce aproape de nerecunoscut, întrucât coborâse şi suna ca octava lui Barry White.

— E în regulă?

A dat din cap şi buzele ni s-au atins iar. Nu ştiu cât am stat acolo, poate douăzeci de minute, poate douăzeci de secunde, înainte ca un client să intre şi să-şi dreagă vocea tare. Deşi mi-am jurat să-l omor în somn, am găsit mâna Marthei şi am strâns-o.

— Vrei să vii la mine?

— Trebuie să fac ceva mai întâi, a zis şi m-a târât în fugă din anticariat.

— Unde mergem?

— La Trinity. Mai am cinci minute să mă înscriu la curs!

CAPITOLUL 22
— OPALINE —

Anglia, 1922

Călătoria mea a început aşa cum am plănuit, cu o vizită la Brontë Society. Simplul fapt că stăteam unde stătuseră surorile Brontë, că priveam aceleaşi mlaştini care o inspiraseră pe Emily era o experienţă emoţionantă. Casa în sine părea o fortăreaţă, cu cărămizile gri îmblânzite doar de ferestrele largi. Am încercat să-mi imaginez cum a fost să locuiască aici, fiice ale unui bărbat extrem de religios, închise într-un peisaj atât de neprimitor. Tinere, singure, ca mine, ignorate de lumea bărbaţilor şi a literaturii, care îşi vărsau sufletul şi pasiunea în scris şi foloseau pseudonime masculine, precum Currer, Ellis şi Acton Bell. Şi acum era rândul meu să stau aici, în pantalonii domnului Fitzpatrick şi o haină lungă, luptându-mă la fel de mult cu constrângerile de gen. Era şi o deghizare, în cazul în care Lyndon avea spioni în zonă.

După moartea lui Patrick Brontë, toate lucrurile din casă au fost fie scoase la licitaţie, fie oferite în dar celor care lucrau la Haworth. Societatea a reuşit să cumpere multe dintre obiecte şi arhiva lor era de-a dreptul impresionantă. Am dat peste poezii de-ale lui Emily, adnotate de sora ei mai mare, Charlotte, ceea ce mi-a dat imediat senzaţia unei lupte de putere între surori, chiar dacă născută din dragoste. Se ştia că Charlotte privise cu un ochi critic capodopera surorii ei mai mici. În prefaţa ediţiei din 1850 a volumului *La răscruce de vânturi,* în care numele lui Emily a fost în sfârşit dezvăluit, Charlotte a scris:

> *Dacă se cuvine sau este bine să creezi creaturi precum Heathcliff, nu ştiu. Aş spune că nu. Romanul La răscruce de vânturi a fost făurit într-un atelier uitat de*

lume, cu unelte simple, din materiale banale.

Charlotte a fost singura dintre surori care s-a căsătorit. S-a căsătorit cu Arthur Bell Nichols, un preot paroh care lucra cu tatăl ei şi care nu era foarte plăcut în sat. Am citit că a moştenit toate lucrurile ei când a murit, la doar nouă luni după nuntă. Poate căsnicia chiar nu i se potrivea nici ei. Mai târziu, el s-a mutat înapoi în Irlanda, de unde venea, şi s-a căsătorit cu o verişoară a lui. Biblioteca Honresfield a cumpărat multe dintre manuscrisele şi lucrurile pe care el le-a avut şi asta m-a făcut să sper că voi găsi un indiciu în vizita din ziua următoare.

Am hotărât să iau cina la han, care era aproape de locul unde stăteam. Am comandat o porţie de plăcinta ciobanului, m-am aşezat lângă fereastră şi am băut un pahar mic de gin ca aperitiv. Am vorbit puţin cu proprietarul, care părea să ştie multe despre surorile Brontë. Începeau să facă bani frumoşi de pe urma vizitatorilor şi i se părea de datoria lui să le spună turiştilor toate acele detalii pe care curatorul de la muzeu le omitea. M-am apucat să citesc biografia lui Charlotte Brontë scrisă de Elizabeth Gaskell. Din păcate, tot ce se ştia despre Emily încăpea într-o singură pagină. Era totuşi menţionat numele unei anumite Martha Brown – menajera care lucra la casa parohială. Când fiul proprietarului mi-a luat farfuria şi a şters masa, am comandat un alt pahar de gin şi l-am întrebat dacă ştia ceva despre familia ei, din moment ce era din zonă.

— A, da, fiica groparului. Nu s-a căsătorit niciodată, a zis, într-un mod care suna de-a dreptul deznădăjduit.

Am luat o gură mare de gin. De ce era căsătoria mereu văzută ca singura cheie spre fericire?

— Aşa că n-a avut cine să aibă grijă de ea când s-a îmbolnăvit, a continuat, cu acelaşi dispreţ vădit *faţă* de femeia necăsătorită. Cred că a murit singură într-o căsuţă.

Am mai luat o gură de gin. Brusc, viitorul meu părea de-a dreptul întunecat.

— Scrie aici că a moştenit o mare parte din lucrurile familiei Brontë. Mă întreb dacă a avut rude cărora să le lase mai departe?

— Întâmplarea face că unchiul meu John a fost coleg de şcoală cu unul dintre nepoţii ei.

Am bătut din palme. Simţeam că se întrezărea o pistă.

— Aş putea să vorbesc cu el, cu unchiul dumitale?

— A murit anul trecut.

— A, îmi pare rău să aud asta, am zis, cu mâinile împreunate, ca şi cum mă rugam pentru sufletul lui.

— Îmi aduc aminte că zicea că cei doi fraţi aveau o librărie în Londra. Unul dintre ei mai locuieşte acolo. Poate merită să întrebi?

— A, minunat. Ştii cum se cheamă?

S-a uitat în jur, căutând parcă ceva care să-l ajute.

— Librăria Brown?

— Perfect, am zis şi i-am întins nişte monede pentru masă, înainte să mă întorc în cameră.

~

La ora 9 aveam programare să studiez colecţia de la Honresfield. Domnul Law era plecat, aşa că m-a întâmpinat domnişoara Pritchett, asistenta lui, o tânără foarte promptă. *Deşi* proprietatea era vastă şi averea lui evidentă, casa *îşi* păstrase un iz de normalitate. O aripă era dedicată în totalitate remarcabilei lor colecţii de literatură britanică, cu manuscrise semnate de Robert Burns, sir Walter Scott şi Jane Austen.

— Spuneaţi în scrisoare că vă interesează colecţia Brontë? m-a întrebat doamna Pritchett, deschizând nişte uşi mari de lemn către o anticameră micuţă. Cred că veţi găsi aici tot ce aveţi nevoie, a zis şi mi-a întins catalogul bibliotecii şi o pereche de mănuşi albe, moi. Domnul Law roagă fiecare vizitator să poarte mănuşi. Trebuie să păstrăm integritatea hârtiei.

— Desigur, am spus şi ochii mi-au fugit spre rafturile care ascundeau tot felul de comori care aşteptau să fie descoperite.

Ediţii princeps din *Mândrie şi prejudecată* şi *Mănăstirea Northanger,* fără îndoială cu o istorie fascinantă, dar trebuia să mă concentrez pe sarcina mea. Cu mare grijă, am scos de pe raft o primă ediţie din *La răscruce de vânturi.* Am adus-o pe masă, care avea un fel de şevalet pe care puteam pune cartea. Avea coperta originală de pânză şi era într-o condiţie impecabilă. M-a mirat să văd pe prima pagină o dedicaţie de la reverendul Patrick Brontë către Martha Brown *însăşi,* menajera familiei *şi,* fără îndoială, un membru important al casei lor. Simţurile îmi ardeau de la atâtea legături – ce altceva a lăsat moştenire şi unde erau toate obiectele, dacă nu fuseseră vândute la licitaţie?

Erau multe cutii pline cu scrisori interesante, dar nefolositoare, între surori şi Ellen Nussey, împreună cu mult mai interesanta corespondenţă dintre Charlotte şi autoarea primei sale biografii, Elizabeth Gaskell. Apoi lucrurile au devenit şi mai interesante. Am găsit o scrisoare de la Charlotte către editorii ei, în care se plângea de Thomas Cautley Newby, bărbatul care publicase *La răscruce de vânturi* şi *Agnes Grey.* Părea un şarlatan care le ceruse surorilor să plătească un avans de 50 de lire şi care profita de confuzia din jurul numelui Bell. Pe vremea aceea teoria era că toate cele trei cărţi fuseseră scrise de acelaşi bărbat. Ceea ce era departe de adevăr, firește, de vreme ce Charlotte şi Anne au mers la Londra ca să confirme asta: *Suntem trei surori.* Dar Emily a rămas acasă – părea să prefere anonimitatea unui *nom de plume.* Spre deosebire de surorile ei, nu căuta recunoaştere pe scena literară din Londra şi nici nu părea deranjată de caracterul avar al lui Cautley. Poate înţelegea că bărbatul se comporta conform naturii lui, cum făcea şi ea.

Am zărit o scrisoare care nu avea adresă şi am citit-o în grabă, pentru că stomacul meu începea să

se agite, dornic de mâncare. Cuvintele însă au oprit timpul în loc.

Londra,
15 februarie 1848

Stimate domn,

Vă sunt recunoscător pentru scrisoarea amabilă şi îmi face o deosebită plăcere să fac toate aranjamentele pentru următorul dumneavoastră roman. Nu doresc să vă grăbesc, deoarece cred că aveţi dreptate să nu-l arătaţi lumii până când nu sunteţi pe deplin mulţumit, din moment ce multe depind de el: dacă este mai bun decât primul, vă veţi impune ca un autor de prim rang, dar, dacă nu va corespunde aşteptărilor, criticii vor spune că v-aţi epuizat tot talentul în primul roman. Prin urmare, îl voi primi cu mare drag, cu menţiunea că vă încurajez să nu vă grăbiţi.

Aveţi încredere în mine,
Dragul meu domn
Cu toată sinceritatea,
TC Newby

Am stat nemişcată, uitându-mă fix la cuvintele din faţa mea. *Următorul dumneavoastră roman.* Asta era dovada irefutabilă că Emily, sau mai bine zis Ellis Bell, începuse să lucreze la un al doilea manuscris. Nu apărea nicăieri acea scrisoare amabilă, dar era evident că Emily nu voia să se grăbească să-l publice. Poate era deja bolnavă şi simţea că nu putea să-l termine? Sau, mai degrabă, *perfecţionistă* fiind, voia să îl termine în ritmul ei? Mintea îmi vâjâia de entuziasm.

M-am uitat la nota din catalog, pentru explicaţii suplimentare.

Scrisoare de la T.C. Newby, găsită în biroul lui Emily, alături de un plic adresat lui Acton Bell.

Dar ştiam că nu avea cum să-i fi fost trimisă lui Anne, pentru că al doilea ei roman deja fusese trimis spre publicare. Nu, era o scrisoare către Emily, cu privire la continuarea de la *La răscruce de vânturi.* Pur şi simplu ştiam asta! M-am aşezat pe scaun şi m-am uitat prin ferestrele mari, spre grădină. Dacă Charlotte distrusese hârtiile lui Emily la moartea ei, nu aveam să găsesc niciodată manuscrisul. Speranţa ba creştea, ba scădea, cu fiecare argument contradictoriu.

Apoi am văzut ceva ce nu aş fi prevăzut nici într-un milion de ani. Pe aleea din faţa casei trecea un bărbat pe care nu credeam că aveam să-l mai văd vreodată. Armand Hassan.

~

— Ce Dumnezeu cauţi aici? am zis în holul de la intrare, tăindu-i calea doamnei Pritchett.

— Opaline.

Mi-a rostit numele şi toate amintirile mi-au năvălit în minte. Paris, apartamentul lui, atingerea buzelor lui pe pielea mea, mirosul părului său. Era de-a dreptul îmbătător. S-a uitat în ochii mei, până când a trebuit să-mi mut privirea. Credeam că am lăsat în urmă sentimentele pentru el, dar acum, când l-am văzut, mi-am dat seama că doar le ascunsesem. Tot dorul şi toată durerea erau încă acolo, la fel de puternice. Mi-a luat mâna şi mi-a sărutat încheietura şi, fără să-mi dea drumul, s-a apropiat şi m-a sărutat pe fiecare obraz.

Doamna Pritchett a început să-şi dreagă glasul în spatele meu.

— Domnul Hassan, aşa e? a întrebat. Cărţile pe care doriţi să le vedeţi vă aşteaptă în salon.

M-am dat deoparte şi i-am lăsat să discute. Nu mă puteam abţine să nu-l privesc; era îmbrăcat impecabil, ca de obicei, cu pantaloni crem de in şi un sacou albastru. Avea tenul şi mai închis la

culoare, cel mai probabil datorită călătoriilor în care fusese. Părul îi strălucea ca o piatră de onix şi de-abia m-am stăpânit să nu întind mâna şi să-l ating.

— Am venit să văd nişte ilustraţii pentru un client. Dar voi lua parte şi la o licitaţie la Sotheby's mâine după-amiază, dacă te interesează.

— Sotheby's! am repetat, fără să-mi pot ascunde entuziasmul din voce.

Nu aveam cum să merg. Era prea riscant să mă duc la Londra. Zâmbetul mi-a pierit de pe faţă.

— Nu, trebuie să mă întorc în Irlanda.

S-a uitat la mine, ca şi cum căuta amintirile în ochii mei. Mi-am mutat repede privirea.

— Văd că încă mai porţi pandantivul meu.

Mâna mi s-a dus instinctiv la hamsa de aur pe care mi-o dăduse înainte să plec din Paris. Un zâmbet slab mi s-a aşternut pe chip.

Bineînţeles, ar fi trebuit să refuz. Dar mi-am zis că aveam nevoie de veşti de la Sylvia şi despre Paris. Că era unul dintre puţinii prieteni pe care îi mai aveam, că fără ajutorul lui aş fi probabil în Londra, captivă într-o căsătorie aranjată.

— Poate n-ar strica, i-am zis.

Cât de mult greşeam!

A deschis portiera unei maşini negre strălucitoare. În mod normal aş fi zis că a moştenit o avere, dar era prea vulgar să-l întreb.

— Clienta mea, a zis, drept răspuns la întrebarea mea nerostită. E foarte generoasă.

E o ea. M-am uitat pe geam, încercând să ascund săgeţile de gelozie care m-au străpuns. Trecuseră câteva luni de la ultima noastră întâlnire în Paris; cum puteam să mai simt ceva pentru el?

— Mă bucur atât de mult să te văd, Opaline! M-am întrebat de multe ori ce mai faci.

Şi totuşi nu mi-a scris nicio scrisoare.

— Încă eşti în Dublin?

— Bineînţeles, am răspuns, cam înţepat.

Unde altundeva era să fiu? Se aştepta să călătoresc prin toată lumea, să-mi găsesc un amant în fiecare port, ca el? Mare parte din drum am fost abătută şi m-am întrebat de ce am fost de acord să merg cu el.

Am oprit pe o stradă agitată şi murdară, plină de case din secolul al XVIII-lea şi de magazine, cu tramvaie care huruiau la un capăt şi autobuze care goneau spre High Holborn la celălalt.

— Credeam că mergem la Sotheby's, i-am zis, uitându-mă în jur şi trăgându-mi pălăria peste ochi, să-mi ascund faţa.

Decisesem să mă îmbrac din cap până în picioare în haine bărbăteşti şi haina uriaşă îmi ascundea formele.

— Facem o oprire scurtă, cred că o să-ţi placă.

— Mereu eşti aşa de enigmatic? am întrebat, ca şi cum nu tocmai asta mă fermeca.

Ştia cum să atragă oamenii. Mai ales femeile.

Ne-am oprit în faţa unei librării mici, cu obişnuitele cutii prăfuite pline de cărţi lipsite de valoare afară. Era amplasată lângă un magazin de vechituri şi avea o vitrină de modă veche, împărţită în panouri mici, pătrate. Apoi am văzut un semn:

ACESTEA SUNT SINGURELE CĂRŢI
DEOCHEATE
PE CARE LE AVEM.
VĂ RUGĂM SĂ NU VĂ MAI IROSIŢI TIMPUL
ÎNTREBÂND DE ALTELE.

— Ce Doamne…

M-am uitat în sus şi am văzut numele de deasupra uşii de la intrare: Librăria Progresistă, strada Red Lion nr. 68.

— Mergem? m-a întrebat Armand şi a deschis uşa.

Nu eram sigură în ce fel de vizuină intram, dar aveam plăcuta senzaţie că vom găsi ceva neobişnuit.

Un bărbat timid, cam de aceeaşi vârstă cu noi, stătea în genunchi pe podea, cu capul pe jumătate

într-o cutie de carton, înjurând de zor, în timp ce căuta ceva.

— Înţeleg că distribuiţi cărţi care încalcă legile britanice împotriva obscenităţii, a zis Armand, cu un accent londonez.

Bărbatul a tresărit şi a venit spre noi atât de repede, încât am făcut câţiva paşi înapoi (ceea ce era o realizare în sine, din moment ce nu prea aveai loc să te mişti în mica librărie).

— Armand Hassan, nenorocitule! a strigat, ceea ce l-a făcut pe Armand să zâmbească larg, apoi s-au luat în braţe ca doi fraţi care nu s-au mai văzut de mult. Ştiam că tu eşti, a zis cu un uşor accent german, râzând.

— *Herr* Lahr, dă-mi voie să ţi-o prezint pe colega mea, *mademoiselle* Opaline…

— Gray, l-am întrerupt. Domnişoara Gray, am zis şi i-am întins mâna.

— *Freut mich*[14], a zis şi m-am gândit că e de bine.

Ne-a oferit nişte cafea, dar Armand l-a refuzat, zicând că nu avem prea mult timp înainte de licitaţie.

— Am exemplarul tău aici. Ţi-am zis preţul – trebuie să mă apăr de orice repercusiuni legale, sper că înţelegi.

— Bineînţeles, a răspuns Armand. Clienta mea e foarte nerăbdătoare să pună mâna pe el.

Curiozitatea mea era aproape palpabilă! Când a întins pachetul înfăşurat în hârtie maro şi Armand a început să numere bancnote, am întrebat dacă îl pot deschide.

— De ce nu? a răspuns Armand.

L-am desfăcut încet, cu multă grijă, şi am văzut titlul *Amantul doamnei Chatterley.*

— D.H. Lawrence, a confirmat Armand.

— Omul e un geniu literar şi totuşi trebuie să-i vindem cărţile pe sub mână, a exclamat *Herr* Lahr.

Îmi doream foarte mult un exemplar. Îmi doream douăzeci. Totuşi ştiam că o asemenea literatură

controversată ar atrage o atenţie nedorită asupra micii mele librării. Dar trebuia s-o citesc, aşa că am negociat un preţ bun şi mi-am luat şi eu un exemplar înainte să mergem înspre Sotheby's, cu cărţile noastre interzise pe bancheta din spate.

Ajunşi în holurile întunecate din Sotheby's, ne-am lăsat purtaţi de mulţimea nerăbdătoare spre sala impozantă de licitaţii. Armand m-a luat de mână şi m-a condus spre un mic alcov de pe o laterală a încăperii, unde am stat lipiţi unul de celălalt, rezemaţi de perete. Pentru o clipă, i-am inhalat parfumul şi am fost transportată din nou la acea noapte şi la căldura trupului său. Am tuşit de câteva ori şi am încercat să număr oamenii din sală, ca să-mi distrag atenţia.

— Doamne, ce public! Mă întreb ce se scoate la licitaţie.

— N-ai văzut catalogul? Este manuscrisul original de la *Alice în Ţara Minunilor,* de Lewis Carroll.

— Pe toţi sfinţii!

Armand a împrumutat o broşură de la un bărbat de lângă noi şi mi-a întins-o.

— *Un cadou de Crăciun pentru un copil drag în amintirea unei zile de vară.*

Am adorat cartea când eram mică şi am fost surprinsă să aflu că Charles Dodgson (Lewis Carroll), un matematician de la Oxford, scrisese şi ilustrase cărticica în 1864, ca un dar pentru familia Liddell. Se zice că prima oară le-a spus povestea fantastică fiicelor diaconului, Henry Liddell, în timpul unei călătorii cu barca pe Tamisa. În cele din urmă, s-a lăsat convins să publice cartea şi restul e istorie.

— Fascinant! i-am zis, uitând complet gândurile pline de ardoare de mai devreme.

— Sunt zvonuri că suma ar putea să *depăşească* 10.000 de lire.

De-abia vizibilă în mulţime, era o bătrână îmbrăcată cu o rochie neagră. Armand mi-a făcut un semn către ea şi mi-a spus că e Alice Liddell Hargreaves.

— Doar nu e… n-are cum! i-am zis, întorcându-mă spre el.

A dat din cap, mândru că ştia lumea bună de aici.

— Ea e adevărata „Alice”. A păstrat manuscrisul toţi aceşti ani, dar, de când a murit soţul ei, se sufocă în taxe şi datorii.

— Doar nu vorbeşti despre Reginald Hargreaves, jucătorul de crichet?

Erau un cuplu bine cunoscut în societatea londoneză. Probabil îi era foarte greu să scoată manuscrisul la licitaţie. Stătea în primul rând, cu capul sus şi mândria neatinsă.

Licitaţia a început timid, aşa cum se întâmplă de obicei, până îşi fac cumpărătorii o idee despre competiţie. O licitaţie seamănă cu un joc de poker şi nimeni nu voia să-şi arate mâna prea repede.

— 8500 la bărbatul din alcov, a anunţat amfitrionul, după ce am simţit braţul lui Armand ridicându-se.

— N-ai spus că licitezi şi tu, am şoptit.

— În numele unui client, a zis, cu acelaşi aer misterios.

Un alt client bogat; părea să-i colecţioneze ca pe ghiocei, primăvara.

Licitaţia creştea încontinuu şi atenţia mi s-a mutat pe un bărbat scund, bine îmbrăcat, cu un aer autoritar.

— 15.000 de lire! a strigat, cu un puternic accent american, ca şi cum încerca să închidă jocul.

— Cine e? am întrebat.

— *Merde!* El, draga mea Opaline, e Teroarea Licitaţiilor.

Ciocănelul a lovit decisiv lemnul şi tăcerea tensionată s-a spart într-o cacofonie de voci. Unele mirate, altele *şocate* că o operă prin definiţie englezească era acum în mâinile unui american.

Bărbatul şi-a şters ochelarii în timp ce unii s-au dus să-l felicite.

— M-a învins la fiecare licitaţie de anul ăsta, mi-a zis Armand, pe un ton plin de amărăciune, care trăda însă şi multă admiraţie pentru bărbat.

Când am trecut pe lângă el, cei doi s-au salutat discret.

— Domnule Hassan, spuneţi-i baronesei că va trebui să facă mai mult data viitoare.

Armand s-a aricit şi a încercat să mă scoată cât mai repede din încăpere.

— Şi cine este companioana ta? Nu vrei să ne faci cunoştinţă?

— Abe Rosenbach, permite-mi să ţi-o prezint pe *mademoiselle…*

— Gray, l-am întrerupt din nou. Sunt un negustor de cărţi din Irlanda, i-am zis şi am adorat cum a sunat asta.

— Chiar aşa? Permite-mi să îţi ofer cartea mea de vizită, a zis şi a scos una din buzunar. Nu ştii niciodată când vom face afaceri împreună.

Zâmbetul lui era aşa de plin de subînţelesuri, încât am încercat să-l ignor.

— Felicitări pentru achiziţie, domnule Rosenbach.

— Mulţumesc, domnişoară Gray, dar nu este o simplă achiziţie. Îmi doresc manuscrisul ăsta de multă vreme. Vezi dumneata, e cartea pe care mi-o citea regretata mea mamă când eram bolnav de varicelă. Cred că, din cauza febrei, mi se părea că-mi spune o carte despre copilăria ei. Credeam că ea e Alice. A murit la scurtă vreme după aceea şi am citit cartea asta în fiecare seară de atunci.

Povestea lui m-a emoţionat aproape până la lacrimi. Până şi Armand părea impresionat.

— Ha, nu fiţi ridicoli! a strigat Rosenbach. Niciodată să nu credeţi un negustor de cărţi care lasă sentimentalismele să îi stea în cale. A trebuit să pun mâna pe el pentru că este singurul manuscris din lume. Atâta tot. Dacă e al meu, nimeni altcineva nu poate să-l aibă. Am cunoscut oameni care şi-au

irosit averile, au străbătut lumea în lung şi-n lat, au uitat de prietenii lor şi chiar au minţit, au înşelat şi au furat, totul ca să facă rost de o carte.

— Domnule Rosenbach, m-aţi păcălit! i-am zis, enervată că i-am căzut în plasă.

— Scuză-mă, draga mea, nu m-am putut abţine. După dragoste, colecţionarea cărţilor este cel mai îmbătător sport.

— Ce bădăran, i-am şoptit lui Armand când am plecat din sală, dar nu mi-a răspuns.

El şi Rosenbach erau croiţi după acelaşi calapod. Nu simţeau vină sau remuşcare şi făceau orice era nevoie ca să obţină ce-şi doreau. Mă înspăimânta şi mă fascina deopotrivă, ca atunci când stai prea aproape de o flacără şi speri că nu o să te mistuie căldura ei.

CAPITOLUL 23
— MARTHA —

— Ce s-a întâmplat? Pare că nu-ţi mai încapi în piele de bucurie, m-a întrebat *madame* Bowden în timp ce îi făceam patul.

Se tot întâmpla – în mijlocul celor mai banale sarcini începeam să mă gândesc la Henry şi zâmbeam atât de larg, încât mă dureau obrajii.

— Sunt doar fericită, bănuiesc, i-am zis.

— Prostii. Singurul motiv pentru care o femeie roşeşte aşa e un bărbat. E intelectualul, nu?

După ce am plecat la anticariat, m-a dus înapoi la hotelul lui, dar s-a dovedit că era ziua proprietarei şi casa era plină de invitaţi pentru o petrecere-surpriză.

— Poate.

M-a condus acasă, dar nu l-am invitat înăuntru. Lucrurile erau încă la început şi am luat petrecerea neaşteptată ca pe un semn să nu mă grăbesc. Dar l-am sărutat la plecare. Când mă gândeam la sărutul acela, atunci mă dureau obrajii cel mai tare, pentru că a fost cel mai romantic sărut din viaţa mea. Sub un felinar, cu mâinile lui în buzunarele hainei mele şi mâinile mele pe sub puloverul lui, cu buzele lui făcându-şi încet drum pe gâtul meu, spre claviculă. Nu mai fusesem sărutată în felul acesta până atunci, cu un fel de tandreţe tentantă, ca şi cum îmi spunea că lucrurile frumoase de-abia acum încep. Furnicăturile din stomac ameninţau să mă destabilizeze complet. Trebuia să mă concentrez pe ceva banal.

— Aveţi ceva de spălat? am întrebat şi mi-am dat seama că se uitase la mine tot timpul ăsta, cu un zâmbet jucăuş pe faţă.

Am adunat rufele şi le-am dus jos, în spălătoria de lângă bucătărie. În timp ce separam hainele albe de cele colorate, gândurile mi s-au întors la mama. Într-o casă plină de bărbaţi răsfăţaţi, făceam mereu treburile casei împreună. Atunci exersam limbajul semnelor cu ea şi abilitatea de a citi oamenii. Dar

nu-i plăcea când o citeam pe ea. Zicea că nu e bine ca o fiică să ştie prea multe despre viaţa mamei sale. Nu am întrebat-o niciodată de ce, dar, când am mai crescut, am încercat să încalc regula. Dar, spre deosebire de toate celelalte persoane pe care le întâlnisem, mama se aştepta la o asemenea intruziune şi ţinea garda sus. Ascundea ceva de mine, asta era clar. Aşa că am început să ascund şi eu lucruri de ea. Când l-am cunoscut pe Shane, relaţia noastră devenise deja distantă şi între noi se aşternuse un alt fel de tăcere. Mi-a spus că fac o greşeală, că nu are încredere în el, dar era deja prea târziu. Ca şi cum încercam să dovedesc ceva sau să pedepsesc pe cineva (pe ea sau pe mine), am intrat orbeşte într-o căsnicie ca şi cum aş fi păşit în mijlocul unei străzi pline de maşini. Şi nu puteam vina pe nimeni, decât pe mine.

~

Făceam focul în sufragerie când mi s-a părut că am văzut pe cineva la geam. Imediat m-am gândit că ar putea fi Henry şi m-am repezit spre uşa de la intrare, dar ceva m-a făcut să încetinesc. Când am deschis uşa, mi-am dat seama că Henry nu ar veni niciodată prin faţă, el mereu bătea la geamul de la subsol. Dar era deja prea târziu. Înainte să am timp să *reacţionez,* am simţit lovitura puternică în obraz care m-a izbit de perete. Shane. Când am ridicat privirea, a aruncat o foaie de hârtie în stradă, după care a intrat şi a trântit uşa în urma lui. Mi-am atins faţa şi am simţit ceva umed, apoi am văzut sângele. Expresia lui dură şi maxilarul încleştat îmi spuneau tot ce trebuia să ştiu. El deţinea controlul acum.

— Cred că îţi pierzi memoria, Martha.

— C-ce?

— Uiţi că eşti o femeie măritată.

— Nu…

— Te-am văzut.

— Despre ce vorbeşti?

— Aseară. Te frecai de tipul ăla, ca o târfă. Aşa mă răsplăteşti?

Să-l răsplătesc? Pentru ce? Puteam să miros alcoolul din respiraţia lui. Nu ştiam ce urma să facă. Am început să calculez cea mai sigură variantă; dacă plecam cu el acum şi îmi acceptam pedeapsa, puteam să încerc să scap din nou. Dacă mai reuşeam. Cum de eram din nou în aceeaşi situaţie? Mi-a dat la o parte picioarele din drum, cu o lovitură, şi a intrat în hol. Brusc, am văzut un viitor plin de astfel de planuri meticuloase, în care îmi analizam atent cel mai puţin periculos mod prin care puteam să trăiesc cu bărbatul ăsta. Viaţa mea se reducea la încercarea de a supravieţui împotriva violenţei lui Shane.

— Dacă nu ar fi fost Mitch cu mine aseară, când te-am văzut sărutându-l, l-aş fi omorât pe tipul ăla cu mâinile goale.

— Henry? Te rog, spune că nu i-ai făcut niciun rău!

Mi l-am imaginat pe Shane atacându-l pe drum spre casă.

— Henry? Ce căcat de nume e ăsta?

M-a apucat de braţ şi a încercat să mă ridice, dar am rămas pe podea.

— Eşti soţia mea, Martha. Îmi aparţii doar mie.

— Îmi *aparţin* mie, i-am zis, încercând să-l plachez.

Ce mai conta? Orice aş fi zis, va fi întotdeauna individul ăsta furios. Acum îmi dădeam seama că nu era vina mea.

— Nu-mi amintesc să te fi invitat în casa mea, s-a auzit o voce din spatele meu.

O, Doamne, *madame* Bowden! mai degrabă aş fi murit decât s-o las să mă vadă aşa. Ca pe o victimă.

— Ţi-am spus deja, mama ei are cancer şi vrea să se întoarcă acasă.

— Mincinosule!

Mi-am regăsit vocea.

— Cum ai putut să minţi despre asta? Şi chiar dacă mama ar fi pe patul de moarte, tot nu m-aş întoarce acolo.

A ezitat, dar doar o clipă.

— Te duc acasă, acum.

— Nu e o plantă într-un ghiveci, a zis *madame* Bowden cu un sarcasm complet nepotrivit în situaţia asta.

Avea să ne omoare pe amândouă.

— Nu merg cu tine, i-am zis şi m-am târât pe podea, ca s-o apăr pe *madame* Bowden.

Nu aveam încredere că o să mă ţină picioarele dacă mă ridicam.

Shane a început să scuture din cap, nevenindu-i să creadă.

— Târfă nerecunoscătoare… ţi-am dat totul.

A făcut un pas spre mine şi a început să mă tragă de păr, dar m-am agăţat de balustradă.

— De ce faci asta, Shane? De ce mă vrei înapoi? Nu suntem fericiţi împreună – dacă am fi, nu m-ai răni aşa, i-am zis şi am făcut un semn spre faţa mea plină de sânge.

Nu l-am mai întrebat niciodată asta. N-am avut curajul. Vocea îmi părea detaşată de corp. Probabil a funcţionat, pentru că a ezitat, dar mâinile lui îmi ţineau încă strâns încheieturile.

— Tu mă împingi să fac asta, Martha, ştii prea bine.

Eu eram ţapul ispăşitor pentru tot ce se întâmplase greşit în viaţa lui. În felul ăsta, nu trebuia să îşi asume răspunderea pentru nimic. Chiar şi acum tot pe mine dădea vina, mă făcea în toate felurile. Mi-am întors capul spre *madame* Bowden, dar nu mai era în spatele meu.

— Şi mă tot împingi…

Apoi ceva chiar l-a împins. Ceva l-a împins atât de tare, încât a rupt balustrada de lemn a scărilor care duceau spre beci. Zgomotul lemnului trosnind a semănat cu o rafală de gloanţe, urmat de o bufnitură care mi-a întors stomacul pe dos.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

Holul era cufundat în întuneric şi deodată am avut senzaţia că eram singură. Tăcerea era înfricoşătoare. Nu puteam să mă mişc. Privirea mi s-a înceţoşat.

— E mort?

Mi-am acoperit gura cu mâna imediat ce am rostit acele cuvinte.

În cele din urmă, am auzit sunetul bastonului ei pe podea. S-a uitat în jos, spre scări, vreme îndelungată, apoi s-a întors şi m-a întrebat dacă sunt bine. Mă simţeam de parcă eram într-un vis. Zgomotul produs de oamenii de afară îmi spunea că lumea continua să se învârtă, dar eu simţeam că se sfârşise cu totul. M-am târât până la angajatoarea mea şi m-am uitat peste umărul ei. Jos, jos, jos de tot era el. Întins pe podea, cu un picior îndoit într-un unghi imposibil. Osul îi ieşea prin piele. Am crezut că o să vomit, aşa că mi-am ţinut mâna la gură. Când ochii mei i-au întâlnit pe ai lui, a devenit evident că nici capul nu era bine. Ceva era în neregulă, dar nu îmi dădeam seama ce.

— Vreau să îţi iei haina şi să te duci la magazin.

— P-poftim? Despre ce vorbiţi?

Madame Bowden părea dezarmant de calmă.

— O să am nevoie de o friptură pentru diseară şi de o sticlă de vin Beaujolais.

— Vorbiţi serios? Aţi văzut ce s-a întâmplat?

M-am uitat înapoi la Shane. Era ciudat să avem rolurile inversate, să fiu eu cea care se uita în jos spre corpul lui plin de vânătăi. Am încercat să văd un licăr de viaţă în ochii lui – poate încă mai trăia. Dar nu am văzut nimic. Am început iar să tremur.

— Martha, a repetat, cu o mână pe umărul meu. Vreau să pleci de acasă şi să faci ce ţi-am cerut. Totul va fi bine când te vei întoarce.

~

Mergeam pe stradă fără să văd nimic în jur. Afară mai că puteam crede că nu se întâmplase. Că avusesem un fel de criză şi că îmi imaginasem totul. Am făcut întocmai ce mi-a cerut *madame* Bowden. M-am dus la măcelărie şi am cerut o friptură. După care m-am dus la magazin şi am găsit vinul ei preferat. Şi totuşi, în minte mi se învârteau aceleaşi cuvinte. *Oare ea l-a împins?*

Am străbătut Ha'penny Lane în sus şi în jos de cel puţin zece ori, cu pungile tăindu-mi degetele. Cum puteam să mă întorc acolo? Şi ce a vrut să zică *madame* Bowden cu „Totul va fi bine"? Urma să cheme un doctor sau o ambulanţă? Nu se vedea nici urmă de aşa ceva pe stradă. Aş putea să plec, mi-am zis. Aş putea pur şi simplu să plec şi să nu mă mai întorc niciodată. Dar cum ar fi rămas cu Henry? Trebuia să-mi iau telefonul şi să văd dacă e bine, dar îl lăsasem în casă.

Mi-am folosit cheile şi am păşit înăuntru. Holul era luminat acum. Florile din vază înfloriseră şi balustrada era reparată. Am pus pungile pe jos şi m-am forţat să-mi cobor privirea. Shane dispăruse.

~

— Mi-e teamă că soţul dumneavoastră a fost găsit în râu azi-noapte.

În faţa mea stătea un detectiv, cu un carneţel negru-deschis în mână şi cu pixul pregătit.

— Mama lui l-a declarat dispărut în urmă cu o săptămână. Aţi vorbit cu el în timpul ăsta, doamnă Winter?

— Nu.

Nu eram o actriţă bună. Eram pur şi simplu în stare de şoc.

— Am dreptate când spun că eraţi separaţi de ceva vreme?

Am dat din cap şi mi-am muşcat buzele, ca să le opresc din tremurat.

— Înţeleg, a zis şi s-a uitat peste umărul meu, în hol. Şi pot să vă întreb unde eraţi joi după-amiază?

— Da, ăăă, joia după-amiază fac cumpărăturile.

— V-a văzut cineva?

— Da, sigur.

I-am zis numele şi adresele tuturor magazinelor la care fusesem în ziua aia.

Mi-am surprins reflexia în oglinda din hol. Mă machiasem puternic pe obraji, dar nu ştiam cât avea să reziste.

— Trebuie să sun acasă, să le spun ce s-a întâmplat, i-am zis şi, din fericire, a închis carneţelul.

Am închis uşa în urma lui şi m-am dus înapoi în sufragerie, unde mă aştepta *madame* Bowden. M-am rezemat de tocul uşii şi am privit-o direct în ochi.

— Ce aţi făcut?

— Nu am *făcut* nimic. Pur şi simplu am rezolvat problema. Şi ţi-aş sugera să ai grijă la tonul ăla acuzator.

— Am încălcat legea! Cred.

— Care lege? Cea care spune că nu poţi să iei trupul neînsufleţit al unui bărbat violent din beciul tău şi să-l duci în altă parte? Ne-am scutit pe amândouă de un deranj. N-ar strica să fii puţin recunoscătoare.

— Asta s-a întâmplat şi cu soţii dumneavoastră? am strigat, fără să mai fiu sigură pe cine sau pe ce eram nervoasă.

— Eşti tulburată, a zis *madame* Bowden şi s-a ridicat de pe scaun. O să mă prefac că n-am auzit asta.

Şi, fără să mai zică un cuvânt, s-a dus sus, în dormitorul ei.

M-am prăbuşit pe canapea. Avusese grijă de mine de atunci. Îmi pregătise masa şi mă încurajase să mănânc, chiar şi când simţeam că nu pot. Mă asigurase că tot ce se întâmplase cu Shane nu era vina mea. Că fusese un accident. Mă convinsese că, dacă aş spune adevărul poliţiei, aş da naştere la bănuieli şi aş deveni un suspect cu motiv pentru crimă.

— Am fost amândouă acolo, mi-a zis de mai multe ori şi m-a mângâiat pe mână. Ştim amândouă ce s-a întâmplat. A fost un accident.

— Da, un accident, am repetat. Am fost amândouă acolo.

CAPITOLUL 24
— HENRY —

Am crezut că n-o să mai ies niciodată din Heathrow.

Călători din toate colţurile lumii păreau hotărâţi să mă încetinească sau poate mă mişcam eu cu un scop mai precis decât eram obişnuit. În metrou am început să mă gândesc la Isabelle şi la ce aveam să-i zic. Mă gândeam la ea ca la o cunoştinţă veche, nu ca la femeia cu care plănuisem să-mi petrec tot restul vieţii în urmă cu câteva săptămâni. Cum se întâmplase asta? Tot ce ştiam era că trebuia să pun punct şi să fac asta în persoană. Sărutul cu Martha înlăturase orice urmă de îndoială. I-am scris o scrisoare în care îi explicam totul şi am lăsat plicul în faţa uşii de la intrare, lângă sticlele de lapte. Era prea devreme s-o trezesc şi, în plus, îmi era mai uşor să-mi exprim sentimentele în scris. Nu ştiam ce ne rezerva viitorul, dar era clar că eu şi Isabelle nu ne potriveam. Acum, că simţeam emoţia la care râvnisem toată viaţa, dar pe care îmi fusese prea teamă s-o caut.

Am auzit vocea care anunţa trenul spre Pimlico şi am fugit pe treptele staţiei. Străzile erau mai liniştite acum, că trecuse ora de vârf, şi parcurile erau pline cu părinţi care îşi priveau copiii cum îşi testează independenţa căţărându-se pe bare de fier. Şi eu testam ceva. Cum e când îmi urmez instinctul. Am ajuns pe Denbigh Street, unde am văzut un rând de case frumos decorate cu balustrade la parter şi cărămidă crem londoneză la următoarele două etaje. Am simţit cum mi se face greaţă când am sunat la sonerie.

S-a aprins o lumină şi am auzit sunetul paşilor înainte să se deschidă uşa.

— Henry!

M-a luat în braţe şi nu eram sigur ce să fac. Sigur nu o să vrea să mă mai îmbrăţişeze după ce urma să-i zic ce aveam pe suflet.

— De ce nu mi-ai zis că vii? I-am invitat pe Cassie şi pe James pe la mine. Nu te superi, nu?

Era superbă. Părul ei roşcat mătăsos era strâns atent într-un coc, o rochie crem de satin îi îmbrăţişa lejer corpul atletic.

— Ăăă, trebuie să vorbesc ceva cu tine. Între patru ochi.

Faţa mea nu lăsa loc de îndoială.

— Ce e? E totul în regulă?

Încă eram în pragul uşii. Sfinte, părea că îmi petreceam toată viaţa pe un prag! Nici înăuntru, nici afară, de parcă nu aparţineam niciunui loc. Am ieşit şi a tras uşa după noi.

— O să răceşti, i-am zis.

— Nu contează. Am senzaţia că o să fie o conversaţie scurtă.

M-am uitat la ea. Fusese mereu mult mai intuitivă decât mine. Era cea mai deşteaptă femeie pe care o ştiam. Nu avea sens să încerc să găsesc cuvintele „potrivite", pentru că pur şi simplu nu existau.

— Eşti o femeie extraordinară…

— O, Doamne!

— Ce e?

— Orice ai zice, nu veni cu discursul ăla cu *„nu e vina ta, e vina mea".* E umilitor, Henry.

— Dar chiar e adevărat! E vina mea, eu sunt problema.

— Ştiu asta. Deci, de ce mă părăseşti?

La naiba! De-asta mint oamenii. E mult mai uşor să minţi pe cineva decât să vezi cum suferă din cauza cuvintelor tale nepăsătoare.

— Credeam că ştiu ce e dragostea. Credea că e ceva ce pot… aranja. Noi doi ştiam cum să lucrăm împreună. Am avut un parteneriat bun. Dar, dacă eşti sinceră, ştiu că şi tu crezi acelaşi lucru. Nu am avut… – m-am uitat pe cer pentru puţină inspiraţie – artificii.

— Uau!

Şi-a şters o lacrimă rătăcită din ochi.

— Sigur ai avut şi tu îndoielile tale, Issy.

Ca un prost, am crezut că o să fie de acord cu mine.

— Nu te aştepta să-ţi fac viaţa mai uşoară, Henry. Vezi tu, eu te iubesc. De fapt, te iubesc chiar foarte mult. Şi credeam că avem artificii.

M-am simţit de zece ori mai greu. Braţele ei erau înfăşurate strâns în jurul corpului. Ce puteam să zic să fie mai bine?

— Îmi pare rău, Isabelle. Chiar îmi pare rău. N-am vrut niciodată să te rănesc.

N-a zis nimic; nici nu se uita la mine.

— Mă simt groaznic, am continuat.

— Tu te simţi groaznic? Încearcă să vezi cum e să fii părăsită în pragul uşii de logodnicul tău înainte să fi avut măcar şansa să alegi inelul! Cred că e un adevărat record.

Nimic din ce ziceam nu era bine.

— O să-ţi fie mai bine fără mine.

— În sfârşit, ceva cu care suntem de acord.

Şi, fără să mai zică altceva, a intrat înapoi în casă şi mi-a trântit uşa în nas. Mi-am îngropat faţa în mâini şi de-abia am observat când uşa s-a deschis din nou.

— A, şi uite-ţi toate rahaturile, a zis şi mi-a dat o pungă de plastic. Sper că tipa asta merită.

Uşa s-a trântit din nou.

Am ajuns acasă târziu. La vecini era montată o schelă şi, în lumina caldă a apusului, părea că suntem prinşi într-o colivie de aur. Când am ajuns în dreptul aleii, am văzut o bicicletă electrică în locul Golfului mamei mele. Am întors cheia în uşă şi m-a izbit mirosul bine cunoscut de pui la cuptor şi imediat mi s-a făcut o foame cum nu credeam că aveam să mai simt. Nu după ce am vorbit cu Isabelle. Nu m-am simţit niciodată mai nesigur de mine şi asta spunea ceva – mai ales când vine vorba de un bărbat care a trăit toată viaţa în umbra opiniilor celor din jur. Mă simţeam pustiit.

— Henry! a exclamat mama din bucătărie, dând buzna în hol.

M-a ţinut strâns în braţe şi m-am trezit întrebându-mă de ce purta un tricou lung plin de pete de vopsea şi o bandană pe cap. În mod normal, purta costume şi perle, încercând să menţină iluzia că încă mai avea bani şi că tata nu-i băuse pe toţi.

— Arăţi diferit, i-am zis.

— M-am apucat de desen! Annie, vecina de alături, organizează un curs de desen în fiecare joi şi…

— Fac asta doar ca să se zgâiască la bărbaţi care pozează dezbrăcaţi, ca nişte perverse, s-a auzit vocea monotonă şi inconfundabilă a surorii mele.

A coborât scările împreună cu soţul ei, Neil, bocancii Doc Martens răsunând pe podeaua de lemn.

— O, Lucinda, serios acum! a zis mama, dându-şi ochii peste cap, prefăcându-se jignită.

Ochii surorii mele erau conturaţi cu creion dermatograf negru şi, deşi părul negru ca abanosul îi ajungea până la mijloc, avea un breton tuns milităreşte, care o făcea să pară inflexibilă. Ne-am îndreptat cu toţii spre bucătărie, ca într-o cursă de obstacole, prin holul înghesuit. Era ciudat, dar familiar şi asta mă bucura.

— De ce nu ai zis că vii acasă? Ar fi fost drăguţ să dai măcar un telefon, a zis mama, în timp ce şi-a pus nişte mănuşi de bucătărie şi s-a aplecat să scoată din cuptor puiul şi cartofii.

Eu am pus masa, în timp ce Lucinda şi Neil au continuat să se sărute, ca şi cum noi nu eram acolo.

— A fost o decizie de ultim moment.

— Ai vrut să-i faci o surpriză lui Isabelle?

Am lăsat să se domolească zgomotul de tacâmuri şi farfurii, timp în care am încercat să vin cu un răspuns potrivit.

— Eu şi Isabelle nu ne potriveam, am zis în cele din urmă, dându-mi seama de asta pentru prima dată. Amândoi ştiam asta. E mai bine aşa.

Gata. Asta nu lăsa niciun loc de interpretare.

Mama a rămas nemişcată, ca o statuie, cu gura în formă de „o”.

— Tinerii din ziua de azi, a zis sora mea, dându-mi un pumn în braţ şi salvând oarecum situaţia.

— Doamne, eşti incredibil de însărcinată! am zis, observând dimensiunea burţii ei.

— Da, s-a umflat zdravăn în ultimele săptămâni, a aprobat Neil, ceea ce i-a adus un picior în tibie.

— Mai sunt două săptămâni până nasc, s-a văitat ea, dar părea că Neil era cel care suferea mai tare.

~

La cină i-am ascultat povestind veseli despre planurile lor pentru viitor şi mi-am dat seama că, în timpul scurtei mele absenţe, lucrurile se schimbaseră acasă. În bine. Mama devenise o adevărată activistă ecologistă/ciclistă militantă şi Lucinda părea, ei bine, fericită.

— Deci cum a fost în Irlanda? a întrebat Neil, uitându-se la mine cu ochii lui negri, de sub claia de păr dată atent pe spate. Lu zice că încerci să găseşti o librărie veche. Sună tare.

Am terminat ultima gură de vin înainte să răspund.

— Nu se lasă descoperită. Dar se pare că am găsit altceva interesant, am zis şi am zâmbit.

— Ce? a întrebat mama, în timp ce tăia tortul de îngheţată pe blat.

Îi plăceau la nebunie deserturile clasice.

— Am cunoscut pe cineva. În Irlanda. Mă întorc cum reuşesc să prind un bilet.

S-au uitat cu toţii la mine. Nu-mi venea să cred că am zis asta. Dar atât de sigur eram.

— Chiar ai de gând să pleci din ţară ca să nu trebuiască să schimbi un scutec? a întrebat sora mea, cu gura căscată.

— Cam extrem, prietene, a adăugat şi Neil.

Mama a mai tăiat o bucată de îngheţată. A decis că asta era un subiect pe care trebuia să-l dezbată singură.

— Henry, scumpule, ştiu că tu te-ai dezvoltat mai târziu, dar nu vreau să te transformi într-un fel de Lothario.

Nu m-am putut abţine şi am izbucnit în râs. De-ar şti ea…

— Deci te-ai întors ca s-o vezi pe Isabelle. Cum rămâne cu tata?

Lucinda fusese mereu de partea lui. Reuşise cumva să nu fie de faţă la cele mai crunte beţii ale lui şi niciodată nu-şi vărsase nervii pe ea.

— Ce-i cu el?

— Nu o să te duci să-l vezi? Tot întreabă de tine.

— L-ai văzut?

— Normal, a zis, după care s-a uitat la mama.

— Şi tu? am întrebat-o.

A scuturat din cap.

— Nu. Eu îmi văd de viaţa mea. Trebuie să mă pun pe mine pe primul loc acum. Sunteţi amândoi mari şi puteţi să luaţi singuri decizii. Mereu va fi tatăl tău, Henry, dar e alegerea ta.

Dacă ar fi fost alegerea mea, ar fi fost un tată mai bun. Dar nu a fost niciodată alegerea mea. A fost doar a lui.

CAPITOLUL 25
— OPALINE —

Anglia, 1922

A doua zi dimineaţă m-a trezit huruitul camionului care aducea lapte. Primele raze ale zilei de-abia începuseră să se strecoare prin perdelele de un roz prăfuit, dar puteam să văd conturul umărului său şi claia de păr negru de pe pernă. Armand dormea atât de profund, încât mă făcea să-mi pun întrebări despre toate îndoielile mele. Tot timpul mă îndoiam de mine, de alegerile, dorinţele şi talentele mele. Ce bine trebuie să fi fost să fii un bărbat mereu încrezător. Şi sigur de locul tău în lume.

Când am devenit domnişoara Gray, nu m-am ascuns doar de Lyndon, ci de toţi şi de toate. Nu mai eram nimic din ce se aştepta societatea să fie o femeie – pură, timidă, pasivă. Îmi doream să mai fim în Paris, unde erai privit ciudat dacă erai banal şi să încalci regulile era văzut ca un ritual de iniţiere.

Nu dormisem bine sau, mai bine zis, nu dormisem deloc. M-am trezit gândindu-mă la Matthew. Trecuse pe la librărie înainte să plec. Cred că era jenat de ce se întâmplase, cum ne ţinuserăm în braţe în seara aceea. Bănuiesc că nu ar fi venit deloc dacă nu ar fi trebuit să ia chiria, dar bunele lui maniere îl împiedicau să vină într-o vizită pur tranzacţională, aşa că a început să vorbească despre prăvălie şi despre visurile lui din copilărie, când îşi dorea să devină magician.

— Magician? am repetat, nevenindu-mi să cred.

Ca şi cum voia să-mi demonstreze că era adevărat, a scos de după urechea mea o mingiuţă de sticlă. Am dat să i-o iau din palmă, dar dispăruse în neant.

— Cum ai făcut asta? am întrebat, zâmbind larg.

— Asta nu pot să-ţi spun.

De-aş fi putut să-mi fac sentimentele să dispară la fel de uşor. În zilele în care venea, totul era mai luminos, mai însorit, mai fericit. Dar, când pleca şi se întorcea la familia lui, mă simţeam distrusă.

— *Mon Opale,* a şoptit Armand şi m-a sărutat pe gât.

L-am lăsat să mă ia în braţe, alungând singurătatea. Nu intenţionasem să mă întorc în camera lui, dar bănuiesc că era inevitabil, încă de când ne-am întâlnit în Yorkshire. Totuşi, nu mă puteam abţine să mă gândesc că nu însemnam nimic mai mult pentru el decât oricare altă femeie cu care se culca. În fine, nu voiam să-l las să creadă că ţineam la el. În felul ăsta, nu puteam să fiu rănită. Raţionament de om prost; dar, aşa cum se zice, dragostea e oarbă.

— Trebuie să plec, am zis în cele din urmă şi l-am sărutat degajată pe obraz.

— *Mais non, reste*[15]*!*

— Nu pot. Trebuie să prind vaporul de seară şi mai trebuie să mă ocup de nişte treburi până atunci.

— Ce treburi?

S-a sprijinit într-un cot şi s-a uitat la mine cum mă îmbrăcam. Doamne, cât de frumos era! Un adevărat Adonis. A trebuit să mă întorc cu spatele la el în timp ce îmi închideam bluza.

— O carte.

— Normal că e vorba despre o carte. Povesteşte-mi.

M-am întors şi m-am uitat la el. Da, era frumos şi, da, era o legătură importantă în lumea comercianţilor de cărţi. În plus, mă ajutase să fug din Paris. Totuşi, aşa cum mi-am dat seama la licitaţia de la Sotheby's, era croit din acelaşi aluat ca Rosenbach. Nemilos, ambiţios, hotărât şi lacom. Când venea vorba de cărţi, poate şi eu eram la fel, pentru că în acel moment mi-am dat seama că, deşi unii hoţi au onoare, nu se poate spune acelaşi lucru şi despre comercianţii de cărţi.

— Poate o să mai stau puţin, am zis şi am îngenuncheat pe pat lângă el, lăsându-l să-mi deschidă iar bluza.

Singurătatea nu e un camarad în care să te poţi încrede. De fapt, cu cât era mai nepotrivită compania, cu atât se potrivea mai bine cu viziunile mele fataliste despre dragoste. Ceva îmi spunea că nu aveam să găsesc dragostea adevărată niciodată, aşa că la ce bun să mă păstrez pentru ea?

Nu aveam mult timp. În urechi îmi răsuna sunetul tocurilor pe caldarâm, în timp ce citeam numerele de pe uşi. În căutarea mea, ajunsesem în Soho, pe nişte alei înguste situate dincolo de Regent Street. M-am ţinut de cuvânt şi nu i-am spus nimic lui Armand cu privire la munca de detectiv pe care o făceam în căutarea celui de-al doilea roman al lui Emily Brontë. În dimineaţa aceea am luat o decizie pe care aveam s-o respect toată viaţa: munca era mereu pe primul loc. Cu toate acestea, l-am rugat să-mi sugereze un comerciant care ar putea să cunoască librăriile care nu mai făceau comerţ. După ce am petrecut o dimineaţă interesantă în Mayfair, mi s-a dat adresa de la librăria Brown's.

Era acum un birou de avocatură, dar mi s-a zis că foştii proprietari locuiau în apartamentul de deasupra biroului. Am bătut la uşă o vreme îndelungată, înainte ca o femeie de vârstă mijlocie, îmbrăcată în negru, să-mi răspundă.

— Doamna Brown? am întrebat, încercându-mi norocul.

— Da, mi-a răspuns, ridicându-şi capul ca să se uite prin ochelarii care îi alunecau pe nas. Vă cunosc?

— Nu, nu ne cunoaştem şi îmi pare rău că vă deranjez, dar speram să vorbesc cu soţul dumneavoastră. Are legătură cu librăria şi cu mătuşa lui, Martha Brown.

A zâmbit trist.

— O, n-am mai avut de mult una din astea, nu-i aşa, Reginald?

Nu era nimeni acolo, dar am presupus că Reginald era sus, din moment ce s-a uitat spre cer.

— O ce?

— O fană Brontë. Intră, m-a invitat, din moment ce afară începuse să plouă.

Am urcat scările şi am ajuns într-o cameră mică şi cochetă, care dădea spre stradă. Fiecare suprafaţă era acoperită de câte un milieu, dar nici urmă de vreo carte. Nu era un început promiţător. M-am aşezat, aşa cum mi s-a indicat, la o măsuţă rotundă, în faţa focului.

— O să bem un ceai! a strigat iar către o persoană invizibilă.

În câteva minute, o tânără trasă la faţă a venit cu o tavă pe care erau ceşti, farfuriuţe şi un ceainic de argint.

— Mulţumesc, am zis, dar nu am primit niciun răspuns.

— Da, înţeleg de ce pare supărată. Va trebui să-i închei contractul. Merg să locuiesc cu sora mea, în Cornwall, nu-mi mai permit să stau aici, a zis doamna Brown, cu tristeţe în glas.

După ce a trecut suficient timp, am întrebat de domnul Brown şi dacă aş putea vorbi cu el.

— O, draga mea, ai ajuns cu două săptămâni prea târziu. Dragul meu Reginald a plecat pe lumea cealaltă, chiar în acel fotoliu, a zis şi a arătat spre un fotoliu din colţ. Motiv pentru care trebuie să mă mut la sora mea.

— A, înţeleg, am zis, regretând faptul că am venit tocmai acum. Îmi pare foarte rău pentru pierderea dumneavoastră, doamnă Brown şi n-o să vă mai deranjez cu munca mea de detectiv.

Mi-a zis să mai stau, cel puţin până se mai oprea ploaia, care acum era torenţială.

— În plus, nu apuc să mai vorbesc prea mult despre librăria noastră. Îmi plăcea să lucrez acolo.

— V-aş putea întreba ce s-a întâmplat cu cărţile? Le-aţi vândut pe toate?

— Din păcate, am vândut tot ce ar putea fi de interes pentru cineva ca dumneata. O, erau mulţi comercianţi atunci, dornici să pună mâna pe orice avea legătură cu familia Brontë. Chiar şi pe o carte cu păsări care le-a aparţinut! a zis. Sincer acum, undeva trebuie să tragem linie.

Nu avea idee cu cine vorbea! Când venea vorba de vânătorii de cărţi, nu exista nicio linie. Orice avea legătură cu un autor sau cu viaţa lui era de interes.

— În plus, dacă aş mai avea ce să vând acum, aş face-o cu bucurie. O să am nevoie de toţi banii de care pot face rost la vârsta mea.

Viaţa era grea pentru o femeie singură, ştiam asta. I-am povestit despre librăria mea din Dublin şi, oricât de penibil ar suna, m-am bucurat când mi-a lăudat independenţa.

— Dar mi-e teamă că trebuie să plec, doamnă Brown, i-am zis, când mi-am dat seama cât era ceasul.

Trebuia să iau trenul către Liverpool, ca să prind vaporul de seară.

— O, îmi pare rău, ai bătut atâta drum ca să găseşti ceva şi nu te pot ajuta, a zis, ridicându-se cu greu. Stai puţin, poate am ceva care te-ar putea interesa, a zis şi a dispărut în altă cameră.

Când s-a întors, avea în mână ceva ce semăna cu o cutie mică de alamă.

— Am avut-o în librărie, dar nu s-a vândut, mi-a zis şi mi-a dat-o.

— Ce e?

— O trusă de cusut, i-a aparţinut lui Charlotte.

Am făcut ochii mari. Nu-mi venea să cred că ţineam în mâini un obiect atât de mărunt, dar atât de personal, care îi aparţinuse, ceva ce probabil folosise zi de zi. Am ridicat capacul şi am văzut un rând de aţe închise la culoare, atent aranjate, şi o pernuţă brodată, plină de ace.

— Potrivit soţului meu, care sigur a moştenit-o de la Martha, a fost un cadou de la Branwell pentru Charlotte. Deşi, Dumnezeu ştie că nu e cine ştie ce

cadou! Era pasionat de tot felul de nimicuri omul ăla.

Ştiam din cercetările mele că avea şi alte pasiuni, din moment ce se luptase atât cu dependenţa de alcool, cât şi cu cea de droguri. M-am întrebat adesea dacă dependenţa de jocuri de noroc a lui Hindley Eranshaw, din *La răscruce de vânturi,* se baza pe Barnwell, care avea adesea crize şi delira când încerca să nu mai bea.

— Ţi-o dau pe două lire, a zis.

În orice altă situaţie, aş fi cerut o dovadă a provenienţei unui astfel de obiect, dar am decis să-l iau pe bună-credinţă. În plus, m-am gândit cât de amuzant ar fi dacă femeia ar fi o şarlatancă şi îmi vindea propria trusă de cusut, zicând că e un obiect de colecţie care aparţinuse familiei Brontë.

I-am dat lirele, pe care a zis că avea să le pună în borcanul cu banii de pensie, şi am pornit înapoi spre anonimitatea din Dublin. Poate eram exagerat de vigilentă, dar în Londra nu puteam scăpa de sentimentul îngrozitor că cineva mă urmăreşte.

~

Au trecut trei luni de la călătoria mea la Londra şi, deşi nu mă aşteptam să mai primesc vreo veste de la Armand, tot durea când poştaşul îmi confirma gândurile, în fiecare dimineaţă. Totuşi, mă simţeam împlinită de realizările mele şi de succesul minunatei mele librării, care, în ciuda numărului din ce în ce mai mare de cărţi, părea să găsească loc pentru fiecare. Mă gândeam că se întâmpla ceva ce depăşea puterile mele de înţelegere, ca şi cum domnul Fitzpatrick vrăjise locul. Noaptea, când somnul fugea de mine, îmi făceam o ciocolată caldă şi stăteam pe podea, înfăşurată într-o pătură. Eram imediat liniştită de respiraţiile pe care le auzeam de când eram mică: poveştile se aşezau între pagini. Doar că acum mai auzeam ceva. Mă duceam către un perete şi, deşi mă simţeam cam ridicol, îmi lipeam urechea de el. Auzeam un scârţâit uşor, ca ramurile unui copac care se apleacă în bătaia

vântului. Zâmbeam şi adormeam adesea aşa, ghemuită într-un colţ, înconjurată de pereţii verzi, de rafturile pline cu cărţi, care foşneau ca nişte frunze în jurul meu.

Când m-am trezit, soarele de-abia răsărea şi o lumină portocalie umplea camera. Avusesem cel mai clar vis, genul de vis care stârneşte în tine un sentiment pe care nu îl poţi înţelege. Tatăl meu asculta cărţile şi zâmbea. Îmi spunea şi mie să ascult. Am dus o carte la ureche şi am auzit o bătaie de inimă. Apoi încă una; a doua mai lejeră, mai rapidă. Şi, ca un măr care cade pe pământ, mi-am dat seama ce înseamnă. Mi-am pus mâna pe stomac şi am simţit o lovitură uşoară. De când venisem acasă, nu mă vizitase musafirul lunar, dar am pus-o pe seama călătoriilor sau a orice altceva decât era în realitate. Acum îmi simţeam rotunjimea pântecului; era adevărat. Pe obraz mi s-a rostogolit o lacrimă.

— Nu va fi uşor, am şoptit.

Nu eram sigură dacă vorbeam cu mine sau cu librăria. Dar nu puteam nega bucuria care a început să înmugurească în mine. Un copil. Un copil! Brusc m-a cuprins un val de emoţii contradictorii: frică, entuziasm, anxietate, recunoştinţă. Mi se părea că eram prea tânără, incapabilă să fiu mamă, dar, în acelaşi timp, mă bucura ideea de a avea o familie a mea.

Am pierdut noţiunea timpului şi am continuat să visez la un viitor foarte diferit. Am deschis librăria târziu în ziua aceea, dar simţeam că era prima zi din viaţa mea. Totul strălucea de optimism şi era plin de însemnătate. Vedeam fiecare client ca pe copilul de demult sau ca pe părintele din viitor. Vedeam cum suntem toţi legaţi, o familie universală. Şi, în momentele de linişte, îmi imaginam viaţa crescând în mine ca un boboc de trandafir; de o frumuseţe rară, care avea să facă lumea un loc mai strălucitor prin simpla sa prezenţă. De-abia când s-a lăsat noaptea, inima mea aprinsă a început să se

îndoiască. Realitatea mi-a trecut pragul sub forma lui Matthew, care venise să ia chiria. Trebuia să-i spun. Într-o lună avea oricum să vadă singur. În alte şase aveam să fim doi chiriaşi. Brusc, am simţit o greutate care mă apăsa. Ce o să creadă despre mine?

Îmi doream ca librăria să se închidă în jurul nostru şi să ne ţină în siguranţă, să ţină lumea la distanţă. Îmi doream să ne putem ascunde între aceşti pereţi pentru totdeauna.

CAPITOLUL 26
— MARTHA —

Odată ce era gata autopsia, cadavrul avea să fie eliberat pentru înmormântare în câteva săptămâni. S-a decis că trebuia să particip şi eu, ca să nu stârnesc suspiciuni. Nu erau planurile mele, ci ale lui *madame* Bowden. Chiar am început să mă întreb dacă nu cumva îşi omorâse soţii, la cât de calm aborda lucrurile. Şi mi-am dat seama cât de prevăzătoare fusese când s-a asigurat că aveam alibiuri care puteau confirma unde am fost în ziua aia.

— De ce faceţi asta pentru mine? am întrebat-o seara, când, în ciuda epuizării, nu puteam să dorm.

De fiecare dată când închideam ochii, scena îmi reapărea în minte.

— Ce anume? Eu doar mă asigur că se face dreptate.

— Da, dar nu aşa s-a întâmplat.

Tot nu puteam spune cu certitudine ce se întâmplase. Oare fusese atât de beat încât se împiedicase şi căzuse? De fiecare dată când îmi aduceam aminte, vedeam cum a fost împins, dar de cine sau de ce? Fusese vreo forţă invizibilă? Oare *madame* Bowden era în stare de mai multe decât lăsa să se vadă? Nu puteam decide dacă era îngerul meu păzitor sau un diavol deghizat. Era greu s-o citesc; remarcam atât de multe poveşti care îmi distrăgeau atenţia, prea multe pentru o singură viaţă de om. Mi-a spus odată că, în timpul carierei sale de actriţă, a trebuit să joace multe personaje. Poate încă mai trăiau în ea, ca nişte fantome.

— Martha, Shane a venit aici beat şi dornic să provoace rău. Şi-a făcut-o cu mâna lui şi ăsta este singurul adevăr care merită amintit.

Suna atât de convingătoare, încât încercam să mă agăţ de cuvintele ei ca de nişte obiecte plutitoare de fiecare dată când simţeam că mă voi îneca în tristeţe. Nu eram sigură cum aveam să fac faţă

înmormântării. Familiei mele. Părinţilor lui Shane. M-am gândit să-l rog pe Henry să vină cu mine, dar nu era deloc o idee bună. În plus, tot nu luasem legătura cu el. Şocul morţii lui Shane îmi paralizase simţurile. Am încercat să-i dau un mesaj, dar ce puteam să-i spun? Trebuia să-l văd în persoană.

Am luat autobuzul spre Rialto şi am găsit hotelul la care mă dusese. Părea că totul se întâmplase în urmă cu o viaţă.

— A, ce faci, drăguţo, cauţi o cameră, nu?

A deschis un bărbat bondoc, cu părul dat pe spate, care stătea cu un picior pe prag, ca un câine furios care încerca să scape din cuşcă.

— Nu, de fapt caut pe cineva care stă aici. Henry Field? E englez.

Am adăugat ultima parte când am văzut că numele nu-i sună cunoscut.

— A, Henry, sigur. Nu, scumpo, s-a întors acasă.

— Acasă?

— În Anglia.

M-am împleticit câţiva paşi înapoi, ca şi cum aş fi fost împuşcată. Nu-mi venea să cred.

— Eşti bine? Pari cam palidă, dacă nu te superi că îţi zic asta.

Am dat din cap şi am încercat să adaug ceva coerent.

— Când a plecat?

— A, în urmă cu câteva zile.

— Eu… eu…

— Scuze, drăguţo, trebuie să mă întorc la meci, a zis şi s-a uitat spre sufragerie, de unde răsunau ovaţiile pentru o echipă care tocmai marcase.

— O, nicio problemă.

Uşa s-a închis înainte să mai apuc să zic ceva. Şocul a fost înlocuit cu un alt sentiment. Umilinţă. Mi-am verificat telefonul. Nu aveam nici măcar un mesaj de la el. Era evident acum; după ce m-a sărutat, şi-a dat seama că era o greşeală. Şi acum o regreta. Normal. Mi-am apăsat ochii cu podul

palmelor. Poate îi părea rău pentru mine. Da, asta era. Îi era milă de mine şi am crezut că asta înseamnă mai mult. Probabil nu înseamnă nimic pentru el. Sau poate şi-a dat seama prea târziu că a făcut o greşeală şi acum nu ştia cum să-mi spună. Degetele îmi tremurau când am ajuns la numărul lui de telefon. Am apăsat pe butonul de blocare înainte să îmi pun telefonul înapoi în buzunar.

M-am împleticit pe drum înapoi. Nu mă aşteptam să doară aşa de tare. Am ştiut mereu că o să plece, dar nu am crezut nicio o clipă că va fi aşa de crud încât să nu zică nimic. M-am oprit şi am respirat adânc. Nu aveam de gând să dau unui alt bărbat atâta putere asupra mea. Dacă era un lucru la care eram bună, acela era să fiu singură. Nimic nu mă mai putea răni acum.

~

Timpul a trecut haotic. Îmi petreceam zile întregi pierdută în amintiri, după care mă trezeam trasă într-o realitate pe care de-abia o puteam crede. Era un adevărat şoc să fiu înapoi în sat. Să fiu înapoi în sat, la înmormântarea soţului meu, era cu atât mai tulburător. Mi se părea ireal. Oamenii mereu crezuseră că sunt puţin „ciudată”. Am încercat să mă comport ca toţi ceilalţi, dar nu m-am integrat niciodată la fel ca toată lumea. Nu am simţit niciodată că locul meu e aici.

Mama lui Shane a început să se ocupe singură de magazinul din sat, după ce a murit tatăl lui, aşa că era adesea descrisă ca un stâlp al comunităţii. Se purtase mereu frumos cu mine, chiar dacă într-un fel rece. Şi ea ştia că eram diferită. Sau poate îşi cunoştea fiul mai bine decât lăsa să se vadă. Mai bine decât mine. Poate a văzut vânătăile şi a vrut să se asigure că nu o să zic nimic. Nu îşi permitea să lase un scandal să-i strice reputaţia sau afacerea. Aşa că am tăcut. Nici eu nu am vrut să deranjez mersul lucrurilor şi era o parte din mine care credea că eram vinovată pentru ce mi se întâmpla. Că

făceam ceva greşit. Când o citeam, vedeam doar o femeie care îşi iubea familia până la orbire.

Madame Bowden s-a oferit să vină cu mine, dar nu am vrut. Îmi era ruşine de satul meu şi de toţi cei de acolo. Trebuia doar să trec de ziua asta şi totul avea să se termine. Sau cel puţin asta îmi spuneam.

Eram într-o maşină neagră, împreună cu mama lui Shane.

— Sper că serviciul ăla de la Dublin a meritat.

— Poftim?

— Ce fel de soţie pune serviciul mai presus de soţul ei?

Până acum se uitase drept în faţă, la drum, dar acum ochii ei umflaţi de plâns erau aţintiţi asupra mea.

— Nu asta am făcut.

— Bietul meu Shane, nu s-a pus niciodată în calea visurilor tale. Spunea că nu-l deranjează dacă eşti plecată câteva luni. Dar era aşa de nerăbdător să te aducă înapoi acasă.

Nu îi spusese că îl părăsisem. Am respirat adânc. Fireşte că nu spusese nimănui. Cum ar fi putut să explice? Fie mama lui habar nu avea de toate bătăile, fie mintea ei nu îi permitea să vadă ce era atât de evident. *Nu fiul meu.*

— Dacă nu ar fi fost accidentul…

A tăcut brusc, înghiţindu-şi cuvintele şi suflându-şi nasul.

— De ce n-ai fost acolo, Martha?

— Eu… am început şi vocea mi s-a frânt. Îmi pare rău.

M-a strâns de mână atât de tare, încât am crezut că o să-mi rupă oasele.

— Ştiu ce zic oamenii, că s-a sinucis, dar nu-i cred.

Am dat din cap şi am simţit deopotrivă vină şi uşurare în tot corpul. Nimeni nu bănuia nimic.

Ziua s-a derulat în viteză în jurul meu, ca într-un soi de film avangardist. Discursul ţinut de unchiul lui la biserică. Sicriul deschis. Faţa rece şi albă a lui Shane, care arăta ca a unui copil nevinovat.

Cimitirul şi ţipetele mamei lui când sicriul a fost coborât în pământ. Hotelul de după şi poveştile prietenilor lui, care îşi aduceau aminte cum ne-am cunoscut eu şi Shane. Dragoste la prima vedere. Cei doi fraţi ai mei bând în onoarea lui, zicând ce om bun a fost. Cum mereu le repara maşina la preţ de tovarăşi. Cum mereu le făcea cinste când îi venea rândul. Ca şi cum asta înseamnă să fii un om bun. N-am vărsat nici măcar o lacrimă. Îmi era teamă că oamenilor li se va părea ciudat, dar preotul m-a asigurat că fiecare dintre noi îşi exprimă diferit durerea.

Părinţii mei s-au oferit să mă ducă înapoi la apartamentul pe care îl împărţisem cu bărbatul care aproape a încercat să mă omoare. Bărbatul care era acum mort şi îngropat. *A fost un accident groaznic*. Îmi repetasem asta de nenumărate ori, ca pe o mantra. Dacă zici ceva de suficient de multe ori, devine adevărat. Sau cel puţin ăsta era planul. Am întors cheia în broască, dar, cum am păşit înăuntru, am ştiut că nu aş mai putea sta aici vreodată. Oriunde mă uitam, vedeam momentele în care mă amenințase, ţipase la mine, mă lovise. Filme scurte, fără început şi fără sfârşit. Nu am ştiut niciodată din ce motive începeau certurile. Mă străduiam să găsesc un punct logic de început, dar nu exista. Orice putea să-l înfurie şi, cu cât încercam să scap de părţile din mine care îl enervau, cu atât mă pierdeam din ce în ce mai mult. Nu trăiam, doar existam în lumea lui, cu condiţiile lui, doar încercam să supravieţuiesc acestei „iubiri la prima vedere”.

M-am întors spre mama şi, fără să zic un cuvânt, a înţeles ce o rugam. Să merg acasă cu ei.

N-am dormit. Am zăcut doar în patul meu din copilărie, întrebându-mă cum am ajuns aici. Când s-au ivit primele raze ale soarelui prin perdelele subţiri, luasem nişte decizii. Nu aveam să mă mai întorc niciodată aici. Indiferent de cum se

întâmplase totul, mi se oferise şansa unui nou început. M-am îmbrăcat în grabă şi m-am strecurat afară. În momentul în care am deschis poarta, am auzit o voce în spatele meu, pe care nici nu îndrăzneam s-o cred.

— Mă bucur că a murit, a spus.

M-am întors şi am văzut-o pe mama în halatul ei, cu mâinile înfăşurate în jurul corpului. Au fost primele cuvinte pe care le-am auzit vreodată rostite din gura ei. Răguşite şi aproape şoptite, confirmau ce bănuisem mereu – se redusese singură la tăcere. Dar de ce? Atunci a început să se scurgă din mine tot torentul de lacrimi pe care nu îmi permisesem să le vărs şi ne-am ţinut în braţe o veşnicie.

— Vino cu mine, i-am zis în cele din urmă.

Ştiam că nu l-ar părăsi pe tata. Era un om bun. Atât doar că oamenii au definiţii foarte diferite pentru „bun”.

Mi-a spus prin semne să plec, să fiu liberă şi să mă bucur de viaţă. Asta era tot ce îşi dorea pentru mine.

— Ar fi trebuit să te salvez de el.

Avea faţa albă ca varul. De-abia acum mi-am dat seama cât de mult se învinovăţea.

— N-ai fi putut. M-a izolat de toată lumea, m-a făcut să simt că era doar vina mea. Nu am putut să spun nimănui, aşa de ruşine îmi era.

— O, scumpo, credeam că îţi e ruşine *cu mine!* Aşa că am stat departe.

Am luat-o iar în braţe, cât de strâns am putut. Totul era atât de evident acum, cum mă manipulase. Nu aveam să îl iert niciodată. Niciodată.

CAPITOLUL 27
— HENRY —

Felicity Grace Field a decis să vină pe lume cu două săptămâni mai devreme. Lucinda mă convinsese să mai rămân în Londra câteva zile, ca să-l ajut pe Neil să termine de decorat camera copilului. La trei dimineaţa am auzit voci panicate în faţa uşii mele – mama ţipa la Neil ceva despre geanta de spital, Niel ţipa la el însuşi pentru că nu mai ştia unde a pus cheile de la maşină, sora mea ţipa la amândoi să înceteze, că aşa creau un mediu stresant pentru bebeluş. Am sărit din pat şi am dat buzna în hol, unde Lucinda stătea într-o băltoacă de lichid, în picioarele goale.

— Ce se întâmplă? am întrebat prosteşte.

— Nasc, mi-a zis, păstrându-şi încă tonul sarcastic.

— Adică acum? am întrebat prosteşte.

— Adică da, acum, a zis, imitându-mi vocea.

Tocmai atunci a venit şi mama cu o pereche de papuci şi o haină în mână. Am rămas acolo, imobil, uitându-mă la ei cum se chinuiau s-o îmbrace ca să meargă la spital.

— Henry! Fie eşti parte din soluţie, fie din problemă! a ţipat mama şi mi-a zis să-l ajut pe Neil să găsească cheile de la maşină.

Am ascultat-o şi le-am găsit pe masa din bucătărie, în văzul tuturor, în timp ce Neil trecea pe lângă ele pentru a nu ştiu câta oară, fără să le vadă.

— Sfinte! a zis Neil, cu ochii mari şi plini de panică. Nu cred că sunt pregătit pentru aşa ceva.

— Bine. OK, chestia e că nu cred că mai contează asta acum.

— Cum căcat se presupune că ar trebui să conduc? Nici nu cred că văd bine, am ochii înceţoşaţi. E normal?

Am condus eu. Lucinda stătea la mijloc, cu mama şi cu Neil lângă ea, umflându-şi obrajii şi expirând prin buzele ţuguiate ca doi peştişori demenţi. Nu

sunt sigur că ajuta, dar vedeam faţa Lucindei şi se bucura că măcar nu mai vorbea nimeni. Tot era mai bine, faţă de toate ţipetele de mai devreme. Mă felicitam în gând că eram stâlpul familiei în situaţia asta şi am parcat în faţa secţiei de Urgenţe.

— Am ajuns, am zis, ca şi cum îi conduceam la aeroport, pentru vacanţa lor de două săptămâni la mare.

— Asta… nu e… maternitatea, a zis Lucinda pe o voce joasă şi ameninţătoare, după care a scos ceva ce poate fi asemuit doar cu un răget de vacă.

Am călcat pedala de acceleraţie şi am urmat semnele spre maternitate, înainte să opresc iar în faţa intrării. După ce i-am ajutat să coboare, am parcat maşina şi, până să apuc să intru în spital, totul se terminase.

— E fetiţă, a şoptit mama, cu ochii în lacrimi.

Am luat-o strâns în braţe, sub lumina fluorescentă care pâlpâia deasupra noastră. Nu-mi venea să cred că am ajuns aici patru şi urma să plecăm acasă cinci.

— Elimină placenta acum.

— Mama, te rog, nu vreau să ştiu detaliile astea!

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu! a zis şi mi-a tras uşor o palmă peste braţ. Va veni şi rândul tău într-o zi.

Oare? Nu eram sigur că voiam să fiu tată. Nu voiam să supun pe altcineva la toate lucrurile prin care trecusem eu.

— Puteţi să intraţi, a zis Neil, după ce a scos capul de după uşă.

Purta un şorţ de plastic peste haine, ca şi cum el s-ar fi ocupat de naştere. Plângea.

— Lacrimi de fericire, a zis şi nu m-am putut abţine să nu-l iau în braţe.

Era de-a dreptul înduioşător să îl văd aşa de vulnerabil.

În cameră plutea senzaţia că se întâmplase ceva important. Apoi am văzut-o pe sora mea, cu bretonul ei negru dat pe spate de transpiraţie,

învelită doar cu un cearşaf, şi un cap mic, acoperit cu păr negru, care se odihnea pe braţul ei.

— Felicity, a venit timpul să-l cunoşti pe unchiul tău, Henry.

Şi aşa am început şi eu să plâng. Ceea ce nu prea conta, din moment ce acum şi bebeluşul plângea. Apoi am râs cu toţii şi am plâns, până când asistenta ne-a spus să ieşim, pentru că trebuia să-i arate lui Lu cum „s-o ataşeze" pe Felicity. Nu avea niciun moment de odihnă, asta era clar. Şi probabil aşa avea să fie mereu de acum încolo.

Ne-am petrecut noaptea împreună, la spital, pentru că niciunul dintre noi nu voia să spargă bula de fericire pe care o creasem. Mă rog, pe care o creaseră Neil şi Lu, ca să fim mai exacţi. O nouă persoană tocmai intrase în familia noastră şi, fără s-o spunem, păream cu toţii uniţi în convingerea că experienţa ei va fi mai frumoasă decât a noastră. Aveam să devenim oameni mai buni pentru ea. Procesul deja începuse. Poate la asta se referă oamenii când spun că o nouă viaţă e un miracol, pentru că are puterea de a schimba totul.

Deodată, am simţit o dorinţă copleşitoare să o văd pe Martha, să îi spun tot ce s-a întâmplat. Voiam să fie aici, să fie cu familia mea. Să facă parte din ea. Am mers să iau ceva de mâncare pentru toată lumea şi câteva lucruri pentru Lu – era practic o scuză s-o sun pe Martha, dar nici măcar nu se forma numărul. Mi-am zis că poate are telefonul închis. O explicaţie simplă. În timp ce aşteptam să fie gata cafeaua, i-am trimis câteva mesaje cu emojiuri cu bebeluşi, ceea ce era atât de neobişnuit din partea mea, încât ar fi putut să creadă că am fost răpit şi era doar o încercare să-i comunic unde sunt. Cu toate acestea, pe măsură ce timpul trecea şi nu primeam niciun răspuns, am început să simt că ceva era în neregulă. Îi explicasem totul în biletul pe care i-l lăsasem la uşă, dar poate se răzgândise. Poate mă mişcam prea repede. Încă nu ştiam ce să cred când

am intrat înapoi în salon şi aproape m-am ciocnit de cineva. De un bărbat. De tata.

— Ce caută aici?

— Henry, e în regulă, a zis Lu.

Nu era în regulă. Nu era deloc în regulă, dar, când tocmai ai dat naştere unui om, sentimentele tale sunt mai importante decât ale tuturor celor din jur.

— O să aştept afară, am zis şi am lăsat mâncarea pe masă.

Am început să mă plimb în cerc afară, în zona dedicată fumătorilor. De ce îl sunase? De ce voia să fie acolo? De fiecare dată când îl vedeam, toată suferinţa ieşea la suprafaţă. *Copiii mei nu sunt nişte momâi.* Asta a spus prima dată când am căzut de pe bicicletă şi am început să plâng. După care mi-a dat un ghiont şi am căzut din nou. *Trebuie să fii mai dur în lumea asta.* Sigur aveam nevoie să devin mai dur, cu el ca tată. Ce fel de bunic o să fie? m-am întrebat. Asta m-a înfuriat şi mai tare. Probabil o să fie bunicul perfect – o să facă totul cum trebuie acum, din moment ce a făcut toate greşelile cu mine. Cu Lu nu s-a purtat la fel, poate pentru că era fată. Uneori îi purtam pică, dar în mare parte eram uşurat că nu a trebuit să treacă prin asta.

M-am gândit din nou la Martha. Am ascuns atât de multă vreme părţi din mine pe care le consideram ireparabile. Dar ea a văzut dincolo de încercările mele firave de a fi o persoană pe care s-o placă cei din jur, ascunzând acele părţi care nu erau niciodată de ajuns. Nu învăţasem nimic de la tata, doar cum să nu-mi găsesc niciodată locul. Acum îmi dădeam seama că asta se transmitea în rândul bărbaţilor din familia mea. Şi ne petreceam vieţile făcând tot posibilul să părem nişte bărbaţi puternici. Ca şi cum aş fi avut o schelă în jurul meu, totul ar fi trebuit să fie ceva temporar. Ar fi trebuit să repar ce era înăuntrul meu. Atât doar că n-am apucat să fac asta. Dar cumva Martha a văzut toate bucăţile frânte şi m-a făcut să simt că nu e nimic greşit în asta. Nu

căuta perfecţiune, doar sinceritate. Bunătate. După toate lucrurile prin care trecuse, încă era dispusă să vadă asta în mine. Să aibă curajul să mai ţină la cineva. Mi-am verificat din nou telefonul. Nimic. Dacă voiam să fiu cu Martha, trebuia mai întâi să mă asigur că eram demn de ea.

CAPITOLUL 28
— OPALINE —

Dublin, 1922

Mai era puţin până la Crăciun. Matthew a venit cu câteva crenguţe de brad ca să decorez librăria şi cu nişte pachete cu şuncă coaptă, biscuiţi şi tort. Orice cumpăra pentru familia lui, mereu punea ceva deoparte şi pentru mine şi bunătatea gestului său îmi străpungea inima. Nu îmi permiteam să-i refuz mila. Deşi catalogul meu de cărţi se vindea bine în Irlanda şi chiar şi în Statele Unite, tot nu aveam mulţi bani şi încercam să pun deoparte o mică sumă, pentru viitor. Nici nu a intrat pe uşă, că pe vitralii a apărut o ramură de vâsc.

— Opreşte-te! am strigat.

— Din ce să mă opresc? a întrebat Matthew, cu o crenguţă de brad în mână.

— A, nimic, am roşit. Bebeluşul dă din picioare.

A pus crenguţele pe masă şi mi-a zâmbit uşor.

— Îmi aduc aminte când era Muriel însărcinată cu micuţul Ollie. Făcea gimnastică în burta ei tocmai noaptea.

Bebeluşul nu dădea din picioare. Zisesem asta doar ca scuză, dar, când Matthew a mai făcut un pas, m-a întrebat dacă poate să pună mâna pe burta mea. Voiam să-l las, dar nu mai puteam scoate niciun cuvânt. Doar am dat din cap. Cum şi-a pus mâna pe pântecul meu, fetiţa a început să mişte.

— Ha! Uite-o! a zis şi a zâmbit larg. Magie pură.

Nu m-a judecat când i-am zis că sunt însărcinată. Nici măcar nu a cerut explicaţii cu privire la cine este tatăl copilului sau unde era. Doar m-a întrebat dacă putea să mă ajute cu ceva.

— De ce nu ai preluat tu prăvălia? l-am întrebat. Sigur ai vrut să faci asta când erai mai tânăr.

Şi-a dat mâna la o parte şi imediat i-am simţit lipsa.

— Am crescut, a zis, dând din umeri şi uitându-se în jur cu ochii înceţoşaţi. În plus, e pe mâinile persoanei potrivite.

— Nu ştiu, i-am zis şi mi-am trecut mâna peste rafturi, întrebându-mă dacă putea şi el să audă cotoarele trosnind şi paginile oftând, ca mine.

— Tata nu a fost niciodată un om bogat, Opaline. Cel puţin nu financiar. Dar îmi aduc aminte că nu se îndoia de el nici în vremurile grele, spunea doar că probabil prăvălia vrea să devină iar o bibliotecă. Şi, din moment ce locul e plin de cărţi acum, cred că a avut dreptate. Nu voia să fie un magazin de curiozităţi şi nici unul de magie.

A ridicat o mână şi a atins pereţii de lemn.

— Acum s-a întors la rădăcini.

Când a plecat, am umplut liniştea cu o înregistrare de sezon a *Spărgătorului de nuci,* de Ceaikovski, disc pe care l-am pus la Victrola, şi am luat un exemplar din *Spărgătorul de nuci* şi *Regele Şoarecilor,* de E.T.A. Hoffman, pe care e bazat baletul. Mi-am adus aminte de o notă de la biblioteca din Yorkshire, unde se spunea că era unul dintre autorii preferaţi ai lui Emily Brontë. Dacă îmi aduceam bine aminte, citise romanul *Sandman* în original, în germană. Şi aşa mi-a revenit în minte un obiect pe care îl pusesem deoparte, fără să mă mai gândesc la el de când m-am întors din Londra. Trusa de cusut.

Micuţa achiziţie pe care o făcusem de la doamna Brown era aşa de simplă şi de neinteresantă, încât nu mă uitasem la ea decât în treacăt. Şi, cum mai bănuiam şi că nu aparţinuse cu adevărat familiei Brontë, o aruncasem în fundul sertarului de la birou, fără s-o mai deschid.

M-am aplecat şi am scos-o de acolo, după care am pus-o pe birou. Mi-am lăsat degetele să alunece pe toată suprafaţa şi am închis ochii, ca şi cum aş fi putut să-i ghicesc proveniența. Nu era nici măcar o trusă de cusut adevărată, ci o cutie de alamă pentru bani. Înăuntru erau mai multe mosoare, ace, degetare şi aţe. Le-am scos pe toate, pe rând, aşa

cum făcusem şi prima dată, pe drumul dinspre Liverpool. Poate îmi scăpase ceva – un nume scrijelit pe metal sau un indiciu. Nimic.

Am auzit un zgomot în depărtare şi, când am ridicat privirea, picături mari de ploaie au început să lovească geamul. Mi-am mângâiat burta.

— Nu-ţi face griji, micuţo, zeii se joacă în nori, am zis cu blândeţe.

În mod normal uram furtunile, dar eram hotărâtă să nu-i transmit şi ei asta. În plus, în aer plutea un fel de magie, ca şi cum avea să se întâmple ceva impresionant.

M-am ridicat ca să închid obloanele şi mi-am pus şalul de lână pe umeri. Am luat trusa de cusut în mâini şi am încercat din nou să simt trecutul. Citisem despre oameni care pot atinge un obiect şi au o imagine a fostului proprietar. Fireşte, era o prostie, dar am închis ochii şi, când am început s-o întorc în mâini, am găsit ceva. Nici nu îndrăzneam să deschid ochii, de teamă că simţurile mele se înşelaseră, dar era acolo – o crestătură aproape invizibilă la baza cutiei. Dacă cineva ar fi intrat în librărie atunci şi mi-ar fi văzut faţa, sunt sigură că ar fi zis că semănam cu un vânător de comori la intrarea într-un mormânt egiptean antic!

Încet, am scos fundul cutiei, din care a căzut un carneţel negru, de dimensiunea unui pachet de cărţi de joc. Mi s-a tăiat răsuflarea. Oare ce descoperisem? De cât timp era carneţelul ascuns în compartimentul secret şi cine îl pusese acolo? Toate posibilităţile s-au năpustit unele peste altele şi am rămas blocată o vreme. Nici măcar nu îmi dădusem seama când mâna mi s-a aşezat peste inima care îmi bubuia în piept şi capul mi s-a aplecat deasupra biroului, ca şi cum carneţelul urma să-mi spună ceva.

Deşi savuram momentul delicios dinainte ca necunoscutul să devină cunoscut, nu puteam să mai amân. Curiozitatea mea era la apogeu. Am atins coperta cu atenţie şi am deschis-o cu grijă. Am simţit imediat un miros uscat, lemnos. Mi-am

închipuit o femeie scriind în faţa focului – ca şi cum mireasma purta încă urmele mediului în care fusese creată.

> *1846*
>
> *Mi-am dedicat întreaga viaţă încercării de a mă elibera din acest loc oribil, doar ca să mă trezesc prinsă şi mai mult în rădăcinile lui tenebroase şi sufocată de turnurile înalte. Acum mă linişteşte gândul că nicio persoană care se naşte pe aceste pământuri nu poate şterge praful aşternut pe talpa pantofilor.*

Mi-am pus mâinile pe obrajii îmbujoraţi. Asta era oare? Era ce căutasem în toţi aceşti ani?

> *Wrenville Hall e un spectru care ne bântuie pe toţi, de la generaţie la alta…*

Aproape că îmi era prea frică să ating hârtia – aveam o teamă iraţională că, după ce a supravieţuit atâţia ani, ar fi putut cumva să se sfărâme în mâinile mele. Am căutat o lupă în sertar, pentru că scrisul era atât de mic şi de înghesuit, încât era greu de citit. Mi-am adus veioza mai aproape şi m-am aplecat asupra carneţelului. Cerneala neagră se întinsese şi unele cuvinte erau tăiate şi înlocuite cu altele, înghesuite în ceea ce mai rămăsese din margini. După ce am văzut câteva note de jurnal ale surorilor, la Haworth, eram sigură că era scrisul lui Emily, dar trebuia să fie autentificat. Asta dacă nu cumva…

Şi atunci am văzut-o – o semnătură minusculă. EJB.

Am simţit cum îmi explodează artificii în vene. Bebeluşul a lovit, aerul a trosnit şi un foşnet mi-a trecut pe la urechi. Era oare al doilea roman sau măcar o schiţă a lui? Am simţit că ameţesc şi picioarele au început să-mi joace pe podea. Am închis ochii şi mi-am trecut degetele peste faţă,

simţind bucuria şi încercând s-o păstrez în amintire. Inima îmi bătea cu putere, ca o pasăre la fereastră. Am continuat să citesc.

> *Odată cu moartea tatălui meu şi cu lichidarea forţată a datoriilor către creditorii din Londra, trebuia să mă întorc în Irlanda… un întuneric ameninţător bântuia fiecare colţ din această ţară blestemată şi, după o săptămână de ploaie nemiloasă, tot pământul era inundat şi transformat în noroi. Întreg ţinutul era mistuit de foamete.*

Textul a devenit apoi ilizibil şi următorul paragraf părea să sară în timp.

> *Asta îmi era pedeapsa, izolarea în acest loc cumplit. Am trecut printre cei doi stâlpi şi am intrat pe drumul care şerpuia prin Wrenville Hall. Străjuit cu tise înalte, era cufundat într-o linişte brăzdată cu teroare. În singura mea călătorie în acest loc, când eram mică, îmi aduc aminte de bătrânii servitori care vorbeau despre năluci şi strigoi care trăiau în pădurile din împrejurimi. Conturul casei părea să se înalţe maiestuos pe cerul întunecat. Garguii care se vedeau pe faţada casei cu aspect de fortăreaţă se uitau prin ceaţa după-amiezii cu o satisfacţie sinistră…*
>
> *Era noapte şi lumânările erau aprinse cât timp am cinat singur în salon – un fel format dintr-un calcan mediocru. Afară s-a dezlănţuit o furtună necruţătoare, care arunca torentele de ploaie în ferestre când, deodată, lumina a pâlpâit şi i-am văzut faţa la geam. Am alergat şi l-am deschis. O fată cu părul de foc, udă până la piele, îmbrăcată cu o rochie albă care*

atârna ca un giulgiu pe corpul ei slab. Era palidă ca o fantomă şi nu s-a zbătut când am tras-o pe fereastră şi am aterizat amândoi pe podea, ca două păpuşi înecate. Avea pielea translucidă, albă ca un strigoi sau un vampir, şi totuşi era de o frumuseţe cum nu mai văzusem printre creaturile Domnului.

Lătratul furios al unui mastif; bătrânul câine al tatălui meu a năvălit în cameră şi a ţintuit-o la pământ, cu ochii strălucitori şi colţii la vedere.

— Helsig!

Ogarul s-a dat înapoi la auzul comenzii mele, dar a continuat să latre amenințător spre fată.

— Cine eşti? am întrebat-o. Nu ai ce căuta aici.

Remarca nu a făcut decât s-o agite şi mai mult. Mi-a vorbit în limba ei maternă, un grai straniu de expresiv şi de înspăimântător, din care am înţeles limpede mesajul, chiar dacă nu şi tâlcul lui. Şi-a încrucişat braţele şi, cu o aroganţă surprinzătoare pentru cineva în starea ei, s-a aşezat lângă foc.

Slăbită, cu obrajii înroşiţi de strălucirea flăcărilor, a căzut într-un somn liniştit. Am stat nemişcat o vreme, studiindu-i trăsăturile în timp ce dormea. Pentru prima dată de la exilul meu în Paris, am simţit nevoia să desenez, să pictez. Chinuit de o dragoste pentru artă, dar fără talentul necesar ca să o pot şi crea, mă afundasem şi mai mult în probleme băneşti. Totuşi, aici, acum, simţeam că spiritul ei lucrează în mine, că mă provoacă să o surprind pe pagină. În somn, şi-a predat frumuseţea sălbatică, ce, la fel ca ţinuturile din care venea, putea fi deopotrivă rai şi iad. Dorinţa de

a-i surprinde chipul cât mai fidel a devenit frenetică. Fiecare schiţă părea să mă aducă mai aproape de ceva ce îmi lipsise în toţi acei ani în faţa şevaletului. Eram vrăjit de ea.

După ce m-am liniştit, perii pensulei mele au început să zgârie cu fervoare pânza. Am hotărât că, indiferent cât ar dura, am să creez o capodoperă, iar dorinţa de a o poseda mă mistuia. Tot trupul mă durea, noaptea s-a transformat în zi şi înapoi în noapte până când, în cele din urmă, m-am dat în spate şi am văzut-o. Era trandafirul meu, în plină floare, pe pânză. Atunci mi-am dat seama că era nemişcată, ca un mormânt. Am fugit spre ea, refuzând să cred cumplitul adevăr, până când am atins-o. Era rece ca marmura. Era moartă.

Mi-am dat seama că îmi ţinusem bluza strânsă la piept. Era adevărat. Îl găsisem. Am sărit din scaun, după care m-am aşezat la loc. Am ţipat de bucurie, apoi m-am întrebat imediat dacă putea fi adevărat. Chiar era un fragment din romanul lui Emily? Îmi simţeam inima ca pe un balon pe cale să explodeze! Mi-am pus mâinile la gură, respirând entuziasmată. N-avea cum să fie adevărat, nu? Eram tot în micuţa mea librărie şi citeam ce avea să fie cea mai mare descoperire literară a timpurilor noastre? Mi-am pus o mână pe inimă şi am încercat s-o liniştesc, înainte să-l recitesc.

Era schiţa unei poveşti despre un moşier cu origini englezeşti şi irlandeze, Egerton Talbot, care se îndrăgostise de una dintre arendaşele lui, Rose, în timpul foametei din Irlanda. Era descrisă de moşier ca o *creatură malefică şi diabolică, cu toată răutatea Satanei,* care spunea totodată şi că îl fermecase. *Chiar şi când e respingătoare, tot te vrăjeşte!*

Eram fascinată şi captivată şi de-a dreptul şocată. Încă îmi era teamă să ating hârtia, să nu o rup.

Ce o inspirase pe Emily? Ştiam că fratele ei, Branwell, era un fel de artist torturat; poate el a stat la baza personajului lui Egerton? Tot el e cel care s-a aflat în acea perioadă la Liverpool, care era plin de victime slăbite care fugeau de foamete. Imaginile lor, descrise în *Illustrated London News* ca nişte sperietori de ciori flămânde cu câteva cârpe pe ele, fuseseră probabil văzute de Emily. Unii cercetători au susţinut chiar că Heathcliff însuşi, „un copil murdar, zdrenţăros, cu părul negru", era un irlandez care vorbea o limbă stricată, un sălbatic şi un demon.

Mintea îmi era inundată de imagini cu *Ophelia* lui Millais, a cărui muză, Elizabeth Siddall, aproape a pierit după ce a pozat pentru artist în apă rece. Mai era tabloul lui Oscar Wilde, care părea să fie o uşă între două lumi, între moarte şi tinereţe. Mi se părea că acest Egerton, puţin nebun, nu a putut să vadă că muza lui murea, aşa cum aristocraţii englezi refuzau să vadă că Irlanda flămânzea.

Mi-am verificat notiţele şi datele, care păreau să corespundă cu scrisoarea pe care Emily i-o trimisese editorului ei, Cautley. Asta era – fără să vreau, rezolvasem unul dintre cele mai mari mistere literare al secolului XX!

De-abia aşteptam să îmi împart descoperirea cu întreaga lume. M-am dus înapoi la birou şi am ridicat receptorul, după care l-am pus înapoi în furcă. Era un moment rar – nu, era un moment unic. Şi era doar *al meu.* Voiam să-l savurez. Aşa că m-am aşezat iar şi am început să scriu o copie a manuscrisului. Era ceva ce făceam când eram mică; scriam pasaje întregi din cărţi care îmi plăceau, doar ca să ştiu cum se simte să scrii acele cuvinte. În plus, voiam să păstrez propriul exemplar, odată ce originalul îşi găsea casa potrivită – speram eu pe pereţii unui muzeu, unde să poată fi văzut de publicul larg. Îmi era greu să-mi imaginez la ce preţ ar ajunge la o licitaţie.

Mi-am adus gândurile înapoi în prezent. Cincisprezece pagini scrise pe un carnet în miniatură, aproape de două ori mai mult cu scrisul meu. Mă întrebam dacă Emily fusese vreodată în Irlanda. Descoperirea asta dădea naştere la mai multe întrebări decât răspunsuri! Poate din acest motiv cercetătorii i-au analizat munca atât de intens, într-un efort zadarnic s-o înţeleagă pe femeia care scria cu atâta pasiune şi violenţă – o scriitoare curajoasă, al cărei roman ne poartă în străfundurile fiinţei umane şi la limita supranaturalului. Îi simţeam prezenţa pe pagină, plină de vitalitate, ca şi cum încă mai comunica. Unele lucruri sfidează orice explicaţie. Emily Brontë era unul dintre ele.

CAPITOLUL 29
— MARTHA —

— N-o vreau. Nu vreau nimic care are legătură cu asta.

Era o scrisoare de la compania ipotecară. Mama mi-o trimisese. Eram înapoi în Dublin, curăţam dulapurile din bucătărie, în timp ce *madame* Bowden mă privea de pe un taburet, bea ceai şi se strâmba la fiecare gură.

— Dar e casa ta.

— Asta e casa mea! am strigat, fără să vreau. Atâta vreme cât mă lăsaţi să stau aici.

A zâmbit atotştiutor. Ce ştia? I-am citit expresia de pe chip. Credea că voi fi aici pentru tot restul vieţii. Eu nu eram aşa de sigură.

— Nu mă interesează ce se întâmplă cu apartamentul. Poate să-l păstreze banca. Să-i dea foc, nu-mi pasă. N-aş mai putea trăi vreodată acolo.

— Draga mea, băncile sunt suficient de bogate. De ce nu-l vinzi?

Nu voiam să vorbesc despre asta. Nu voiam să mă gândesc la Shane sau la ce se întâmplase.

— Nu ştiu, vedem.

— Poate acum crezi că nu contează, dar, crede-mă, peste câţiva ani îţi vei dori să fi luat ce îţi aparţine. Priveşte-o ca pe o compensaţie.

A zis ultima parte ca şi cum era purul adevăr.

Mi-a trecut un fior pe şira spinării. Nimic nu ar putea compensa ce a făcut şi nimic nu ar putea şterge vina care mă apăsa de la moartea lui. Dar, corecte sau greşite, de fiecare dată când mă gândeam la cuvintele mamei – primele cuvinte pe care le-am auzit vreodată rostite de ea, *Mă bucur că a murit* –, nu mă mai simţeam aşa de prost. Eram în sfârşit liberă şi *madame* Bowden avea dreptate, nu puteam să irosesc şansa asta.

Serile erau cele mai grele. Nevoia de a vorbi cu Henry era o dorinţă fizică atât de puternică, încât trebuia să plec de acasă şi să mă plimb până când trecea. În ciuda tuturor lucrurilor care se întâmplau, gândurile mele se întorceau tot la el şi la cum plecase. Poate a fost o reacţie instinctivă, să-i blochez numărul, dar a fost vorba şi de autoapărare. Nu voiam să-i aud motivele şi să trebuiască să ascult cum mă dezamăgea cu blândeţe. Nu mai puteam să-l citesc şi asta mă speria de moarte. Simţeam că merg pe o sârmă, la înălţime, fără plasă de siguranţă. Mă îndrăgostisem de el şi nimeni nu ştia mai bine decât mine riscurile. Nu puteam – *nu voiam* – să mai las să se întâmple asta o dată.

Nu m-a ajutat nici că picioarele mă duceau pe lângă toate locurile în care am fost împreună. M-am trezit la Pen Corner şi m-am gândit la zâmbetul lui strâmb, la sunetul vocii lui când vorbea în franceză, la respiraţia lui caldă pe gâtul meu. Era prea târziu şi magazinul era închis. Mi-am lipit fruntea de vitrină şi am început să mă uit la stilouri şi la agende.

Şi atunci s-a întâmplat: în lumina aurie a vitrinei, toate cuvintele s-au năpustit asupra mea. Puteam să le văd cu ochiul minţii – cu un scris minuscul, ordonat, ca o aţă neagră. Rânduri întregi dintr-o poveste ciudată şi întunecată mi se revărsau în minte. Abia mai puteam să respir. Eram atât de entuziasmată, încât am fugit cât am putut de repede înspre salonul de tatuaje.

~

— Uite, cel mai repede pot să te programez joi, a zis femeia.

Pe scaun stătea un tânăr cu jumătate de tigru tatuat pe mână.

— Da, numai că simt că trebuie să-l fac acum, cât mai curând posibil.

— Înţeleg, a zis tipul cu tigrul. Uneori trebuie să baţi fierul cât e cald.

— Exact, am zis, încercând să-mi recapăt respiraţia.

— OK, aş putea să încep când termin aici, dar n-o să pot să-l fac pe tot.

I-am zis că e în regulă şi am luat un pix şi o foaie cât am aşteptat, în cazul în care uitam cuvintele. Dar de data asta părea imposibil să le uit. Îmi erau incrustate în creier. Sunetul acului a continuat până când a venit rândul meu. Mi-am ridicat puloverul, să-i arăt unde veneau cuvintele. Avea nevoie de o lupă – voiam să păstrez scrisul la fel de mic cum mi se arătase şi mie.

— Stai puţin, care ziceai că e ultimul rând?

— *Era rece ca marmura. Era moartă.*

— E deja aici.

— Poftim? N-are cum.

M-a dus lângă o oglindă mare şi mi-a dat una mai mică. Spatele meu era acoperit în întregime. Toată povestea era deja tatuată pe spatele meu.

— Ce ciudat, a zis.

Nu era ciudat. Era imposibil. Şi totuşi era acolo.

— E o poveste tare.

Încerca să facă situaţia mai puţin ciudată, ignorând complet expresia mea şocată şi concentrându-se pe ce era real. Am încercat să fac şi eu acelaşi lucru.

— Da…

Mai mult de atât nu am putut să zic.

— Destul de gotică.

Mi-a amintit amabilă că voia să închidă şi că se părea că nu am nevoie de un tatuaj nou.

~

Nici nu ştiu cum am ajuns acasă. Am încercat să fac cât mai puţin zgomot când am intrat. *Madame* Bowden se uita la televizorul pe care zicea că nu-l foloseşte, la un volum care ar scula şi morţii. M-am dus în apartamentul meu şi l-am văzut cu ochi noi. Totul era mai strălucitor, mai clar. Mi-am dat jacheta jos şi am agăţat-o în cui şi mi-am simţit corpul diferit. Mai puternic şi mai liber, ca şi cum

muşchii mei fuseseră eliberaţi dintr-o legătură invizibilă. M-am uitat la patul meu ordonat şi la ramurile copacului care creştea boltit deasupra lui, la bucătărioara cu faianţă frumoasă, care crezusem că e albastră, dar care era acum decorată cu floricele. Mi-am dat seama că îmi plăcea la nebunie să locuiesc aici şi, oricât de ciudat ar fi fost, am simţit brusc că nu voiam să mai plec niciodată de aici, exact aşa cum citisem pe chipul lui *madame* Bowden. Că *locul meu era aici.* Dar de ce?

Am încălzit o crăticioară cu lapte pe aragaz şi mi-am făcut o ciocolată caldă cu două linguri de Nutella, un truc vechi pe care îl făcea mama pentru mine când eram mică. Am aranjat pătura şi pernele pe jos şi am încercat să-mi potolesc mintea. Nu era deloc uşor, după descoperirea tatuajului deja completat. De unde venise povestea şi ce însemna? Era foarte veche, asta era sigur. Limbajul era învechit. Şi de ce mi se arătase tocmai mie? Gândurile mi-au fost întrerupte de o altă întrebare la care refuzam să răspund de când mă întorsesem. Oare mama chiar putea să vorbească? Dacă da, de ce nu zicea nimic? Nu avea sens. Când eram mică, îmi spunea că era un dar special, pentru că aşa putea să audă mai bine.

Mi-am băut ciocolata caldă şi am lăsat aroma bogată de alune să mă poarte înapoi în timp. Am încercat din nou să-mi liniştesc mintea şi să ascult. Eram deja obişnuită cu foşnetul ramurilor de pe pereţii camerei mele. Dar acum auzeam şi altceva, ca o respiraţie domoală… inspira, expira. Poate era doar respiraţia mea. Sau poate nu. Locul ăsta avea ceva special. Nu puteam explica, dar simţeam că eram exact unde trebuie să fiu.

Am luat cartea *Un loc considerat pierdut.* Povestea continua cu bărbatul care adusese în Irlanda vechea bibliotecă, tocmai din Italia. Avea foarte puţini bani, dar a început să construiască prăvălia cu mâinile lui, pe o parcelă uitată de pământ, pe o alee cu piatră cubică. Era un bărbat care că credea imaginaţia e cea mai importantă

unealtă. Soţia lui inteligentă credea că dragostea învinge totul, aşa că au construit împreună o prăvălie plină de amintiri şi de visuri, din misterioasa bibliotecă italiană. Curând, aşa cum se întâmplă adesea, lucrurile cu care sperau să-şi umple prăvălia şi-au făcut drum spre ei. Comori din toate colţurile lumii au început să umple rafturile care se îndoiseră cândva sub greutatea cărţilor. Clădirea era mulţumită cu noul decor, chiar dacă nu îşi pierduse dorinţa de a le arăta vizitatorilor propriul nord. Obiectele cădeau de pe rafturi (ceea ce era un adevărat pericol iarna, când domnului Fitzpatrick îi plăcea să aducă tot felul de globuri de zăpadă).

Curând, cuplul a adus pe lume primul lor copil, un băiat. Domnul Fitzpatrick îşi imagina ziua în care fiul lui va prelua prăvălia, dar nu a fost să fie. O femeie cu o tunsoare bărbătească şi accent englezesc, care purta pantaloni avea să îi devină custodele straniu. Nici nu bănuia că se alătura unei lungi tradiţii de oameni aleşi special ca să păzească acest portal al descoperirilor. Din fericire, adora cărţile şi, curând, ea şi Prăvălia de curiozităţi a domnului Fitzpatrick au început să se înţeleagă de minune.

O englezoaică pasionată de cărţi? Cartea asta era despre locul ăsta, despre Opaline. Henry avusese dreptate. Ce l-a atras spre locul ăsta, spre povestea asta? M-am gândit la manuscrisul dispărut şi la femeia despre care zicea el că avea o librărie alături. Ca atunci când urmezi un model croşetat, puteam să văd că totul se leagă, dar nu ştiam cum sau de ce sau care avea să fie rezultatul final.

CAPITOLUL 30
— HENRY —

Locuia în Ţara Galilor şi îşi găsise un fel de comunitate acolo. Am fost foarte surprins să-l văd pe tata la spital, dar ar fi trebuit să mă gândesc că voia să-şi vadă nepoata. Nici măcar eu nu puteam să-i iau asta. Şi totuşi, Lucinda nu voia să renunţe. Îmi tot spunea cât de mult s-a schimbat, că de data asta chiar se ţinea de program, pentru că o făcea pentru el. Deja ajunsese la fundul prăpastiei când l-a părăsit mama.

— Cred că ar putea să te ajute şi pe tine, a zis, în timp ce o legăna pe Felicity, care o ţinea strâns de arătător.

— Pare că ai făcut asta toată viaţa.

— Cred că mă ajută hormonii. Sunt în conexiune cu Mama Natură sau pe-acolo. Nu-ţi face griji, o să-mi revin curând şi o să încep iar să te iau la rost.

— Nu mă îndoiesc.

Stăteam pe canapeaua mamei, încercând să înţelegem cum în urmă cu o secundă eram doar nişte copii care construiau forturi din pături şi acum suntem aici, nişte adulţi în toată regula. Singura problemă era că eu tot mă simţeam ca un copil. Habar nu aveam ce făceam cu viaţa mea.

— Nu cred că pot să-l iert, am zis, profitând de momentul ăsta rar de sinceritate dintre noi.

— Nu trebuie să-l ierţi, Henry. Nici măcar nu e despre el. Ţi-ar face ţie bine, te-ar ajuta să mergi mai departe.

— Vrei să spui că sunt blocat în trecut? Pentru că nu sunt. Nici nu mă mai gândesc la el.

— Uite ce e. E alegerea ta, îţi zic doar că pe mine m-a ajutat să-l văd aşa cum e acum. E începutul unui proces sau cam aşa ceva. Acceptare, aşa o numeşte terapeuta mea.

— Mergi la terapie? am întrebat, mai şocat decât voiam.

— Şi mama la fel.

— A!

— Bănuiesc că nu suntem ca bărbaţii ăia macho care cred că pot face totul singuri.

— Am reţinut. Deşi cred că e prima dată când cineva vorbeşte despre mine ca despre un macho.

Şi-a dat ochii peste cap. Oricât de enervantă era, avea dreptate. Nimeni nu putea nega asta.

— Ce s-a întâmplat cu Isabelle?

— A, asta!

— Nu mi s-a părut niciodată că vă potriviţi.

— E uşor să zici asta acum, nu?

— Uite ce e, a continuat şi a mutat bebeluşul pe celălalt braţ, în legătură cu femeia pe care ai cunoscut-o în Irlanda, dacă vrei să meargă lucrurile cu ea, trebuie să te eliberezi de nişte greutăţi din trecut.

— Doamne, mă faci să par un adevărat premiu! Cred că sesiunea asta de sinceritate şi-a atins sfârşitul firesc.

Aşa că m-am dus să-l văd şi m-am trezit în mijlocul dealurilor galeze. Mama mi-a dat adresa unui vechi conac dărăpănat, transformat de o organizaţie caritabilă într-un centru de recuperare pentru dependenţi. Era idilic, peste tot numai plante, un avizier cu tot felul de activităţi, de la meditaţie până la olărit. Nu era un loc în care mă aşteptam să-l găsesc pe tata şi poate de aceea, când a coborât pe scările vechi de piatră şi m-a întâmpinat pe peluza din faţă, arăta aşa de bine. Nu mai era buhăit, cu pielea aspră, şi arăta mai sănătos, bronzat şi cu un început de barbă.

— Henry, fiule, a zis şi şi-a deschis braţele să mă îmbrăţişeze, după care s-a gândit mai bine.

I-am întins mâna.

— Mă bucur să te văd.

După o călătorie lungă cu trenul, ani de resentimente şi o noapte fără somn mulţumită lui Felicity, nu aveam nimic de spus. Sau, în orice caz, nimic prietenos.

— Nu e o vizită de complezenţă, i-am zis, în timp ce mergeam pe aleea numită Contemplarea râului.

În spatele expresiei mele reci, se luptau două emoţii: uşurarea că era mai bine şi amărăciunea că nu s-a pus pe picioare mai repede. Părea fericit, ceea ce m-a făcut să vreau să-i dau una şi, în acelaşi timp, să-l scot la un ceai, ca să aflu cum a reuşit să se schimbe.

— O să mă întorc în Irlanda curând, i-am zis, ca şi cum ştia că fusesem plecat. Încerc să găsesc un manuscris pierdut.

— Îmi aduc aminte că îţi plăcea să colecţionezi cărţi când erai mic, a zis, de parcă eram aici ca să ne aducem aminte de lucruri din trecut.

De parcă acum, că avea timp să depene amintiri, puteam să vorbim aşa cum nu o făcuserăm niciodată.

— Colecţionam şi alte lucruri. Îţi aduci aminte când am găsit scrisoarea de la Tolkien?

Nu m-am putut abţine. Cum îndrăznea să pretindă că a avut vreun rol în viaţa mea?

M-am uitat la el şi am văzut că plecase capul de ruşine. Putea să facă pe victima cât voia, dar nu mă păcălea.

Ne-am oprit pe malul râului şi ne-am uitat la apa care curgea în tihnă pe lângă noi. Puteam să văd umbrele peştilor care înotau la apă mică. I-am aruncat o privire tatălui meu şi am văzut o expresie, mai degrabă o deschidere care mi-a permis să văd bărbatul, nu caricatura pe care o creionasem în mintea mea. Părea rănit. Cunoşteam bine sentimentul.

— Nu pot spune nimic care să schimbe ce am făcut.

O replică neaşteptată şi diferită. În mod normal, încerca să-mi manipuleze sentimentele, să implore şi să vină cu tot felul de scuze. Asta a sunat ca şi cum înţelegea impactul acţiunilor lui.

— Îmi pare rău că nu am fost tatăl de care aţi avut nevoie. Mi-e ruşine de modul în care m-am

comportat cu voi şi asta m-a împins mereu spre băutură.

— Şi ce e diferit de data asta?

Mă uitam în jos, la pantofii mei, ca şi cum aş fi putut să-i conving să mă poarte departe de aici. Nu ştiu de ce, dar părea că prinsesem rădăcini în locul ăsta.

— Sincer, Henry, nu îţi pot promite că de data asta e diferit. Dar am parte de mult ajutor aici. Pentru prima dată, îmi dau seama că dependenţa e o boală. Simplul fapt că am înţeles asta m-a ajutat cumva.

O boală. Niciodată nu am privit lucrurile aşa. Părea că el se distra, în timp ce noi suportam consecinţele. Ca şi cum prefera băutura în locul familiei.

— Niciunui alcoolic nu-i place să bea, a zis, ca şi cum mi-ar fi citit gândurile. Numai la asta te gândeşti, de când deschizi ochii dimineaţa, dar e ca şi cum ai înghiţi otravă.

Pentru prima dată vedeam că şi el se chinuia. Devenise un monstru în ochii mei, dar acum stătea aici, în faţa mea, un bărbat în carne şi oase, şi m-am abţinut din răsputeri să nu izbucnesc în plâns pentru tot ce pierdusem; să nu-l lovesc în piept şi să-i spun cât a durut să-l pierd.

— Nu am niciun drept să-ţi spun asta şi e evident că n-am avut niciun merit, dar ai devenit un bărbat minunat. Henry. Fiule.

Am dat doar din cap – i-am auzit cuvintele, dar nu ştiam ce să fac cu ele. Trebuia să plec de aici, era totul prea copleşitor, aşa că i-am zis că trebuia să prind un tren.

— Crezi că o să mai vii să mă vezi? Poate să le aduci şi pe sora ta şi pe Felicity?

— Poate. O să le întreb.

Ne-am strâns mâinile şi mi-a urat succes cu manuscrisul. Simplul fapt că mă ascultase şi că era interesat de viaţa mea era tulburător. Mă simţeam ca şi cum îmi întâlneam tatăl adevărat pentru prima dată şi realizam că tiranul cu care crescusem nu era

real sau era un actor care încurcase toate replicile. Acesta era bărbatul căruia ar fi trebuit să-i zic tată, dar nu îl cunoşteam. Un străin familiar. În timp ce mă îndepărtam, am simţit clar că viaţa mea era o piesă în două acte şi că publicul bea ceva în foaier acum, dar urma să se întoarcă pentru actul doi.

Mi-am verificat telefonul pentru a mia oară. Niciun răspuns de la Martha. Dar primisem un e-mail de la Universitatea Princeton. L-am deschis şi am citit în grabă mesajul, atent doar la câteva cuvinte, ici-colo, precum „fişiere legate de viaţa ei personală" sau „scrisoare primită cu puţin timp înainte de moartea ei". Dar cuvintele care mi-au făcut inima să bată cu putere au fost „Opaline Carlisle". Am deschis documentul ataşat şi am văzut o scrisoare scanată, de culoarea ceaiului, datată septembrie 1963.

> *Draga mea Sylvia,*
>
> *Cât de minunat a fost să te văd în Dublin luna trecută şi să văd că eşti bine, sănătoasă. Ştiu că domnul Joyce ar fi fost încântat că ai fost aleasă să deschizi muzeul din Martello Tower şi am simţit că vieţile noastre au închis un cerc. Când te gândeşti că am fost amândouă încarcerate, chiar dacă în circumstanţe foarte diferite. Sunt sigură că i-ai pus pe poliţaii ăia la locul lor.*

Martha avea dreptate. Căutasem în locurile greşite. Şi nu doar pe Opaline. Cu câteva clicuri, mi-am cumpărat biletul înapoi spre Irlanda.

CAPITOLUL 31
— OPALINE —

Dublin, 1923

Stabilisem să mă întâlnesc cu domnul Hanna de la librăria Webb la casa de licitaţie Bennett & Sons, de pe Upper Ormond Quay nr. 6, în acea după-amiază. Am păşit prin uşa de un roşu-aprins în clădirea simplă, dar luminoasă, datorită ferestrelor mari georgiene, care dădeau spre râul Liffey.

— Prima impresie? a întrebat domnul Hanna în timp ce un tânăr ne-a dat un catalog, înainte să ne aşezăm.

— Nu se compară cu Sotheby's, am zis pe un ton nazal, imperial, ca şi cum aş fi fost regina Maria.

— Nu, dar berea e mai bună, a zis şi mi-a făcut cu ochiul.

Îmi sugerase să trecem prin sălile de licitaţie, să vedem dacă găsim vreo bijuterie ascunsă la un preţ bun. Am recunoscut cel puţin un negustor din Londra şi, pentru o clipă, m-am întrebat dacă aveam să-l văd şi pe Armand. Era o idee ridicolă. Din câte ştiam, nu fusese niciodată în Irlanda şi, chiar dacă nu voiam să vorbesc de rău noua mea casă, nu vedeam ce ar putea atrage aici un om cu gusturile lui eclectice. De pe un podium, un bărbat înalt, cu o barbă albă magnifică, ne-a urat tuturor bun-venit. Am văzut imediat în catalog ceva care mi-a stârnit interesul şi, din fericire, a fost primul obiect scos la licitaţie.

— Obiectul nr. 527, o carte de gramatică armeană, oferită de lordul Byron lui lady Blessington, când s-au despărţit la Geneva, pe 2 iunie 1823.

Asistenta bărbatului cu barbă, o tânără cu părul de culoarea căpşunei, ţinea cartea în mâinile înmănuşate, în faţa unui public potolit.

— Aduce aminte de cea mai cunoscută lucrare a ei, *Conversaţiile lordului Byron cu contesa*

Blessington, din 1834.

Mi-am întors capul, ca să citesc atmosfera din încăpere. Nu părea să existe prea mult interes.

— Cine e lady Blessington? l-am întrebat pe domnul Hanna, dându-i un cot uşor.

— Nu sunt o enciclopedie, mi-a zis el şi şi-a dat ochii peste cap jucăuş.

— O, nu te preface că nu ştii – dumneata ştii tot, l-am lăudat.

— E o poveste tipică de persoană care şi-a făcut un drum în societate. S-a născut în Tipperary…

— E irlandeză? l-am întrerupt.

— De ce n-ar fi?

— Nu… nu ştiu.

— Nu presupune niciodată nimic, a zis cu înţelepciune, în timp ce cineva a licitat cinci lire pentru carte. În fine, s-au întâmplat tot felul de lucruri şi a ajuns să se căsătorească cu Charles Gardiner, lordul Blessington, şi a devenit brusc bogată şi educată. A scris jurnale de călătorie şi romane şi e cunoscută pentru salonul literar pe care îl organiza la casa ei din Hyde Park.

M-am uitat la el cu ochii mari, în timp ce altcineva a licitat şapte lire.

— Cum se face că nu am auzit niciodată de această femeie?

— Cred că unele lucruri se demodează.

— Femeile vrei să zici. Femeile se demodează.

— Licitează cineva opt lire?

Amfitrionul, inspirat poate în mod inconştient de domnul Hanna, a început să vorbească despre faimoasa casă a lui lady Blessington, Gore House, care fusese dărâmată ca să se poată construi The Royal Albert Hall.

— Unul dintre cele mai prestigioase saloane literare şi politice; Dickens, Thackeray şi Disraeli erau participanţi frecvenţi.

Au urmat la licitaţie scrisori şi şuviţe de păr, portrete oribile cu oameni morţi de mult, pe care nu îi ştiam. Un bărbat s-a aşezat lângă mine şi ne-a salutat, dând uşor din cap. Nu avea catalog, aşa că i

l-am dat pe al meu. Interesul meu scăzuse, până când am auzit numele lui lady Sydney Morgan.

— Aici avem un exemplar semnat din cea mai cunoscută operă a ei, *The Wild Irish Girl,* oferită ziarului *Irish People.*

M-am dat atât de mult în faţă, încât de-abia mai stăteam pe scaun. Cartea în sine ea splendidă – avea margini roşii şi titlul încadrat într-un chenar auriu, aproape botanic, cu o rândunică în colţul din stânga, cu ferigi frumoase care creşteau pe toată coperta şi un fluture desenat în partea de jos, în dreapta. Trebuia s-o am.

— Un roman naţionalist plin de pasiune, a continuat bărbatul, deşi îmi ridicasem deja mâna – o greşeală elementară într-o sală de licitaţie! – şi unul dintre textele de bază ale discursului naţionalismului irlandez. Romanul s-a dovedit atât de controversat în Irlanda, încât lady Morgan a fost pusă sub supraveghere de către casa regală din Dublin.

Nu îmi păsa cât costa, avea să fie a mea. Domnul Hanna m-a atins pe braţ, cât să-mi tempereze entuziasmul, dar nu mai eram deschisă la sfaturi. În plus, ce zisese tipograful din Bath? *Literatura feminină nu e la fel de valoroasă precum cea masculină…*

— Merge pentru şase lire la tânăra cu pălărie roşie.

— Ha!

Am ridicat pumnul în aer şi probabil m-am dat în spectacol, dar nu-mi păsa.

Domnul Hanna m-a bătut pe spate şi am simţit o bucurie nemaiîntâlnită. Acum am înţeles ce a simţit domnul Rosenbach la Sotheby’s.

— Felicitări, *mademoiselle,* s-a auzit o voce în spatele meu.

Am tresărit şi, când m-am întors, am văzut un tânăr cu ochii strălucitori şi părul blond. Inima mea şi-a revenit la ritmul normal.

— Merci, *monsieur…?*

— Ravel. Vorbeşti franceză? a întrebat, în timp ce mi-a strâns mâna.

— Ca pe compozitor, Maurice! Puţin doar, i-am răspuns. Eşti interesat de literatura irlandeză?

— *Certainement.* Scriu un articol despre vampirul irlandez.

Mi-a spus asta cu cel mai inocent zâmbet, ceea ce era cam deconcertant.

— Doamne! am spus, înghiontindu-l pe domnul Hanna. Sper că nu există aşa ceva în realitate.

— A, este vorba de al nostru Bram Stoker.

— A, da, pe el îl ştiu. Ce carte fascinantă! am adăugat.

Dar francezul a scuturat din cap.

— Nu e doar despre Bram Stoker. Şi despre Le Fanu. Dar astăzi sunt în căutarea unei cărţi mult mai vechi. De fapt, se spune că de acolo s-a inspirat Stoker.

— Ce carte? Trebuie să ne spui!

Şi tocmai atunci bărbatul cu barbă ne-a atras atenţia către un tom închis la culoare.

— Aici avem un exemplar rar din *Melmoth rătăcitorul,* de Charles Maturin.

— Asta e, a zis francezul.

Nu aş fi fost mai încântată nici dacă ar fi fost un vampir în încăpere. Ăsta era farmecul cărţilor şi al scriitorilor şi al poveştilor – nu ştiai niciodată unde aveai să ajungi. Am fost mulţumită când şi-a câştigat trofeul şi l-am felicitat.

— Ai spus că Stoker a fost inspirat de acest Maturin. Cum l-ai descoperit? l-am întrebat când s-a terminat licitaţia şi zgomotul scaunelor trase pe parchet a umplut încăperea.

— La biblioteca Marsh. A fost prima bibliotecă publică din Irlanda. *Mais,* de ce îţi spun dumitale asta? Sunt sigur că ştiai deja.

Am scuturat din cap. M-am simţit ca o toantă, eram în Dublin de atât de mult timp şi tot nu ştiam nimic cu privire la moştenirea sa literară, în afară de autorii anglo-irlandezi clasici, ale căror opere se exportau uşor.

— Dar nu sunt nume irlandeze, nu?

M-am întors către domnul Hanna, enciclopedia.

— Sunt hughenoţi, am dreptate? a răspuns el.

— Da, aşa e, a confirmat francezul şi, până să-mi dau seama, m-a invitat să vizitez biblioteca Marsh cu el.

~

Era o zi frumoasă şi mă simţeam aşa de bine că puteam să-mi mai întind picioarele! Domnul Hanna „ne-a lăsat pe noi, tinerii, să ne vedem de ale noastre” şi am continuat să vorbim cu pasiune în timp ce am traversat râul Liffey şi ne-am plimbat pe strada Fishamble. S-a dovedit că domnul Ravel era din Paris şi studia literatură irlandeză la Trinity College. A fost şi el la fel de impresionat când i-am spus că am lucrat la Shakespeare and Company şi ne-am întrebat amândoi cum de nu ne-am întâlnit până acum.

— Mergeam acolo mereu! Îmi beam cafeaua *juste en face*[16].

— Ciudată viaţa, nu?

— Văd asta şi în cercetarea mea. De exemplu, tocmai am aflat că Charles Maturin a fost un unchi îndepărtat al lui Oscar Wilde.

— Vorbeşti serios? am zis şi m-am oprit în faţa faţadei impozante a catedralei Sf. Patrick, cu turlele ei gri care se înălţau spre cerul de un albastru-intens.

— Da, e adevărat. Nepoata lui a fost Jane Wilde, mama lui Oscar. Sunt sigur că ai citit opera ei.

— Din nefericire, am mult mai puţine cunoştinţe de literatură irlandeză în comparaţie cu dumneata, domnule Ravel, dar toate acestea mi se par fascinante.

— Trebuie să te previn că lucrările ei sunt profund anti-britanice.

Am râs şi am continuat să mergem prin curtea bisericii.

— Nu mă simt ofensată când vine vorba de asta.

S-a oprit în dreptul unei porţi de fier şi mi-a făcut semn să urc prima scările.

Părea o intrare chiar simplă pentru cea mai veche bibliotecă publică din Irlanda. Biblioteca era la fel de modestă – din cărămidă roşie, dar cu un farmec aparte. Nu erau coloane sau statui impresionante, doar un semn pe care era trecut orarul.

— Nu reflectă importanţa lucrurilor dinăuntru, a zis, citindu-mi parcă gândurile.

Când am intrat şi am văzut întreaga bibliotecă mi s-a tăiat răsuflarea. Rânduri întregi de cărţi aşezate ordonat pe rafturi de lemn închis la culoare, cărţi vechi, care şopteau ca frunzele în bătaia vântului. În fiecare alcov erau bănci şi aerul gemea de cunoaştere. Am amuţit.

— Vino, vreau să-ţi arăt cuştile, a zis cu acelaşi zâmbet dulce care nu se potrivea cu vorbele înfricoşătoare. Maturin a locuit în apropiere, aşa că îşi petrecea ore întregi aici, zi de zi, citind cu fervoare cărţi din secolul al XVI-lea.

Am ajuns la „cuşti", care erau de fapt nişte compartimente mici, cu uşi pe jumătate din lemn, pe jumătate din metal. Înăuntru era un loc de studiu privat, tapetat cu cărţi.

— Deşi este o bibliotecă publică, cărţile nu se pot împrumuta. Bibliotecarii au observat că multe dintre manuscrisele lor preţioase erau furate din bibliotecă şi…

— Au construit cuştile. Să înţeleg că te închid aici cât timp citeşti?

În acel moment, mi s-a părut că mi-am auzit numele. Dar nu m-am întors.

— *Mon Opale.*

Am îngheţat. Nu îndrăzneam să sper.

— *Bonjour,* a zis domnul Ravel persoanei din spatele nostru.

M-am întors şi l-am văzut pe Armand, mai chipeş decât îmi aminteam, cu trăsăturile lui întunecate şi mai frumoase aici. M-am abţinut cu greu să nu îi cad în braţe, dar, dacă nu ar fi fost domnul Ravel

lângă mine, probabil asta aş fi făcut. În schimb, ne-am îmbrăţişat şi ne-am sărutat pe obraz.

— Domnule Ravel, permite-mi să ţi-l prezint pe… colegul meu, domnul Hassan.

Cei doi bărbaţi şi-au strâns mâna şi m-am trezit că nu ştiam cum să gestionez situaţia. Fără să vreau, mi-am dus mâna la pântec. Eram faţă în faţă cu tatăl copilului meu, dar eticheta socială mă oprea din a spune ceva. Domnul Ravel fusese aşa de bun şi de galant, cum puteam să-i spun să plece?

— Domnule Ravel, iartă-mă, dar am ceva foarte important de discutat cu *mademoiselle*…

— Gray! am ţipat.

Cei doi bărbaţi s-au uitat surprinşi la mine.

— Mereu îmi pronunţă numele incorect, m-am bâlbâit, simţindu-mă cât se poate de prost.

— Sigur.

Domnul Ravel a făcut o plecăciune în cel mai respectuos mod şi m-am simţit vinovată că îl abandonam aşa.

— Te aştept la librăria mea, i-am zis, sperând că o să vină.

Mi-a zâmbit cu blândeţe şi a plecat.

Armand m-a luat de mână şi m-a dus spre una dintre cuştile deschise. Mi-am lăsat corpul să se sprijine de scara pe care te puteai sui ca să iei cărţi de pe rafturile situate mai sus, iar el s-a lipit de mine, cu gura pe gâtul meu, ca un vampir. Nu am spus nimic; singurul sunet era al respiraţiei noastre şi, din când în când, se distingea foşnetul unei pagini întoarse de cititorii de afară.

— Stai, stai! Opreşte-te! i-am zis, gâfâind uşor. Ce faci aici?

S-a uitat la mine şi a zâmbit, iar ochii lui căprui, cu puncte aurii, scăpărau în soarele după-amiezii. Ştiam că îl iubeam. Îl iubeam nebuneşte. Dar nu eram sigură dacă el va putea sau va vrea să mă iubească vreodată.

— Am venit aici pentru o carte, firește, a zâmbit larg şi mi-a tras bluza în jos, dând la iveală rotunjimea albă a sânului.

Nu pentru mine aşadar. M-a sărutat şi am uitat de mine câteva clipe.

— Nu, ce cauţi în Irlanda? De ce nu ai trimis o telegramă?

A făcut un pas în spate şi s-a aşezat pe birou, unde erau nişte cărţi vechi, deschise. Limbajul corpului i s-a schimbat; a luat un stilou şi a început să se joace cu el. Când s-a uitat la mine, în ochii lui era un licăr de dezamăgire că stricasem momentul cu întrebarea mea. Nu eram sigură că l-am mai analizat vreodată aşa de atent, dar până acum nici nu i-am purtat copilul în pântece. Un adevăr incomod a prins contur, odată cu senzaţia de greaţă din stomac, iar lipsa unui răspuns mi-a confirmat temerile.

— Nu aveai de gând să-mi spui că eşti aici, nu?

S-a ridicat din nou, tot numai farmec.

— Nu e vorba despre asta, Opaline. Ştii cum e când trebuie să urmăreşti o pistă. Nu aveam de gând să vin aici, dar un colecţionar a cerut un manuscris anume…

Auzisem destul. Mi-am aranjat bluza şi am dat să deschid uşa cuştii când i-am simţit braţele învăluindu-mă.

— Te rog, *mon Opale,* nu e nevoie de astfel de isterii. Sunt aici acum. N-are rost să stricăm momentul.

Am oftat adânc şi m-am întors spre el.

— Trebuie să-ţi spun ceva, i-am zis, neştiind cum anume aveam să fac asta.

— Minunat, putem să ne întâlnim diseară, la cină. Dar acum am treabă.

Părea extrem de mulţumit de el însuşi şi mi-am dat seama cât de mult îmi plăcea să fiu eu cea care îl bucură.

Poate o să vrea copilul în cele din urmă.

~

Am stabilit că va veni la librărie, pentru un aperitiv. Eram veselă şi caraghioasă de la prea mult entuziasm – am scăpat un pahar şi am zgâriat unul

dintre discurile mele preferate în timp ce pregăteam prăvălia pentru sosirea lui. Era copleşitor, Armand în Irlanda. Voiam să-i placă locul ăsta la fel de mult cum îmi plăcea mie, aşa că totul trebuia să fie perfect.

La scurtă vreme după ce ceasul cu cuc a anunţat ora opt, am auzit uşa de la intrare şi sunetul pantofilor lui pe podea. Mama zicea mereu că punctualitatea spune multe despre caracterul unui om. Mi-am aranjat părul după ureche şi am urcat treptele spre librărie.

— Opaline?

— Da, *j'arrive.*

Nu mai vorbisem franceză de mult, aşa că suna ciudat şi am roşit. Când am ajuns sus, l-am văzut stând în faţa mea, într-un costum negru, cu părul ud de la ploaia de afară.

— Intră, i-am zis, deşi era deja înăuntru.

Aveam atât de multe emoţii, încât am început să mă agit cu băuturile, scaunele şi cu o conversaţie spumoasă despre cărţile de pe rafturi şi despre antichităţile domnului Fitzpatrick. Deşi era ridicol, voiam să fie mândru de tot ce realizasem.

În cele din urmă şi-a pus mâna pe a mea şi m-a rugat să iau loc lângă el. Am umplut din nou tăcerea cu o conversaţie degajată, ca şi cum eram doi străini.

— Unde stai?

— La Shelbourne.

Fireşte. Doar ce-i mai bun pentru Armand. Sau pentru angajatorii lui.

— Ce se întâmplă? Nu eşti în apele tale.

Am respirat adânc. Nu mai puteam amâna momentul.

— Am să-ţi spun ceva important şi nu ştiu cum să fac asta.

A zâmbit.

— Foloseşte-te de cuvinte, bineînţeles.

Am zâmbit şi eu, dar îndoiala creştea.

— Ştii, am avut impresia că ascunzi un secret mare de când ne-am întâlnit în Anglia.

— Serios? O, Armand!

Ştia deja? Poate totuşi a venit în Irlanda pentru mine.

— Mereu îţi poţi da seama, a zis, sigur pe el.

— Da?

Mi-am acoperit abdomenul.

— Sigur! Ai găsit manuscrisul pe care îl căutai, nu? Nu trebuie să fii un geniu ca să îţi dai seama de ce erai la Honresfield. Are legătură cu surorile Brontë, nu?

Mi s-a pus un gol în stomac, dar mi-am ţinut zâmbetul îngheţat pe faţă.

— O! A, da! Mă cunoşti prea bine.

Am rămas acolo, zâmbind ca o idioată, în timp ce el zâmbea politicos, la rândul lui.

— Deci?

— Deci ce?

— N-ai de gând să mi-l arăţi?

Nu aveam de gând să i-l arăt? Am repetat cuvintele în minte. La urma urmei, era descoperirea pe care ardeam de nerăbdare s-o împărtăşesc cu cineva. Şi, chiar dacă eram în compania unuia dintre cei mai mari vânători de cărţi din Europa, care făcea parte dintr-un grup mic şi select de oameni care ar putea să înţeleagă cu adevărat semnificaţia şi norocul chior al descoperirii mele, am ezitat. În acel moment, conştiinţa mi-a dezvăluit adevărul pe care încercasem să nu îl văd de când l-am cunoscut. Nu aveam încredere în el. Şi totuşi, aveam de ales: puteam să-i spun despre manuscris sau despre copil. Trebuia să decid ce eram dispusă să risc.

Am ales manuscrisul.

— Aşteaptă aici, i-am zis şi am scos trusa de cusut din sertar.

Am insistat să purtăm amândoi mănuşi de bumbac şi, cât timp analiza el carneţelul, i-am spus cum am găsit-o pe doamna Brown la Londra şi cum am decis în ultima clipă să cumpăr obiectul care a dus la descoperirea manuscrisului lui Emily. Nu avea de unde să ştie asta, dar reacţia lui a fost decisivă pentru mine.

— *Non, mais c'est incroyable*[17]*!*

— Ştiu, i-am zis, trăgându-mi scaunul mai aproape de Armand şi bucurându-mă de acest moment împărtăşit cu el. După ce am analizat scrisorile de la Honresfield, sunt sigură că e scrisul lui Emily.

— *Bien joué, ma belle*[18]*,* a zis şi m-a sărutat pe buze.

Mă simţeam în al nouălea cer. Nu mai fusesem niciodată aşa de fericită. Trebuia să îi spun. Chiar acum.

— Armand…

— Trebuie să mă laşi să mă ocup de el, m-a întrerupt.

— Poftim?

— O să iau legătura cu nişte colecţionari. Am şi nişte cunoştinţe bune la casele de licitaţie. *Mon Dieu,* de unde să începem?

A râs, debordând de entuziasm.

Am întins mâna şi am luat înapoi carneţelul şi trusa.

— Nu e nevoie. Sunt perfect capabilă să mă ocup singură.

S-a uitat la mine confuz.

— Şi eu am cunoştinţe în lumea cărţilor vechi.

Voiam să păstrez un ton relaxat, dar mi-am surprins răceala din glas.

— Dar este o descoperire colosală, *mon Opale.* Trebuie să obţii cel mai mare preţ şi o să ne asigure reputaţia pentru totdeauna.

Era incredibil cât de repede a început să vorbească despre *noi* şi despre reputaţia *noastră.* Evazivul Armand a devenit brusc foarte deschis la un parteneriat. M-am ridicat şi am pus cutia înapoi în sertar, după care l-am închis cu cheia şi am pus-o la loc în buzunarul de la pantaloni. În sfârşit mi-am dat seama ce înseamnă să ţi se înece corăbiile.

— Mulţumesc, Armand, dar, aşa cum poţi vedea, am de ceva vreme o afacere de succes. *Eu* am găsit manuscrisul şi eu voi decide ce trebuie să fac cu el.

În plus, nu sunt sigură că trebuie să ajungă în vreo colecţie privată. Ar putea fi mai de valoare într-un muzeu.

— Te rog, doar n-o să compari librăria asta mică cu lumea anticarilor de piese literare rare. Opaline, fii rezonabilă. Nu am vrut să fiu nevoit să zic asta, dar nu-mi dai de ales. Niciun colecţionar serios nu va face afaceri cu o femeie. Dacă vine de la tine, nimeni nu va crede că e autentic şi, chiar dacă o va face cineva, va şti că poate oferi un preţ mai mic.

Armand şi-a dat arama pe faţă într-un mod spectaculos. Nu mă credea în stare să fac asta, din pricina sexului meu.

— Credeam că suntem egali, i-am zis.

S-a ridicat şi a venit spre mine, încercând să mă ia de mâini, dar m-am dat în spate.

— Acum eşti chiar ridicolă.

— Ridicolă?

— Nu-ţi pun la îndoială talentele, dar sunt realist. Asta e lumea în care trăim.

— Şi n-ai niciun interes să o schimbi, nu? Te avantajează să păstrezi acest statu-quo. În felul ăsta poţi să-ţi asumi succesul meu!

Ţipam deja. Brusc îl vedeam ca pe un bărbat urât. Bărbatul pe care l-am adorat atâta vreme, chiar dacă mereu bănuisem că mă folosea.

— De ce ai venit după mine la hotel atunci? Nu am înţeles niciodată de ce te-ai dat peste cap să mă salvezi.

— Despre ce vorbeşti?

— Nu sunt sigură că ai făcut vreodată ceva pentru cineva, dacă nu era şi în avantajul tău.

S-a uitat la mine ca şi cum voia să mă lovească şi femeia din mine în care încă încercam să mă transform şi-a ţinut capul sus. Ochii îi ardeau şi avea maxilarul încleştat.

— Poate ai crezut că îţi pot fi de folos, că voi fi un alt contact.

Pentru prima dată am văzut cât de nesigur era, în spatele măştii strălucitoare.

— Pentru că, în sinea ta, nu crezi că eşti capabil să faci ceva pe cont propriu, nu? Vrăjeşti oamenii să îşi dezvăluie secretele ca să poţi să le furi şi să spui că sunt ale tale.

— *Ferme ta gueule, salope.*

Nu eram foarte familiarizată cu jargonul franţuzesc, dar ştiam cuvântul pentru târfă. S-a întors, a ieşit din librărie şi nu s-a mai întors niciodată.

CAPITOLUL 32
— MARTHA —

M-am trezit înainte de răsăritul soarelui. Mă agitasem toată noaptea în pat şi părea că şi casa făcuse acelaşi lucru. Ceva mi-a atras atenţia în lumina întunecată a dimineţii. Tavanul. M-am întins ca să aprind veioza de pe noptieră şi m-am uitat în sus. Unde de obicei era lustra, în mijlocul camerei, erau acum rădăcini. Un nod de mlădiţe minuscule creştea dintr-o gaură din tavan, ca un candelabru. M-am uitat la ele o vreme, până când nu am mai văzut altceva în afară de frumuseţea lor complexă. Fiecare rădăcină era făcută din unele mai mici, care se împărţeau în altele şi mai mici. Toate jucau un rol vital. Suspendate, păreau să caute prin aer ceva care să le hrănească. Voiam să întind mâna şi să le ating, dar sunetul alarmei m-a făcut să tresar.

~

— Îmi vine să vomit.

Stăteam în spatele lui *madame* Bowden şi o pieptănam, în timp ce ea şedea ca o regină la măsuţa de machiaj.

Camera era întunecoasă, din moment ce avea încă perdelele trase, ca să ţină parcă la distanţă dimineaţa rece şi gri. Azi era prima mea zi ca studentă la Trinity (chiar dacă era un curs de literatură de seară) şi, sinceră să fiu, făceam pe mine de emoţie.

— Pâine prăjită.

— Credeam că asta mănânci când eşti însărcinată.

— Doamne, Dumnezeule, nu eşti însărcinată, nu?

— Normal că nu! am răspuns şi m-am uitat la reflexia ei din oglindă.

E ciudat cum oamenii par aşa de diferiţi într-o oglindă – trăsăturile par să se mişte cumva, ca nişte umbre în lumina soarelui.

— Ascultă-mă, Martha – dacă nu ţi-e teamă, înseamnă că nu trăieşti.

Nu eram sigură că aveam chef de un discurs de încurajare ciudat, dar asta am primit. Mi-am strâns buzele, m-am uitat urât la ea şi m-am dus repede jos, să ne fac amândurora nişte pâine prăjită înainte să plec.

Aveam mintea plină de gânduri şi de îndoieli. Dacă o să mă fac de râs că nu ştiam nimic? Dacă nu o să-mi fac niciun prieten şi o să stau singură tot semestrul? Dacă, dacă, dacă… Gândurile erau nesfârşite. Unde dispăruse senzaţia de forţă de seara trecută? De ce păream să fac mereu doi paşi în faţă şi trei înapoi? Mi-am luat geaca şi rucsacul nou din cuierul de pe hol şi m-am oprit în locul în care Shane căzuse peste balustradă. Am întins mâna şi am atins stâlpul de lemn. Părea neted şi rezistent. Am încercat să inspir adânc, în stomac, aşa cum zicea fata cu yoga de pe YouTube. Se pare că asta linişteşte gândurile anxioase.

Am numărat unu… doi… trei.

Casa a scârţâit uşor şi am închis ochii o clipă. Mi-a venit în minte imaginea unui leagăn care se unduia liniştit pe o ramură. Mi-au revenit în minte cuvintele lui *madame* Bowden. *Dacă nu ţi-e teamă, înseamnă că nu trăieşti.* Până acum nu am asociat niciodată frica cu ceva pozitiv. Dar poate că frica e de mai multe feluri.

— Poţi afla într-un singur mod.

Am deschis ochii larg. Era din nou acolo, se furişase prin spatele meu.

— Poftim?

— O să pierzi autobuzul dacă nu pleci mai repede, hai, du-te!

Nu m-am mişcat, dar m-am uitat la ea, cu ochi rugători.

— Dacă nu pot s-o fac? Dacă toată lumea e mai deşteaptă decât mine?

— Nu-mi aduc aminte să te fi îndoit de abilităţile tale de a lucra aici şi, sincer, la început ai fost mediocră.

— Mulţumesc! Ajută mult, i-am răspuns sec.

Şi-a strâns buzele şi a oftat.

— Spune-mi, cartea aia pe care o citeşti în bucătărie când crezi că nu mă uit…

— *Oameni normali?*

— Da, aia. Îţi place?

Am stat puţin să mă gândesc. Nu era deloc ce mă aşteptam. Nu ştiu sigur dacă îmi plăcea, dar nu mă puteam opri din citit. Connell şi Marianne îmi păreau acum nişte oameni în carne şi oase. Eram absorbită cu totul de vieţile lor.

— E bună pentru că mă simt ca o muscă pe perete, care observă totul. Şi îmi place de Connell, un băiat de la ţară, care se înscrie la Trinity, i-am zis şi am zâmbit.

— Deci personajele sunt credibile.

— Da! Asta e. Dar Marianne mă înfurie aşa de tare. De ce îi lasă pe ceilalţi să se poarte aşa cu ea?

— Poate crede că asta merită.

Adevărul era rece şi dureros. Nici măcar eu nu înţelegeam de ce o persoană s-ar simţi aşa de puţin demnă de iubire încât să accepte abuzul. M-am simţit incomod cât i-am citit povestea, dar, în acelaşi timp, am simţit că nu eram singura care a trecut prin asta. Dacă i se putea întâmpla cuiva ca Marianne, care era bogată şi inteligentă, i se putea întâmpla oricui.

— Cred că e uşor să fii confuz cu privire la dragoste când eşti tânăr. Până şi titlul sugerează că normalizăm comportamentele greşite în relaţii sau presupunem că cel mai important lucru e să fii normal, aşa că ascundem toate lucrurile urâte care ni se întâmplă. La urma urmei, cine e normal pe lumea asta?

— Felicitări. Tocmai ai făcut prima recenzie critică a unei cărţi. Acum fugi şi încetează cu prostiile.

În timp ce coboram treptele casei de la nr. 12, de pe Ha’penny Lane, m-am uitat în spate şi am văzut reflexia ei din ce în ce mai ştearsă în geamul de la sufragerie. Aşa era şi când încercam să o citesc; era mai degrabă ascunsă de lumină, în loc să fie dezvăluită. Ca o fotografie supraexpusă. Era diferită

de toţi oamenii pe care îi cunoscusem vreodată şi ăsta era un lucru bun.

CAPITOLUL 33
— HENRY —

Atmosfera părea cumva diferită când m-am dat jos din autobuz, pe strada O'Connell. Se spune că nu poţi intra în acelaşi râu de două ori şi poate e valabil şi când vine vorba de ţări. Străzile erau aglomerate, pline de oameni care aveau un scop. Ca mine.

În timp ce urcam treptele casei de la nr. 12, m-am oprit o clipă, mi-am aranjat jacheta şi am strâns plicul cu scrisoarea pe care o printasem. De-abia aşteptam să-i povestesc despre Opaline, despre Sylvia, despre carte. Am bătut la uşă ferm, dar nu asertiv. Detaliile contează.

— O!

— Ai bătut la uşă, nu? a răspuns *madame* Bowden. Vrei să o închid şi să mă prefac că nu s-a întâmplat nimic?

— Nu, îţi cer scuze, eu…

— Da?

— Mă aşteptam s-o văd pe Martha, atâta tot.

— A, da? În ciuda faptului că ai plecat fără să spui un cuvânt, ai pretenţia ca fata să te aştepte? Poate chiar să-şi şteargă ochii plini de lacrimi cu o batistă udă?

— Nu, bineînţeles că nu, am răspuns, complet fâstâcit.

— Atunci poţi să te întorci de unde ai venit şi n-o să suflu o vorbă despre asta.

— Nu, staţi, am lăsat un bilet. Nu l-a primit?

Am simţit cum mă cuprinde panica.

— Tot aici locuieşte, nu?

Bătrâna a oftat şi şi-a dat ochii peste cap, ca şi cum eram un căţeluş care îi murdărea covorul.

— O, bănuiesc că poţi să intri. Dacă tot eşti aici.

S-a dat în spate şi am intrat, puţin enervat de… ei bine, de tot. Lucrurile nu mergeau deloc conform planului.

— Mi-e teamă că va trebui să te descurci singur dacă vrei ceai, a zis şi s-a aşezat pe canapeaua bej, flancată de vazele de flori de pe măsuţe. Fireşte, putem să trecem peste politeţuri şi să începem direct cu nişte brandy.

A făcut un semn spre o tavă plină cu sticle de lângă şemineu şi am turnat pentru amândoi o măsură zdravănă din lichidul auriu.

— Aşadar, de ce te-ai întors?

— Staţi puţin, de unde ştiţi cine sunt?

— Te rog, haide să nu ne minţim singuri. Mi-a povestit despre tine. Cercetătorul care caută o librărie pierdută. Nu eram sigură ce a văzut la tine, dar acum, când te văd în persoană, a zis şi şi-a aranjat ochelarii, bănuiesc că ai un farmec aparte. Asta a atras-o şi pe logodnica ta, domnule Field?

Doamne, chiar i-a spus totul!

— Oare bărbaţii ca tine îşi dau seama vreodată câtă suferinţă produc, când intră şi ies din vieţile oamenilor? Bănuiesc că nu. Asta ar presupune o oarecare inteligenţă.

Părea că nu trebuia să dau niciun răspuns. Pur şi simplu trebuia să stau cuminte şi să văd cum o femeie pe care de-abia o cunoscusem îmi făcea praf caracterul – şi partea cea mai rea era că avea perfectă dreptate. Cu excepţia unui singur lucru.

— O iubesc.

— De unde ştii?

— Poftim?

— Ce iubeşti la Martha? O iubeşti pentru că te face să te simţi bine cu tine? Îţi creşte – s-a uitat rapid în jos – egoul flasc? Despre asta e vorba? Îţi face plăcere să jonglezi cu două femei în acelaşi timp? Ştiu bărbaţii de teapa ta, domnule Field şi, lasă-mi să-ţi spun, Martha valorează de zece ori mai mult decât tine.

— Nu, tocmai asta am încercat să-i spun. În noaptea în care ne-am sărutat am ştiut că trebuie să o termin cu Isabelle. Dar îi datoram mai mult decât un simplu telefon. A trebuit să mă întorc la Londra imediat şi să-i explic.

Mă simţeam ridicol dându-i explicaţii unei străine. Dar îmi dădeam seama cât de mult ţinea la Martha şi aveam asta în comun.

— Am tot încercat s-o sun pe Martha, dar cred că şi-a închis telefonul. Sora mea tocmai a născut şi de-asta am stat acolo atât de mult, dar m-am întors cât de repede am putut.

Părea să se gândească la ce am spus şi a trecut o veşnicie până când a vorbit din nou.

— S-au întâmplat multe de când ai văzut-o ultima dată. Nu sunt sigură că vrea să te vadă.

— Vă rog, *madame* Bowden! Aveţi dreptate. Nu am ştiut şi nu am înţeles niciodată cu adevărat ce înseamnă să iubeşti sau să fii iubit. Nu o să dau vina pe trecut, dar cu toţii avem unul care ne urmăreşte ca o închisoare, ne ţine mereu departe de persoana care am vrea să fim. Martha e cel mai curajos om pe care l-am întâlnit vreodată şi m-a inspirat să-mi adun fărâma de curaj pe care o am şi eu ca să-mi ascult inima pentru prima dată. N-o iubesc doar pentru cum mă face să mă simt, o iubesc pentru că, atunci când a intrat în viaţa mea, a fost ca şi cum s-au aprins toate luminile. Brusc totul a căpătat sens şi cred, *sper,* că a fost la fel şi pentru ea. Cu toţii avem părţi rele şi părţi bune, dar, când cunoşti pe cineva care te face să înţelegi că e în regulă, te gândeşti: ce Dumnezeule am făcut să merit asta? Toată viaţa am căutat comori ascunse, miracole din exterior. Dar Martha… ea le-a găsit în mine. Nu sunt perfect, nicidecum, dar ştiu că vreau să-mi petrec tot restul vieţii făcând-o să zâmbească. Aşa că n-am de gând s-o las să plece fără să mă lupt pentru ea.

A înghiţit în sec.

Aproape tremuram de convingerea pe care o simţeam în acel moment. Pentru prima dată, m-am auzit spunând adevărul din inimă şi suna la fel de limpede şi de cristalin ca un clopoţel.

După câteva clipe de pauză, şi-a ridicat paharul cu un zâmbet larg şi l-a ciocnit cu al meu.

— Atunci întocmai asta să faci.

— Mulţumesc. Ştiu că Martha încă e căsătorită, dar…

Expresia de pe chipul ei m-a făcut să rămân cu paharul în aer.

— Cred că ar fi mai bine să iei loc.

CAPITOLUL 34
— OPALINE —

Dublin, 1923

Să ai secrete e una, dar să ai un nume fals, o sarcină ascunsă, un manuscris uitat şi sentimente interzise, asta însemna o existenţă foarte complicată şi singuratică. Ce a dus la izolarea mea a fost frica permanentă că Lyndon ar putea să vină şi să-mi ia totul. Simţeam că trăiam o jumătate de viaţă, ascunsă în subterfugii. De fiecare dată când mă uitam la manuscrisul lui Emily (şi făceam asta des), mă gândeam la cât de nedreaptă era situaţia mea. Trăiam cel mai înălţător moment din viaţa mea şi mi-am dat seama că nu aveam cu cine să-l împărtăşesc. Aş putea avea încredere în domnul Hanna, dar cum aş putea fi sigură că nu va dezvălui secretul unei persoane nepotrivite?

Singurătatea pe care o simţeam în acel moment m-a împins să fac ceva nesăbuit. Am luat o foaie de hârtie din sertar şi i-am scris în grabă o scrisoare Sylviei, la Paris. Nu voiam să iau măsurile de siguranţă pe care le luam de obicei şi să o trimit prin Armand. Mi s-a părut incredibil şi îmbătător să-i dau vestea şi ştiam că nu o să spună nimănui fără aprobarea mea. *Voi fi mamă!* – i-am scris înainte să mă semnez, ştiind că asta nu o să i se pară la fel de interesant ca descoperirea manuscrisului. Am rugat-o să răspundă imediat şi am trecut şi numărul meu de telefon. Am sigilat plicul şi l-am lăsat pe birou, până când aveam să-mi fac timp să merg la poştă. Simplul gând la entuziasmul Sylviei mi-a dat forţă să continui ziua şi să-mi amân decizia cu privire la ce trebuia să fac.

~

A fost o după-amiază ocupată şi mă simţeam mai obosită decât de obicei. Un grup de studenţi s-a oprit să caute o publicaţie semnată de o autoare

nouă, avangardistă, Virginia Woolf. Când m-am aplecat să iau un exemplar din *Noapte şi zi,* de pe un raft de jos, m-a cuprins ameţeala.

Atmosfera era mohorâtă şi umedă, dar de-abia când am închis librăria au început să cadă stropi mari de ploaie pe aleea din faţă, pictând-o din gri în negru. Înlocuiam nişte cărţi şi ordonam rafturile când am auzit clopoţelul. Am fost surprinsă să îl văd pe domnul Ravel în pragul uşii, cu haina strălucind de la picăturile de ploaie.

— Domnule Ravel, ce surpriză plăcută!

Chiar era o surpriză plăcută, dar îmi doream să fi fost Armand. În ciuda a tot ce se întâmplase, tot mai speram că va veni înapoi; că îmi va spune că a fost o greşeală şi că voia să fim împreună. Dar domnul Ravel era un bărbat foarte cumsecade şi voiam măcar să mă prefac că trec peste sentimentele mele faţă de Armand.

Ne-am sărutat pe obraji şi m-a întrebat, puţin inutil, dacă era în regulă că a venit fără să mă anunţe.

— Sigur că este. Dacă oamenii nu ar veni fără să anunţe, nu aş avea niciun client, i-am zis şi l-am poftit înăuntru.

S-a oprit o clipă şi a admirat atmosfera locului, după care s-a întors spre mine, serios.

— *Mademoiselle* Gray, librăria ta este ca un cufăr cu comori.

În mod normal respingeam orice fel de compliment – nu era politicos să cauţi aprobare. Dar cuvintele lui au însemnat mult pentru mine în acel moment, din mai multe puncte de vedere. M-am oferit să fac un ceai şi l-am lăsat să se uite pe rafturi.

~

În timp ce duceam tava sus, i-am strigat:

— Ai venit întocmai la momentul potrivit, domnule Ravel. Sărbătoresc o veste foarte palpitantă.

M-am gândit că ar fi mai potrivit să bem şampanie în loc de ceai şi era cât pe ce să-l întreb cum i se părea ideea, când mi-am dat seama că uşa era larg deschisă, că ploaia intra în librărie şi că nu mai era nici urmă de domnul Ravel. Am pus tava pe birou şi m-am dus să mă uit pe stradă, dar nu l-am văzut. Am închis uşa şi am scuturat din cap, uimită. Apoi m-am uitat la birou şi inima mi-a stat o secundă, după care a început să bată nebuneşte. Scrisoarea către Sylvia dispăruse. M-am uitat pe jos, poate căzuse, dar nici urmă de ea. Mi-am acoperit gura cu mâna şi am simţit respiraţia fierbinte pe degete. Despre ce scrisesem? Despre carte. Despre copil.

Cine era domnul Ravel? Chiar nu mai puteam să am încredere în nimeni? Lucrau toţi pentru fratele meu?

Trebuia să plec şi încă repede.

E ciudat cum nişte conversaţii aparent inofensive îţi pot trasa destinul când sunt privite într-o lumină nouă. Începusem o corespondenţă încântătoare cu Mabel Harper, o femeie care scria o rubrică amuzantă în ziar, despre viaţa şi călătoriile ei şi ale soţului ei. Soţul ei era nimeni altul decât Lathorp Colgate Harper – un negustor de cărţi rare de succes şi o autoritate în domeniul manuscriselor medievale. Îmi sugerase de nenumărate ori să merg la New York şi să vizitez faimosul Book Row[19] şi acum, că aveam banii necesari, am hotărât să nu mai irosesc nicio clipă.

M-am dus repede la agenţia de voiaj de pe D'Olier Street şi am ajuns tocmai înainte să închidă. Mi-am rezervat un bilet de vapor din Cobh spre New York, pe White Star Line, care avea să plece două zile mai târziu. Urma să merg în Cork a doua zi dimineaţă şi să petrec noaptea acolo, înainte să iau vaporul spre America. Am semnat cecul cu mâna tremurândă şi bărbatul de la ghişeu m-a întrebat dacă eram bine. Mi-am zărit reflexia în vitrină şi am văzut o faţă palidă, cu o expresie

chinuită. De data asta nu mai puteam să-mi ignor instinctele. Lyndon mă găsise. Poate îmi intercepta scrisorile de mult. La urma urmei, cu ce-mi putea fi de folos Armand? Clar nu îmi era loial. Am plecat şi m-am dus direct la bancă.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat Matthew, după ce i-a spus secretarei lui să plece şi m-a condus în biroul lui.

Eram impresionată de grija lui pentru mine şi pentru copil şi încă o dată am simţit acea atracţie familiară către el. Bunătatea lui era un contrast total faţă de toţi ceilalţi bărbaţi din viaţa mea. Dar nu îmi mai permiteam să fiu slabă, să sper să fiu salvată de cineva. Trebuia să mă salvez singură.

— Vreau să ai grijă de ceva pentru mine, i-am zis şi am scos trusa de cusut, cu tot ce era înăuntru.

— Ce e asta?

Nu eram sigură dacă nu cumva era mai bine să nu ştie nimic, dar nu m-am putut abţine. Mi-am domolit respiraţia şi am vorbit cât de calm am putut.

— Nu am mult timp la dispoziţie, dar cred că am găsit – am respirat adânc – al doilea roman al lui Emily Brontë. Nu un roman propriu-zis, ci un manuscris. Sau, oricum, o parte.

Am rămas nemişcată, ca un arc care aşteaptă să cadă săgeata. Nu s-a întâmplat asta.

— Ai auzit ce am spus?

— Da, dar credeam că a scris un singur roman. *La răscruce de vânturi,* nu?

Am oftat. Era greu să ai de-a face cu civilii.

— Întocmai, Matthew. Asta *a presupus* toată lumea. Dar acum cred că am dovada că scria a doua carte. Asta ar putea schimba complet lumea literară.

În cele din urmă a început să priceapă însemnătatea descoperirii mele.

— Pe toţi sfinţii, Opaline, e fascinant!

— Chiar e, am aprobat, dând din cap energic. Eşti prima persoană căreia am putut să-i spun. Dar mai e ceva…

— De ce mi-l dai mie? m-a întrebat Matthew.

— O să plec o vreme şi e prea valoros ca să-l las în librărie.

— A, înţeleg.

S-a uitat la mine cu îngrijorare în ochi, fără îndoială citindu-mi expresia de pe faţă.

— Eşti singura persoană în care pot avea încredere.

— Tremuri, mi-a zis şi mi-a luat mâinile în ale lui.

— E doar frig, nimic mai mult.

Trebuia să plec. Matthew trebuia să aibă grijă de propria familie. Şi eu, de a mea. Mi-am retras mâinile şi i-am zâmbit larg.

— Mă voi întoarce după el curând, doar ţine-l în siguranţă până atunci, i-am zis şi am ieşit în grabă din biroul lui, înainte să încep să plâng.

Mă simţeam atât de singură în acel moment, dar trebuia să fiu puternică.

Când am ajuns acasă, ceva părea în continuare în neregulă. Cărţile amuţiseră în jurul meu, ca şi cum îşi ţineau respiraţia. Am coborât cu greu treptele spre apartament. Oare se îngustaseră sau mă împlinisem eu? Simţeam cum clădirea însăşi se strângea în jurul meu. Aveam nevoie de somn. Eram aşa de obosită. Dar trebuia şi să-mi fac bagajele. Am hotărât să mă întind câteva clipe şi am adormit, cântându-i bebeluşului. M-am trezit cu o lumină puternică pe faţă.

CAPITOLUL 35
— MARTHA —

1 februarie, Sf. Brigita[20]. Voiam să ies din casă şi să ies din Dublin. Un lucru de care îţi e dor când stai într-un oraş mare e cerul văzut de la ţară. Dar îmi era şi mai dor de furtunile care veneau dinspre Atlantic, pe coasta de vest, şi înecau toate vocile dureroase din capul meu. Nu era o zi bună pentru plajă. Era un frig de crăpau pietrele, geamurile erau de-a dreptul îngheţate când m-am trezit, dar eram hotărâtă. Am luat cu mine un termos cu ciocolată caldă şi m-am urcat în trenul spre Sandycove, o plajă mică, în formă de potcoavă.

Soarele a început să răsară când am trecut de Martello Tower, inundându-l într-o lumină roz. Era frumos, dar al naibii de frig. Din fericire, nu bătea vântul şi suprafaţa apei părea suficient de calmă încât să poţi păşi pe ea. Înotam în mare acasă, dar n-am mai făcut asta de când m-am căsătorit cu Shane. Ca multe alte părţi ale vieţii mele, şi asta s-a dus, ca şi cum nu conta. Ca şi cum eu nu contam.

Pe plajă erau câţiva oameni care s-au gândit să întâmpine prima zi de primăvară cu un botez în apă. Sau, mă rog, era primăvară conform calendarului celtic, ziua care făcea tranziţia de la un anotimp la următorul. Am stat şi m-am uitat cum câţiva temerari au mers hotărâţi spre apă, fără să ezite vreo clipă, în timp ce alţii înaintau încet. Nu puteam să-mi dau seama care abordare era mai bună. Nu aveai cum să eviţi şocul şi durerea provocate de apa rece. Poate era mai bine să treci repede peste partea grea şi să te bucuri de adrenalina care venea odată cu gândul că ţi-ai înfrânt simţurile şi natura. De aceea facem cu toţii asta, mi-am zis. Ca să ne dovedim ceva. Că putem face un lucru atât de inconfortabil fizic, doar ca să ne simţim mai puternici. Sau ceva asemănător.

Ar fi trebuit să mă simt mai puternică, cu Shane scos din peisaj. Dar nu era aşa. Mă simţeam amorţită. Vinovată. Nu aveam impresia că binele a triumfat în faţa răului. Nu existau câştigători, doar oameni răniţi, care încercau să se adune de pe jos. Nu o să ştiu niciodată de ce a intrat Shane în viaţa mea; de ce mi-a fost scris să trăiesc o astfel de experienţă. Adesea m-am întrebat dacă făcusem ceva greşit, ca să merit asta. Dar, în cartea mea, *Un loc considerat pierdut,* autorul credea că fiecare greutate în viaţă e o cheie spre o înţelegere mai bună, că depinde doar de tine dacă alegi s-o foloseşti ca să deschizi uşa spre viitor sau dacă, dimpotrivă, o încui.

Am tras adânc aer în piept şi am privit spre linia orizontului. Marginile norilor gri străluceau şi apa îngheţată era cenuşie, mai puţin o dungă aurie care sclipea în lumina soarelui. Nu voiam să încui uşa. Voiam s-o deschid.

Mi-am desfăcut haina şi mi-am dat jos o cizmă, apoi pe cealaltă. Am continuat să mă dezbrac, hipnotizată parcă de peisaj şi m-am îndreptat spre apa îngheţată, ca unul dintre oamenii aceia hotărâţi. Nu am ezitat nicio clipă. Am continuat să merg, scoţând, din când în când, scurte ţipete surprinse. Chiar era atât de rece? *Au!* Chiar fac asta? *Au!* O să merg mai departe. *Au!* Când apa mi-a ajuns la fund, am crezut că o să ţip ca o descreierată, dar cumva am ţipat doar pe dinăuntru.

A venit momentul mult aşteptat, m-am lăsat purtată de apă şi m-am scufundat, dând din mâini şi din picioare. Nu m-am oprit până când sângele nu a început să-mi răsune cu putere în urechi şi nu s-a diminuat puţin senzaţia că o să mor.

— Uau! am ţipat în cele din urmă, când am văzut un bărbat mai în vârstă înotând în apropiere.

— Da, puţin cam rece, a zis şi mi-a făcut cu ochiul.

— Doar puţin.

Călcam apa şi mă uitam spre micul golf unde oamenii veneau şi se dezbrăcau. Mi-a atras atenţia o

persoană în mod special. Îşi dădea părul de pe faţă şi sărea pe loc, ca să se mai încălzească. N-am ezitat. Am început să înot înapoi, am ieşit din apă, m-am dus spre el şi m-am aruncat în braţele lui Henry. Şi-a deschis geaca şi m-a acoperit, ţinându-mă strâns în braţe. Pentru prima dată, am simţit că eram exact unde voiam să fiu. Mi-am ridicat capul şi, fără să deschid ochii, buzele mele le-au găsit pe ale lui. Căldura gurii lui era atât de îmbietoare şi de delicată, încât aproape am uitat că suntem pe o plajă publică.

— Ai gust de sare, mi-a zis.

I-am zâmbit şi l-am mângâiat pe faţă, mi-am lăsat degetele să alunece pe barba lui şi pe gropiţele din obraji, ca şi cum trasam planul noii mele case. L-am sărutat din nou şi, când mi-am deschis ochii, ningea.

— Nu am mai fost niciodată pe plajă când ninge, am zis, cuprinsă din nou de frig. E o privelişte superbă.

— Superbă, a repetat, fără să-şi ia ochii de la mine.

A ţinut prosopul în jurul meu, cât mi-am scos, în cel mai ciudat mod cu putinţă, costumul de baie ud şi m-am chinuit să-mi bag mâinile şi picioarele în haine. Simţeam că se uită la spatele meu, dar nu a zis nimic.

— De unde ai ştiut unde să mă găseşti?

— *Madame* Bowden mi-a spus că eşti la Turnul lui Joyce.

— Turnul lui Joyce?

Henry a făcut un semn spre turnul rotund din spatele nostru, cu piatra acum gri de la zăpadă.

— Asta voiam să-ţi spun – Sylvia Beach a fost aici. E un muzeu înăuntru şi a venit la Dublin pentru inaugurare. S-a întâlnit cu Opaline.

Entuziasmul lui aproape că mi-a frânt inima. Ăsta era singurul motiv pentru care se întorsese? Pentru Opaline şi nenorocitul ăla de manuscris?

Am făcut câţiva paşi în spate şi am scuturat din cap, nevenindu-mi să cred. Cât de proastă eram să cred că era aici pentru mine. Mi-am pus prosopul în

geantă şi am alergat pe treptele de piatră, ca să prind trenul. Tocmai pleca unul şi am reuşit să mă sui, înainte ca Henry să mă ajungă din urmă. L-am văzut strigând şi dând din mâini pe măsura ce trenul se îndepărta, dar nu am înţeles ce zicea, deşi ştiam foarte bine ce înseamnă să fii respins.

CAPITOLUL 36
— HENRY —

M-am îmbătat foarte, foarte tare.

O visam pe Isabelle; era extrem de supărată şi ţipa la mine să mă trezesc. Am încercat s-o ignor. Nu voiam să mă trezesc. După care accentul ei s-a transformat brusc într-unul dublinez.

— Eşti bine, scumpule? a zis femeia din faţa mea.

Stătea în genunchi, pe jos, ceea ce însemna că şi eu eram pe jos. M-am frecat la ochi. Nu, nu era un vis. Nu o cunoşteam pe femeie. Avea părul negru şi purta o geacă groasă, ceea ce părea cam ciudat. Leşinasem? Atunci am devenit conştient de zgomotul traficului. Eram afară, pe stradă, într-un munte de gunoi.

— Unde sunt? am întrebat.

— Slavă cerului, vrei să chem o ambulanţă?

— Ce? Nu, normal că nu.

Am încercat să mă ridic în picioare, dar, în secunda în care m-am mişcat, am simţit o durere de cap ascuţită deasupra ochiului drept. Din instinct, am atins-o şi am simţit ceva umed – mi-am dat seama că sângeram.

— Arată cam rău, nu, Marie?

Minunat. Acum aveam şi public. Am încercat să-mi reconstitui paşii, dar am dat doar de goluri. De ce mă simţeam aşa de rău?

M-am ridicat în capul oaselor şi m-am sprijinit de treptele din spatele meu.

— Uau, miroase de la o poştă, am auzit vocea femeii. A cârciumă.

O, Doamne! Atunci au început să-mi revină amintirile. Barul. Paharele de whisky. Băieţii care au venit să-şi sărbătorească prietenul la petrecerea burlacilor. Pariul că bem până mă bagă sub masă. Şi mai multe pahare de whisky. Cântecele. Fredonasem „Molly Malone”? Pe un scaun? Doamne! Cuiul fumat cu cineva, afară. Apoi alţi

oameni, care credeau că le datora bani. Eu încercând să le explic că de-abia îl cunoscusem pe tipul ăla. Pumnul în faţă, coşul de gunoi aruncat peste mine, de mai multe ori.

— Mulţumesc, doamnelor, cred că o să-mi revin de tot într-un minut. Trebuie doar să mă adun puţin, am mormăit, în timp ce m-am agăţat de balustradă şi am dat să mă ridic, încercând să mă ţin pe picioare şi să mă obişnuiesc cu lumina soarelui.

— Eşti sigur, scumpule?

Nu mai eram sigur de nimic. Când m-am întors la hotel, Barry, soţul Norei, mi-a zis că Martha trecuse pe acolo să mă caute. I-a spus că mi-am strâns lucrurile şi m-am întors în Anglia. Ce idiot! Dacă soţia lui ar fi fost acolo, i-ar fi spus Marthei că aveam să mă întorc. Şi acum nu mai voia să aibă nimic de-a face cu mine. Îmi dădusem toată viaţa peste cap ca să fiu cu ea şi acum nici măcar nu voia să mă vadă.

Am făcut câţiva paşi nesiguri, strâmbându-mă de la efort. Am ridicat privirea şi am văzut un semn. Ha'penny Lane. Eram în faţa casei sale. Nu ştiam ce să fac. Nu puteam să apar în halul ăsta şi, în plus, era clar că nu mai voia nimic de la mine. Decizia mi-a fost luată din mâini când am văzut-o trăgând perdelele în camera din faţă. S-a uitat la mine, nevenindu-i să creadă şi s-a aplecat puţin, să vadă mai bine. Apoi şi-a pus mâna la gură. Am încercat să-i fac cu mâna. A dispărut în umbre şi a reapărut la uşa din faţă.

— Ce naiba ai păţit?

— Ăăă, cred că am avut un conflict.

S-a uitat la mine cu milă şi, date fiind circumstanţele, eram dispus să accept asta.

M-a dus înăuntru şi am coborât scările spre bucătăria din partea din spate a casei. Mi-a tras un scaun la masa din bucătărie şi a căutat nişte alifie într-un dulap.

— Cum ai ajuns aici?

— Sincer? N-am nici cea mai vagă idee. E posibil să fi fost puţin beat.

S-a întors la masă cu un bol cu apă caldă, vată, un tub care mirosea a cremă veche şi plasturi. Niciunul dintre noi nu a scos un cuvânt cât şi-a văzut de treabă. Am închis ochii şi mi-am permis, măcar pentru câteva clipe, să-mi imaginez că totul era în regulă. Că făcea asta pentru că simţea ceva pentru mine. Că totul va fi bine.

— O să supravieţuiesc? am întrebat umil, când a început să strângă lucrurile.

Era o tortură să mă uit la silueta ei zveltă în colanţi şi un tricou, când îmi imaginam cât de bine fusese s-o strâng în braţe pe plajă. Îmi doream nespus s-o ţin din nou aşa.

S-a uitat la mine de lângă chiuvetă, cu un zâmbet binevenit.

— Cred că da.

— Mulţumesc, i-am zis.

— N-ai de ce. Am… experienţă.

Nu ştiam ce să spun despre moartea soţului ei. Despre tot ce se întâmplase. Aşa că am făcut ce ar fi făcut orice bărbat din familia Field. Am schimbat subiectul.

— Ştii, înainte să vii, stăteam acolo ore întregi, i-am zis, făcând un semn spre parcela de pământ care de-abia se vedea din bucătărie. Credeam că o să găsesc un indiciu, o urmă a clădirii. Ca atunci când e secetă şi fermierii găsesc cercuri pe pământ. Nu ştiu. Eram aşa de sigur.

— Mă întreb dacă e la fel şi cu oamenii, a zis şi s-a aşezat iar pe scaun.

Am scuturat şocat din cap.

— Dacă poţi să vezi conturul a ceea ce au fost, ştii tu, înainte?

— Uau! Nu ştiu. Sper că da.

Am luat-o de mână şi, pentru un moment, m-a lăsat, după care şi-a retras-o repede.

— Îmi pare rău, Henry, nu pot să fac asta.

— Dar dacă mi-ai fi primit biletul sau dacă idiotul ăla de la hotel ţi-ar fi spus că mă întorc…

— Nu mai contează. *Madame* Bowden mi-a explicat ce s-a întâmplat cu biletul, dar nu e vorba

despre asta. Nu pot să risc *asta.*

A făcut un semn către spaţiul dintre noi. Orice ar fi fost asta.

— Trebuie să-mi găsesc cercurile.

Am zâmbit. Doar ea putea să fie aşa de fermecătoare în timp ce îmi frângea inima. Trebuia să-i respect dorinţele. Dumnezeu ştie că soţul ei nu făcuse asta. Dar nu aveam tăria să mă ridic şi să plec fără ea.

— Şi ştiu că o să-ţi găseşti manuscrisul, a zis, cu tristeţe în glas. O să-mi zici dacă dai de el, nu?

— Sigur, i-am zis şi mi-am adus brusc aminte că încă aveam o copie a scrisorii lui Opaline în buzunar. De fapt, voiam să-ţi arăt asta, am continuat şi i-am întins-o.

I-am explicat cum luasem legătura cu cei de la Princeton ca să caut prin arhivele Sylviei Beach, aşa cum îmi sugerase ea.

— Am găsit-o doar datorită ţie.

A citit ultimul paragraf cu voce tare: „Mulţumesc încă o dată că ai luat cu tine câteva exemplare din cartea mea – după toată perioada în care am aranjat cărţi pe rafturile de la Shakespeare and Company, mă bucur când mă gândesc că şi cartea mea va fi acum acolo. Poate într-o zi o să mă găsească."

— A scris o carte? a întrebat, după câteva clipe.

— Aşa se pare. Dar întrebarea e: ce s-a întâmplat cu ea?

CAPITOLUL 37
— OPALINE —

Dublin, 1923

Călătoria a părut să dureze ore întregi. Am mers pe drumuri necunoscute care făceau maşina să se zgâlţâie şi pe mine, odată cu ea. Mi-am ţinut mâinile strâns pe pântece, încercând instinctiv s-o apăr pe micuţa dinăuntru. Era întuneric când m-a tras din pat şi, deşi ştiam ce se întâmplă şi mă aşteptam de mult la asta, tot mi s-a părut o experienţă extrasenzorială. Ca şi cum i se întâmplă altcuiva.

— Unde mergem? am întrebat din nou şi din nou Lyndon mi-a ignorat întrebarea. Mă duci să o văd pe mama?

Mă gândeam că, din moment ce m-a găsit prin metode tipice familiei, trebuia să fac faţă furiei unei excomunicări formale din partea familiei.

— În caz că nu ai observat, am o afacere de care trebuie să am grijă. Sigur bărbatul pe care l-ai pus să mă urmărească ţi-a zis asta. Cel care a furat scrisoarea? Domnul Ravel. Nu pot să las librăria nesupravegheată şi să fug în Anglia.

— Nu mergem în Anglia.

A vorbit pe un ton calm, lucru care mi s-a părut mai îngrijorător decât dacă ar fi ţipat la mine. Puteam să văd doar mănuşile de piele cu care strângea volanul şi faţa lui din profil. Partea urâtă, cea care părea să se topească în jos. Am crezut că mergeam spre sud, să luăm feribotul. Dar, când m-am concentrat din nou pe semnele de pe marginea drumului, mi-am dat seama că mergeam spre vest.

— Unde mă duci? am întrebat din nou, întorcându-mă şi uitându-mă pe geamul din spate. Lyndon, opreşte maşina chiar acum şi dă-mi drumul!

Nu a scos niciun sunet.

— Lyndon! am repetat şi am început să-l scutur de braţ.

Nu am anticipat mişcările lui rapide. Şi-a dat braţul pe spate şi mi-a dat un cot în faţă. Durerea m-a amuţit. Mi-am pus mâna la nas când a început să sângereze. Nu aveam şerveţele, aşa că a trebuit să mă şterg cu mâneca.

— Oricum, aproape am ajuns, a zis, ca şi cum purtam o conversaţie relaxată.

N-am mai zis nimic. Nu aveam încredere că pot rosti vreun cuvânt fără să-mi tremure vocea. Nu voiam să-l las să vadă că mi-e frică. Peisajul era tern şi închis la culoare – copaci golaşi, iarbă moartă pe câmpuri. Şi deodată, din senin, am văzut doi stâlpi de piatră şi o poartă de fier forjat. Un bărbat aparent ivit de după copaci a deschis-o. Maşina a huruit pe lângă ţarcul vacilor şi a mers mai repede când am intrat pe aleea care ducea la clădirea gri pătrată. Arăta ca o mănăstire, cu o bisericuţă în partea stângă. Lângă intrare erau parcare două maşini negre şi Lyndon a oprit lângă ele.

S-a dat jos şi mi-a deschis portiera. Nu m-am clintit. După câteva secunde, m-a apucat de braţ şi m-a tras afară. În faţa uşii ne aştepta o femeie îmbrăcată în uniformă de asistentă. M-am uitat întrebătoare la Lyndon, care încă mă ţinea strâns de braţ. Auzisem de case pentru mame şi copii în Irlanda – un loc unde femeile nemăritate erau trimise de familiile lor, să nască în secret. De cele mai multe ori copilul era luat şi adoptat de o familie onorabilă. M-am eliberat din strânsoarea lui Lyndon, dar asistenta m-a văzut şi m-a apucat de celălalt braţ.

— Nu, nu! am ţipat.

Era tot ce puteam spune. O încercare viscerală de a evada.

Am fost dusă într-o cameră. Un bărbat stătea la un birou uriaş de mahon. Părea prietenos, sau cel puţin asta a fost prima impresie, aşa că am început imediat să mă rog de el.

— Vă rog, trebuie să înţelegeţi, sunt pe picioarele mele. Am propria afacere şi tatăl copilului mi-a lăsat bani, am zis. Fratele meu m-a adus aici împotriva voinţei mele.

— Opaline, haide să terminăm cu circul ăsta! Domnule doctor, bastardul a fost conceput în afara căsătoriei şi soţul ăsta de care vorbeşte este doar o născocire.

Eram prea şocată ca să mai spun ceva. Bărbatul s-a ridicat, a venit spre mine şi m-a luat de mână politicos.

— Te rog, domnişoară Carlisle, ia un loc şi odihneşte-te. Polly, poţi să le aduci un ceai? Sigur sunt obosiţi de pe drum.

Asistenta a dispărut şi Lyndon s-a aşezat pe unul dintre scaunele cu spătar înalt. Voiam să fug de acolo, dar nu aveam nicio şansă cu cei doi bărbaţi care îmi tăiau calea, aşa că m-am aşezat la rândul meu.

— Fratele dumitale m-a informat că nu te-ai simţit bine în ultima vreme, că nu ai fost în apele tale. Eşti de acord?

— În niciun caz. Nu l-am mai văzut pe fratele meu de ani întregi şi singurul lui interes în treburile mele are la bază răutate şi gelozie.

— După cum puteţi vedea, domnule doctor, are halucinaţii, a zis Lyndon, pe cel mai milos ton pe care l-am auzit vreodată din gura lui. Mi-e clar de ceva vreme că nu este capabilă să se ocupe singură de librăria ei, aşa că o voi prelua eu de îndată.

Mi-am întors rapid capul şi ochii mi-au luat foc când l-am văzut.

— Ai citit în scrisoare despre manuscris, nu? Ştii cât valorează. De-asta ai venit după mine acum. Nu-ţi pasă de copil nici cât negru sub unghie. Eşti un bărbat meschin, gelos şi plin de ură, am spus şi m-am întors iar spre doctor. Este hotărât să distrugă toate lucrurile pentru care am muncit, să-mi strice reputaţia şi să-şi asume ce-i al meu de drept!

Am vorbit atât de repede, încât mi-au apărut bule de salivă în colţul gurii. Trebuia să-l fac să înţeleagă

cine e Lyndon.

Cei doi bărbaţi s-au uitat unul la altul, cu subînţeles.

— Staţi puţin, cine sunteţi şi ce e locul ăsta?

— Sunt doctorul Lynch şi ne aflăm în Azilul pentru nebuni din comitatul Connacht.

Eram sigură că nu am auzit bine.

— Nu înţeleg… Lyndon?

Fratele meu a continuat să se uite drept în faţă. Doctorul Lynch s-a aplecat şi şi-a pus coatele pe birou, cu bărbia sprijinită pe degetele împreunate.

— Fratele tău te-a adus aici pentru că îşi face griji pentru starea ta, Opaline. Pari să suferi de ceea ce numim nebunie puerperală – un tip de psihoză care poate apărea în cazul femeilor însărcinate, cauzând stări de violenţă orientate către propria persoană şi către ceilalţi.

— A încercat să mă atace în maşină, a zis Lyndon, făcând pe victima.

— Mincinos nenorocit! am ţipat.

Am dat să plec, dar asistenta se întorsese între timp şi, cu o forţă extraordinară, m-a apucat de braţe şi m-a trântit înapoi în scaun.

— Te rog, încearcă să nu te agiţi, Opaline.

Am încercat să mă eliberez, dar nu avea niciun rost. Femeia mă ţinea strâns. Respiram rapid şi întretăiat, ca un animal prins în capcană. De-abia atunci mi-am dat seama că Lyndon înscenase totul. Ştia cum aveam să reacţionez şi că furia mea doar îl ajuta – mă făcea să par dezaxată. Un bărbat furios e considerat dominant. O femeie furioasă, pe de altă parte, sigur a luat-o razna. Am jurat să nu mai zic nimic şi am încercat să-mi liniştesc respiraţia.

— Sora dumneavoastră pare să sufere de un fel de complex de persecuţie, aşa cum aţi spus şi în scrisoare.

Asta era; începuseră deja să vorbească ca şi cum nu eram acolo. Orice argument aş fi adus ar fi fost doar o altă dovadă în favoarea stării mele mintale precare. Capul mi-a căzut în piept şi am simţit cum

tot corpul mi se prăbuşeşte. Într-o clipă, toată energia mi s-a scurs din trup.

— Sunt sigur că înţelegeţi, domnule Lynch, familia mea nu poate risca un astfel de scandal în ziare. Stilul de viaţă al lui Opaline a fost şi aşa o sursă de ruşine pentru mama noastră, dar asta – a zis Lyndon şi a făcut un semn spre burta mea – asta e deja prea mult.

— Aşa este. Lipsa de moralitate din secolul ăsta provoacă foarte multe probleme, a zis doctorul, de acord cu fratele meu, eroul de război.

L-a asigurat pe Lyndon că la azilul lor mă voi vindeca de acel lucru pe care amândoi îl considerau extrem de dizgraţios la personalitatea mea.

— O să vă rog doar să semnaţi formularul de internare şi să aprobaţi plata şi noi o vom îngriji pe sora dumneavoastră aşa cum se cuvine.

Cu mult efort, respiraţia mea a revenit la normal şi am reuşit să mă conectez la o parte profundă a fiinţei mele. Azi nu aveam cum să evadez, asta era clar. Dar puteam să-mi folosesc înţelepciunea şi intelectul ca să-l conving pe doctor în zilele următoare că nu aveam ce căuta aici. Nu ştiam atunci că jumătate dintre femeile încarcerate încercaseră acest exerciţiu inutil la rândul lor. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu ascultau ce ziceau femeile. Sexul feminin era doar o curiozitate pentru ei; ceva ce trebuie studiat, nu înţeles. O problemă care trebuie controlată.

~

Asistenta m-a scos afară din biroul doctorului, ţinându-mă strâns de braţ. Departe de zonele publice, estetica clădirii se schimba. Ce m-a şocat imediat a fost cât de gol era totul. Nimic pe pereţii pictaţi într-un verde bolnăvicios, iar mirosul de înălbitor mă făcea să vomit. Am fost dusă în camera mea, deşi ar fi putut să-i spună pe nume – o celulă. Cele două paturi de fier (se părea că nu voi fi singură pe perioada încarcerării şi nu-mi dădeam seama dacă asta era bine sau nu) erau singurele

obiecte din cameră. Mai era o fereastră înaltă, dar ar fi trebuit să mă sui pe pat ca să văd ceva afară. Oricum avea gratii, în cazul în care mă bătea vreun gând să evadez.

— Trebuie să merg la baie.

— E o oală sub pat, a zis asistentă, fără să-mi dea drumul.

Nu m-am zbătut – adevărul era că nu aş fi reuşit să stau în picioare fără sprijinul ei. Îmi era greaţă, aşa că am cerut apă.

— Nu suntem la hotel, a zis, enervată că am îndrăznit să vorbesc. O să auzi clopoţelul pentru cină şi o să poţi să le urmezi pe celelalte femei pe hol.

Şi, fără să mai zică altceva, mi-a dat drumul, m-a îmbrâncit cu putere în cameră şi a trântit uşa în urma mea.

Am auzit cheia tocmai când picioarele mi-au cedat şi m-am prelins pe lângă perete.

Am zăcut pe jos în noaptea aia, ca şi cum dacă m-aş fi întins pe pat ar fi însemnat că mi-am acceptat soarta. La un moment dat, probabil că am adormit, epuizată, pentru că m-am trezit în ţipete şi scâncete care se auzeau de la alte deţinute. Sau paciente. Conta? Locul meu nu era aici şi trebuia să scap. Dar cum putea o femeie însărcinată să scape dintr-un asemenea loc? Era fizic imposibil. Am şoptit numele lui Matthew, iar şi iar. Sigur avea să vină după mine. Cumva. Ştiam asta. Nu puteam să rămân aici.

— Totul va fi mai bine de dimineaţă, i-am zis pântecului meu, dar de data asta nici eu n-am mai crezut.

CAPITOLUL 38
— MARTHA —

Avocaţii au trimis contractele pentru semnat. Apartamentul s-a vândut repede, iar după ce am plătit banca şi onorariul agentului, am rămas cu peste 20.000 de euro. Piaţa imobiliară era în plină ascensiune şi, potrivit agentului, am vândut fix la momentul potrivit. Am văzut numerele pe hârtie, dar nu mi-a venit să cred că toţi banii aveau să fie ai mei – în contul meu. Aşa puteam să-mi permit un curs la zi la universitate, dacă voiam.

Nu eram sigură ce vreau. Când n-ai avut niciodată nimic, e greu să ştii cum vei reacţiona când te trezeşti cu o sumă mare de bani. Aveam nevoie de mai mult timp să iau o decizie şi, până mă hotărâm, voiam să stau în singurul loc în care m-am simţit în siguranţă de când l-am părăsit pe Shane: pe Ha'penny Lane.

~

I-am dus ceaiul lui *madame* Bowden în grădină. Părea puţin palidă de la un timp şi a zis că i-ar face bine nişte aer curat.

— Te pricepi la jocuri de cărţi?

Am bombănit ceva când a scos un pachet de cărţi de joc din buzunar, ca prin magie.

— În afară de Snap?

— Generaţia ta habar n-are cum să-şi petreacă timpul liber, toată ziua staţi doar cu ochii în nenorocitele alea de telefoane.

Avea dreptate. Chiar am stat mult cu ochii în telefon în ultima vreme. De când i-am spus lui Henry că nu putem fi împreună, am început să recitesc toate mesajele pe care ni le-am trimis unul altuia. Şi, când nu făceam asta, visam cu ochii deschişi la ziua în care ne sărutaserăm. Mă bucura doar să ştiu că s-a întors. Viaţa fusese tare plictisitoare fără el. Ceea ce era un lucru bun. Ştiam cum să abordez lucrurile plictisitoare. Dar, când ai

dat de gustul magiei, e greu să mai fii mulţumit cu banalul.

— Macao e suficient de uşor, a zis, împărţindu-ne fiecăreia câte cinci cărţi şi întorcând-o pe prima din pachet cu faţa în sus. Inima roşie e atu.

— Bine, am zis.

Inima roşie chiar e un atu.

Orele au trecut şi soarele s-a mutat în părţi diferite din grădină, luminând plantele ale căror nume nu le ştiam, dar eu tot nu eram mai aproape de a înţelege regulile jocului. O credeam pe cuvânt şi mi se părea chiar relaxant gestul de a amesteca şi de a alege ce cărţi să dai jos. Am început să mă agăţ de lucruri la care, în mod normal, nu mi-aş fi permis să mă gândesc.

— Doamne, a fost groaznic să mă întorc acolo! am zis, cu mintea la înmormântare, în timp ce am pus un as pe masă.

— A, ai câştigat!

— Da?

M-am uitat în jos şi am simţit un moment rar de bucurie simplă. A notat ceva pe o foaie de hârtie.

— M-am simţit mereu ca o străină acolo, am continuat, în timp ce amestecam cărţile. Mă rog, şi oamenii m-au considerat mereu puţin ciudată. Şi pe mine, şi pe mama. Copiii de la şcoală spuneau că suntem vrăjitoare – că putem comunica fără cuvinte. Şi sigur nu le-a plăcut deloc când am început să-i citesc.

— Cum adică *să-i citeşti?*

M-am înjurat în gând. Cum de am lăsat să-mi scape asta? Eram distrasă de jocul ăsta stupid de cărţi. M-am uitat la ea şi i-am văzut expresia alertă. A făcut asta special, m-a păcălit şi am ajuns să zic mai multe decât voiam.

— Eh, ştiţi cum e când ai un sentiment instinctiv cu privire la oameni.

— Unii o numesc intuiţie, a zis, făcându-mi semn să împart din nou cărţile.

— Da, cam aşa ceva.

— Hm… Pe mine poţi să mă citeşti?

M-am gândit câteva clipe. După prima noastră întâlnire, am crezut că ştiam tot ce aveam nevoie să ştiu despre *madame* Bowden. Voiam doar să fiu în siguranţă şi ştiam că nu mi-ar face rău. Dar întrebarea ei m-a făcut să tresar şi m-am întrebat dacă nu cumva a ascuns ceva chiar la vedere în tot timpul ăsta.

— Mă testaţi, dar nu-mi dau seama în legătură cu ce.

— Nu trebuie să citeşti gânduri ca să ştii asta. Altceva?

Am ezitat. Cum puteam să zic asta, fără să-i rănesc sentimentele?

— Haide, nu o să mor!

Am clipit. Oare mă citea şi ea pe mine?

— Sunteţi foarte, foarte în vârstă. Mai în vârstă decât păreţi. Şi vă e teamă să nu fiţi uitată. Aşteptaţi pe cineva, nu-i aşa? Cineva care să aibă grijă…

— Bine, cred că ajunge.

Şi-a pus mâinile pe genunchi şi s-a uitat la o mierlă care bea apă din fântână.

— Vedeţi? Oamenilor nu le place când le spui lucruri pe care nu ar trebui să le ştii.

A oftat şi şi-a dat capul într-o parte.

— Te-am subestimat. Nu se va mai repeta.

Am luat-o ca pe un compliment şi am dat din cap.

— Uneori e bine să nu fii integrat, a zis, întorcându-se la conversaţia noastră.

— Credeţi? Mi se pare că ar fi fost totul mult mai uşor pentru noi dacă ne-am fi găsit locul.

— Doamne fereşte, Martha! Conformismul e o sentinţă capitală. Nu, draga mea, trebuie să te bucuri de lucrurile care te fac să ieşi în evidenţă. Asta nu suportă oamenii. E cercul iadului în viaţa asta – dăm vina pe copii că sunt ei înşişi, pentru că noi am fost învinuiţi de părinţii noştri şi ei la fel înainte. Dacă nu faci niciun rău nimănui, de ce să încerci să te schimbi?

— Nu ştiu. Nu am privit niciodată lucrurile aşa. Tot ce ştiu e că sunt mereu aşa de nervoasă pe mine.

Adică oricum n-o să fiu niciodată suficient de bună pentru ei, aşa că de ce să mai încerc?

— Suficient de bună pentru cine? Pentru nişte oameni care sunt blocaţi într-o viaţă pe care nu şi-au creat-o cu mâna lor? Sigur îţi dai seama că tot ce vor e să fii şi tu blocată împreună cu ei, aşa o să se simtă mai puţin singuri în deşertăciunea lor. Ai grijă, Martha, n-o să-ţi mai vezi propria valoare dacă o să continui să priveşti prin ochii burgheziei!

În noaptea aceea, după ce am făcut un duş şi m-am uitat iar la povestea tatuată pe spatele meu, m-am gândit la ce spusese *madame* Bowden. Am ştiut de când am ajuns pe Ha'penny Lane, dar am tot încercat să neg. Simţeam fibrele clădirii intrându-mi pe sub piele, umplându-mi capul cu idei despre un viitor la care nu aş fi îndrăznit să visez vreodată. Dar, când am văzut scrisoarea lui Opaline către Sylvia, am ştiut că manuscrisul la care se referea era cel care îmi fusese dat mie. Oare totul era legat cumva de *madame* Bowden? Aveam atât de multe întrebări şi singura persoană cu care puteam vorbi era Henry. Puteam să fim prieteni? Gândul ăsta mă întrista. Dar altă soluţie nu era. Nu puteam să risc din nou să mă pierd, nu când luptasem atât de mult ca să-mi reconstruiesc viaţa.

În timp ce stăteam pe pat, citind una dintre cărţile pentru cursul de literatură, *Persuasiune,* de Jane Austen, am remarcat şi mai multe cărţi pe ramura care se transformase în raft. Cuvintele gravate pe cotor păreau de aur în lumina lămpii. *Dragă cititorule,* de Cathy Rentzenbrink, *Du-te şi pune un străjer,* de Harper Lee, şi *Florile de la mansardă,* de V.C. Andrews. Doamne! Oare *madame* Bowden chiar credea că o să am timp de toate cărţile astea? M-am uitat din nou la pagina pe care o citeam. Trebuia să mă concentrez, pentru că trebuia s-o termin până la cursul următor. Dar curiozitatea nu mi-a dat pace şi am ridicat din nou privirea numai

că, de data asta, unele cuvinte păreau să iasă în evidenţă mai mult decât altele.

Dragă cititorule,
Du-te
La mansardă

Mi-am ţinut respiraţia şi am strâns la piept cartea pe care o citeam. Era de-a dreptul înfricoşător. M-am uitat la ceas. Un minut după miezul nopţii. M-am uitat din nou la cărţi, dar acum păreau iar normale şi inofensive, niciun cuvânt mai strălucitor decât altul. Niciun mesaj secret. Ar trebui să-l ignor, mi-am, zis, gândindu-mă că aveam ochii obosiţi şi că vedeam lucruri care nu erau acolo.

Intuiţie, aşa o numise *madame* Bowden. Poate problema a fost tocmai faptul că mi-am ignorat intuiţia atâta vreme.

Mi-am pus tenişii în picioare şi am tras pe mine cardiganul vechi, pe care îl foloseam şi pe post de halat. Nu voiam să aprind lumina din holul de sus – ştiam că *madame* Bowden dormea iepureşte – şi, prin urmare, m-am lovit cu degetul de ultima treaptă de la etaj. Am încercat să-mi înăbuş un ţipăt de durere şi frustrarea că eram atât de naivă încât să cred că volumele îmi spun ceva.

Dar era oare naivitate? Aveam un tatuaj pe spate şi jumătate din el nu-l pusesem eu acolo.

Am ajuns în dreptul unei uşi mici, în cel mai înalt punct al clădirii, şi a trebuit să mă aplec. Am tras de uşă şi am împins-o, dar nu s-a clintit. Am căutat în zadar o cheie pe arhitravă, dar am găsit doar praf. Nu avea rost. Nu puteam să fac nimic în întuneric. M-am dus iar jos, cu atenţie, şi, când am păşit în dreptul camerei sale, m-a strigat doamna casei.

— Martha, tu eşti?

— Da…

Rahat. Ce puteam să-i zic?

— E un păianjen la mine în baie, aşa că a trebuit s-o folosesc pe cea de aici. Scuze.

Am aşteptat un răspuns, dar, după câteva secunde, am mers mai departe. Replica ei a venit înainte să ajung la parter.

— Nu ştii deloc să minţi, Martha!

CAPITOLUL 39
— HENRY —

— Mai sunteţi aici? Domnule Field?

Mi-am pus perna peste cap şi am înjurat puţin în ea, înainte să mă întorc la telefon.

— Mai am nevoie doar de puţin timp, atâta tot. Aţi primit prima versiune, da?

— Da, da, într-adevăr, este o premisă promiţătoare, însă problema e că…

Derrick, şeful departamentului, era un băiat de treabă şi a încercat să-mi dea vestea cu blândeţe. Problema era că nu puteam accepta ce îmi spunea.

— Problema e că nu ai găsit nimic care să dovedească asta, Henry.

Avea dreptate. Ştiam că avea dreptate. O scrisoare veche în care se vorbea despre *posibilitatea* unui alt roman semnat de Emily Brontë nu era de ajuns. Nu aveam nicio dovadă.

— Îmi pare rău, Henry, dar ţi-au retras bursa.

— Poftim?

— Uite ce e, am încercat să lupt pentru tine, dar nu e prima dată când alergi după cai verzi pe pereţi, nu?

Doamne, o doză bună de umilinţă era tot ce aveam nevoie. I-am mulţumit pentru telefon şi pentru că mi-a dat vestea personal, în loc să-mi trimită o scrisoare. După care am continuat să ţip în pernă.

Mi-am petrecut ani întregi urmărind indicii, încercând să găsesc manuscrisul pierdut care avea să mă ajute să-mi clădesc o reputaţie. Da, găsisem autorii unor povestiri sau eseuri scrise sub pseudonim, descoperisem scrisori interesante între jucători importanţi din lumea literară şi lucrasem cu zeci de texte descoperite de specialiştii în cărţi rare, dar până acum nu descoperisem nimic cu adevărat important. Asta era şansa mea, simţeam asta. Mă lăsasem distras de emoţii şi ăsta era rezultatul. Martha îmi spusese foarte clar ce simţea şi, dacă

voiam să salvez ce a mai rămas din cariera mea, trebuia să mă afund în cercetare, sută la sută.

Mi-am scos laptopul şi m-am ridicat în capul oaselor, pe pat. Muzica trance mă ajuta mereu să mă concentrez; tonurile repetitive şi ritmul mă făceau să simt că mă mişc, chiar şi când stăteam locului. Într-un fel sau altul, aveam de gând să rezolv misterul. Deja îi contactasem pe cei de la firma Rosenbach, rugându-i să confirme că scrisoarea nu era un fals. Lucrau cu un grafolog specializat şi mă tot duceau cu zăhărelul. În orice caz, dacă ar fi pus mâna pe manuscris, toată lumea ar fi ştiut deja. Nu, trebuia să mă întorc la Opaline şi să aflu ce s-a întâmplat cu ea şi de ce pretindea că avea manuscrisul pierdut al lui Emily Brontë.

Am auzit un ciocănit la uşă şi m-am gândit că, dacă nu scoteam niciun sunet, Nora o să creadă că am plecat.

— Pot să miros băutura de aici, a zis.

M-am ridicat, am deschis uşa şi am văzut-o cu o tavă pe care era o ceaşcă aburindă de ceai şi un sendviş cu bacon prăjit.

— Eşti o femeie realmente extraordinară.

Am luat tava şi am dus-o în cameră.

— Ce, Doamne iartă-mă, ai păţit?

— A, da!

Aproape uitasem, de când cu reputaţia distrusă şi inima frântă.

— Eşti… eşti bine, Henry?

— Nu am fost niciodată mai bine.

— Îmi fac griji pentru tine.

Ajunsesem atât de rău, încât un străin îşi făcea griji pentru sănătatea mea psihică. Trebuia să mă adun. Repede. Am asigurat-o că o să fiu bine şi, după ce am mâncat, m-am întors la laptop şi am început să caut tot ce am putut despre familia Carlisle. Tatăl a fost un funcţionar public, care s-a căsătorit cu o moştenitoare bogată. Ambii copii au mers la şcoli bune şi erau multe informaţii despre cariera militară a lui Lyndon. La fel ca până acum, orice menţiune despre Opaline părea să se oprească

din senin, cu excepţia unui scurt anunţ de ziar, în care se vorbea despre nunta lui Jane Barrdige cu lordul Findley. Opaline Carlisle era menţionată ca domnişoară de onoare. Oricât de mult mă durea să mă gândesc la Martha, mi-am adus aminte ce a zis, despre cum o puteam înţelege pe Opaline prin ochii femeilor din viaţa ei. Sigur au fost prietene.

Am luat o gură mare de ceai rece şi am dat muzica mai tare, înainte să mă cufund în viaţa lui lady Jane. Asta mă făcea să mă simt cel mai bine: să citesc despre oameni morţi şi uitaţi de toată lumea, ca şi cum simplul fapt că îmi îndreptam atenţia asupra lor avea să-i aducă înapoi la viaţă, măcar pentru o clipă. Asta mă inspirase să intru în lumea cărţilor rare în primul rând – posibilitatea de a descoperi vieţile şi poveştile incredibile ale oamenilor de dinaintea noastră; oameni care au dus o viaţă plină de nimicuri, ca noi toţi; oameni care au trăit în timpul celor mai incredibile momente din istorie, fără să fie conştienţi de semnificaţia lor. Când puneam toate piesele laolaltă, mintea mi se liniştea. Poate era o alinare să ştiu că viaţa mea era o pagină din cartea uriaşă de istorie a umanităţii. Mai atenua din presiunea de a fi cineva important. Sentimentul ăsta dura până când vedeam câte un coleg primind o bursă sau scriind un tom apreciat despre descoperirile unui colecţionar obscur din trecut. Eram blestemat cu cea mai profundă dorinţă umană – aceea de a lăsa ceva în urmă.

După câteva ore de căutat printre naşteri, morţi, evenimente caritabile şi angajamente sociale, am găsit o scrisoare către editorul unui ziar irlandez, din 1930.

> *Stimate domn, îţi scriu mânată de un sentiment de disperare, întrucât toate plângerile şi încercările mele au fost ignorate. Doresc să îţi atrag atenţia asupra stării deplorabile în care se află azilurile din ţară. Femei care sunt la fel de sănătoase la minte ca dumneata sau ca*

mine sunt internate fără acordul lor în aceste instituţii, fără să fie consultate cum trebuie, şi sunt ţinute în cele mai cumplite condiţii, mult sub standardele decenţei umane. Draga mea prietenă este ţinută împotriva voinţei sale într-un astfel de loc, în comitatul Connacht, şi, în ciuda scrisorilor către guvern, nu am reuşit să obţin aprobarea să fie examinată de un medic independent. Avem nevoie de o investigaţie minuţioasă cu privire la aceste locuri, cât se poate de urgent.

Cu stimă,
Lady Jane Findley

Era total neobişnuit ca o doamnă de vază a societăţii englezeşti să trimită o astfel de scrisoare, mai ales unui ziar irlandez. De ce ar fi făcut asta? Nu era menţionat numele prietenei sale, dar simţurile mele îmi spuneau ceva. În scrisoarea către Sylvia Beach, Opaline spunea ceva de o încarcerare. Se poate să fi fost dusă la azil? Trebuia să găsesc registrele azilurilor din Irlanda de la vremea aceea şi să văd unde erau situate.

Aveam nevoie de cafea. Aveam nevoie de Martha. Dar trebuia să mă mulţumesc cu cafea.

CAPITOLUL 40
— OPALINE —

Preţ de câteva secunde preţioase înainte să deschid ochii, am uitat unde eram. Mintea mi-a spus că eram acasă, în pat, dar corpul meu ştia că nu e adevărat. Îngheţam şi pătura aspră de pe mine nu-mi aparţinea. Am deschis ochii şi adevărul cumplit a fost confirmat. Nu fusese doar un coşmar. Eram închisă la ordinele fratelui meu.

Am auzit zgomote de cizmă răsunând pe holul fără covor, ca o mică armată în marş, şi uşa s-a deschis larg.

— E 6 dimineaţa – trezirea, a anunţat o asistentă, fără să mă privească în ochi.

A deschis fereastra şi a lăsat aerul rece să inunde camera.

În mod raţional, ştiam că nu avea niciun sens să mă rog de ea, dar nu m-am putut abţine să încep să o implor să-mi redea libertatea.

— Te rog, trebuie să vorbesc cu doctorul Lynch. Este o greşeală. Trebuie să mă laşi să plec!

Asistenta, cu păr negru ca pana corbului, slinos, cu o cărare pe mijloc şi cu nişte ochi negri care păreau goi şi scrutători, m-a ignorat complet. Ca şi cum nu scosesem niciun cuvânt.

— În capul holului, micul-dejun e pe masă.

— Da, dar…

— O să vorbeşti cu asistentul lui, doctorul Hughes, mai târziu.

Mi-a dat o rochie oribilă de flanel gri şi mi-a spus să mă îmbrac. După ce m-am schimbat, mi-a luat hainele şi le-a dus cine ştie unde. Am fost dusă la o chiuvetă, unde toate celelalte paciente se spălau pe faţă cu apă rece ca gheaţa. Nu îmi păreau nebune. Păreau mai degrabă obosite şi înspăimântate.

Asistenta, pe care am aflat că o cheamă Patricia, ne-a dus ca pe o turmă de vaci în ce am presupus că era sala de mese. În mijlocul încăperii era o masă lungă de lemn, cu câte o bancă pe fiecare parte şi

nişte boluri de email cu un fel de supă, iar în mijloc, un coş de pâine uscată. La o primă privire, am estimat că erau în jur de 60 de femei. În capătul sălii mai era o masă, la care stăteau zece femei care păreau să sufere de un fel de dizabilitate intelectuală şi care erau păzite de două asistente. M-am aşezat şi am încercat să iau o gură de supă, dar n-am reuşit. Gâtul meu s-a blocat şi a refuzat să înghită. Am încercat să înmoi pâinea în ea, când o femeie în vârstă de lângă mine m-a apucat brusc de mână.

— N-o mânca, e otrăvită!

Am scăpat pâinea din mână şi în jurul meu a izbucnit un cor de râsete nemiloase. Nu îmi dădeam seama dacă era nebună sau doar crudă.

— Las-o în pace, Agatha!

M-am uitat în jur, să văd cine a vorbit, şi am fost surprinsă să văd o tânără de cel mult 20 de ani, care vorbea cu autoritatea unei persoane mult mai în vârstă. Am dat din cap, în semn de mulţumire. Îmi era greu să spun ce vârstă aveau colegele mele, la cum erau îmbrăcate şi la efectele pe care le avea un loc ca ăsta asupra minţii lor.

— Numele meu e Mary, a zis, cu o blândeţe care m-a luat prin surprindere. De ce eşti aici?

— Fratele meu…

Mi-am dat seama că nu puteam să termin propoziţia, de teamă să nu izbucnesc în lacrimi.

Am auzit nişte scâncete şi, când mi-am întors privirea, am văzut o altă femeie cu părul gri, la capătul mesei, plângând aparent din senin, iar femeia de lângă mine a început să bombăne, o conversaţie fără sens care părea să nu aibă nici început, nici sfârşit.

— Ieşiţi în curte!

Strigătul unei alte asistente anunţa finalul micului-dejun şi toate femeile au primit câte un şal şi au fost trimise să se plimbe în curtea îngrădită. Era miezul iernii şi extrem de frig, în plus, curtea era orientată spre nord, unde nu bătea niciodată soarele. Am simţit gândul ca pe o ancoră grea, care îmi trăgea inima în jos. Era prea mult. Am rămas pe

loc, în timp ce toate celelalte se mişcau pe lângă mine.

— Treci în linie!

Am ignorat ordinul. Eram prea slăbită ca să mă mişc.

— Carlisle, ia-ţi o companioană şi mergi!

Nu eram obişnuită să primesc ordine, aşa că am refuzat să mă supun.

— De câte ori trebuie să-ţi spun!

Spre marea mea surprindere, ordinul a fost însoţit de o palmă peste ureche.

Brusc, vlaga mi-a revenit în corp, de data asta însoţită de furie. Era cât pe ce să lovesc la rândul meu, când am simţit un braţ care m-a tras uşor în faţă.

— E mai bine să faci ce zic, a şoptit încet o voce.

M-am uitat în stânga şi am văzut-o pe Mary, tânăra care îmi luase apărarea la masă.

— N-am ce căuta aici, i-am zis.

— Crezi că merită vreo biată creatură să ajungă aici?

Am scuturat din cap, dar, sincer, nu-mi păsa de nimeni altcineva acum. Celelalte femei mă speriau, cu feţele lor palide, lipsite de orice urmă de normalitate. Mi-am înfăşurat şalul strâns în jurul corpului. Tremuram atât de tare, încât îmi clănţăneau dinţii în gură. Puteam să văd cum buzele celorlalte femei deveneau mov de la frig. Era de-a dreptul inuman.

— Carlisle, vino aici.

Nu-mi mai folosisem numele adevărat de atât de multă vreme, încât mi-a luat câteva clipe să înţeleg că asistenta, Patricia, vorbea cu mine. *Slavă Cerului!* mi-am zis. Şi-au dat seama că totul era o greşeală şi o să-mi dea drumul. I-am dat drumul lui Mary şi i-am mulţumit pentru bunătatea ei, sigură că nu o să ne mai vedem vreodată.

Am mers repede în urma asistentei şi, odată ajunse înăuntru, m-a dus într-o încăpere unde am fost cântărită, măsurată şi apoi abordată de o altă asistentă, care mi-a tăiat unghiile până în carne.

— De ce faci asta? am întrebat.

— Urmează să te duci la doctorul Hughes, a răspuns.

Mi-am spus că era normal – o ultimă examinare înainte să-mi dea drumul. Pentru scopuri administrative. Sigur asta era.

După acest consult de mântuială, am fost dusă în altă încăpere. Acolo, îmbrăcat în halat alb, stătea un bărbat care s-a prezentat ca fiind doctorul Hughes. În sfârşit aveam şansa să vorbesc, dar mi-am dat seama că nu ştiam de unde să încep.

— Cine eşti? m-a întrebat, în timp ce a deschis un dosar crem şi a scos capacul de la stilou.

— Eu… numele meu este Opaline Gr – adică…

— Hm, nu e un început prea bun, nu?

Capacitatea lui de a găsi umor în astfel de circumstanţe disperate m-a neliniştit şi mai tare.

— Numele meu este Opaline Carlisle, dar folosesc pseudonimul Opaline Gray, ca să-mi apăr identitatea de fratele meu, care e un maniac violent.

Gata. Clar, coerent şi concis. Sigur bărbatul ăsta putea să vadă că eram întreagă la minte.

— Unde locuieşti?

— Pe Ha'penny Lane, Dublin. Am o librărie acolo.

A ridicat din sprâncene, mirat.

— Şi eşti însărcinată?

— Da.

— Cu câţi bărbaţi ai întreţinut relaţii intime?

— Poftim?

— Raporturi sexuale, domnişoară Carlisle.

M-am simţit cuprinsă de un val de furie şi am încercat să respir adânc. Asta voia, să vadă cum reacţionez.

— Cu unul singur, am răspuns rece.

— Fratele tău m-a informat că duci o viaţă imorală. Aşa e?

Nu ştiam cum să răspund, aşa că nu am zis nimic.

— Vezi feţe pe pereţi?

— Nu, în acest moment nu.

S-a uitat la mine cu dispreţ şi am regretat că făceam pe deşteapta cu el.

— Auzi voci?

— Nu, domnule doctor, nu aud voci. Nu e nimic în neregulă cu mine, trebuie să vedeţi asta. Fratele meu a pus la cale tot circul ăsta. E supărat pe mine că am refuzat să fac ce mi-a zis şi să mă căsătoresc cu un bărbat pe care nu-l cunosc mai deloc. E felul lui de a mă pedepsi, înţelegeţi?

În încăpere s-a lăsat liniştea, întreruptă doar de scrijelitul stiloului său pe foaia goală. M-am întrebat unde îmi erau hainele şi dacă era vreun autobuz pe care îl pot lua spre Dublin.

— Asta e tot deocamdată, asistentă! a zis şi a chemat-o pe Patricia înăuntru.

— Pot să plec acasă acum?

— O, mi-e teamă că o să mai dureze ceva până vei fi pregătită să intri din nou în societate, domnişoară Carlisle. Asta dacă vei mai ajunge vreodată acolo.

Cuvintele lui păreau un scenariu repetat, ceva la care m-aş fi aşteptat din partea unui actor, la teatru. Nu avea cum să se întâmple asta în realitate.

— Doar nu vorbiţi serios! În asta constă consultaţia? Mă întrebaţi dacă văd feţe pe pereţi? Domnule doctor, vă daţi seama că sunt la fel de sănătoasă ca dumneavoastră.

— Fratele tău…

— Lăsaţi-l pe fratele meu! Cuvântul lui valorează mai mult decât al meu?

Nu a zis nimic, doar şi-a pus capacul înapoi pe stilou. Asta spunea tot.

Mi-am lipit mâinile de biroul dintre noi.

— Vă minte! Pot s-o dovedesc! Am descoperit un manuscris foarte valoros şi vrea să-l fure, nu înţelegeţi?

Doctorul a rânjit spre asistenta care mă luase deja de braţe şi mă târa afară din încăpere.

— Haide, Carlisle, e mai bine dacă nu opui rezistenţă, mi-a zis.

— Daţi-mi ce test vreţi. O să dovedesc că nu sunt nebună!

— O, cred că deja am văzut tot ce trebuie să ştim, domnişoară Carlisle.

— Nu! Vă rog! Unde e doctorul Lynch? Lăsaţi-mă să vorbesc cu el!

Am ţipat până am rămas fără voce, dar strigătele mele s-au pierdut într-un ecou pe hol. O altă asistentă aducea un pacient în cabinet şi Patricia i-a spus că o să uit toată discuţia asta în mai puţin de o oră. Chiar credeau că eram nebună şi fiecare argument pe care îl aduceam nu făcea decât să le confirme părerea.

Am fost aruncată înapoi în camera murdară, unde m-am ghemuit într-un colţ şi am plâns ore întregi. Când s-a lăsat întunericul, am ridicat privirea şi am văzut o femeie care stătea pe pat. De cât timp era aici?

— Plângi, scapă de toate lacrimile. Nu o să te ajute prea mult aici.

— Mary?

M-am ridicat cu greu, o sarcină dificilă pentru o femeie însărcinată, şi m-am aşezat pe pat, lângă ea.

— De ce eşti aici? am întrebat-o.

Era prima dată când mă uitam cu atenţie la ea. Avea părul nepieptănat şi ciufulit, ochii întunecaţi şi profunzi, şi vorbea cu o înţelepciune mult peste anii ei.

— Isterie. Asta mi-au spus.

Isterie; ar fi putut însemna orice.

— Şi cum se, ăăă, manifestă? am întrebat, dându-mi seama că o să stăm în aceeaşi cameră.

— Devin foarte agitată când mă bate tata.

— Doamne!

Mi-a zâmbit uşor, ca şi cum umorul era tot ce i-a mai rămas.

— Când am rămas însărcinată, i-am spus că preotul mi-a făcut asta. Dar nu m-a crezut; mi-a zis că sunt o târfă nenorocită. Voia să scape de mine, aşa că a spus că am stări de delir demonic. Că îmi făcusem rănile singură.

Mi-am îngropat capul în mâini. Cum ajunsesem aici? Plecasem de acasă inspirată de sufragete, femeile moderne care urmau să obţină egalitatea şi libertatea de care aveau nevoie ca să-şi urmeze propria fericire. Cu o simplă semnătură, eram închise. Femei periculoase cu idei deranjante.

— De cât timp eşti aici? Pari aşa de tânără.

— De trei ani. Am 22 de ani.

Am început din nou să plâng. Totul părea fără speranţă. M-a strâns cu putere de mână.

— Trebuie să fii puternică, pentru copil, a zis, după care s-a ridicat, s-a dezbrăcat şi s-a băgat în celălalt pat.

M-am întins pe salteaua subţire şi am privit luna printre gratiile de la fereastră. Mary avea dreptate. Trebuia să am grijă de micul meu trandafir. Trebuia să mănânc, să merg afară şi să respir aer curat şi să fiu cât pot de sănătoasă. Dacă asta era situaţia de acum, trebuia s-o accept. Pentru binele ei.

Nu puteam să mă mai agit ca mai devreme. Ştiam că nu-i face bine. Aşa că trebuia să fiu calmă şi, când mi-o veni sorocul, mă vor duce la spital să nasc şi asta va fi şansa mea să scap.

Au trecut două săptămâni, fiecare zi identică cu cea de dinainte. Zilele sunt inimaginabil de lungi când nu ai nimic de făcut, de zis sau de gândit. Cel mai remarcabil lucru era frigul. Puteam să-mi văd respiraţia când vorbeam. O femeie mai în vârstă a făcut o criză la micul-dejun, tremura şi avea convulsii de la frig. Sărea de pe bancă, atât de mult suferea.

— Las-o să cadă, asta o s-o înveţe minte, a zis asistenta Patricia.

Asistentele purtau paltoane şi, deşi fiecare celulă din corp mi-a zis să tac, nu m-am putut abţine.

— Nu vezi că o să moară de frig aici? Sigur aveţi nişte haine în plus.

— Primeşte aceleaşi haine ca voi toate.

Şi aşa s-a terminat discuţia. I-am întins femeii cana mea cu ceai fierbinte când a venit. Nu era cine ştie ce pierdere pentru mine, era chior şi avea un gust ciudat de cupru.

În ziua aia a mai fost adusă o femeie, lucru care ne-a dat tuturor ceva pe care să ne concentrăm. Am întâmpinat-o toate cât de bine am putut şi acum înţelegeam setea de informaţii care m-a întâmpinat şi pe mine când am ajuns aici. Toată lumea voia să ştie de ce era aici, ca să mai alunge plictiseala chinuitoare. Speram ca povestea ei să-mi confirme părerea – o altă victimă nevinovată. Dar n-am reuşit să înţelegem ce ne-a spus şi a fost dusă curând la tratament, orice ar fi însemnat asta.

A început să circule un zvon cum că a fost adusă direct de la tribunal, unde a fost acuzată că şi-a înecat copilul. Credea că fusese schimbat la naştere, că adevăratul ei copil a fost luat de zâne. Aproape mi s-a făcut rău când am auzit. Ştiam că o să înnebunesc şi eu dacă nu scap de aici. Oamenii cred că cel mai rău lucru când eşti încarcerat e că eşti închis, dar mai e o traumă de suportat. Deşi unele femei erau pur şi simplu anxioase. Sau deprimate, acum trăiam alături de femei care aveau tot felul de dizabilităţi fizice şi mintale şi, mai mult decât atât, eram considerată una dintre ele. Asta are un impact profund asupra felului în care te percepi. A ceea ce e adevărat sau nu.

În noaptea aceea am crezut că a venit momentul evadării. Durerile din stomac m-au făcut să cred că intru în travaliu şi apa de pe pat a confirmat asta. Am strigat-o pe Mary şi i-am zis să anunţe asistenta. A început să bată la uşă şi să ţipe, dar nu a răspuns nimeni vreme îndelungată. Sigur, s-a întâmplat dis-de-dimineaţă, aşa cum se întâmplă adesea lucrurile acestea, şi pe tură era doar o măicuţă bătrână. Credea că exagerez durerile agonizante ale travaliului şi mi-a spus că n-o să-l trezească pe

bietul doctor ca să vină să aibă grijă de o englezoaică mucoasă şi răsfăţată.

— Nu te mai preface, mi-a zis printre gratiile de la uşă.

— Nu vreau să-l chemi pe doctor, trebuie să merg la spital!

Eram aşa de încântată la gândul că voi pleca, încât abia observam durerea.

— Spital? Sigur, când or zbura porcii.

N-a mai zis nimic şi am auzit-o îndepărtându-se.

— Doar n-o să mă lase aici, nu? am întrebat-o pe Mary, care stătea acum la capul patului şi mă mângâia pe spate.

— Nu-ţi face griji.

A venit o altă contracţie şi am gemut, strângând în pumni colţurile păturii. Aşa s-a scurs toată noaptea şi probabil am dormit între contracţii. Mary m-a vegheat tot timpul. De fiecare dată când puneam o întrebare, îmi spunea din nou să nu-mi fac griji, într-un fel care chiar mă îngrijora. Ca şi cum speranţa era inutilă. La 6, asistenta Patricia a venit să ne trezească şi, când a văzut în ce stare eram, a chemat doctorul.

— Te rog, am implorat-o! uitând de orice urmă de mândrie.

Eram în cele mai cumplite dureri şi nu băusem nici măcar un pahar cu apă.

— Te rog, du-mă la spital!

— Nu trebuie să mergi la spital ca să naşti. Poate aşa se procedează în Anglia, dar nu şi aici. Naşterea e cel mai natural lucru din lume, a zis, în timp ce mi-a ridicat cămaşa de noapte şi şi-a băgat mâinile reci între picioarele mele.

— Ia mâinile de pe mine! am strigat şi, drept răspuns, mi-a tras o palmă peste faţă.

Nu sunt sigură ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi venit doctorul Hughes atunci. A preluat imediat frâiele şi a trimis-o să aducă prosoape şi un lighean cu apă fiartă. După două ore de contracţii, în care simţeam că eram ruptă în două, nu mai ştiam şi nici nu-mi mai păsa ale cui mâini erau pe mine. Strigau

la mine să împing, aşa că am împins. Cineva s-a milostivit şi mi-a pus o pânză rece pe faţa înfierbântată. Am ţipat după mama, deşi ştiam că nu o să vină. L-am implorat pe Armand să vină să mă salveze. Şi am împins iar; de data asta a fost diferit, presiunea s-a mai diminuat. Am auzit şoapte şi am văzut o asistentă cum scoate un ghemotoc din încăpere.

— Unde e fetiţa mea? Unde o duceţi?

Nu eram sigură că m-a auzit cineva, aşa de slabă îmi era vocea.

— Fetiţa mea? Vă rog, daţi-mi fetiţa!

Am auzit vocea unui bărbat şi nişte cuvinte care nu aveau sens. Cordonul era înfăşurat în jurul gâtului. S-a sufocat. S-a născut albastră. Nu-mi aduc aminte multe din acel moment. Bănuiesc că am început să înnebunesc.

CAPITOLUL 41
— MARTHA —

— Aşadar, ce aspect din temele lui Austen s-a schimbat în cartea asta, ultima publicată înaintea morţii ei?

Profesorul stătea pe marginea biroului, dând relaxat dintr-un picior, cu un exemplar din *Persuasiune* în mână. În prima bancă stătea o americancă tânără, care părea să ştie totul despre toate cărţile scrise vreodată. M-am gândit că poate îl place pe profesor, dar el nu părea să observe.

— E vorba tot despre căsătorie şi statut social, a zis ea. Anne judecă oamenii în funcţie de caracterul lor, nu de poziţie, dar, în cele din urmă, cedează în faţa snobismului lui lady Russell şi refuză cererea în căsătorie a lui Wentworth.

— Bun rezumat, a zis Logan, din fundul clasei. Aşa nu mai trebuie s-o citesc.

I-am zâmbit. Era o persoană pe sufletul meu. Deşi mi se părea puţin ciudat că s-a înscris la un curs de literatură, dar nu citea cartea.

— OK, OK, poate Austen nu e pe gustul tuturor. Dar, într-un fel, motivul pentru care cărţile ei sunt aşa de populare şi azi e că temele contează în continuare. Dragoste. Loialitatea faţă de familie. Mândrie. Presiunea socială de a ne conforma. Poate aveţi impresia că vă folosiţi mereu liberul arbitru, dar nu e aşa. Sunteţi mereu influenţaţi de ce vrea inima voastră, de ce vrea mintea voastră şi de cum vreţi să vă vadă lumea.

Avea dreptate. În toţi anii ăştia, nimic nu s-a schimbat cu adevărat.

— Cred că tema principală e posibilitatea de a primi o a doua şansă la dragoste, a zis Beverly, o asistentă ieşită la pensie, care stătea mereu lângă mine.

Încercam să nu mai citesc oamenii, nu mi se părea drept, dar uneori o făceam fără să mă gândesc. Prima ei dragoste murise într-un accident

de maşină şi nu mai cunoscuse pe altcineva de atunci. Am sperat, pentru binele ei, că Jane Austen avea dreptate.

— Exact, Beverly. Anne e „convinsă” să renunţe la dragoste pentru că Wentworth nu are perspective, dar, în loc să meargă mai departe, regretă amarnic decizia. Şi totuşi, la final, când dragostea revine în viaţa ei, îşi dă seama că în toţi anii aceia a ajuns s-o aprecieze şi mai mult.

În timp ce ne strângeam lucrurile, profesorul m-a întrebat dacă m-am mai gândit la înscrierea într-un program complet de licenţă.

— Judecând după temele predate, cred că ai fi o candidată perfectă, mi-a zis, deşi mi-ar plăcea să participi mai mult la ore. Cred că te-ar ajuta.

În continuare mi se părea greu să vorbesc în public. De-abia îmi depăşisem problemele cu cititul. După noaptea în care am găsit tatuajul terminat pe spate, am simţit că s-a rupt o vrajă. Cărţile nu mă mai intimidau la fel de mult şi poveştile dinăuntru au devenit invitaţii, nu avertismente. Mă simţeam ca şi cum mi se dăduse cheia de la o uşă încuiată.

— Uite nişte materiale utile pentru admitere.

Le-am luat şi le-am pus în geantă, simţind că trăiam o viaţă complet diferită, viaţa cuiva care poate să facă tot ce vrea. Poate, la urma urmei, chiar există a doua şansă.

Nu mă plictiseam niciodată de campusul de la Trinity şi, cu fiecare curs, mă simţeam din ce în ce mai mândră.

— Trebuie să-mi promiţi că nu o să ajungi ca snobii ăia care menţionează în fiecare conversaţie că au fost la Trinity, mi-a zis Logan, în timp ce îşi închidea haina.

Logan era bucătar, dar adevărata lui dorinţă era să facă benzi desenate.

— O, deja o strecor în discuţii, i-am zis, gândindu-mă cum aş face asta, dacă aş avea cu cine

să vorbesc, în afară de colegii mei şi de *madame* Bowden.

— Mă gândesc şi eu să mă înscriu la master, mi-a zis.

— Serios?

— De ce pari aşa surprinsă?

Am văzut în el atunci un băieţel care a crescut citind benzi desenate şi care şi-a dorit mereu să scrie şi el. Dar o aventură din adolescenţă a dus la o sarcină şi o meserie de ajutor de bucătar, ca să poată plăti chiria. Acum este bucătar la unul dintre cele mai bune hoteluri din Dublin, dar inima îl trage tot către poveşti.

— Austen nu e pe gustul tău?

— Îmi plac mai mult romanele grafice.

— Nici n-am ştiut că există romane grafice.

S-a uitat la mine cu ochii mari, ca o persoană rănită mortal, care, cu ultima respiraţie, îţi spune că ai greşit când ai apăsat pe trăgaci.

— Doamne, n-ai auzit niciodată de *Maus?* Art Spiegelman?

Am scuturat din cap.

— Haide, Martha, mă omori! Dar despre *Casa de sticlă*? Îţi plac surorile Brontë, nu?

Am început să râd şi mi-am propus să văd dacă găsesc cărţile astea la bibliotecă, când, de după colţ, am văzut o siluetă cunoscută plimbându-se prin piaţă. Vorbea vesel la telefon şi nu mă văzuse, dar ceva l-a făcut să se uite spre mine. Henry.

— Bună, i-am zis şi i-am făcut cu mâna, stânjenită.

A ridicat capul şi a zâmbit uşor.

— Ce mai faci? a părut să mă întrebe şi i-am făcut semn că eram bine.

A arătat spre telefon şi i-am zis să continue, că eu oricum plecam. Şi asta a fost tot. A dispărut în clădire şi Logan a continuat să vorbească despre o idee de personaj – un superchef care se lupta cu răufăcătorii sau ceva asemănător. M-am simţit cuprinsă de un val de frig. Era ca şi cum nu mai însemnam nimic unul pentru celălalt.

Nu m-am putut abţine să nu mă gândesc la un citat din *Persuasiune:* „Acum erau ca nişte străini; ba chiar mai rău decât străini, deoarece nu mai puteau deveni niciodată apropiaţi. Era o înstrăinare perpetuă[21].

CAPITOLUL 42
— HENRY —

— Deci o să vii? a repetat.

— Scuze, de unde ai numărul meu?

— Din telefonul Marthei, fireşte. A invitat nişte colegi de la universitate…

Nici măcar nu ştiam că e ziua ei. Erau multe lucruri legate de Martha care rămâneau încă un mister pentru mine. Construise un zid atât de înalt în jurul ei, încât rarele ocazii în care mă lăsa în viaţa sa erau cu atât mai importante.

— Deci o să vii la 19, mi-a ordonat.

— Nu sunt sigur că vrea să vin, i-am zis, uitându-mă pe fereastră la soţul Norei, care trebăluia în grădina din spate.

Tot nu-l iertasem că i-a spus Marthei că am plecat de tot din ţară. Era mai uşor să dau vina pe el decât să accept că poate ea pur şi simplu nu voia să fie cu cineva ca mine. Martha sigur nu m-a invitat şi nu eram sigur de ce se implica angajatoarea ei.

— Prostii! O să vrea să-şi vadă toţi prietenii. A fost un fel de *annus horribilis* pentru Martha, eşti de acord? Nu cred că îţi cer prea mult când îţi zic să-ţi laşi nesiguranţele deoparte cinci minute şi să vii să mănânci nişte tort. Bărbaţii ăştia!

Şi cu această jignire adusă întregului meu sex, a închis.

Afară era mai cald decât de obicei şi, de-a lungul canalului, o mare de narcise creau o potecă de aur în mijlocul oraşului. Începusem să mă simt ca acasă în Dublin. Acum ceva vreme mă gândisem chiar să mă mut definitiv aici. Gândul mă stânjenea. În retrospectivă, dragostea ne face să părem de-a dreptul ridicoli. Să faci astfel de planuri spontane, bazate doar pe un sentiment – o adunătură de chimicale, ca să fim mai exacţi –, părea o prostie în lumina aspră a zilei. Dar nu puteam să neg că m-am

simţit mai viu şi mai treaz în acele săptămâni cu Martha decât am fost toată viaţa. Mi se părea că am fost un somnambul până am cunoscut-o pe ea, că am luat decizii bazate pe ce credeam că aşteaptă alţii de la mine. Cu ce era mai corectă această metodă de a-ţi organiza viaţa după un curs stabilit înainte?

Mi-am adus aminte de ceva ce mi-a spus Lucinda înainte să plec; că nu contează dacă decizia pe care o iei e greşită sau nu, atâta vreme cât tu eşti cel care o ia. Asta e ce te duce mai departe în viaţă. De fapt, a folosit cuvântul „călătorie", pentru că era încă în faza ei de conectare cu Mama Natură.

≈

Niciodată nu am fost bun la cumpărat cadouri. Mereu mă cuprindea o panică oribilă, urmată de conştientizarea că nu ştiu nimic despre viaţa lăuntrică a persoanei căreia încercam să-i cumpăr cadoul. Aşa că mă limitam la cărţi. N-ai cum să dai greş cu o carte. Mă rog, asta nu e chiar adevărat. Odată i-am cumpărat tatei o carte despre dependenţa de alcool, pe care a ales s-o pună pe foc. Dar de data asta ştiam exact ce cadou să iau.

— Doriţi să-l ambalăm? m-a întrebat vânzătorul.

Am dat din cap şi mi-am scos cardul de debit din portofel, după care l-am apropiat de aparat.

— A, puteţi să-l mai apropiaţi o dată? Mai face nazuri uneori, a zis relaxat.

L-am apropiat din nou. Şi din nou a fost respins.

— Cred că o să achit cu cardul de credit până la urmă, am zis, ca şi cum era o alegere.

N-au pierdut vremea cu tăierea finanţării. Dar, în timp ce mă uitam cum împacheta vânzătorul cutia într-o hârtie neagră cu flori aurii, am ştiut că aş fi jefuit o bancă (metaforic, evident), ca să-i iau asta.

≈

Am ajuns puţin după 20 şi, ca de obicei, am aruncat o privire în laterala casei, doar ca să mă asigur. *Ca să te asiguri de ce, Henry? Că librăria şi*

manuscrisul dinăuntru nu au apărut din senin? M-am uitat spre cer şi am scuturat din cap.

— Eşti un visător incurabil, am bombănit şi am urcat treptele spre uşa din faţă.

M-am oprit brusc când am văzut nişte mişcări la fereastră. Martha purta o rochie de seară, lungă, de culoarea safirului, cu spatele gol, care îi încadra tatuajul mare. Părul ei blond-deschis era strâns într-o coadă împletită, pe care o purta ca pe o coroană pe cap.

Am simţit cum mi se înmoaie genunchii. N-avea niciun rost. Oricât de mult am încercat să mă conving că s-a terminat, în momentul în care am văzut-o, mi-au revenit toate sentimentele pentru ea. După care l-am văzut pe el, pe acelaşi tip cu care era la Trinity. Spunea o glumă la care râdeau toţi. Era mai în vârstă şi chelea, dar clar avea ceva ce mie îmi lipsea.

— Se poate baza pe el? a zis o voce, citindu-mi gândurile.

Am ridicat privirea şi am văzut-o pe *madame* Bowden în prag, cu bastonul într-o mână şi o ţigară în cealaltă.

— De cât timp sunteţi aici?

N-a răspuns.

— Intri, domnule Field?

— De fapt, nu cred că pot. Tocmai mi-am dat seama că, ăăă, am altă treabă. Aţi putea să-i daţi asta? am întrebat şi i-am întins cadoul.

— Poftim? Mi se pare că mă confunzi cu un curier! Sunt stăpâna casei şi, dacă ai fi un gentleman, ai intra şi i l-ai da în persoană.

Am respirat adânc. *Femeia asta…*

Casa arăta spectaculos, sclipea în lumina a sute de beculeţe. Auzeam vocile relaxate şi sunetul paharelor din salon. Am lăsat-o pe *madame* Bowden să o ia înaintea mea, dar, surprinzător, dispăruse deja. Am intrat prin uşile duble deschise şi am văzut o masă pe care erau aranjate aperitive şi un tort mare. După cum arăta totul, se părea că bătrâna doamnă chiar începuse s-o placă pe Martha. Dar, de

fapt, cui nu i-ar plăcea de ea? Am salutat câteva persoane, după care am păşit spre sărbătorită, încercând să mă opun fiecărui pas. Şi-a ridicat privirea şi s-a uitat la mine cu ochii ei albaştri, ca în dimineaţa în care am cunoscut-o, când m-a privit prin fereastra de la subsol. Dar acum, în rochia asta superbă, privirea îi era şi mai dezarmantă.

— La mulţi ani, Martha! i-am zis.

S-a îndepărtat de cercul ei de prieteni şi şi-a aşezat uşor mâna pe încheietura mea înainte să se aplece şi să mă sărute pe obraz.

— O, Henry!

Da, fix asta e reacţia pe care ţi-o doreşti când apari neinvitat la o petrecere. *O, Henry!*

— Mă bucur aşa de mult că ai venit, a adăugat şi m-a îmbrăţişat stângaci.

Sau poate eu eram cel stângaci. Nu era clar.

— Şi eu, i-am zis, ca şi cum nici nu mi-ar fi trecut prin minte să dau înapoi. Arăţi minunat.

Şi-a ridicat mâna şi şi-a atins părul.

— Mulţumesc. *Madame* Bowden a insistat să împrumut una dintre rochiile ei vechi. A şi dus-o la croitor! a zis, cu ochii mari de mirare.

A făcut o mică piruetă în rochia de mătase.

Îmi frângea inima. Trebuia să plec de aici.

— Uite, am început, dar am fost întrerupt de o melodie care a început din senin.

— Un dans cu sărbătorita! a zis una dintre prietenele ei şi mai că a împins-o în braţele mele.

— O, nu sunt sigur că e cazul…

— Dar nu ştiu să dansez!

Am protestat amândoi deodată, dar oamenilor se pare că le plăcea ideea şi au format un cerc intimidant în jurul nostru.

— E cântecul meu, a zis, puţin timidă.

Am ascultat notele de pian şi am încercat să-mi aduc aminte ce cântec e.

— Tom Waits. Mama m-a botezat după cântecul ăsta.

Cum puteam s-o refuz?

— Dacă e cântecul tău…

I-am pus o mână pe talie şi am luat-o de mână.

Nu am vorbit, doar ne-am legănat uşor în ritmul celui mai tărăgănat cântec pe care cred că l-am auzit vreodată. Dacă nu era suficient de rău că dansez în public, atunci să dansez în public cu femeia care tocmai m-a părăsit era, fără îndoială, cel mai cumplit de stânjenitor moment din viaţa mea. Dar s-a întâmplat ceva; totul a început să pară straniu de magic. Ne-am privit în ochi şi nu ne-am putut abţine să nu zâmbim. Musafirii s-au dat cu un pas în spate, să ne facă mai mult loc, dar, în mintea mea, era ca şi cum au dispărut cu totul. Doar pe ea o vedeam. Era aşa de natural s-o ţin în braţe. În mod bizar, am descoperit că puteam să dansez – nu ştiu dacă a ajutat rochia ei de seară sau lumina lumânărilor, dar m-am transformat într-un fel de Fred Astaire. Sau poate doar aşa simţeam şi, dacă cineva mi-ar fi arătat o filmare, aş fi putut arăta mai degrabă ca monstrul lui Frankenstein. Cântecul a ajuns la o porţiune mai lentă, la un crescendo ritmic…

Martha, Martha, I love you, can't you see?

N-am mai suportat. I-am dat drumul şi am făcut un pas în spate.

— Scuze, trebuie să plec.

Am încercat să ies de acolo cu ce urmă de demnitate mai aveam, adică foarte puţină. Am pus mâna pe mânerul uşii de la intrare, dar nu s-a clintit.

— Pentru numele lui Dumnezeu… am bombănit şi am tras cu putere.

— Henry!

M-am întors şi am văzut cum se uita la mine cu o expresie plină de milă. Era ultimul lucru de care aveam nevoie. Mă simţeam complet expus. Singura mea şansă de scăpare era să mă prefac.

— Ai avut dreptate. În legătură cu noi, zic. N-ar fi mers niciodată.

— O!

Nu puteam să-i citesc nimic pe faţă. Trebuia să plec de acolo. Am dat să încerc din nou mânerul, dar tot nu s-a clintit.

— Pleci aşa devreme? a întrebat *madame* Bowden.

Doamne, femeia asta era omniprezentă!

— E în regulă, i-a zis Martha. Mulţumesc că ai venit.

Am dat din cap şi mi-am pus mâinile în buzunare. Atunci am simţit cutia.

— Am uitat să-ţi dau asta.

A rupt hârtia şi a desfăcut-o. A făcut ochii mari şi şi-a dus mâna la piept.

— Nu-mi vine să cred!

— Ce e? a întrebat femeia, chinuindu-se să-şi pună ochelarii mai repede.

— Un stilou Mont Blanc.

— *On ne voit bien qu'avec le cœur.*

— Henry, nu pot să-l accept. E prea mult!

Am zâmbit, sperând doar că ştia că merită mult mai mult decât credea.

— M-am gândit că o să ai nevoie de un stilou bun pentru universitate.

L-a scos din cutie şi l-a strâns la piept.

— Îl ador. Mulţumesc.

— Acum chiar trebuie să plec, i-am zis cu vocea gâtuită, dar pare să se fi blocat uşa.

Madame Bowden a întins mâna şi a deschis-o cu uşurinţă.

— Noapte bună, Henry, a zis şi mi-a făcut cu ochiul.

CAPITOLUL 43
— OPALINE —

Azilul de nebuni din comitatul Connacht, 1923

Nu ştiu cât am zăcut pe patul ăla, dacă mi-a fost frig sau cald, dacă am fost singură sau dacă a mai fost cineva cu mine. Toate simţurile îmi erau estompate de o singură nevoie copleşitoare – să-mi ţin bebeluşul în braţe.

— De ce ai vrea să ţii în braţe un bebeluş mort? m-a întrebat tăios asistenta, probabil nu pentru prima dată.

Nu aveam energia să răspund sau să plâng. Singura mea speranţă era că o să mor şi eu. Mary a încercat să-mi aducă mâncare, dar am refuzat să mă ating de ea. Au venit şi au luat cearşafurile de pe pat, au deschis geamurile şi aerul rece de ianuarie a inundat camera, dar tot nu m-am mişcat. M-au ridicat şi m-au dus la baie, mi-au spălat sângele uscat dintre picioare. Nu-mi mai păsa cine mă vedea sau cine mă atingea. Voiam doar să mor şi să fiu cu copilul meu.

Apoi s-a lăsat noaptea şi m-am trezit dintr-un coşmar, ţipând – Lyndon lega un ştreang în jurul gâtului bebeluşului meu.

— Ce s-a întâmplat?

Mary era lângă mine, mă mângâia pe frunte.

Am apucat-o strâns de mână.

— Nu pot să fac asta. Nu pot să trăiesc.

— Trebuie.

— Nu înţelegi, i-am zis şi m-am întors pe o parte.

— O, ba da. M-a lovit până a ieşit copilul din mine şi vina…

S-a oprit o clipă, după care a continuat.

— De-asta m-a adus aici. Nici el nu putea să trăiască cu ce a făcut, aşa că a fost mai uşor să dea vina pe mine. Să mă închidă.

M-am întors iar către ea. Era întuneric, dar trăsăturile ei trădau o graţie pe care nu mi-aş fi

putut-o vreodată imagina în circumstanţe atât de grele.

— Mary, îmi pare aşa de rău!

— Nu am nevoie de mila ta, Opaline. Am nevoie să supravieţuieşti. Avem nevoie una de cealaltă, dacă vrem să ieşim vreodată de aici.

Părea atât de puternică şi de independentă, nu mă gândisem că şi ea avea nevoie de mine.

— Lasă-mă să te ajut şi o să-ţi recapeţi puterile. O să supravieţuieşti.

— Dar ce rost are? am întrebat şi m-am sprijinit într-un cot. La ce fel de viitor putem spera?

— Nu ştiu, dar speranţa e singurul lucru care ne-a mai rămas şi am simţit că mi s-au ascultat toate rugile în ziua în care ai ajuns aici.

Am râs amar.

— Ţi-aş sugera să-ţi îndrepţi speranţele spre oricine altcineva de aici; o să găseşti mai multă inspiraţie la ele decât la mine.

— Ştiu că asta simţi acum, dar…

M-am ridicat şi feţele noastre aproape s-au atins.

— O să simt asta *mereu.*

S-a dus înapoi, în patul ei.

A doua zi dimineaţă mi-a adus o farfurie cu terci. Ştiam cât de mult a riscat; era strict interzis să iei mâncare din cantină şi pedeapsa era izolarea. Nu am zis nimic, dar m-am ridicat în capul oaselor şi am început să mănânc. După-amiază a venit cu o felie de pâine goală şi o cană de email în care era nişte ceai. A doua zi, sprijinită de ea, am reuşit să merg singură pe hol.

— Ştii să coşi? m-a întrebat Mary.

O privisem cum cosea hainele rărite ale celorlalte femei. Era singura care avea voie să folosească un ac.

— Înainte să vin aici eram croitoreasă. Mama m-a învăţat. Trebuie să te ţii ocupată, Opaline.

— Aş putea să încerc, am aprobat, deşi nu cususem niciun nasture în viaţa mea.

Draga mea Jane,

Mă aflu într-o situaţie pe care nici eu nu o pot crede, aşa că nu ştiu cum să ţi-o descriu nici măcar ţie, cea mai apropiată prietenă a mea din lumea asta. De fapt, când mă gândesc la copilăria noastră, tot ce mi se întâmplă aici pare un vis. Cu toate acestea, nu am mult timp la dispoziţie şi trebuie să scriu câteva cuvinte în grabă – sunt internată într-un azil. Te asigur că sunt sănătoasă la cap şi în deplinătatea facultăţilor mintale. Lyndon a plănuit totul. Nu e nevoie să spun mai mult de atât, sunt sigură că vei înţelege. A, şi am născut un copil. Nu a supravieţuit. Te rog, ajută-mă, dacă poţi.

Prietena ta,

Opaline

A trecut un an şi orice speranţă de scăpare părea acum un vis îndepărtat pe care nici nu mai reuşeam să mi-l aduc aminte.

Mary vorbea din ce în ce mai puţin. Începuse să tuşească şi nu mai putea să doarmă noaptea, aşa că o vegheam şi mă asiguram că era mereu învelită.

— Povesteşte-mi despre viaţa ta, m-a rugat într-o noapte, când stăteam împreună în întuneric. De dinainte să vii aici.

Viaţa mea de dinainte. Cum aş putea să încep să descriu o viaţă care nu mi se mai părea a mea? Mi-era teamă că dacă voi vorbi despre asta, mă voi îndepărta şi mai tare de ea.

— Vindeam cărţi.

Între noi s-a lăsat tăcerea, cât timp ne-am ajustat la realitatea acelor cuvinte.

— Nu am citit niciodată o carte, mi-a răspuns.

M-am bucurat că întunericul nopţii mi-a ascuns trăsăturile, care arătau o combinaţie de şoc şi milă. Mary nu ar fi vrut niciuna dintre aceste reacţii. Apoi a fost cuprinsă de o criză de tuse, care a durat mai

bine de cinci minute. Şuieratul din plămânii ei mi-a confirmat că suferea de gripă. Fără căldură, cu cârpe rărite pe post de haine şi o dietă formată doar din terci şi supă chioară – mă temeam pentru sănătatea ei.

— Poţi să-mi spui o poveste? Din una dintre cărţile tale?

În acel moment aş fi făcut orice ca s-o fac să se simtă mai bine, aşa că am început să recit manuscrisul lui Emily Brontë, imaginându-mi scrisul minuscul cu ochii minţii. Cuvintele mi-au venit în minte cu uşurinţă, pentru că le citisem diferit faţă de toate celelalte cărţi. Eram singura care le văzuse, din moment ce fuseseră ascunse în trusa de cusut a lui Charlotte, aşa că mi-au pătruns în suflet într-un mod în care nu o mai făcuse nici o altă carte.

Mary s-a liniştit şi, exact ca un copil, a început să-mi ceară să-i spun aceeaşi poveste în fiecare noapte, pe măsura ce starea ei se deteriora.

CAPITOLUL 44
— MARTHA —

Am închis cartea şi am simţit cum camera se liniştea în jurul meu. Am întors-o şi m-am uitat din nou la copertă, la imaginea cu prăvălia domnului Fitzpatrick. Mi-am lăsat degetele să alunece pe titlul gravat cu litere aurii.

„Un loc considerat pierdut”, mi-am şoptit. Nu mai era nici urmă de îndoială că Opaline Carlisle era autoarea. Eram aproape la sfârşit şi încercam să o împart, cât să n-o termin prea repede, ca atunci când copiii păstrează pătrăţele de ciocolată, ca să le ajungă mai mult. Sentimentul era însă şi puţin amar, din moment ce singura persoană căreia voiam să-i povestesc despre carte probabil mă ura. Henry.

Eram în bibliotecă la Trinity, unde trebuia să scriu cu Logan un eseu despre *Persuasiune.* El se uita pe furiş la reţete noi pe Instagram, aşa că măcar pierdeam amândoi vremea.

— Ce e? De la ziua ta pari tristă, a observat Logan.

Şoptea foarte tare şi am văzut că oamenii din jurul nostru nu apreciau deloc asta.

— Nimic, i-am zis, încercând să-mi minimizez sentimentele. Am nevoie de ajutor cu ceva şi singura persoană la care pot să apeleze…

— Şşş!

Mi-am tras scaunul mai aproape de al lui.

— Vezi tu, e un tip…

— Mereu e un tip, a zis şi a zâmbit.

— Nu e vorba de asta. Doar că nu pot să încep nimic serios acum, aşa că am oprit lucrurile înainte să înceapă şi acum…

S-a dat şi el mai aproape.

— Martha, e un exemplu clasic de „situationship”[22]. Crede-mă, trebuie să fugi de ele ca de ciumă. Nu ştii niciodată cum stau lucrurile.

Avea dreptate. Dansul cu Henry de la ziua mea a fost copleşitor. M-am simţit ca o prinţesă; pentru prima dată în viaţa mea, am fost într-o casă frumoasă, îmbrăcată într-o rochie de poveste, plutind în braţele unui prinţ. Era fermecător, amuzant şi atrăgător, cu aerul lui de intelectual. În ciuda tuturor vânătăilor şi a oaselor rupte pe care le-am avut, a dezamăgirilor şi a cicatricilor emoţionale, niciodată nu îmi simţisem inima frângându-se ca atunci când mi-a dat stiloul cu Micul Prinţ.

— Chestia e că eram implicaţi amândoi în… într-o cercetare şi am nevoie de expertiza lui.

— Vrei sfatul meu? Stabileşte nişte limite clare, spune-i de la început că sunteţi doar prieteni şi…

— ŞŞŞŞ!

Doar prieteni. Exact. Aş putea să fac asta. Nu avea de unde să ştie că îi verificasem conturile de social media, ceea ce oricum fusese inutil, pentru că nu era prea activ. Ultima poză era una cu nepoata lui nou-născută. Am zâmbit când am văzut-o, dar m-am şi întristat, pentru că ştiam că nu voi face parte niciodată din viaţa lui.

Logan avea dreptate. La urma urmei, Henry nu ar fi venit la petrecerea mea dacă nu voia să rămânem prieteni. Nu s-a schimbat nimic; tot o să plece acasă după ce o să găsească manuscrisul şi, până atunci, din cine ştie ce motiv, eram amândoi traşi în aceeaşi direcţie de către librărie şi de Opaline. Nişte forţe exterioare au decis că destinele noastre erau împletite, dar nu trebuia neapărat să fim un cuplu ca să le îndeplinim.

— Ai dreptate, i-am zis, după care mi-am închis laptopul şi l-am pus în geantă. Suntem în secolul XXI, am continuat, ca şi cum asta clarifica totul.

— Stai puţin, a zis şi s-a întins să-mi ia o frunză verde din creştetul capului.

— A, mersi, i-am spus şi mi-am scuturat capul, în cazul în care mai erau şi altele.

— Primăvara e în aer.

Şi în apartamentul meu. Trunchiul începuse să se separe de perete la vârf şi ramurile de sus atârnau acum deasupra patului meu, ca un fel de boltă. Mugurii începuseră să crească şi să se deschidă. Nu mă mai gândeam să-i spun lui *madame* Bowden. Îmi plăcea şi nu voiam să sugereze cineva să-l tăiem. Pe o masă din faţa unui anticariat am găsit o carte despre viaţa secretă a copacilor, ceea ce era interesant, deoarece copacul părea să se ascundă în apartamentul meu. Şi pentru că acum sunt o persoană care cumpără cărţi din impuls.

Cuvintele lui Logan m-au condus până în faţa hotelului lui Henry, dar acolo am început să ezit. Pe cine păcăleam? Evident că încă îmi plăcea de el şi avea să-şi dea imediat seama de asta. Era o idee ridicolă. Poate reuşeam să aflu singură mai multe despre Opaline – la urma urmei, cine are nevoie de o persoană cu vastă experienţă în domeniu?

În timp ce mă tot gândeam şi încercam să mă conving să nu sun la sonerie, am văzut doi câini micuţi care au apărut în faţa draperiei de la geamul din faţă şi, cum m-au ochit, au început să latre frenetic.

— Şşş! am insistat, ridicând mâna din cine ştie ce motiv, de parcă ar fi fost înarmaţi.

N-a funcţionat. Uşa din faţă s-a deschis imediat.

— Bună, scumpo, mi-e teamă că nu mai am nicio cameră liberă pentru noaptea asta, a zis femeia uşor grăbită.

A tras un fum din ţigară şi le-a zis câinilor să tacă, altfel nu-şi vor primi recompensa. În mod ciudat, a funcţionat.

— Nu, nu caut o cameră. Voiam doar să văd dacă Henry e aici, dar bănuiesc că e în oraş, aşa că…

Deja făcusem câţiva paşi înapoi şi dădeam să plec.

— HENRY! AI MUSAFIRI! a răsunat vocea ei deodată, ca un tun, şi m-a invitat înăuntru.

Ce puteam să fac?

Stăteam pe un scaun tapiţat cu catifea, lângă o măsuţă din hol pe care era un telefon fix, când i-am văzut ghetele maro coborând scările. A părut surprins să mă vadă, aşa cum mă şi aşteptam.

— Bună, i-am zis.

Am şi făcut cu mâna, deşi era chiar în faţa mea.

Nu a zis nimic, ceea ce mi s-a părut ciudat şi m-a făcut să simt că poate era mai bine dacă nu veneam.

— Nu se dau premii pentru cine ghiceşte de ce te-ai întors de la Londra aşa de repede, a zis proprietara, mai binedispusă deja, făcându-mi cu ochiul.

Henry s-a aplecat puţin şi şi-a masat ceafa cu mâna.

— Vrei să urci în camera mea? m-a întrebat.

— Haide, Henry, doar ştii regulile, a chicotit ea.

Se distra pe cinste pe seama noastră.

Aş fi dat orice să mă înghită pământul. M-am ridicat şi am încercat să găsesc o scuză să plec.

— Ştii, cred că e mai bine să vorbim despre asta pe e-mail, aşa că o să-ţi scriu. Mai târziu. Scuze că te-am deranjat, am zis şi am făcut câţiva paşi spre uşa de la intrare.

— De fapt, tocmai plecam, aşa că…

Am ieşit împreună şi am început să vorbim despre vreme şi despre cât de groaznică era încălzirea globală. E ciudat cum poţi să treci de la senzaţia că-i poţi spune unei persoane orice la a vă simţi ca doi străini care s-au cunoscut într-o staţie de autobuz.

— Nu voiam să te mai deranjez, la cum stau lucrurile acum, dar vorbeam cu prietenul meu, Logan, şi a zis că, ştii tu, suntem în secolul XXI şi oamenii pot fi prieteni…

Doamne, suna în cel mai ciudat mod posibil! Parcă eram un copil de 5 ani.

— Logan? Tipul de la petrecere?

— Da! Am devenit prieteni buni. Suntem colegi de grupă.

Mă simţeam aşa de mândră să zic asta.

— Mă bucur mult pentru tine, sincer. Mă bucur să văd că ţi-e bine.

S-a oprit şi a şters nişte praf imaginar de pe jos cu gheata.

— Chestia e că trebuie să mă concentrez pe muncă acum.

— Tocmai de-asta am venit. Să-ţi zic ceva despre Opaline.

— O?

— Scrisoarea pe care mi-ai arătat-o, de la Sylvia. Zicea ceva de o carte. S-ar putea s-o am.

— Poftim?

— Şi sunt aproape sigură că Opaline a scris-o.

— Stai puţin, ce? Cum?

— Nu ştiu, nu pot să explic şi ştiu că nu e chiar manuscrisul pe care îl căutai, aşa că nici nu eram sigură dacă ar trebui să-ţi spun…

— Nu, clar trebuia să-mi spui. Mă bucur că ai făcut-o. Îmi pare rău dacă par…

S-a oprit brusc.

— E în regulă. Şi pentru mine e ciudat. Dar poate reuşim să fim, ştii tu, prieteni?

Mă simţeam vulnerabilă şi a durat ceva până mi-a dat un răspuns, iar acesta n-a fost deloc cel la care mă aşteptam.

— Rahat, o să pierd autobuzul.

CAPITOLUL 45
— HENRY —

Era o idee groaznică. Habar nu aveam ce o să fac când o să ajung la Sf. Agnes şi acum aveam şi public. Companioana mea nu zicea nimic, devora fericită un pachet de chipsuri care miroseau îngrozitor şi care ameninţau să polueze tot autobuzul.

M-am uitat pe fereastră, la satele prin care treceam. Era o zi însorită şi fiecare culoare părea să iasă în evidenţă. Am auzit pe cineva spunând că Irlanda ar fi o ţară frumoasă dacă i s-ar pune un acoperiş. Eram de acord. Ne îndreptam spre vest şi autocarul oprise într-un orăşel uitat de lume pentru o pauză de toaletă şi pentru ca Martha să-şi poată cumpăra chipsurile mirositoare. Eu mi-am luat o cutie de suc de portocale, ceea ce deja regretam, pentru că acum aveam nevoie să merg la toaletă.

— Poate n-o să găsim nimic. Trebuie să-ţi ajustezi aşteptările. De obicei, în astfel de situaţii, informaţia nu-ţi pică din cer.

Eram prost dispus şi nu mă pricepeam prea bine să ascund asta.

Singurul lucru pe care mă concentram era să găsesc manuscrisul. Mi-am spus că, dacă n-o să-l găsesc, atunci totul a fost în zadar. Cariera mea va fi la pământ, dar, şi mai important, la fel va fi şi reputaţia mea. Mizasem totul pe scrisoarea aia de la Abe Rosenbach, care nici măcar nu fusese verificată cum trebuie. Dar, la urma urmei, în toate cărţile pe care le citisem despre colecţionari de succes, precum Rotsenberg şi Stern în SUA sau surorile Sinai în Scoţia, se vorbea despre puterea instinctului şi intuiţie, nu?

— Nu-ţi face griji, Henry. Nimeni nu mă poate acuza că-mi fac mari speranţe.

Am zâmbit.

— M-am prins ce ai făcut.

— E în programa de la curs.

A roşit uşor şi m-am abţinut cu greu să nu-i dau părul din ochi. Trebuia să-mi distrag atenţia.

— Ştii ceva despre locul ăsta? am întrebat-o.

— Despre azil? Nu prea. Dar tocmai asta e ideea, nu? Să ţină locurile astea ascunse în umbre.

— Şi pe femei. Cât de convenabil.

S-a întors spre mine, ca şi cum ar fi vrut să continui, dar am decis că excursia asta va fi mult mai puţin complicată dacă ne concentram pe ce aveam de făcut.

— Am citit despre alte femei care au fost internate în perioada aceea. Ştiai că şi fiica lui Joyce, Lucia, a fost internată în 1932?

A scuturat din cap.

— Femeile erau instituţionalizate de către bărbaţii din familiile lor din tot felul de motive, dar se spune că ea a fost diagnosticată cu schizofrenie. Se pare că a fost tratată şi de Carl Jung la un moment dat.

— Cât au ţinut-o acolo?

— Toată viaţa. Aproape 50 de ani.

— Doamne fereşte!

N-am mai zis nimic, gravitatea investigaţiei noastre devenind din ce în ce mai reală.

— A fost dansatoare. Înainte. În Paris. Sunt câteva cărţi care susţin că a devenit instabilă psihic după despărţirea de Beckett, dar bănuiesc că n-o să aflăm adevărul niciodată. Nepotul ei a ars toate scrisorile.

Oare asta păţise şi Opaline? Poate nu voi afla niciodată.

— Unii cercetători sugerează că ar fi scris un roman, dar nu a fost găsit niciodată.

— Dacă romanul nu vrea să fie găsit?

— Normal că vrea să fie găsit. Ce fel de întrebare e asta? Asta dacă presupunem că obiectele au dorinţe în primul rând, ceea ce e oricum absurd.

S-a încruntat, după care s-a uitat pe geam. Când s-a întors, părea de-a dreptul enervată.

— Deci pentru tine doar asta contează? Să obţii glorie…

— Nu, e mai mult decât atât. E despre istoria noastră, despre ideea de a redescoperi comori pierdute pe care le putem studia şi, la urma urmei, e vorba despre moştenirea noastră culturală. Ne aparţine.

— Dar de ce trebuie să fii tu cel care decide ce se găseşte şi ce rămâne pierdut?

— Poftim?

Nu înţelegeam de unde a pornit interogatoriul ăsta sau de ce mi se părea că ne certăm. Ştia ce presupune profesia mea. Şi ea a fost cea care a sugerat să vină cu mine.

— Nu contează, a zis în cele din urmă.

— Ba clar contează. Ai „găsit" cartea pe care crezi că a scris-o Opaline.

— Nu am găsit-o. Mi-a fost… dată.

M-am uitat mirat la ea.

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

Nici eu nu voiam. Era principalul motiv pentru care fusesem de acord să vină cu mine – tentaţia de a ajunge la un final cu cartea asta. Deşi nu înţelegeam de ce a vrut ea să vină cu mine. Era clar că discuţia se terminase, aşa că am făcut ce face orice om normal când porneşte într-o călătorie lungă cu autobuzul; m-am prefăcut că dorm, ca să nu fiu nevoit să mă uit la ea.

— Henry!

Ar fi ajutat mult dacă nu mi-ar fi pronunţat numele cu accentul ei irlandez.

— Da?

— Am ajuns.

Autobuzul a pufnit şi s-a oprit brusc, la ceea ce părea să fie o staţie de autobuz – o haltă cu o statuetă cu Fecioara Maria, care veghea inexplicabil asupra împrejurimilor. Motorul a huruit şi a pornit iar, lăsându-ne într-un nor de praf.

— Aici e? am întrebat, încercând să văd dincolo de porţile de fier.

— Aşa se pare, a răspuns Martha, arătând spre un semn pe care scria *Sf. Agnes*.

— Te pricepi de minune.

Mi-a aruncat o privire tăioasă. Trebuia să încetez să mai fiu aşa un idiot. Oare eram doar gelos? Cine era tipul ăsta, Logan? Mi-am readus gândurile în prezent. Aleea era străjuită de pini neîngrijiţi, care formau un zid des şi întunecat. După câţiva paşi, de după colţ s-a ivit clădirea. Era o chestie de un gri-închis, îngropată parcă în pământ. Dacă nu ar fi fost gratiile de la ferestre, ai fi zis că e o mănăstire.

M-am oprit brusc.

— Ce s-a întâmplat?

— Pare aşa de… real.

Nu mai avusesem niciodată o senzaţie ca asta. Ca şi cum mă apăsa o greutate pe piept. Una e să citeşti despre lucrurile astea într-un articol, alta e să fii aici. Speram că m-am înşelat şi că Opaline nu fusese închisă aici. Martha şi-a pus o mână pe braţul meu, ca şi cum voia să mă liniştească, şi mi-am revenit în fire. Erau trei sonerii afară şi niciuna nu părea să meargă. Am apăsat pe fiecare buton şi am aşteptat.

— Te-ai gândit la ce o să zici?

— O să întreb dacă Opaline Carlisle a fost, ăăă, rezidentă aici.

Martha a scuturat din cap, arătându-mi că abordarea mea este inutilă.

— Nu ştii prea multe despre Irlanda catolică, nu?

— În ce sens?

— Astfel de instituţii nu dau informaţii aşa de uşor.

Am decis să bat cu putere în uşă. După câteva minute, tot nu a venit nimeni.

— Bun, am zis şi am bătut din palme o dată, semnul universal că era timpul să plecăm. Hai să mergem acasă.

— Dar am venit până aici!

— Da, şi acum plecăm, i-am zis. La ce oră e următorul autobuz spre Dublin?

— Nu poţi pleca acum. Ce-i în neregulă cu tine?

— Iar alerg după cai verzi pe pereţi. N-o să mă aducă mai aproape de manuscris, nu? Unii oameni

îşi irosesc toată viaţa alergând după umbre şi nu vreau să devin unul dintre ei.

Nu voiam să mă cert cu ea în legătură cu asta. Luasem deja o decizie. Nu îi datoram nicio explicaţie. Am început să merg repede pe alee, gândindu-mă că va veni şi ea în cele din urmă.

— Pot să vă ajut?

O femeie de vârstă mijlocie ţinea deschisă uşa grea de lemn şi ni se adresa pe un ton care nu lăsa nici urmă de îndoială – ultimul lucru pe care voia să-l facă era să ne ajute. Avea părul scurt, în nişte bucle strânse, şi purta o uniformă de asistentă. N-o învinuiam că era aşa de acră – şi eu aş fi într-un asemenea loc.

— Da, aş vrea să întreb dacă o femeie pe nume Opaline Carlisle a fost vreodată rezidentă aici, am zis, alergând înapoi.

— Aveţi programare?

Niciun salut, direct animozitate.

— Nu, dar…

— Trebuie să vă faceţi o programare.

Era cât pe ce să închidă uşa, dar am oprit-o cu piciorul.

— Nu vă supăraţi, ce faceţi?

Nici eu nu ştiam. Văzusem asta de atât de multe ori la televizor, încât pur şi simplu am făcut-o, fără să mă gândesc la ce o să urmeze. Am bâlbâit ceva incoerent. Voiam doar să-mi trag piciorul înapoi, dar părea că nu mai puteam să-l mişc.

— Suntem de la Ministerul Sănătăţii şi facem un control neanunţat, a zis Martha.

Nici n-am putut să mă uit la ea. Ştiam că, dacă o privesc, o să ne dau de gol. Ce naiba făcea?

— N-am fost informată despre asta, a zis femeia, cu ochii mici, evident bănuitoare.

— Tocmai asta e ideea unui control neanunţat.

Nu ştiam cine era persoana de lângă mine. Poate chiar era un inspector sub acoperire de la Ministerul Sănătăţii, atât de convingătoare era.

Femeia a început să se foiască şi s-a uitat la noi şi mai supărată decât prima dată.

— Trebuie să văd o legitimaţie.

— Domnule Field, arătaţi-i legitimaţia, a zis Martha.

Cu mine vorbea? De unde naiba voia să scot o legitimaţie? În cele din urmă m-am uitat la ea, încercând să-i transmit confuzia mea. Cu ochii mari, mi-a dat de înţeles să fac ceva, orice. Aşa că mi-am scos legitimaţia de la universitate. Cea pe care scria că eram specialist în cărţi rare.

— În regulă, domnule doctor Field, a zis şi ne-a lăsat să intrăm. Sper că n-o să dureze mult. Închidem la patru.

Domnul doctor Field? Asta a înţeles de pe legitimaţia mea? Nu că eram doctorand?

Locul era cufundat într-o tăcere stranie. Înăuntru părea că întreaga clădire se dezmembra treptat şi nimeni nu se obosea să o repare. Pereţii, pictaţi într-un verde bolnăvicios, se scorojeau şi peste tot erau numai pete de umezeală. Colţurile ferestrelor erau pline de un mucegai negru, iar linoleumul de pe podea se încreţea la margini. Mirosul era de-a dreptul toxic. O combinaţie de înălbitor şi varză fiartă. Totul era vechi şi neîngrijit – cam ca rezidenţii, mi-am zis.

— Trebuie doar să verificăm nişte dosare, nu-i aşa, domnule doctor Field?

— Ăăă, da, am zis şi mi-am dres glasul. Potrivit Legii pentru libertatea informaţiei, am vrea să verificăm cum sunt, ăăă, îndosariate dosarele foştilor rezidenţi.

Femeia s-a uitat urât la mine.

— A, nu vreţi să inspectaţi saloanele?

— Saloanele? Încă mai aveţi… m-am oprit înainte să pronunţ cuvântul „deţinuţi”.

— Altă dată, a intervenit Martha. Nu vrem să vă ţinem prea mult şi e ceva ce ministrul vrea să rezolve înainte să intre în vigoare noua legislaţie.

— Noua legislaţie? a întrebat femeia, căzând pradă minciunilor Marthei.

— Intră în vigoare anul viitor.

M-am uitat la Martha cu deplină admiraţie. Era o revelaţie să o văd aşa de încrezătoare şi calmă în timp ce minţea de îngheţau apele. Eram atât de impresionat, încât aproape că am uitat de ce eram aici.

Am fost duşi într-un birou îngust, de la primul etaj, cu un covor subţire maro pe jos şi o lumină slabă în tavan. Camera era ticsită cu dulapuri metalice, toate pline cu dosare.

— În mod normal Sharon se ocupă de partea administrativă, ne-a explicat femeia, eschivându-se de orice responsabilitate şi uitându-se la ceas.

— Nu vă faceţi griji, doamnă…?

— Hughes.

— Doamnă Hughes, n-o să dureze mult. Aveţi cum să ne faceţi o ceaşcă de ceai între timp?

— Nu.

Apoi a ieşit din încăpere şi am aşteptat până ce sunetul paşilor ei s-a pierdut pe coridor.

— Ce naiba a fost asta, Angela Lansbury[23]? am ţipat în şoaptă.

— Nu ştiu! Pur şi simplu… s-a întâmplat.

— Nu-mi vine să cred că a funcţionat.

— Nici mie.

Era aşa de entuziasmată! Nu ştiam cum să sărbătorim, aşa că am ajuns doar să batem palma.

— OK, ar fi bine să începem să căutăm.

Nu aveam mult timp la dispoziţie şi sarcina era una grea. Dosarele erau aranjate după date, dar unele erau înregistrate cu numele doctorului pacientei, altele, cu numele pacientei propriu-zise. Era un haos. Am stabilit să începem din colţuri opuse. Eu căutam după dată – din 1920 – şi Martha căuta numele Carlisle. De-abia vorbeam, în afară de câte un „tot nu-mi vine să cred că ai făcut asta” din partea mea. Eram plăcut surprins de cât de mult voia să mă ajute. Sau poate eram îngâmfat să cred asta. Dacă se dovedea că avea dreptate şi chiar avea cartea lui Opaline, atunci avea sens să aibă propria legătură cu femeia aceasta misterioasă. La urma

urmei, aşa cum i-am zis şi în autobuz, nu îţi trebuie o diplomă ca să faci o descoperire importantă. La cât de norocos eram, probabil va găsi manuscrisul înaintea mea. Gândul m-a lovit ca o cărămidă. M-am uitat la ea şi am văzut cum degetele ei îşi croiau drum prin muntele de dosare. Oare mă jucase pe degete? Oare mă folosea?

— Henry? Ce faci?

— Ce?

— N-avem mult timp la dispoziţie, mi-a zis.

— Corect. Da. Scuze.

Am mai deschis un sertar şi am început să caut prin dosare. Erau toate prea recente. Mai aveam puţin şi ne întâlneam la cabinetul din mijloc când am auzit nişte paşi grăbiţi pe coridor.

— Rahat!

— Ţine-o de vorbă, mi-a zis Martha.

Fără să mă gândesc, am făcut pur şi simplu ce mi-a zis şi am ieşit pe hol, în întâmpinarea femeii.

— Am vorbit cu cei de la minister şi n-au auzit niciodată de un doctor Field. De fapt, mi-au spus că nu era în plan nicio inspecţie. Deci poţi să-mi spui cine sunteţi şi ce căutaţi aici?

— Aş vrea să vă spun, doamnă Hughes. Dar, dacă aş face asta, ar trebui să vă omor.

— Poftim?

Doamne Dumnezeule, ce naiba ziceam?

— Sunteţi la camera ascunsă, a zis Martha zâmbind şi a ieşit din încăpere. Vedeţi, am o cameră în geantă, a explicat, făcând un semn spre ceva care arăta ca o insignă pe rucsacul ei.

— Nu…

— Ah, aţi fost aşa de simpatică, nu-i aşa, Henry?

— Da, absolut. Mulţumim pentru participare.

— Eu…

— Va lua legătura cineva cu dumneavoastră curând. Sigur, va trebui să ne daţi consimţământul înainte să putem folosi materialul în emisiune, dar puteţi primi 200 de euro, deci vă rugăm măcar să vă gândiţi, bine?

Martha m-a luat de braţ şi aproape am fugit pe scări. Am continuat să fugim până am ajuns la staţia de autobuz şi a trebuit să stau aplecat, cu mâinile pe genunchi, mai bine de zece minute, ca să-mi recapăt respiraţia. Martha încă mai râdea când mi-am ridicat privirea.

— Ar trebui să fii pe scenă. Serios, cum reuşeşti să improvizezi aşa?

— Nu ştiu, poate m-am molipsit de la *madame* Bowden.

Autobuzul a oprit în dreptul nostru şi ne-am aşezat pe aceleaşi locuri pe care am stat şi la venire.

— Asta da experienţă. Păcat că n-am găsit dosarul, am zis.

— Ba l-am găsit.

A scos un dosar din rucsac şi mi l-a dat. Am rămas mut.

CAPITOLUL 46
— OPALINE —

Azilul pentru nebuni din comitatul Connacht, 1941

Afară era în plină desfăşurare un război, sau cel puţin asta mi s-a spus. La Sf. Agnes totul a rămas cufundat într-o tăcere de moarte. Locul era ca un vacuum, trăgea viaţa din oamenii care erau prinşi înăuntru. Mâncare nu prea aveam; am supravieţuit cu legume care creşteau greu şi fără nutrienţi în pământul uscat de afară. Pe măsură ce anii au trecut, am amorţit, fără să-mi dau seama când s-a întâmplat asta, ca o plantă care putrezeşte. Pielea mă mânca şi se descuama şi mă scărpinam până îmi dădea sângele, doar ca să simt ceva. În cele din urmă, nu am mai simţit nimic.

Eram din ce în ce mai puţine. Apetitul pentru reformarea femeilor s-a mai diminuat de când un nebun a decis să reformeze Germania. Războiul îi făcea pe toţi să pună la îndoială statu-quoul. Mi se părea că mai ales bărbaţii au nevoie de un război ca să găsească înţeles în lucrurile pe care le au deja. Să simtă că sunt pe cale să piardă totul, ca să se trezească şi să facă un pas înapoi de pe marginea prăpastiei. De ce oare?

Datorită lui Mary, devenisem o croitoreasă pricepută, de altfel singurul lucru care îmi dădea o senzaţie de ordine. Am început să brodez cuvintele din povestea lui Emily Brontë pe fustă. La început am făcut asta ca să mă distrez puţin, dar apoi a devenit un mod prin care îmi puteam aduce aminte că am avut o viaţă înainte să ajung aici. Unele secţiuni din manuscris îmi veneau clar în minte, paragrafe intacte, dar ştiam că n-o să mi-l amintesc pe tot. Mă dureau degetele când încercam să fac cusăturile cât puteam de mici.

Mi-am dedicat întreaga viaţă încercării de a mă elibera din acest loc oribil, doar ca să mă trezesc prinsă şi mai mult în rădăcinile lui tenebroase şi sufocată de turnurile înalte.

Mai rămăseseră doar două asistente. După părerea mea, şi aşa erau prea multe. Singura persoană care făcea ceva util era Daisy, o fată din sat care credea că o slujbă aici era un pas în faţă în viaţa ei. Sărmana fată. Era inocenţa întruchipată, deşi nu era străină de greutăţi. Am ajuns la concluzia că era singura urmă de frumuseţe rămasă în lume şi nu m-a făcut niciodată să mă simt ca o femeie hidoasă, oribilă, de care să te temi. Spunea că îi plăcea să lucreze aici, că era mai linişte decât acasă, unde mai avea încă patru fraţi. Aveam în comun antipatia faţă de fraţi.

Într-o dimineaţă însorită, am auzit ţipete şi râsete şi paşi grăbiţi pe coridor. Daisy a intrat în fugă în camera mea; eu zăceam pe pat, cu mintea golită de orice gând. Sau, cel puţin, încetasem să le mai numesc gânduri. Tot ce aveam erau imagini dintr-o viaţă trecută, care se poate sau nu să se fi întâmplat. *Chiar am avut un copil?*

— Am o scrisoare pentru tine, a zis, ca şi cum era cel mai frumos lucru care s-a întâmplat vreodată şi a fugit afară, ţopăind ca un mieluşel.

M-am ridicat de pe pernă şi m-am uitat afară, printre gratiile de la fereastră. Gheaţa de pe geam crease nişte forme superbe. Brusc am devenit conştientă de scrisoarea din mâna mea. De la Jane, bineînţeles. Draga de Jane, nu renunţase niciodată la mine. Deşi rareori răspundeam, nu voia să abandoneze prietenia noastră.

Am citit-o în modul ăla haotic în care funcţionau ochii mei, de sus în jos, nu de la stânga la dreapta: *Mama ta a murit.*

Mama a murit, mi-am repetat în gând. Eram orfană, am realizat, într-un mod abstract. Fără copii.

Fără mamă. Lumea era în plin război. Ochii mei au început să clipească.

Şi, brusc, m-am trezit.

În toţi anii de încarcerare, mama nu a venit niciodată să mă viziteze, nici măcar nu mi-a scris. I-am scuzat comportamentul pentru că ştiam că era sub influenţa lui Lyndon şi, chiar dacă printr-un miracol ar fi refuzat să creadă versiunea lui, tot nu l-ar fi sfidat pe faţă. Şi totuşi era mama mea. Cum a putut să mă abandoneze aşa, când Jane nu a făcut-o? Propria fiică. De ce nu m-a ajutat? De fapt, era singura care ar fi putut să treacă peste deciziile fratelui meu. De ce nu m-a iubit mama suficient încât să rişte totul? Gândurile astea aveau să mă bântuie totdeauna. Era adevărat că fusesem mai apropiată de tata şi că mama nu mi-a arătat niciodată afecţiune. Dar am presupus că avea totuşi nişte sentimente faţă de mine. Nu suficiente, în mod clar.

M-am dus spre biroul doctorului Lynch, cu o hotărâre pe care nu o mai simţisem de multă vreme, şi i-am mulţumit mamei că măcar mi-a dat o scuză să scap de aici. Sigur nu aveau să-mi refuze cererea de a participa la înmormântarea mamei. Odată întoarsă în Marea Britanie, puteam să găsesc un mod să scap de tot, cu ajutorul lui Jane.

M-am aşezat răbdătoare pe un scaun de lemn, în faţa doctorului Lynch, care stătea pe un scaun de piele la biroul lui din lemn de nuc. Cu ochelarii pe vârful nasului, descojea un măr cu un cuţit, ca şi cum nici măcar nu eram acolo. Asistenta se dusese să potolească o persoană care urla din toţi rărunchii, lucru la care ajunsesem complet imună. Mulţumit că a reuşit să-l descojească pe tot dintr-o singură mişcare, s-a uitat în cele din urmă la mine, aproape surprins să mă vadă acolo.

— Domnişoară Carlisle, controlul e de-abia luna viitoare.

Avea un fel de a vorbi care mă făcea mereu să mă simt ca o idioată. Orice ar fi zis, tonul lui sugera că am inteligenţa unui fruct de pe farfuria lui. Era ceva ce reuşeam să rabd. Până azi.

— Nu am venit pentru un control.

I-am zis că tocmai fusesem informată că mama mea a murit şi că voiam să particip la înmormântare.

— A, da, condoleanţe. Domnul Carlisle ne-a scris despre asta, cred că s-a întâmplat, o, acum vreo două săptămâni. Mama ta se odihneşte deja, aşa că, vezi tu, nu ai niciun motiv să pleci de la Sf. Agnes.

— Eu…

Eram confuză. Mi-am băgat mâna în buzunar şi am scos scrisoarea de la Jane. Când am verificat data, am văzut că fusese scrisă acum mai bine de o săptămână.

— De ce nu am fost informată?

— A, nu ţi s-a spus? Sunt sigur că asistenta Patricia ţi-a transmis mesajul.

M-am uitat la scrisoare şi cuvintele au început să înoate în faţa mea. Mâinile au început să-mi tremure cu o furie care clocotea în mine. Nu pentru mama, ci pentru ultima mea şansă să evadez. N-am mai suportat. M-am ridicat brusc, am luat cuţitul de pe masă şi mi l-am pus în dreptul arterei de la gât.

— Ce, Doamne iartă-mă, faci? a zis, ridicându-se cu greu.

— Stai pe loc sau mă omor, jur! am strigat.

A îngheţat, încă în dreptul scaunului, şi a ridicat mâinile în aer.

— Şi să nu care cumva să chemi o asistentă!

A scuturat din cap şi a continuat să-mi arate palmele, în timp ce s-a aşezat la loc.

— Vezi dumneata, domnule doctor, nu-mi mai pasă dacă trăiesc sau mor.

Până şi pe mine m-a luat prin surprindere cât de mult credeam fiecare cuvânt. Ar fi fost o uşurare să se termine totul. Când am intrat în Sf. Agnes, am păşit într-un purgatoriu, fără nicio şansă de izbăvire. Mi s-a luat orice urmă de umanitate. Şi totuşi se

pare că o parte din mine nu încetase să caute o cale de ieşire, pentru că următoarele cuvinte au sunat ca şi cum aşteptau să fie rostite de multă vreme:

— Dar cred că dumitale îţi pasă.

— Normal că îmi pasă, Opaline, lasă cuţitul jos…

— Da, normal că îţi pasă, pentru că, atâta vreme cât trăiesc, primeşti o sumă frumuşică de la fratele meu. Nu-i aşa, domnule doctor?

— Ca să te putem îngriji…

Am apăsat vârful cuţitului cât de mult am putut suporta.

— Haide, domnule doctor, suntem doar noi doi. Murim toate de foame, de-abia avem o cârpă pe noi şi nu e pic de căldură. Banii ăia ajung direct în buzunarul tău, nu-i aşa?

— Este o afirmaţie revoltă…

— O, mai taci! TACI! am urlat.

În ciuda faptului că stăteam în faţa lui într-o rochie cârpită, plină de pete, cu părul nespălat şi nepieptănat, cu cearcăne la ochi şi cu un cuţit la gât, nu-mi simţisem niciodată mintea mai limpede. Îi era frică. I se citea pe faţă.

— Dacă mor, n-o să mai primeşti bani de la Lyndon.

Părea speriat şi a început să se uite în jur. Ştiam că nu am mult timp la dispoziţie să-l conving.

— Putem să ne ajutăm unul pe celălalt. Dacă mă laşi să plec, chiar acum, n-o să-i spun niciodată lui Lyndon şi tu îţi vei primi banii în continuare. N-o să mai auzi niciodată de mine. O să-mi schimb numele şi o să plec în Europa. Am prieteni acolo.

Îmi dădeam seama că ia asta în considerare.

— Nimeni nu trebuie să afle.

Şi-a şters faţa cu mâna, după care a început să-şi muşte buzele. S-a uitat la fotografia de pe birou, cu soţia şi copiii lui. S-a uitat iar la mine şi mi-am ridicat bărbia şi mai sus, ca să vadă că nu glumesc.

— Dacă nu, o să-mi tai gâtul chiar aici şi o să sângerez pe tot covorul. Şi atunci n-o să mai primeşti nimic.

Planul meu a reuşit. Era dispus să ia asta în calcul. Eram atât de aproape de libertate şi brusc mi-am dat seama că nu eram chiar aşa de interesată să-mi înfig cuţitul în gât. Dar trebuia să-l ţin acolo măcar.

— O, ce mai contează acum? a zis şi s-a ridicat încet.

A deschis o altă uşă din colţul celălalt al camerei. Ducea spre un pasaj care avea o uşă exterioară. A ţinut-o deschisă şi am văzut curtea, pe unde probabil ieşeau şi intrau angajaţii, din moment ce aici începea şi aleea lungă. M-am uitat la el.

— Dacă fratele tău află vreodată…

— N-o să afle, i-am zis, cu vocea tremurândă.

— Atunci ieşi.

Atunci mi-am dat seama că ştiuse mereu. Nu ar fi trebuit să fiu închisă aici. Totul fusese o minciună.

M-a cuprins o combinaţie de uşurare şi dorinţă de răzbunare. Încă mai aveam cuţitul în mână. Am vrut să-i tai lui gâtul. Mi-am şi imaginat scena; sângele lui pe pereţi. Chiar dacă nu mai eram puternică, m-ar fi mânat furia. S-a dat un pas în spate, cu mâinile sus. Nu-mi venea să cred că eram la un pas de libertate. Am dat drumul cuţitului şi am fugit.

CAPITOLUL 47
— MARTHA —

— Ai venit! am strigat şi i-am sărit în braţe.

Mama nu ieşea niciodată din casă, nici măcar ca să meargă la magazin, aşa că nu m-aş fi aşteptat niciodată s-o văd pe treptele casei de pe Ha'penny Lane.

— Cum ai reuşit? Ce s-a întâmplat?

Aveam aşa de multe întrebări.

— Mi-am găsit vocea.

A rostit cuvintele rar, dar cu forţă.

— Sunt lacrimi de fericire, i-am zis când mi le-a şters cu mâna.

— Ar fi trebuit să vorbesc de mult, Martha. Minunata mea fiică.

— Sunt bine, mama, serios.

— Ştiu că eşti. Eşti o femeie atât de capabilă. Sunt aşa de mândră de tine. Am vrut să vin aici şi să-ţi spun asta în persoană, chiar dacă e puţin cam târziu.

— Nu e niciodată prea târziu, s-a auzit vocea lui *madame* Bowden în spatele meu.

Mereu apărea fix în mijlocul conversaţiei.

— Nu vreţi să intraţi?

Mi se părea ciudat să beau ceai cu mama în bucătăria acestei case grandioase. *Madame* Bowden a sugerat că era mai mult loc aici decât în apartamentul meu şi, din fericire, ne-a lăsat singure. Credeam că o să-şi bage nasul, dar, când voia, putea să dea totuşi dovadă de tact. I-am povestit veselă despre cursul de la Trinity, despre prietenii pe care mi i-am făcut, despre noua mea pasiune pentru literatură.

— Ţi-ai făcut o viaţă minunată aici, a zis şi şi-a pus mâna peste a mea.

— Sunt fericită, mama. Chiar şi faptul că stau aici cu *madame* Bowden – nu e locul în care mă vedeam, dar funcţionează. Cred că ne facem bine una alteia.

— Pare să fie îngerul tău păzitor.

Nu eram sigură dacă asta era cea mai potrivită descriere. Am mai turnat nişte ceai în ceşti. În toţi anii petrecuţi acasă, tata şi fraţii mei consumau tot oxigenul, dar aici părea că în sfârşit putem să respirăm adânc. Doar când ceva lipseşte îţi dai seama cât de mult spaţiu ocupa.

— Vreau să-ţi spun ceva, Martha.

— Îl părăseşti pe tata?

S-a uitat lung la mine.

— Aş minţi dacă aş spune că nu m-am gândit la asta, dar nu. Tatăl tău e… mă rog, nu e perfect. Dar pot să contez pe el şi, deşi uneori aş vrea să schimb multe lucruri la el, mi-a dat o casă unde mă simt în siguranţă.

N-o auzisem niciodată vorbind despre tata în felul ăsta. Deşi eu tot aveam o altă părere, o înţelegeam şi o respectam pe a ei.

— Atunci ce e?

— Nu e nimic grav… adică n-o să schimbe nimic, cel puţin nu pentru tine. Dar ar putea să te ajute să înţelegi mai bine trecutul. Trecutul meu.

A întors ceaşca pe farfuriuţă, alegându-şi cuvintele cu grijă. Era ciudat pentru amândouă să-i auzim vocea, când mereu am comunicat în tăcere.

— După Shane, am început să-mi dau seama că niciodată nu lăsăm trecutul în urmă. Trăieşte cu noi, în fiecare zi. Nu moştenim doar o parte din ADN. Cred că sunt şi alte lucruri care se transmit din generaţie în generaţie. Poate şi amintiri.

În glas i se citea o durere adâncă. Mi-am tras scaunul mai aproape de ea. Bucătăria a fost cuprinsă de o atmosferă de anticipaţie intensă, ca şi cum şi ea aştepta povestea mamei.

— Mama a fost adoptată când era mică.

Dintre toate lucrurile pe care ar fi putut să le spună, la asta nu m-aş fi gândit niciodată. Mereu mi se păruse că istoria familiei noastre este clară. Cum se poate să-mi fi scăpat o informaţie atât de importantă?

— De ce nu mi-ai spus asta mai demult?

— Cred că nu m-am gândit că te afectează şi pe tine… În plus, mamele vor să-şi protejeze fiicele. Mama m-a protejat pe mine, cât de mult a putut, dar bunicii mei nu au fost oameni buni. Nu o să înţeleg niciodată cum le-a fost permis să adopte. Ştii că bunica ta a murit de pneumonie când aveam 3 ani?

Am dat din cap.

— Asta e povestea pe care le-am spus-o tuturor. Adevărul e că a plecat la Dublin să-şi găsească mama. Nu ştiu toate detaliile; tata mi-a spus asta de-abia când era în spital, înainte să moară. Erau anii 1960 şi i-a zis că a devenit disperată să-şi găsească mama adevărată odată ce a avut şi ea propria fiică. Nu ştiu de ce a crezut că o va găsi în Dublin, dar, oricum, n-a reuşit. A alunecat din greşeală de pe peron. A fost lovită de tren.

— Doamne fereşte, mama, îmi pare aşa de rău!

Îşi ţinea capul plecat, ca şi cum voia pur şi simplu să spună povestea mai repede.

— Bunicii mei, familia Clohessy, m-au crescut. Deşi n-au fost prea fericiţi. Tata lucra şi, pe vremea aia, bărbaţii nu stăteau acasă, să aibă grijă de copii. Aşa că m-au luat ei şi au avut grijă să-mi aducă aminte în fiecare zi de sacrificiul pe care l-au făcut pentru mine. Atunci mi-am pierdut vocea.

Am luat-o de mână.

— Nu schimbă nimic, dar schimbă totul, nu? m-a întrebat.

Am dat din cap şi a venit rândul meu să-i şterg lacrimile.

— Ai încercat vreodată să-i găseşti? Pe părinţii ei biologici?

— Nu, dar m-am gândit la asta. De multe ori. Bunicii mei nu voiau să deschidă subiectul. Nu au spus-o direct, dar am avut impresia că adopţia nu a fost întocmai oficială.

— Am putea să încercăm acum?

A scuturat din cap.

— E prea târziu. Dar am vrut să ştii, la urma urmei e şi povestea ta, nu doar a mea.

Am vorbit ore întregi, am băut ceai şi am mâncat biscuiţi. De-abia când s-a întunecat mi-am dat seama că ar trebui să pregătesc cina.

— Rămâi? am întrebat-o.

— Nu, ar fi mai bine să plec, să prind ultimul tren.

După ce şi-a pus haina şi am mers în hol, s-a întors spre mine.

— Ar fi trebuit să-ţi spun în fiecare zi ce femeie minunată eşti. Uneori simt că nu am fost pe deplin prezentă. Că am existat doar. Asta se întâmplă când ascunzi o parte din tine. În fine, voiam să-ţi spun, să ştii asta acum: ai fost mereu de ajuns, Martha. Dar oamenii din jurul tău au fost prea absorbiţi de propria durere ca să vadă asta.

Ne-am strâns în braţe, fix lângă balustrada prin care căzuse Shane. Am început să plâng. Nu doar am plâns, am suspinat de-a dreptul în braţele ei. M-a ţinut strâns şi a îndepărtat toate amintirile neplăcute, legănându-mă uşor. Treptele de lemn scârţâiau ca ramurile unor copaci lângă noi şi am auzit un foşnet uşor.

— Pare că locul ăsta încearcă să ne spună ceva, a zis pe un ton jucăuş, ca şi cum spunea un basm unui copil.

— Nu-i aşa?

Am zâmbit şi mi-am şters lacrimile cu mâneca.

— Şi eu cred asta uneori. Poate data viitoare o să stai mai mult?

— Mi-ar plăcea, a zis şi a păşit afară.

S-a întors spre mine, mi-a făcut cu mâna şi mi-a zis:

— De-abia aştept să o cunosc şi pe *madame* Bowden!

I-am făcut la rândul meu cu mâna şi mi-am dat seama ce lucru ciudat a zis. O cunoscuse deja pe *madame* Bowden.

CAPITOLUL 48
— HENRY —

— Eşti conştientă că îţi creşte un copac enorm din tavan?

— Da.

— Şi de ramurile care ies din zid, nu?

— Şi de ele.

— A, bun. Deci nu mi se pare.

Am decis să intru în casa de la nr. 12 de pe Ha'penny Lane pe la vechea mea intrare, prin geamul de la subsol, dar am găsit o ramură enormă ieşind prin unul dintre ochiurile sparte. Am hotărât împreună că ar fi mai bine să intru prin faţă. Am ridicat dosarul cu documentele despre Opaline, un gest teatral care să arate că aveam un motiv întemeiat pentru vizită.

— Stăpâna casei a ieşit, îşi aranjează părul, mi-a zis Martha şi am răsuflat uşurat când am auzit.

Putea să fie intimidantă, deşi teoretic era de partea mea.

— Cred că încearcă să-mi spună ceva, a zis şi a smuls o frunză din ramurile care formau o boltă deasupra patului ei.

Părea bizar de neimpresionată de asta.

— Da, cred că încearcă să-ţi spună ceva foarte important despre cât de instabilă e fundaţia casei. Ar trebui să chemi pe cineva să verifice.

Mi-a ignorat îngrijorarea şi a pus apa la încălzit.

M-am dat mai aproape, să văd copacul mai bine.

— Tu ai făcut asta?

— Ce anume?

— *Ce cauţi te caută.*

Era crestat pe scoarţa copacului.

A venit în spatele meu şi mi s-a aplecat peste umăr.

— Nu…

M-am întors să-i văd chipul. Arăta diferit. Ca şi cum umbrele pe care le purtase în ea fuseseră

înlocuite cu o lumină strălucitoare. Părea fericită. În ciuda copacului. Sau poate datorită lui.

— Ce e? m-a întrebat.

— Nimic. Arăţi bine, atâta tot.

A zâmbit şi a dat din cap. Părea un moment în care unul dintre noi ar fi trebuit să zică ceva, dar niciunul nu ştia cum să-şi exprime sentimentele în cuvinte.

— Ceai?

Am dat din cap.

A adus două căni de pe o măsuţă şi a luat un pachet deschis de biscuiţi digestivi de pe un raft de deasupra noastră.

— Ce ai aflat?

Am luat la întâmplare o foaie de hârtie din dosar.

— Mult mai multe decât m-aş fi aşteptat, i-am zis. Totul pare mai real, acum e o persoană în carne şi oase. De fapt, datorită ţie am decis să schimb perspectiva lucrării pe care o scriu.

Părea mulţumită, dar şi confuză. I-am dat scrisoarea şi a început s-o citească cu voce tare.

> *Draga mea Jane,*
>
> *Sper că scrisoarea asta va ajunge la tine. Tânăra care lucrează aici mi-a promis că o s-o trimită în secret, dar nu poţi fi sigur niciodată. Ninge de cinci zile deja. Mă calmează într-un fel; cum fiecare fulg de nea cade uşor, fără să scoată un sunet. Din când în când, o pală de vânt creează un vârtej de fulgi şi îi ridică deasupra zidurilor. O evadare în linişte. Cât mi-aş dori să pot face şi eu asta. Singura mea prietenă de aici, Mary, a murit. Am găsit-o într-o dimineaţă fără suflare, în patul ei. De la frig. Mi s-a strecurat în oase atât de mult, încât nici nu îmi aduc aminte cum mă simţeam înainte. Am primit scrisoarea în care îmi ziceai că speri că mănuşile şi şalul pe care mi le-ai trimis îmi ţin de cald. O,*

draga mea Jane. Dacă ai şti că orice de valoare ne e luat înainte să ajungă la noi.

Doctorul ar trebui să vină mâine. Cred. Gândurile mele alunecă într-o ceaţă deasă zilele astea. Voi cere din nou să vorbesc cu fratele meu. Le voi cere să-mi dea drumul, pentru că nu sunt nebună, deşi mi-e teamă că locul ăsta o să mă înnebunească. Noaptea urletele sunt insuportabile. De ce nu-mi răspunde Lyndon la scrisori?

Nu mă miră că doctorii de aici ţi-au respins cererea să aduci un specialist de la Londra. O consultaţie independentă ar arăta că m-au internat aici pe nedrept, că sunt sănătoasă. Deşi mi-e teamă că e prea târziu. Mi-am pierdut copilul, acum am pierdut-o pe Mary şi, în acest loc plin de orori cumplite, mai că aş prefera să-mi pierd minţile cu totul. Dacă nu pot să scap de aici, trebuie să găsesc o cale să scap mintal. Să mă disociez de acest coşmar. Te rog să nu-mi mai scrii. Trăieşte-ţi viaţa. Nu te mai gândi la vechea ta prietenă. Nu mai există.

Opaline

— La naiba! E groaznic. Nu m-am gândit niciodată că… S-a oprit brusc.

— Ştiu, totul a devenit foarte real.

Am pus scrisoarea înapoi şi mi-am înmuiat un biscuit în ceai. Nu mai mâncasem de ieri de la prânz. Mi-am petrecut toată noaptea citind dosarul şi luând notiţe. Am ţinut biscuitul în ceai cu o secundă prea mult şi s-a scufundat în cană. Am strâns din dinţi.

— Îţi fac altul, mi-a zis şi s-a ridicat să reumple ibricul. Nu eram sigură că o să te mai văd.

— De ce spui asta?

A dat din umeri, dar am insistat.

— Chestia e că… ai obţinut ce aveai nevoie. Dosarul lui Opaline.

Uau! făcusem o impresie a naibii de bună. Chiar asta credea? Că îmi păsa doar de manuscris? Am dat să zic ceva, dar m-am răzgândit. Ce mai conta? Trebuia să nu mă mai gândesc că se va întâmpla ceva între noi. Eram doar prieteni.

— Nu credeai că aş putea pleca fără să-i văd cartea, nu?

Şi-a dat ochii peste cap şi s-a uitat la mine cu subînţeles. O lăsase pe pat şi, când a trecut pe lângă mine să o ia, am apucat-o de mână, fără să mă gândesc. S-a oprit şi s-a uitat la mine.

— Să ştii că nu a fost vorba doar despre manuscris. Cel puţin nu pentru mine.

I-am dat drumul, dar nu s-a mişcat. Un zâmbet slab i-a apărut în colţul gurii.

— Mersi, a zis, aproape şoptit, după care a luat cartea de pe pat şi mi-a adus-o.

Nu mă aşteptam să arate atât de elaborat. Văzusem multe cărţi rare la viaţa mea şi nu reuşiseră multe să-mi taie respiraţia, dar asta da. Avea o copertă de pânză de un albastru intens, care făcea să iasă în evidenţă titlul auriu.

— *Un loc considerat pierdut,* am citit cu voce tare.

Pe copertă era o ilustraţie superbă cu o librărie veche şi ştiam că era cea pe care am văzut-o prima dată când am ajuns pe Ha’penny Lane. Nu fusesem beat. Chiar era acolo. M-am simţit de-a dreptul copleşit, a început să mă mănânce nasul şi simţeam că eram periculos de aproape să-mi dea lacrimile. Mi-am dres vocea.

— Unde ai găsit-o? am întrebat.

— Ea m-a găsit pe mine, oarecum. Uneori poveştile fac asta. Ca aceea de pe spatele meu.

Tatuajul. Voiam să o întreb ce reprezintă, dar, înainte să apuc să fac asta, m-a întrebat de restul hârtiilor din dosarul lui Opaline şi m-am bucurat că a schimbat subiectul. Era prea mult pentru mine să-

mi aduc aminte de ultima dată când i-am văzut tatuajul, când am dansat cu ea şi am ţinut-o în braţe.

— A, da. Am mai găsit un teanc de scrisori scrise de Opaline, dar care nu au fost trimise niciodată. Par sporadice, poate unele au reuşit să treacă de porţi, altele nu. Nu sunt o lectură deloc uşoară, asta e clar. Nu ştiu cum a supravieţuit. Dar sigur a reuşit cumva – avem scrisoarea către Sylvia care dovedeşte asta.

— Şi cartea, a zis Martha.

Chiar dacă nu aş fi găsit niciodată manuscrisul, aveam suficiente informaţii pentru o lucrare interesantă, despre o femeie care a fost unul dintre cei mai proeminenţi negustori de cărţi din Irlanda şi care a ajuns să fie închisă într-un azil la ordinele fratelui ei. Nu părea să conteze cât de talentată, inteligentă sau independentă era o femeie, tot era proprietatea unui bărbat care putea să facă ce voia cu ea.

— Mi-e teamă că trebuie să mă întorc la bibliotecă, i-am zis, după care m-am ridicat brusc şi mi-am pus haina pe mine.

A durat o secundă până a reacţionat. Oare voia să rămân? N-o să ştiu niciodată şi nici nu voiam să mă fac de râs întrebând.

— Pot să iau cartea cu mine? Încerc să termin eseul la care lucrez acum. Sper să mai pot să obţin finanţare.

A ezitat, aşa că i-am propus un târg. Dosarul lui Opaline în schimbul cărţii.

— De fapt, e şi o fotografie înăuntru. Vrei s-o vezi?

A dat din cap entuziasmată. Era înduioşător să-i văd entuziasmul pentru o femeie pe care nu a cunoscut-o niciodată. Nu era o poză prea flatantă. Înfăţişa mai multe femei în faţa unei mese, cu mâinile împreunate şi cu feţele serioase. Poate fusese făcută pentru familiile care plăteau pentru ele? Nicio descriere pe spate. Martha şi-a dat aplecat uşor capul, după care a cerut o lupă.

— Sper că nu vrei să te uiţi la mine, am glumit, dar n-a băgat de seamă. Ce e?

— Poate nu e nimic.

— Nu poţi să spui asta!

A făcut ochii mici şi s-a uitat mai atent la poză.

— Fusta ei. Pare să fie ceva scris pe ea.

— E greu de zis, am spus, uitându-mă la imaginea alb-negru, pixelată.

Când m-am uitat la Martha, expresia i se schimbase.

— Arăţi de parcă ai văzut o fantomă.

— Ce? A, nu-i nimic. Tocmai mi-am dat seama cât e ceasul şi că *madame* Bowden o să se întoarcă curând.

Şi fără să mai zică altceva, mai că m-a dat afară din casă şi m-am trezit iar pe Ha’penny Lane, întrebându-mă ce îmi scapă.

CAPITOLUL 49
— OPALINE —

Dublin, 1941

— *Guten Abend, Fräulein*[24].

N-am ştiut ce să răspund sau de ce îmi vorbea în germană. Mi-am înfăşurat şalul strâns în jurul corpului, ca şi cum îmi oferea vreo protecţie. Mi s-a părut că auzisem ceva şi coborâsem din pod să verific.

După ce am fugit din Sf. Agnes, m-am întors pe Ha'penny Lane, unde m-am bucurat să văd că librăria rezistase. Era ca un vis, unde lucrurile sunt deopotrivă familiare şi ciudate. Ca doamna Havisham, librăria părea să fi rămas blocată în timp cât am fost eu plecată. Uşa de la intrare s-a deschis la atingerea mea şi până şi mânerul de cupru părea nasul umed al unui animal din familie de mult pierdut. Numeroase obiecte se stricaseră şi se deterioraseră şi majoritatea lucrurilor mele personale dispăruseră cu totul. Vitrinele erau acoperite cu scânduri de lemn. Mi-am târât salteaua în pod – în beci era mult prea frig – şi am băut apă de la robinet ca să-mi astâmpăr stomacul. Bucuria evadării a fost înlocuită cu o oboseală crâncenă şi simţeam că nu mai puteam face nimic. Au trecut zile întregi fără să vorbesc cu cineva şi acum eram faţă în faţă cu bărbatul acesta.

Şi-a băgat mâna în buzunar, a scos un pachet de ţigări şi şi-a aprins una. Mi-a oferit şi mie pachetul, ca şi cum situaţia era perfect naturală şi nu tremuram vizibil de frică. Totuşi, nu a zis nimic, ci pur şi simplu s-a sprijinit de perete, relaxat şi fără grabă. Era un bărbat înalt, cu păr şaten dat pe spate şi ochi de un albastru pătrunzător. Am observat că purta uniformă militară, o geacă kaki, cu un vultur cusut pe piept.

— Cum ai intrat aici? am întrebat, cu vocea slabă şi răguşită.

— Prin fereastra din subsol. Nu e încuiată.

Verificasem cu mâna mea. Fie minţea, fie…

— Cine eşti?

— Josef Wolffe. *Zu Ihren Diensten.*

— Mi-e teamă că nu vorbesc germană, i-am zis.

— Eşti singură.

A fost mai degrabă o afirmaţie, nu o întrebare. Nu am răspuns. Viaţa mergea mai departe afară, în timp ce noi stăteam aici, încercând să ne dăm seama ce se întâmplă. Eram prieteni sau duşmani?

— Indiferent ce cauţi, n-o să găseşti nimic aici.

Fiecare muşchi din corp îmi era încordat. A dat din cap, ca şi cum toată situaţia era normală. S-a uitat în jur, fără grabă, după care s-a uitat atent la mine. Ce vedea?

— Mai vin aici uneori. Să citesc.

A făcut semn spre un teanc mic de cărţi rămase pe raftul de jos. Cărţile mele.

— E casa mea. Nu ai dreptul să fii aici.

Nu mă simţeam foarte stăpână pe mine, în cârpele mele vechi, cu chipul supt după ani de foamete şi cu părul nepieptănat.

— Vreau să pleci.

A dat din cap, ca şi cum ar fi ajuns la o decizie, apoi a deschis uşa de la intrare. M-am repezit spre uşă şi am încuiat-o în urma lui. Când am auzit motorul motocicletei îndepărtându-se, am îndrăznit în sfârşit să respir.

M-am dus încet sus, pe întuneric, cu senzaţia că mai aveam puţin şi picioarele îmi cedau. M-am prăbuşit pe podeaua din pod, uşurată, şi am încercat să-mi liniştesc respiraţia întretăiată; am încercat să aud acel sunet cunoscut, prezenţa reconfortantă a cărţilor din jurul meu. Poate doar mi-am imaginat, dar mi s-a părut că auzeam un vânt liniştit şi bătăi domoale, ca atunci când fulgii de zăpadă se aştern la fereastră. În semiîntuneric am zărit un exemplar din *Micuţele doamne.* Am închis ochii şi am zburat în Concord, împreună cu Jo Marsh şi cu familia ei şi

doar gândindu-mă la asta am simţit un val de căldură. Cuvintele lucrau ca o vrajă, îmi ofereau un refugiu şi îmi trezeau sufletul la viaţă – mă ajutau să devin din nou persoana de dinainte de toată nebunia asta.

~

A doua zi, spre seară, am auzit o bătaie în uşă. Am ignorat-o, dar a continuat. Nimeni nu ştia că sunt aici. Eram slăbită, de oboseală şi de foame, dar am reuşit să mă duc la fereastra din pod şi am privit în jos. În faţa librăriei mele era o motocicletă şi, lângă ea, Josef Wolffe, soldatul german, care ţinea în mână ceva ce părea a fi o ramură mare de brad şi nişte pachete sub braţ. Dădea din picioare, încercând să se mai încălzească puţin. El nu mă vedea pe mine, din moment ce clădirea era cufundată în întuneric, dar eu îl vedeam clar. Barba puţin crescută, ochii care scrutau strada.

Am ezitat o clipă, după care am coborât cu greu şi am deschis uşa.

— N-ar trebui să fii singură. *Es ist Heiligabend.* E ajunul Crăciunului.

A intrat şi a lăsat pachetele şi ramura enormă în mijlocul încăperii, pe jos, după care a ieşit. Nu eram în stare să fac nimic, aşa că pur şi simplu l-am privit cum s-a întors cu o cutie şi a închis uşa în urma lui. S-a aplecat şi, după ce a deschis cutia, a scos nişte lumânări, pe care le-a aprins. S-a uitat în jur, ca să găsească un loc unde să le pună şi i-am făcut semn spre trepte. Eram prea obosită şi înfometată ca să mă cert cu el. Apoi a deschis un alt pachet, unde era mâncare – pâine, brânză, carne. I-am înşfăcat pâinea din mâini şi am început să rup bucăţi întregi cu degetele, pe care mi le-am îndesat în gură. Eram ca un animal sălbatic, cu ochii mari, mestecam rapid. Stăteam pe ultima treaptă, înfăşurată în continuare în pătură, şi mă uitam cum despacheta şi alte lucruri. O sticlă de vin. Mere.

Niciunul dintre noi nu a zis nimic. A făcut câţiva paşi în jurul prăvăliei şi a găsit o ladă goală, pe care

a întors-o cu fundul în sus, pe post de scaun, lângă foc. A rupt ramura pe genunchi şi a folosit hârtie veche ca să aprindă focul. Lemnul era prea proaspăt ca să ardă cum trebuie, dar flăcările m-au încălzit imediat şi mirosul de pin era dulce şi liniştitor.

A mâncat şi el, dar mai puţin. A descojit un măr şi mi l-a întins. A deschis sticla şi mi-a dat-o şi pe aceasta. Nu sunt sigură cât timp a trecut până am zis ceva.

— Ce faci aici?

S-a uitat la mine, printre şuviţele de păr blond care îi cădeau pe frunte.

— Sunt prizonier de război, a zis zâmbind, ca şi cum spunea că e de viţă nobilă. Guvernul irlandez are amabilitatea de a ne ţine într-unul dintre lagărele din Kildare.

— Dar, dacă eşti prizonier…

— De ce nu sunt în închisoare? Pentru că ni se permite să ieşim în timpul zilei. Îmi termin studiile la Universitatea Trinity.

— Doar nu vorbeşti serios.

Am încercat să râd, dar muşchiul era atrofiat după atâta vreme în care nu a fost folosit.

— Irlanda e o ţară neutră. Îi cam încurcăm, sincer să fiu.

Am mai mâncat nişte brânză şi mi-am mai pus un pahar de vin. Părea mulţumit că îi acceptam mila.

— N-am ştiut că e ajunul Crăciunului, i-am zis.

Nu a răspuns, doar a continuat să cioplească ceva dintr-o bucată de lemn. Nu s-a uitat la mine. Era ciudat să fiu în compania cuiva, dar să nu fiu nevoită să vorbesc. M-am sprijinit de perete şi, pentru prima dată de când m-am întors, m-am uitat la vechea mea librărie. Ce se întâmplase de când plecasem? Cine o golise? Unde era Matthew? Ce ar trebui să fac acum? Am simţit că mă ia somnul, de la mâncare şi căldură.

Am adormit repede şi adânc. L-am visat pe tata, care mă ducea la slujba de Crăciun când eram mică,

şi am auzit notele din „Noapte de vis” răsunând în biserica înaltă.

M-am trezit brusc. Muzică. Gramofonul era pornit. M-am uitat în jur şi am văzut că Josef era încă aici, cu vechiul meu Victrola lângă el, pe jos, de unde se auzea şi colindul din visul meu. Se sprijinea de perete, cu ochii aţintiţi spre o amintire invizibilă, care îi îndulcea trăsăturile feţei. Poate şi el visa la copilărie. Apoi, foarte încet, a început să cânte. *Stille Nacht, heilige Nacht.* Era cel mai frumos lucru pe care îl auzisem vreodată. Vocea lui joasă, care se pierdea pe unele cuvinte, era atât de tandră, încât am crezut că o să încep să plâng. După ce viorile au amuţit, tot ce se mai auzea era pârâitul discului.

— Crăciun fericit! am zis, scoţându-l din reverie.

Preţ de o clipă a făcut ochii mari, apoi s-a uitat la mine şi mi-a zâmbit slab.

— *Frohe Weihnachten.*

După câteva momente s-a ridicat, a făcut o plecăciune şi a dat să plece.

— Ceaţă, mi-a zis, cu spatele la mine.

— Poftim?

— Te întrebai cum am ajuns aici. Ceaţă. Şi probleme cu motorul.

S-a întors şi şi-a mai aprins o ţigară.

— Am pornit din Bordeaux. Anul trecut, la finalul verii. Eram un echipaj de şase, zburam într-un Condor, în recunoaştere.

În timp ce eu mă stingeam încet în spatele gratiilor, lumea era în război.

— A trebuit să aterizăm undeva pe coasta de sud. Ne-au găsit nişte poliţişti. Ne-au dus într-un lagăr de concentrare şi de atunci stau acolo.

— Înţeleg.

— Nu e aşa de rău. Vezi tu, avem multe libertăţi.

— Luptai pentru nebunul ăla de Hitler?

A suflat fumul spre cer şi a bombănit amar.

— Crezi că am avut de ales?

Am scuturat din cap. Nu ştiam. M-am gândit la Lyndon. La toate zvonurile cum că împuşca soldaţii

dacă îi considera laşi.

— Bănuiesc că toţi germanii au fost înrolaţi.

— Nu sunt german.

Pe stradă a trecut o maşină şi luminile farurilor m-au orbit. M-am ridicat în picioare.

— Poate ar fi mai bine să mă întorc, a zis.

A făcut o plecăciune şi a deschis uşa.

— Sunt austriac. Seară bună, *Fräulein.*

~

În următoarele săptămâni, *Herr* Wolffe a început să lase în subsol mici pachete cu mâncare şi lemne pentru foc. Nu îl vedeam niciodată venind sau plecând. Pur şi simplu vedeam un pachet împachetat în hârtie maro, cu un W mare pe un bilet negru. Nu ştiu exact cum a reuşit, dar mi-a adus chiar şi un pachet cu haine purtate, dar în perfectă stare.

Pe măsură ce mi-am recăpătat forţele, a crescut şi dorinţa de a-mi recăpăta viaţa de dinainte, viaţa pe care Lyndon încercase să mi-o ia. Dar pentru asta îmi trebuiau bani şi singurul lucru de valoare pe care îl mai aveam era manuscrisul lui Brontë. Aşa că am făcut ceva impulsiv – i-am scris lui Abe Rosenbach. I-am spus cum am intrat în posesia lui şi că nu aveam nici urmă de îndoială, manuscrisul era o schiţă a celui de-al doilea roman semnat de Emily Brontë. Abe Rosenbach era unul dintre cei mai influenţi şi mai bogaţi oameni din lumea cărţilor. Sigur avea să rişte.

Aşa că i-am prezentat ocazia printr-o scrisoare atent gândită, înainte să-mi adun curajul şi pentru a doua parte: să-l găsesc pe Matthew şi manuscrisul meu.

~

— Pot să vă ajut?

— Da, aş… aş dori să vorbesc cu domnul Fitzpatrick. Cu Matthew Fitzpatrick.

— Mă tem că domnul Fitzpatrick nu mai lucrează aici. Vă poate ajuta altcineva?

Am început să-mi frâng mâinile, apoi mi le-am băgat în buzunare. Matthew fusese singura prezenţă

constantă în viaţa mea, de când venisem în Dublin. Când mă gândeam la el, mă gândeam la o lume în care totul era bine. Acum totul părea din nou greşit.

— Doamnă? Vă pot ajuta cu ceva?

— Unde e? Adică unde s-a dus?

— Nu mi se permite să vă dezvălui informaţii personale.

Singurul meu prieten din trecut nu mai era aici – ce însemna asta pentru manuscrisul meu? Trebuia să cred că Matthew avusese grijă de el.

— Păstra pentru mine un obiect foarte important şi am venit să-l iau înapoi.

— Îmi pare rău. Poate nu ar trebui să vă spun asta, dar bănuiesc că nu mai contează acum. Domnul Fitzpatrick, Matthew, a fost ucis în urmă cu un an.

Am amuţit.

— D-dar e imposibil!

Îmi spunea povestea greşită. Povestea altcuiva.

— Sigur e o greşeală…

— Germanii tocmai începuseră să bombardeze Londra.

— Nu, nu se poate. Matthew nu era soldat, nici măcar nu era în armată…

— Îmi pare rău. Ştiu că e greu. Îşi vizita familia de acolo. A fost pur şi simplu în locul nepotrivit la momentul nepotrivit.

Nu avea niciun sens. Se stinsese de atât de multă vreme şi eu habar nu aveam. Timpul petrecut la Sf. Agnes îmi răpise atât de multe lucruri. Tot ce ştiam îmi fusese luat.

— Dacă îmi spuneţi numele dumneavoastră, voi verifica în registre să văd dacă a lăsat ceva în urmă, mi-a sugerat femeia, îmbunată de suferinţa mea.

— Ăăă, da. Opaline Carlisle. Sau poate Opaline Gray, nu sunt sigură.

A verificat de două ori. Nimic. Indiferent unde mi-a păstrat manuscrisul, nu a lăsat nicio urmă. Întocmai asta îmi dorisem, discreţie totală, dar niciunul dintre noi nu ştia că se va ajunge aici.

Acum nu mai aveam cum să-l recapăt şi în acel moment nici nu îmi mai păsa.

Josef m-a vizitat din nou şi m-a ajutat să despachetez tot ce mai rămăsese în pod. Mi-am mai găsit o parte din lucruri, nişte cutii cu cărţi împachetate cu atenţie şi una dintre cutiile muzicale cu o pasăre, care îi aparţinuse domnului Fitzpatrick. Era stricată.

— Nu e nimic mai trist decât o pasăre care şi-a pierdut trilul, am zis şi am pus-o deoparte.

Când am ridicat privirea, am văzut că mă studia atent.

— Trebuie să deschizi din nou librăria.

Rafturile de lemn au părut să scoată un sunet rugător. Mai bine mi-ar fi sugerat să zbor pe Lună.

— N-aş putea.

— De ce nu?

Mereu a fost aşa de simplu pentru bărbaţi! Fă asta sau aia, orice vrei.

— În primul rând, nimeni nu trebuie să ştie că sunt aici. Închisoarea mea e mult mai strictă decât a ta şi dacă află cineva…

Gândul de a mă întoarce acolo…

Nu mi-am dat seama că tremuram. S-a oprit din ce făcea, a venit lângă mine şi m-a luat în braţe. Am rămas înmărmurită de apropierea lui, dar era copleşitor de bine să am din nou contact cu o fiinţă umană. Bunătate. S-a îndepărtat înainte să apuc să zic ceva.

— Îmi pare rău.

— N-ai de ce.

După o clipă, am zâmbit amândoi.

— Păcat, a adăugat, după care a continuat să deschidă cutii. Cred că era o librărie tare frumoasă.

— Era, da.

Am închis ochii şi am încercat să-mi aduc aminte cum arăta. Să simt căldura clienţilor care intrau şi găseau acel lucru pe care nici nu ştiau că îl caută. Puteam oare s-o fac? Îmi permiteam să *nu* o fac?

Fără manuscrisul meu, pe care să-l vând, nu aveam cum să mă întreţin. Nu mă puteam baza la nesfârşit pe mila lui Josef. Oricum, a fost un adevărat noroc pentru mine că m-a ajutat. Mi-a salvat viaţa. Poate avea dreptate. Ce rost avea să fiu liberă, dacă rămâneam încuiată în casă?

— Va trebui să am grijă, am zis şi zâmbetul lui larg mi-a dat o fărâmă de speranţă.

Librăria s-a redeschis încet şi fără tam-tam. Pur şi simplu am deschis uşa şi, inevitabil, oamenii au început să intre. Am folosit banii pe care îi făceam ca să aprovizionez librăria, dar şi cămara mea. Am început chiar să-mi permit anumite lucruri esenţiale, care acum îmi păreau un lux. Am cumpărat săpun, lenjerie intimă şi o pereche nou-nouţă de pantofi. Am început să văd din nou un viitor. Mi-am înăbuşit grija de a fi descoperită; atâta vreme cât Lyndon credea că sunt la Sf. Agnes şi doctorul Lynch îşi primea banii, n-aveau niciun motiv să mă deranjeze. Uşor, uşor, am redevenit cine eram înainte. Rănită, dar încă întreagă – şi asta era mai mult decât suficient.

Încrederea e ceva ce se clădeşte fără să observi. În săptămânile de după ce am redeschis librăria am ajuns să mă bazez pe Josef şi pe felul lui liniştit şi de încredere. Nu-mi cerea nimic în schimb şi uneori nu-mi dădeam seama de ce se întorcea mereu, zi de zi, fără să pună întrebări despre trecut sau despre viitor. Poate pentru că nu era un bărbat care să se descotorosească de lucrurile stricate. Mi-am dat seama de asta în ziua în care a venit la librărie cu cele mai mici unelte pe care le văzusem vreodată, rulate într-o husă.

— De unde ai făcut rost de astea?

— De la ceasornicar. Nu e departe de aici.

A zis-o ca şi cum era absolut normal ca un prizonier de război să poată veni în oraş şi să împrumute unelte de la un ceasornicar, ca să repare o cutie muzicală a unei femei care tocmai scăpase

de la o casă de nebuni. Nu m-am putut abţine să nu chicotesc, ceea ce l-a lăsat perplex, dar n-a pus nicio întrebare. Niciodată nu întreba. Pur şi simplu îşi vedea de treabă.

— Ştii ce faci? l-am întrebat, înainte să plec la cumpărături, pentru care în sfârşit aveam bani.

— Reparam orgi în Salzburg.

Am scuturat din cap, îmi era imposibil să asimilez informaţia asta.

— Cum adică?

— Pentru biserică, a zis, deşurubând încet mecanismul de sub cutia aurie.

— Reparai orgi de biserică? am repetat şi a dat din cap, fără să se uite la mine.

— Când eram mic. Cu tata. Apoi am studiat mecanică la Universitatea din Göttingen. Îmi place să repar lucruri, a zis, cu un zâmbet larg pe faţă.

Cum a ajuns cineva ca el într-un avion Luftwaffe, care s-a prăbuşit în Irlanda? Poate pentru prima dată, am început să mă întreb dacă a omorât pe cineva. Fusese staţionat în Franţa ocupată de germani. I-am urmărit privirea studiind mecanismul interior al cutiei muzicale şi am observat cum a scos cu grijă pasărea mecanică de deasupra. Avea mâini fine; degete lungi şi unghii curate, atent tăiate. Părul blond îi crescuse în faţă şi, fără gelul pe care îl folosea cândva, îi intra acum în ochi. Trebuia să-şi scuture capul ca să-l dea la o parte. Părea că se simte ca acasă în librăria mea. Adusese două scaune vechi de lemn şi o masă, cine ştie de unde. Josef reuşea mereu să găsească lucrurile de care aveam nevoie. Nimic ostentativ, dar simplu şi suficient.

Mă făcea să râd, fără să-şi propună asta. De fapt, aşa părea să existe în lume. O făcea mai bună, fără să-şi propună.

~

Dublin, 1944

— Mă repatriază, mi-a spus Josef din prag, rigid din cap până-n picioare, în uniforma lui.

— Când?

— Acum.

Vocea lui nu trăda nicio emoţie. Am dat din cap, ca şi cum informaţia era perfect firească. Sigur o parte din el se aşteptase la un asemenea deznodământ. Nimic nu durează pentru totdeauna şi poziţia lui precară aici ne era clară amândurora. Totuşi creasem o bulă în care lumea de afară şi toate schimbările ei nu puteau pătrunde, cel puţin până acum. Ţineam în mână o carte care tot cădea de pe raft, indiferent unde o puneam sau cât de atent o aranjam între suratele ei. *Contele de Monte Cristo,* de Alexandre Dumas. Acum mă agăţam de ea, încercând să mă liniştesc.

— Te aşteaptă cineva acolo? În Austria?

Era prima dată când puneam întrebarea. Sinceră să fiu, nu am vrut să ştiu răspunsul până acum. Dar era momentul să înfrunt realitatea. Poate asta mă va ajuta să-l las să plece.

— Tatăl meu. Nimeni altcineva.

S-a uitat la mine şi am văzut în ochii lui ce înseamnă acest lucru. Am fugit la el, mi-am aruncat braţele în jurul gâtului său şi mi-am îngropat faţa în pieptul lui. Era prima dată când ne atingeam astfel, prin urmare ar fi trebuit să fie straniu, dar părea aşa de familiar. Mi se părea că era singurul loc în care îmi dorisem vreodată să fiu. La început a ezitat, dar, după un moment de pauză, m-a strâns tare în braţe şi am putut să-i simt respiraţia caldă pe gât.

Am ridicat capul şi l-am privit. Ochii lui îi ţintuiau pe ai mei şi puteam vedea toată lumea mea oglindită în ei.

— *Mein liebling*[25], a spus.

În totul timpul acesta, am păstrat distanţa între noi. Brusc mi-am dat seama că, cel puţin din partea mea, a fost doar frica de a pierde încă o persoană pe care o iubeam. M-am păcălit şi am ajuns să cred că, dacă nu-mi permiteam să mă apropii de el, n-o să îi simt lipsa când va pleca. Ce femeie proastă am

putut să fiu! Intimitatea e doar una dintre corzile arcuşului. Instrumentul cântă în continuare.

M-a luat de mâini, mi-a întors palmele în sus şi le-a pus pe faţa lui, una pe fiecare obraz. Apoi a luat-o pe fiecare în parte şi a sărutat-o. Tristeţea care părea să tragă mereu de colţurile gurii lui era încă acolo, dar mai era ceva. O vulnerabilitate pe care nu m-a lăsat să o văd până acum.

Mi s-a părut că timpul a încetinit o clipă, ca şi cum nu era smuls din viaţa mea. Mi-am dat capul uşor pe spate şi mi-am lăsat buzele să se odihnească lângă ale lui. Îi simţeam respiraţia şi l-am văzut închizându-şi ochii. I-am atins uşor conturul gurii, după care am sărutat colţurile care se ridicau într-un zâmbet slab când credea că nu mă uit. M-a apăsat pe spate şi, când n-am mai reuşit să mă opun, m-am topit în el. Părea că suntem o singură persoană şi ştiam că, orice s-ar fi întâmplat, îmi găsisem sufletul-pereche şi poate că asta era suficient. Simplul gând că există, că respiră, că trăieşte va trebui să fie suficient.

~

N-am suportat să-l văd plecând. De-abia când huruitul motocicletei s-a pierdut în depărtare am îndrăznit să mă întorc pe stradă. Era din nou pustie.

CAPITOLUL 50
— MARTHA —

Ai citit finalul cărţii?

Am clipit după ce am citit mesajul lui Henry. Nici măcar nu răsărise soarele. Stătuse treaz toată noaptea s-o citească?

I-am răspuns:

Nu

Mă rog, trăsesem cu ochiul puţin. Toată lumea face asta, nu? Dar e greu să înţelegi un final când nu ai toate informaţiile. *Un loc considerat pierdut* era povestea unei clădiri care se poate să nu fi existat niciodată în realitate şi a unui eventual custode care, cel mai probabil, era un personaj fictiv. Singurul lucru care nu era menţionat deloc era singurul lucru pe care Henry era disperat să-l găsească – manuscrisul.

Manuscrisul, mi-am şoptit. Frunzele din copac au început să tremure şi să freamăte când am rostit cuvântul. Mi-am întins o mână deasupra capului şi am atins lemnul, atât de familiar deja. Cum aş fi putut să-i explic lui, când nu reuşeam să-mi explic nici mie?

Am stabilit să ne vedem mai târziu şi să vorbim în persoană. O altă conversaţie complicată, în care trebuia să mă prefac că nu m-am îndrăgostit de el. Am gemut şi m-am ridicat ca să pregătesc micul-dejun pentru *madame* Bowden. Mi-am vărsat frustrarea în bucătărie, am lovit tigăi şi farfurii şi am dus o farfurie plină de cârnaţi şi omletă în sufragerie. În cele din urmă am decis să-i povestesc despre cartea lui Opaline şi despre documentele pe care le-am furat de la azil. Mă bucuram că Henry mi le-a dat mie, dar avea dreptate – nu erau o lectură prea plăcută. După ce şi-a pierdut fiica în acel loc cumplit, sigur a vrut să se răzbune pe fratele ei. Eu

cu siguranţă aş fi vrut. M-am gândit la accidentul lui Shane. *Madame* Bowden nici nu tresărise.

Ceva mă sâcâia şi mă întrebam de ce nu a coborât încă la micul-dejun. În fiecare dimineaţă mă trezea cu vocea ei ascuţită şi dorinţele interminabile. Dacă a păţit ceva? Cu fiecare treaptă pe care o urcam, îmi repetam că eram ridicolă şi că probabil voia să doarmă până mai târziu, dar nu credeam nici eu asta. Am bătut la uşa dormitorului ei şi, după un moment, am intrat. Ochii mei au trebuit să se acomodeze. Patul era neatins şi nu se vedea nici urmă de ea.

— *Madame* Bowden? am strigat. Sunteţi aici?

Uşa spre toaletă era uşor deschisă, dar, după ce m-am uitat mai bine, am văzut că nu era nimeni acolo.

— Sunteţi aici? am întrebat din prag, dar casa era atât de mult cufundată în tăcere, încât mi-am dat seama că eram singură.

M-am dus jos să văd dacă a lăsat vreun bilet, dar nu am găsit nimic. Fireşte că nu avea telefon mobil, aşa că nu aveam cum s-o sun. Nu voia să lase companiile de tehnologie să-i monitorizeze fiecare mişcare. Nu eram sigură ce să fac şi mi-am petrecut dimineaţa mergând din cameră în cameră, uitându-mă pe geam afară, o dată la câteva minute.

— Ai numărul vreunul prietene de-ale ei? m-a întrebat mama, când n-am mai suportat grija şi am simţit nevoia să sun pe cineva.

— Nu-mi aduc aminte cum le cheamă şi nu e nicio agendă în podea.

Abia acum mi-am dat seama cât de puţine ştiam despre ea.

— Ar fi bine să sun la poliţie? Dacă a plecat pe undeva şi a uitat unde e?

— A avut vreodată probleme cu memoria? m-a întrebat mama.

— Nu, dar ai văzut-o şi tu când ai venit, e bătrână.

— N-am văzut-o.

Răspunsul ei mi s-a părut ciudat – ca atunci când încerci să faci un cub să intre într-o gaură rotundă.

— Cum adică? Sigur c-ai văzut-o. V-am făcut cunoştinţă când ai venit aici.

După o scurtă pauză, mama mi-a zis:

— Nu era acolo când am venit, ai uitat?

Mi s-a făcut pielea de găină. Ce naiba se întâmplă? Am tresărit când am auzit soneria.

— Poate e ea, am zis şi am fugit să deschid uşa, dar era Henry.

— Intră, dacă vrei, i-am zis, după care i-am spus mamei că o s-o sun mai încolo.

Părea agitat, ca şi cum îl deranja ceva. Am vorbit amândoi în acelaşi timp.

— Mi-am dat seama de ceva…

— *Madame* Bowden a dispărut.

A făcut ochii mari.

— A dispărut?

— M-am dus să o trezesc de dimineaţă şi patul era neatins.

— A!

Tonul lui era deranjant de dezinteresat.

— Tu ce voiai? am întrebat, mai tăios decât voiam.

— Nu mai contează. Îţi zic altă dată.

Şi-a dus mâna la buzunarul de la piept.

— Ţi-am adus cartea înapoi, a zis şi a pus-o pe masa din hol.

A făcut o pauză, după care a adăugat:

— Chiar îţi faci griji, nu?

Am ridicat din umeri. Era ca un membru al familiei.

— Trebuie să-mi găsesc ceva de făcut, am zis şi am scos o pereche de mănuşi de cauciuc din buzunarul de la spate, ca un supererou al curăţeniei. Scuze, nu vreau să par nesimţită, dar…

Mă aşteptam să plece, dar a început să-şi scoată geaca.

— Ce faci?

— Cum adică? Doar n-o să te las singură, nu? Mai ai o pereche? m-a întrebat, făcând un semn spre

mănuşile mele.

~

Am scos toată argintăria şi am pus-o pe masa din bucătărie – eu am pornit dintr-un colţ, Henry din celălalt. Mă uitam la ceas din sfert în sfert de oră şi eram din ce în ce mai îngrijorată. N-am zis mai nimic până s-a oferit el să facă un ceai. N-am observat când a pus cana lângă mine, aşa că am răsturnat-o cu cotul. Sunetul scos de porţelanul care s-a spart pe podea m-a făcut să vreau să ţip. Voiam să plece naibii de aici şi să mă lase singură. Prezenţa lui doar îmi amintea de toate lucrurile pe care nu le puteam avea. M-am ridicat ca să iau un mop şi un făraş.

— E în regulă, mă ocup eu, s-a oferit Henry.

— O să meargă mai repede dacă strâng eu, l-am repezit.

S-a dat în spate, cu mâinile în sus. Am atacat ceaiul vărsat şi cana spartă cu toată furia acumulată şi am reuşit să mă tai. Nici nu mi-am dat seama când a venit lângă mine.

— Stai, lasă-mă să te ajut, a zis şi a dat să-mi bandajeze mâna.

— E în regulă.

S-a aşezat pe jos.

— Ştii, uneori poţi să laşi oamenii să te ajute. Nu trebuie să faci totul singură.

Nu aveam de gând să primesc tocmai de la el sfaturi despre cum să-mi vindec problemele de încredere. Bărbatul care fugise din fiecare relaţie din viaţa lui. M-am ridicat şi am găsit o cutie cu plasturi într-unul dintre dulapuri, după care m-am aşezat iar la masă.

— Ştii, poţi să vorbeşti cu mine. Suntem prieteni, nu?

Se sprijinea de frigider.

— Urăsc slujba asta.

— Ba nu.

— Ba da, urăsc slujba asta tâmpită. Nu ştiu de ce am venit aici. Şi urăsc cursul de seară şi fiecare

lucru care îmi aduce aminte de tot ce am ratat…

Mă chinuiam să desfac plasturele, dar gândurile îmi alergau în toate părţile.

— De fiecare dată când mi se pare că lucrurile se aşază, viaţa mea o ia din nou razna. Şi nici măcar nu înţeleg ce înseamnă toate astea. De ce a apărut cartea aia în camera mea şi pare că-mi vorbeşte. De ce Shane a murit în casa asta, ca printr-un accident care n-a avut niciun sens. Apoi mama a început iar să vorbească, doar ca să-mi spună că a fost adoptată, aşa că nimic nu e cum credeam eu. Şi acum *madame* Bowden – ştiu că ţi se pare că exagerez, dar ceva pare în neregulă! Nimic din ce se întâmplă aici nu e normal, am zis şi mâinile au început să-mi tremure.

Am aruncat plasturele pe jos şi m-am dat bătută.

— Dar ştii ce urăsc cel mai mult?

M-am întors spre Henry, care stătea acolo şi mă lăsa să dau afară tot ce mă măcina.

— Urăsc cât de mult a trebuit să lupt împotriva a ceea ce vreau cu adevărat, doar pentru că mi-e frică să nu sufăr din nou.

A urmat un moment de tăcere, când aproape am regretat că am zis asta cu voce tare.

— Ce vrei cu adevărat?

M-am uitat la el, cu lacrimi în ochi.

— Pe tine.

Ne-am repezit unul spre celălalt, ca şi cum vieţile noastre depindeau de asta. M-a luat în braţe şi m-a sărutat într-un fel care nu lăsa niciun loc de interpretare. Toată viaţa mea a dus la momentul ăsta – ca atunci când ajustezi lentila unui microscop, ca să găseşti lucrul care contează cel mai mult pe lumea asta. Dragostea.

CAPITOLUL 51
— HENRY —

Stăteam în patul de o singură persoană al Marthei şi fiecare centimetru de piele ni se atingea. Zidul dintre noi s-a prăbuşit cu fiecare cuvânt dureros pe care l-a rostit în bucătărie, ca o exorcizare a trecutului. Adevărul te va elibera, aşa se zice. Acum, că ne deschisesem amândoi unul în faţa celuilalt, ştiam că ea era destinul meu. Fiecare lucru ridicol, aparent inutil, dificil, singuratic şi complicat pe care îl făcusem vreodată m-a adus aici, pe Ha'penny Lane.

— Eşti bine?

Am simţit cum a dat din cap pe pieptul meu şi am strâns-o şi mai tare în braţe. Inima mea părea de zece ori mai mare decât de obicei. Simţeam că aş putea să ridic o maşină, dacă ar fi fost nevoie. Probabil era mai înţelept să nu încerc, dar sentimentul tot era acolo.

— E ceva ce nu ţi-am spus niciodată, i-am zis.

— O, Doamne, nu eşti logodit cu altcineva, nu?

— Foarte amuzant. O să mă logodesc cu tine într-un minut dacă nu eşti atentă.

— Dacă nu eşti atent, aş putea să zic da.

— Tocmai ne-am căsătorit?

A râs puţin răguşit, fix în urechea mea, ceea ce mi s-a părut ridicol de sexy.

— Cred că o să stau departe de toată povestea cu măritişul o vreme, dacă eşti şi tu de acord.

— Da, aşa zic şi eu.

Şi-a sprijinit bărbia de pieptul meu, aşteptând să audă lucrul pe care nu i l-am spus. Acum ori niciodată.

— Am fost în librărie.

— Care librărie?

— Acea librărie. Cea de alături.

Şi-a scuturat uşor capul, încercând să înţeleagă ce i-am zis.

— Există, Martha. Sau cel puţin a existat o vreme. În noaptea în care am ajuns în Irlanda.

— Ai văzut-o?

Am dat din cap.

— De ce nu mi-ai spus?

M-am uitat la ea cu o expresie de tipul „de ce crezi?”.

— Deja mă credeai un ciudat.

— Nu-i adevărat! a zis şi a râs din nou. Te credeam un pervers.

— Ei, vezi? Nu voiam să fiu şi pervers, şi ciudat. Atunci chiar că nu mai aveam nicio şansă cu tine.

— Vrei să spui că ţi-a plăcut de mine de la început?

— Vânezi complimente?

S-a întors şi s-a prefăcut că se ridică. Am tras-o înapoi şi, când am simţit-o deasupra mea, tot corpul mi-a fost cuprins de dorinţă.

— Cred că am ştiut din secunda în care te-am văzut prima dată.

M-a sărutat uşor şi şi-a trecut degetele prin părul meu. Era ca un vis din care nu voiam să mă trezesc vreodată – după toate dăţile în care plecasem din casa asta, ştiind că nu va fi niciodată a mea, acum părea totul ireal.

— Stai puţin, a zis şi s-a sprijinit în coate, dezlipindu-şi, din păcate, buzele de ale mele. De ce crezi că librăria te-a ales pe tine să o vezi?

— Ăăă, nu sunt sigur că m-a ales pe mine…

Era greu să gândesc raţional în timp ce stăteam dezbrăcat în pat lângă femeia asta. În plus, multă vreme am crezut că a fost doar un miraj învăluit de aburii alcoolului, dacă există aşa ceva.

S-a ridicat cu totul şi şi-a înfăşurat cearşaful în jurul corpului. Părea că luăm o pauză.

— Cartea *Un loc considerat pierdut.* Am presupus că *madame* Bowden a pus-o acolo.

— Odată cu copacul.

S-a strâmbat la mine. Începeam să exagerez cu tonul sarcastic.

— Ţi-am zis, n-are niciun sens. Poate pare o nebunie…

— O nebunie mai mare decât să vezi o librărie care nu există?

S-a uitat la mine, cu capul uşor plecat, ca şi cum m-ar fi studiat atent.

— Manuscrisul. E foarte important pentru tine, nu?

Încă se mai îndoia de motivaţia mea? Am început să-i explic din nou, dar m-a întrerupt.

— Nu, ştiu că nu asta e problema, dar am înţeles că vrei să dovedeşti ceva.

Când am auzit-o zicând asta, totul a părut brusc foarte superficial. Faptul că voiam să obţin aprobarea altor oameni, să alerg după realizări care nici măcar nu erau realizări. Nu e ca şi cum scriam eu ceva, pur şi simplu dădeam peste munca altcuiva şi încercam să-mi găsesc propria valoare în gloria asta la mâna a doua. Poate abordasem totul greşit. Poate că era timpul să-mi câştig propriul respect, în loc să alerg după respectul celorlalţi.

— Dacă aş fi găsit manuscrisul, ar fi fost…

Am făcut o pauză, ca să găsesc cuvântul potrivit.

— …un lucru imens. Dar, oricât de ciudat ar părea, faptul că am descoperit adevărul despre Opaline şi librăria ei şi, nu în ultimul rând, faptul că am întâlnit partenera perfectă, al cărei râs îmi face inima să bată cu putere, toate acestea sunt mult mai importante.

— Suntem parteneri?

— Mi-ar plăcea să fim.

— OK.

Fără să mai zică altceva, s-a întors cu spatele la mine.

— Ăăă, ce faci? E un fel de ritual de împerechere? Trebuie să mă întorc şi eu?

A început din nou să râdă.

— Cuvintele, Henry!

Tatuajul ei. Logic. M-am aplecat mai aproape, dar tot n-am reuşit să înţeleg ce scria.

— Rahat.

— Ce e?

— Cred că am nevoie de ochelari.

S-a aplecat spre noptieră şi a scos o lupă din sertar. Am încercat să nu mă simt ca o broască bătrână. Începea aşa:

> *Wrenville Hall e un spectru care ne bântuie pe toţi, dintr-o generaţie în alta, distrugând fiecare vis şi aspiraţie în calea sa. Meleagurile astea sunt blestemate, la fel cum este şi sângele fiecărui copil care se naşte aici. M-am născut în întuneric şi, oricât m-aş căi, tot nu voi căpăta lumina izbăvirii pe care am căutat-o în ea, în draga mea Rosaleen. Întunericul va domni peste acest loc până la ultima mea suflare şi mai apoi pentru eternitate.*

Nu eram sigur la ce m-am aşteptat când am văzut prima dată tatuajul Marthei, dar sigur nu la asta.

— Vezi data?

Am căutat cu lupa şi am văzut numărul 1846.

— Ce-i asta?

S-a întors spre mine, cu ochii mari şi solemni.

— Nu am spus nimănui până acum. N-am înţeles niciodată de ce se întâmplă asta până nu am văzut fotografia cu Opaline.

S-a întins, a luat telefonul de pe noptieră şi mi-a arătat fotografia veche cu Opaline la Sf. Agnes.

— La ce mă uit? am întrebat-o şi am luat telefonul.

— Uită-te la fusta ei.

Am mărit poza şi am văzut ceva ce îmi scăpase. Pe material era brodat ceva.

— Cuvinte, a zis şi rotiţele din mintea mea au început să se învârtă. O poveste. Aceeaşi poveste care e pe pielea mea, a cusut-o ea pe haine.

— Ce na…

M-am uitat iar la spatele ei şi am văzut iniţialele de la final. *EJB.*

Am început să simt furnicături pe piele.

— Henry, cred că e manuscrisul lui Emily Brontë.

CAPITOLUL 52
— OPALINE —

Londra, 1946

Inspirată de *Contele de Monte Cristo,* mi-am petrecut luni în şir adunând informaţii, până am dat de un articol despre familia unui soldat care credea că tânărul fusese executat pe nedrept pentru laşitate. Dezvăluiau numele unităţii. Era unitatea fratelui meu. Acum aveam o pistă, trebuia doar s-o urmez.

Am descoperit mai multe documente de la cele două procese din Ypres, unde 50 de bărbaţi fuseseră trimişi în faţa unui pluton de execuţie (sau ucişi, depinde de cum priveşti lucrurile). Cu doar câteva zile înainte de semnarea Armistiţiului, ştiind foarte bine că germanii urmau să se predea, fratele meu a dat ordin ca alţi doi bărbaţi să fie împuşcaţi. I-am dus documentele unui anume domn Turner, un jurnalist de la *The Times,* şi el a fost de acord să continue investigaţia.

Din mărturiile de la proces, era clar că erau în stare de şoc. Lyndon a scris cu mâna lui că e regretabil să fii în stare de şoc, dar că asta nu se întâmplă în unităţile bune. „Nu există suficiente dovezi pentru condamnare" scrisese şi totuşi recomandase pedeapsa cu moartea ca să transmită un mesaj batalionului, care suferise pierderi considerabile cu o zi înainte. Nu se menţiona faptul că strategia militară a generalului dusese de fapt la pierderea atâtor vieţi. Unul dintre ei era un soldat irlandez, Frank O'Dowd, care a fost împuşcat pentru că a refuzat să-şi pună chipiul care era prea ud de la ploaia neîncetată. A fost drogat de un doctor, ca să facă faţă ultimelor ore în celulă. Domnul Turner reuşise să contacteze medicul, care a confirmat că O'Dowd se înrolase în armată voluntar. „Nu recunoşteau un soldat curajos nici când stătea în faţa lor", a adăugat medicul. A mai confirmat şi că, după ce plutonul de execuţie a

terminat, fratele meu i-a dat irlandezului lovitura de graţie, un glonţ în cap.

Mi-am petrecut noaptea la Great Western Royal Hotel din Paddington. Spre deosebire de multe alte locuri din Londra, scăpase din război aproape neatins, doar cu nişte daune minore provocate de un raid aerian. Era straniu să fiu din nou acasă. Nu mai simţeam că locul meu era aici şi oamenii mi se păreau ciudaţi, diferiţi. Războiul le răpise atât de multe lucruri. Ar fi trebuit să simt o oarecare solidaritate, dar războiul meu fusese foarte diferit. M-am întâlnit cu domnul Turner la prânz şi mi-a dat un exemplar din articolul care urma să apară a doua zi.

L-am citit. Era puternic. Turner era un jurnalist excepţional şi, în loc să-l portretizeze pe fratele meu ca pe întruchiparea răului sau ca pe un monstru capabil de lucruri de neimaginat, l-a prezentat ca pe un bărbat cât se poate de adevărat, care a ales brutalitatea în detrimentul decenţei umane. Asta îl făcea însă şi mai real, mai responsabil pentru crimele lui.

— Nu mai e cale de întoarcere, a zis şi şi-a înclinat politicos pălăria, înainte să dispară în mulţime.

— E o vorbă veche care spune că *înainte să porneşti pe calea răzbunării, trebuie să sapi două morminte,* a zis o voce de femeie, schimbată de timp şi înţelepciune, dar pe care am recunoscut-o imediat.

Jane, vechea mea prietenă.

— Jane! am strigat şi am strâns-o în braţe.

Îi scrisesem să o întreb dacă voia să ne vedem la hotel.

— Confucius a zis asta, m-a avertizat, îngrijorată că încercarea asta mă va distruge şi pe mine. Eşti sigură că vrei să mergi până la capăt?

— Am nevoie să îmi spun povestea. Să-mi iau înapoi puterea.

Mi-am dat seama că mai aveam ceva în comun cu familiile soldaţilor ucişi. Fusesem redusă la tăcere din cauza ruşinii. Ruşine de ce mi se întâmplase, de cum „lăsasem" să mi se întâmple asta şi de cum mă vor privi oamenii acum, ca pe o femeie distrusă. Mă simţeam pătată. În afară de compania tăcută şi modestă a lui Josef, mă izolasem de lume din cauza asta. Eram pregătită să mă întorc? Poate că nu, dar, la urma urmei, suntem vreodată pregătiţi? Tot ce ştiam era că, în acest moment, suferisem destul în tăcere. Poate că durerea mărturisirii îmi va da curaj.

— Lumea trebuie să ştie cine este Lyndon Carlisle cu adevărat. Mi-am spus şi povestea mea – *Comandatul Carlisle, Spintecătorul, şi-a aruncat propria soră într-un azil de nebuni.*

— Doamne, Dumnezeule! Crezi că editorul va publica asta? m-a întrebat Jane.

— La *The Times e* un fel de club al băieţilor. Se pare că ce mi-a făcut Lyndon mie nu contează.

— E absurd!

— Domnul Turner e de părere că orice aluzie la o slăbiciune psihică mi-ar putea păta reputaţia şi ar distrage atenţia de la „adevărata poveste". Ca să îl citez pe el.

— Poate are dreptate, a zis Jane, muşcându-şi buza. Lyndon ar putea să folosească asta în avantajul lui.

— Bănuiesc că ai dreptate. E un ultim sacrificiu pentru dreptate.

Pusesem lucrurile în mişcare; nu mai era cale de întoarcere. Mi-era teamă? Fireşte. Dar povestea devenise deja mai mare decât mine şi simţeam că e responsabilitatea mea să acţionez în numele tuturor celor cărora nu li s-ar face niciodată dreptate pentru ce le-a făcut fratele meu. Voiam să readuc o urmă de integritate numelui Carlisle. Simţeam că şi tata ar fi vrut asta. Era timpul. Trebuia să-l înfrunt faţă în faţă.

Când s-a înserat, m-am îndreptat spre vechea casă a familiei mele. Atmosfera era tăcută şi liniştită, nu se auzeau decât paşii mei pe caldarâm. Am ajuns la poarta de fier de la intrare. Totul părea mult mai mic acum.

Am bătut la uşă şi, cât am aşteptat, am încercat să mă imaginez ca un copac foarte înalt, cu rădăcini adânci. Mi-am lăsat muşchii umerilor să se relaxeze şi mi-am concentrat toată energia în abdomen. Acolo ardea focul şi ştiam că din el va trebui să-mi extrag puterea, cu precizie şi neînfricare. A deschis o femeie.

— Domnul Carlisle, am zis sec.

— Vă aşteaptă?

— Dacă nu, atunci e un prost.

Femeia era nedumerită, dar s-a dus să transmită mesajul. Nu am aşteptat să fiu invitată în propria casă. Am închis uşa în urma mea şi am urmat-o pe hol, spre sufragerie.

— Scuzaţi-mă, doamnă, trebuie să aşteptaţi aici.

— Am aşteptat destul, am zis şi am împins-o cu uşurinţă din drum.

Lyndon lua cina la masă şi aproape s-a înecat cu supa când m-a văzut.

— Ce naiba…

— Eşti surprins să mă vezi, frate?

Nu a scos niciun cuvânt. Ura să fie în dezavantaj. Întotdeauna aştepta să vadă planul locului înainte să îşi planifice contraatacul. Nu eram pregătită pentru cât de bătrân arăta – mai bătrân decât era de fapt. Slăbise, avea pielea aspră, subţire şi înspăimântător de roşie în jurul cicatricilor. Suferea şi de artroză, mâinile i se încovoiau ca nişte gheare şi era practic chel.

— Te întrebi de ce sunt aici, şi nu în celula mea de la Sf. Agnes?

Şi-a şters colţul gurii cu un şervet, pe care l-a pus apoi pe masă. Femeia care mi-a deschis uşa încă se

rotea în jurul meu, ca o muscă pe care trebuie s-o alungi vara.

— *Cum a reuşit?* te întrebi probabil. Ce s-a întâmplat cu doctorul Lynch? Încă îţi ia banii în fiecare lună, nu?

A făcut ochii mici şi s-a ridicat. Deşi era slăbit, tot avea postura unui ofiţer. M-am abţinut cu greu să nu fac un pas în spate.

— Cum îndrăzneşti să vii aici?

Mai că puteam să-i simt respiraţia pe piele, atât de aproape era.

— Nu îmi mai e frică de tine. Ce altceva ai putea să-mi mai faci?

— Vrei să aflăm?

L-am ţintuit cu privirea. Voiam să-l lovesc, dar aveam o armă mai puternică decât violenţa.

— Ai vrut să mă elimini, nu? Fetiţa aia, preferata tatei? Ei bine, dă-mi voie să te felicit. Fetiţa aia nu mai există. Femeia care stă acum în faţa ta e o creatură foarte diferită, una pornită să distrugă. Să te distrugă pe tine.

— Ar trebui să fiu impresionat de spectacolul ăsta? Pentru că te asigur că nu sunt.

Am început să păşesc în jurul lui, ca o leoaică în jurul prăzii.

— În câteva ore, întreaga lume va şti ce ai făcut. Cerneala se usucă pe hârtie chiar acum.

— Ce hârtie? Ce tot vorbeşti acolo, femeie?

— Cei de la *The Times* au fost foarte interesaţi de trecutul tău. Mai ales de porecla ta, Spintecătorul.

Am văzut o urmă de îngrijorare pe chipul lui.

— Ziarele ar publica orice, indiferent dacă e adevărat sau nu. Şi se va dovedi curând că eşti doar o nebună fără minte, al cărei loc e într-un sanatoriu.

— A, da, ai dreptate. Oricât de nedrept ar fi, ştiu că povestea mea nu e de ajuns ca să-ţi distrugă reputaţia. Da, ţi-o pot păta, dar eu caut să te anihilez. Nu, Lyndon, ziarele de dimineaţă vor scrie despre crimele comise de tine pe front şi despre bărbaţii pe care i-ai ucis sub pretextul laşităţii. Majoritatea registrelor au fost distruse, dar am

adunat suficiente dovezi ale faptelor tale josnice ca să te transform într-un paria în ochii tuturor oamenilor pe care îi ştii şi într-un duşman în ochii celorlalţi.

A făcut ochii mari pentru o secundă.

— Nătărăii ăia care îşi ziceau bărbaţi nu meritau să poarte uniformă. Erau o ruşine pentru familiile lor, pentru ţară.

— Am dovezi că bărbaţii pe care i-ai împuşcat nu erau dezertori. Martori care sunt pregătiţi să depună mărturie şi să spună că i-ai ucis pe oamenii aceia. Familiile lor merită dreptate.

— Le-am dat dreptate! a bubuit vocea lui ca un tun.

— Exact cum am bănuit. Eşti cu adevărat nebun.

Pentru el, cu toţii eram doar nişte pioni pe o tablă de şah. Nişte pioni inutili pe care îi putea muta după bunul-plac.

— Doar un nebun poate recunoaşte un alt nebun. În plus, erau voluntari, nu soldaţi adevăraţi.

Ştiam că încerca să-mi întindă o capcană.

— Unii dintre ei erau doar nişte băieţi, ştiai asta? Aşa că, da, poate s-au speriat în faţa morţii, dar nu erau dezertori.

— Te rog, Opaline, spune-ne mai multe despre experienţa ta de pe front. Luminează-mă cu toate cunoştinţele tale.

— Ştiu doar că nu am niciun drept să decid asupra vieţii altcuiva.

— Vrei să-ţi povestesc despre miile de soldaţi care au murit de frig în acea iarnă? Şi mai mulţi de holeră. Despre suferinţa de nedescris pe care au îndurat-o milioane de oameni de vază ai imperiului, care au zăcut în tranşee săptămâni întregi, în ploaie, frig, vânt – înfometaţi şi epuizaţi de rafalele de gloanţe inamice. Masacrul şi bubuiturile neîncetate. Morţii şi răniţii luaţi de pe front, doar ca să facă loc noilor soldaţi, care trebuiau să înfrunte un inamic mai bine înarmat şi pregătit. Duşuri de noroi negru pe câmpiile sălbatice şi primitive. Douăzeci de mii de bărbaţi au fost ucişi în prima zi a bătăliei de pe

Somme. Era ca şi cum venise ziua cea din urmă şi fiecare bărbat trebuia s-o înfrunte doar cu un camarad alături drept sprijin. În tranşee mâncau doar dacă ajungea hrana la ei, dacă nu, mureau de foame. Acolo ucideau şi erau ucişi, acoperiţi de o mână de pământ, pe jumătate mâncaţi de şobolani. Şi ei au fost cei norocoşi.

Nu mă aşteptasem la asta. Nu-mi vorbise niciodată despre război şi, dacă ar fi făcut-o, poate lucrurile ar fi stat altfel.

— Totuşi, asta nu scuză…

— Niciunul dintre noi nu a scăpat de ororile de pe front. A trebuit să ne apărăm regele şi ţara. Aşa că am făcut ce a fost nevoie.

— Ce, mai exact? Ţi-ai omorât propriii soldaţi înainte ca duşmanul să apuce să-i ucidă?

— Am făcut din laşitatea lor un exemplu. Armatele sunt guvernate de frică. Crezi că bărbaţii ăia care s-au înscris voluntar au ştiut ce carnagiu îi aşteaptă? Nu crezi că fiecare bărbat de acolo îşi dorea cu toată fiinţa să plece din acel loc cumplit? Ce crezi că-i face pe oameni să mărşăluiască spre propria moarte?

Nu ştiam.

— Datoria. Onoarea. Nevăstuicile alea pe care acum vrei să le aperi nu aveau nici urmă de aşa ceva. Erau doar nişte bărbaţi laşi.

— Dacă crezi cu adevărat în onoare, atunci ştii, în adâncul sufletului măcar sau, dacă nu ai suflet, ceea ce nu m-ar mira, atunci măcar conştiinţa să-ţi spună că ai greşit. Familiile acelor bărbaţi au îndurat ruşinea prea mult timp şi pentru ce? Chiar dacă le-a fost teamă în faţa unui duşman formidabil, asta e o crimă care trebuie pedepsită cu moartea? Ai fi putut să-i cruţi. Majoritatea ofiţerilor aşa au procedat. De ce trebuie să distrugi pe oricine care nu se ridică la standardele tale înalte? De ce trebuie să umileşti şi să chinui…

— Ajunge!

S-a îndepărtat de mine şi şi-a turnat ceva de băut dintr-o carafă de cristal. Am încercat să mă liniştesc,

deşi îmi tremurau picioarele şi simţeam şi eu nevoia să beau ceva.

— Tot timpul e vorba doar despre durerea ta, despre suferinţa ta. Nu te gândeşti niciodată la altcineva.

Nici nu m-am obosit să răspund. N-avea rost.

— Îţi poţi imagina pentru o secundă suferinţa pe care am îndurat-o din cauza asta? a întrebat şi a făcut un semn spre arsurile de pe corp.

A scos din buzunar mai multe cutii de medicamente şi le-a aruncat pe masă.

— Şi astea nu sunt toate, a zis mai calm. Mi-am făcut datoria. Mi-am sacrificat corpul şi ce am primit în schimb?

— Ţi-au dat medalii, nu?

— Ha! Medalii. Voiam respect. Voiam un viitor. O familie. Nicio femeie nu s-a mai apropiat de mine după ce a văzut asta. Şi, oricum, nu aş mai fi putut să-i dau un copil unei soţii. Un specimen inutil. A trebuit să implor să mi se dea o slujbă. Ştii cât de umilitor a fost? Şi doar un lucru ţi-am cerut.

— Să mă căsătoresc cu Bingley? am întrebat.

— Şi tu ai început să-ţi fluturi libertatea în faţa mea. Libertatea pentru care eu am plătit!

— Lyndon, ar fi trebuit să-mi spui asta, aş fi putut să te ajut.

— Ce ai fi putut să faci? Erai bună pentru un singur lucru şi nici măcar acolo n-ai vrut să mi te supui.

— Să mă supun?

Aproape am izbucnit în râs. Ce drept avea? Mereu s-a comportat ca şi cum avea o autoritate în faţa mea şi bănuiesc că diferenţa de vârstă i-a explicat comportamentul. Dar acum nu mai era cazul.

— Vorbeşti de parcă îţi datorez ceva şi, crede-mă, frate, nu-ţi datorez nimic.

— Îmi datorezi totul! Dacă nu eram eu, acum ai fi moartă.

— Despre ce naiba vorbeşti?

— Mama ta nu a vrut să te aibă. Nici în ziua de azi nu sunt sigură că eşti a mea. Târfa aia franceză.

Mă simţeam ca şi cum intrasem în conversaţia altcuiva. Cuvintele lui nu aveau sens.

— Mama mea?

S-a dus la bufet, a luat un trabuc dintr-o cutie de argint şi l-a aprins cu o brichetă rotundă de marmură. A închis ochii când a tras aer în piept şi, în cele din urmă, a suflat fumul în aerul încremenit.

— Bănuiesc că nu mai are rost să-ţi ascund adevărul acum, că mama şi tata au murit. Bunicii tăi.

Am scuturat din cap. Nimic din toate acestea nu suna cum trebuie.

— Nu am de gând să mai ascult nebunia asta, i-am zis şi am dat să plec.

— Acum nu mai vrei să afli adevărul, nu?

M-am oprit brusc.

— Credeam că ai venit aici ca să dai cărţile pe faţă, să-mi scoţi la iveală toate greşelile? Atunci haide să scoatem totul la lumină.

Mi s-a făcut rău. O senzaţie de greaţă mi s-a strecurat prin vene, până spre piept. Mi-am dat seama că ştiam ce urma să zică; în străfundul inimii am ştiut mereu, dar nu mi-am permis niciodată s-o văd clar.

— Şi când fiţuica aia de ziar o să publice mâine versiunea ta, vei şti că ţi-ai trădat propriul tată.

M-am întors spre el şi l-am privit în ochi.

— Nu, am zis şi am scuturat din nou din cap. N-are cum.

— Eram în Europa, în vara anului 1900. Bunica mea – străbunica ta – a plătit călătoria. Eram cu nişte prieteni de la universitate, făceam Marele Tur, aşa cum se obişnuia în rândul tinerilor atunci. Aveam 20 de ani, la fel ca tine, când ai fugit pe continent.

Uram faptul că ne compara. Nu semănam deloc cu el.

— Eram pe Riviera franceză. Mi s-a oferit şi…

— Taci!

Mi-am acoperit urechile cu mâinile. Era prea mult. Dar a venit spre mine şi mi-a tras mâinile în jos.

— E ordinea naturală a lucrurilor, Opaline. Orice tânăr trebuie să-şi facă de cap. Dar fetele ca ea recunosc imediat o ocazie. Înainte să plec, a venit să mă vadă, mi-a zis că e însărcinată şi că nu-şi permite să crească copilul. I-am zis că n-o să vadă un sfanţ de la mine, dar ştia cum mă cheamă şi ne-a găsit şi adresa. Un an mai târziu, a apărut la uşa noastră şi te-a lăsat pe prag, ca pe un cadou nedorit.

Plângeam, dar a continuat să vorbească.

— Am sugerat să te ducem la orfelinat, dar tata, slab cum era, a insistat să te ţinem. N-am vrut să am de-a face cu povestea asta. Aveam o carieră în armată. Aşa că te-au crescut ca şi cum erai a lor şi mi-ai fost un ghimpe în coaste de atunci.

Nu mă mai zbăteam, aşa că mi-a dat drumul, după care s-a dus iar la bufet şi a turnat două pahare mari de brandy dintr-o carafă. Când mi-a întins şi mie unul, l-am băut din două guri mari.

— Tata nu e tatăl meu adevărat?

Niciunul din noi nu a mai zis nimic, pe cuvintele noastre s-a aşternut doar praful.

— Cum o chema?

— Pe cine?

— Pe femeie. Pe… mama mea.

— De unde naiba să ştiu? Au trecut mai bine de 40 de ani. Celine sau pe-acolo. Sau poate Chantal?

Am aruncat paharul de cristal spre el, dar a lovit bufetul şi s-a spart.

— Chiar eşti un om josnic. Îţi pasă numai de tine. M-ai închis în… în locul ăla, atâţia ani. Doctorul Lynch ştia că eşti tatăl meu? Doamne, totul are sens acum!

Eram atât de nervoasă şi de copleşită, încât mi-a luat câteva momente să înţeleg tot ce îmi zicea.

— De unde ai ştiut că urma să pierd copilul?

— Ce?

— Copilul. A murit la naştere. Ai zis că ai scăpat de fetiţă, dar n-aveai de unde să ştii că o să se

întâmple asta.

Şi-a mai turnat un pahar.

— Lyndon, ce ai făcut?

— Ar fi trebuit s-o pun într-un sac şi s-o înec, ca pe un pisoi nedorit.

Valul de furie care m-a cuprins aproape că m-a orbit. Mi-am înfipt unghiile în palme. Voiam să-l omor.

— Despre ce vorbeşti, pentru numele lui Dumnezeu? am zis cu o voce joasă, pe care nici eu n-o recunoşteam.

— Dar îmi era mai de folos vie. Aş fi câştigat mai mult dacă era băiat, dar şi aşa am scos o sumă frumuşică.

S-a uitat la mine şi a zâmbit. Râdea de ignoranţa mea. Exact aşa cum făcea când eram copii şi eu, sora mai mică, mă prindeam mereu mai greu.

— Habar n-ai avut, nu-i aşa?

A luat o gură de brandy, cu o mină victorioasă.

— Bătrânul Paddy şi-a ţinut gura închisă.

Am înşfăcat un cuţit de pe masă şi m-am năpustit asupra lui.

— Pe toţi sfinţii, Lyndon, dacă nu-mi spui chiar acum adevărul, o să-ţi scot ochii!

— Uşurel, fetiţo, poţi să răneşti pe cineva cu asta!

S-a aşezat relaxat pe scaun.

— Am vândut-o. Unui cuplu care îşi dorea cu disperare un copil. Lynch a aranjat toată treaba. Se pare că nu a fost prima dată când a făcut asta.

— Trăieşte?

Mi s-a tăiat răsuflarea şi a trebuit să mă sprijin de unul dintre scaunele de la masă.

Nu a răspuns. Ceva nu mergea aşa cum plănuise.

— Pari uşurată.

— Doamne, habar n-ai, nu?

— Ce?

— Ce înseamnă să iubeşti!

M-am liniştit o clipă, după care mi-am dat seama cât de inuman era de fapt.

— Ţi-ai vândut propria nepoată.

Am aruncat articolul domnului Turner pe masă, după care am dat să plec.

— N-o să mă întrebi unde e?

— Mi-ai spune dacă te-aş întreba?

A râs.

— Cât de bine mă cunoşti, micuţă Opale.

Numele m-a tulburat. Doar Armand îmi zicea aşa.

Am ieşit din cameră şi am reuşit să îmi ţin capul sus. Am trecut pe lângă menajera de pe hol, care s-a uitat ciudat la mine. Eram pierdută într-un labirint de emoţii şi amintiri care nu-şi mai găseau locul. Fiica mea era în viaţă. Asta era tot ce aveam nevoie să ştiu.

Când am ajuns la uşa de la intrare, am auzit sunetul puternic al unei împuşcături. M-am oprit, apoi am distins ţipătul unei femei. Nu m-am întors. Le-am ordonat picioarelor mele să meargă mai departe, unul în faţa celuilalt, până când am ajuns afară şi am respirat adânc. Ştiam că am de ales. Puteam să las suita asta de întâmplări groaznice să devină noua mea poveste – o poveste pe care eram condamnată s-o port cu mine pentru totdeauna – sau puteam să le las să moară odată cu el. Era o alegere pe care aveam s-o fac în fiecare zi a vieţii mele.

CAPITOLUL 53
— MARTHA —

Se întunecase. Mă simţeam în siguranţă în micul nostru cocon. Era o uşurare aşa de mare că mă deschisesem în faţa lui Henry, că împărtăşisem cu el toate lucrurile pe care nu mai voiam să le car singură. Ştiam că exista un motiv pentru care amândoi fuseserăm atraşi aici – ceva special care făcea fiecare sărut şi fiecare mângâiere să strălucească. De-abia îmi venea să cred că era al meu, că ochii lui erau doar pentru mine. Îmi şoptea lucruri amuzante, cu buzele lipite de gâtul meu, îmi căuta pielea cu degetele şi cele mai dulci momente erau când adormea în braţele mele.

Madame Bowden nu se întorsese încă şi, ca o premoniţie stranie, nici nu mă mai aşteptam s-o facă. Intuiţia mă făcea să cred că întotdeauna a ştiut mai multe despre clădirea asta decât a lăsat să se înţeleagă. Şi ştia mai multe şi despre mine. Cine era? De ce m-a testat? Oare prietenele ei care au venit la cină ştiau ce se întâmplă? Fusese totul un spectacol? Nu aveam încă toate piesele, dar nu mă mai puteam păcăli zicând că sosirea mea pe Ha'penny Lane fusese întâmplătoare.

Mi-am mai dat seama de un lucru, de ceva minunat. Puteam din nou să-l citesc pe Henry. Poveştile lui erau din nou la fel de clare ca în ziua în care ne-am cunoscut. Chiar şi când dormea, citeam despre întâlnirea pe care a avut-o cu tatăl lui şi, în ciuda emoţiilor complicate, cât de mult a însemnat pentru el. Poate nu dragostea îmi blocase abilităţile. Poate fusese opusul dragostei, faţă de propria persoană. Ca să rămân cu Shane în ciuda modului în care se purta cu mine, fusesem nevoită să mă abandonez, într-un fel. Să amuţesc vocea interioară care ştia că ceva era în neregulă, să ignor instinctul care îmi zicea că nu meritam asta. Că viaţa mea avea mai mult potenţial decât să fiu sacul lui de box. Mi-am pierdut darul de a-l citi pe Shane când

n-am mai reuşit să-mi văd propriile nevoi. În acelaşi mod, mi-am pierdut darul cu Henry când am refuzat să văd cât de mult îl iubeam. Cât de mult aveam nevoie de el.

L-am simţit foindu-se lângă mine. Părul lui puţin ud, care i se lipea uşor de frunte, mirosea a hârtie şi a briză de toamnă. M-am dat jos din pat cu grijă, încercând să nu-l trezesc, şi m-am strecurat sus ca să-mi iau cartea de pe masa din hol. M-am aşezat pe unul dintre scaunele tapiţate ale lui *madame* Bowden şi am citit ultimele pagini.

> *Să fii pierdut nu înseamnă să fii într-un loc fără speranţă. E un loc al răbdării, al aşteptării. Pierdut nu înseamnă plecat pentru totdeauna. Pierdut e un pod între lumi, unde durerea trecutului nostru poate fi transformată în putere. Cheia către acest loc special a fost mereu la tine, dar acum eşti pregătit să descui uşa.*
>
> *Fiecare persoană care se trezeşte aici aduce un cadou special pe care, dacă îl foloseşti, îţi poţi depăşi fricile. O poveste transmisă prin amintiri, vieţi care ţi s-au dezvăluit fără cuvinte, cărţi care îşi şoptesc cunoaşterea în urechea ta, jucării mecanice care prind viaţă în mâini bune, curiozităţi salvate şi renăscute într-o viaţă nouă – ele sunt adevărata magie dintre aceşti pereţi. E o energie care se poate transforma în orice vrea. A rămas ascunsă faţă de toţi, mai puţin faţă de cei care cred cu adevărat, o sămânţă mică ce cuprinde tot ce a fost vreodată şi ce poate fi din nou.*
>
> *Eşti pregătită să treci pragul şi să-ţi asumi dreptul din naştere?*

Îmi simţeam corpul calm şi hotărât, ca un copac cu rădăcini adânci, în timp ce mintea îmi era uşoară şi plutea în bătaia vântului. Asta era călătoria mea.

Deşi nu aş fi ales niciodată ce s-a întâmplat cu Shane, căutarea a ceva mai bun m-a adus aici. Opaline avea dreptate – mă simţeam puternică. Nu într-un mod egoist, ci într-unul calm, înţelept. Ca şi cum eram în sfârşit pregătită să apuc frâiele vieţii mele.

Apoi mi-am adus aminte de ceva ce a zis Henry, sau mai degrabă ceva ce a ascuns. Instinctul îmi spunea că era ceva important. Eram pregătită să aflu întregul adevăr.

— Ce ai venit să-mi spui? am întrebat, când m-am aşezat pe pat, lângă el.

S-a întins şi a căscat.

— Poftim?

— Când ai venit aici azi, ai zis că ai găsit ceva.

S-a sprijinit în cot şi a clipit de câteva ori, ca un calculator care porneşte din nou.

— A, da, stai puţin.

S-a dat jos din pat şi şi-a tras boxerii pe el, înainte să se ducă să-şi ia jacheta de sus. Cum a plecat, m-a trecut un fior şi am zâmbit.

— E în regulă, am şoptit.

Trebuia să îmi repet că era în regulă să am sentimentele astea. Nu o să fie uşor să învăţ să am încredere în el. De-abia începeam să am încredere în mine.

— Copilul lui Opaline, a zis când a dat buzna în apartament. N-a murit. Aşa i-au zis ei.

S-a aşezat în capul patului şi mi-a dat un certificat pătat de vreme. Era un document neoficial de adopţie a unui fetiţe. Numele înregistrat era Rose.

— Doamne, cum au putut să-i facă una ca asta?

— Pentru bani, mă gândesc. Era la ordinea zilei atunci.

Henry m-a strâns de mână şi m-am simţit aşa de bine că era aici. N-aş fi putut să înfrunt asta singură.

— Ochii îmi joacă feste. Poţi să citeşti cu voce tare numele cuplului?

— Clohessy. Îl pronunţ bine?

Dinţii au început să-mi clănţăne de frig.

— Hei, ce s-a întâmplat? m-a întrebat şi m-a luat în braţe.

— Bu-bunica mea a fost adoptată de un cuplu pe nume Clohessy.

CAPITOLUL 54
— HENRY —

— Cum de eşti aşa de calmă? Pe bunica ta o chema Rose Clohessy. Câte Rose Clohessy ar fi putut să se nască în anul ăla? E o coincidenţă cam mare, nu?

Mi-am dat seama cât de tare vorbeam, în timp ce mă foiam în apartamentul ei, mai ales în comparaţie cu poziţia aproape zen pe care ea o adoptase pe pat.

— Nu sunt sigură că aş descrie ce simt drept calm, Henry, a zis, fără să schiţeze un gest în faţa acestei schimbări de situaţie monumentale.

— Procesezi lucrurile. Bine. În regulă.

Era o nebunie. O cunoscusem pe femeia visurilor mele, ca să aflu apoi că purta manuscrisul dispărut al lui Emily Brontë PE PIELE, iar acum se dovedea că era strănepoata lui Opaline Carlisle, unul dintre cei mai importanţi negustori de cărţi din secolul XX. Lucru de care, până acum, nu avusese habar.

De-abia aşteptam să le povestesc celor de la universitate despre asta – în sfârşit aveam o teză!

— La asta te gândeşti acum?

— Ce? Poftim? Stai, cum ai…

Doar nu am zis asta cu voce tare, nu?

S-a ridicat şi s-a îmbrăcat cu o viteză care trăda o activitate diferită de cea pe care o preferam eu.

— Sigur că ar trebui să scrii despre asta. Toată lumea trebuie să afle povestea lui Opaline. Şi tu eşti cel care trebuie s-o spună.

— OK, de unde ai ştiut că…

— E un dar, Henry. Şi n-am de gând să-l mai ascund.

Am încercat să mă prefac că nu mă sperie deloc, după care am încercat să nu mă mai gândesc la nimic, că cine ştie ce mai scoate la iveală. Ramurile copacului au început să fluture ca într-o briză imperceptibilă şi uşa s-a deschis cu un scârţâit teatral.

— Cât despre manuscrisul lui Emily, nimeni n-o să creadă, nu?

Avea dreptate. Nu aveam nicio dovadă că era adevărat. Dar noi ştiam şi asta era suficient. Conştientizarea acestui lucru m-a lăsat mască. Nu-mi mai păsa de recunoaştere.

— Va trebui să te mulţumeşti cu gândul că eşti singurul care-l vede, a zis şi m-a sărutat pe obraz.

— Cred că pot să fac asta.

Chiar puteam.

— Bun. Ce zici, facem o încercare? m-a întrebat în timp ce se încălţa.

— Să urcăm pe Everest? Să luăm cina la noul restaurant asiatic?

Se pare că nu aveam şi eu acelaşi dar.

M-a lovit uşor pe braţ şi mi-a zâmbit răvăşitor.

— Să găsim librăria. Ai citit ultima pagină, nu?

Am încercat să-mi aduc aminte cuvintele.

Sufletul nopţii întors cu susul în jos…

— Nu sunt sigur că înţeleg ce înseamnă asta… sufletul nopţii?

— Nu o lua ad litteram, a zis cu o încredere pe care nu o mai văzusem la ea.

Îi stătea bine.

— Dacă eu sunt custodele, şi tot ce s-a întâmplat de când am ajuns aici pare să-mi strige că aşa e, trebuie să cred. Am negat totul atâta vreme. Cred că n-am îndrăznit să sper…

Vocea îi era gâtuită. Mi-am pus mâinile pe talia ei şi i-am zis să o ia mai încet, să respire.

— Eşti aşa de specială. Doar tu nu reuşeşti să vezi asta.

M-am aplecat şi am sărutat-o uşor, atras de mireasma dulce a respiraţiei ei.

— Dar nu sunt sigur care e rolul meu, i-am zis, îndepărtându-mă cu greu de ea.

Gânduri tâmpite.

— Eşti singurul care a văzut librăria. Trebuie să însemne ceva.

Aşa era. În căutarea manuscrisului ajunsesem aici şi acum am găsit comoara pe care nu ştiam că o

căutam. M-a luat de mână şi m-a dus sus. Nu era aprins niciun bec, dar camerele erau luminate de o lună enormă care strălucea prin ferestre.

— Şi cum rămâne cu *madame* Bowden? am întrebat pe scările care duceau spre primul etaj.

— Nu cred că se mai întoarce.

Nu se mai simţea nici urmă de anxietate în vocea ei. Ce se întâmpla? S-a oprit o clipă şi s-a întors spre mine.

— Ţi s-ar părea ciudat dacă…

— Martha, i-am zis şi am apucat-o de umeri, cred că am trecut de mult peste lucrurile ciudate, nu?

A zâmbit şi a scuturat la propriu ultima fărâmă de îndoială de pe spate.

— În afară de noi, nu mai e nicio persoană care a întâlnit-o pe *madame* Bowden. Mi-am întrebat prietenii de la universitate – nimeni nu a văzut-o la petrecerea de ziua mea. Nici măcar mama.

— Aha! OK. Asta chiar e ciudat.

— În afară de Shane, a adăugat şi s-a încruntat, pierdută în amintirile dureroase din trecut.

— De ce oare? a şoptit încet.

Începeam să-mi doresc să n-o fi văzut nici eu. Oare era o fantomă?

— Nu cred că e o fantomă.

— Deci acum îmi citeşti gândurile când ai chef, nu? Nu sunt sigur că-mi place asta!

Martha a zâmbit şi m-a asigurat că „darul” ei nu era atât de rafinat.

— Citesc poveştile oamenilor, nu fiecare gând. Deşi uneori gândurile tale sunt uşor de citit, a zis şi a făcut un pas spre mine, în întuneric.

Ne-am sărutat din nou, pentru că, în fine, nu ratam nicio ocazie acum.

O uşă mică de la capătul holului, care semăna cu ceva ce ai găsi la intrarea în casa unui gnom, ne-a făcut să ne aplecăm la fel de puţin elegant ca să putem intra. Era un pod clasic, unde sunt dosite decoraţiunile de Crăciun unsprezece luni pe an, dar era luminat de strălucirea lăptoasă a lunii prin ferestrele mici. Tot felul de obiecte erau acoperite

de cearşafuri şi, în capăt, o oglindă înaltă reflecta un alt cuplu tânăr care intra în încăpere printr-o uşă la fel de mică. Mi-am adus aminte de o carte pe care am văzut-o pe fundul unei cutii într-un anticariat din Camden. Era ceva despre amintirile clădirilor şi cum pereţii sunt infuzaţi cu ele. *Nu uită niciodată ceea ce noi, nişte simpli muritori, rătăcim.* Nu mă mai gândisem la asta până acum.

— Uite un bilet, a zis Martha şi a ridicat un plic cu numele ei pe el.

> *Martha,*
>
> *Am jucat multe personaje în poveştile altor oameni. Povestea ta a fost preferata mea şi capitolul ăsta va fi cel mai bun dintre toate. Pentru ca un lucru să existe, trebuie să crezi în el. Să-ţi inviţi inima să vadă ceea ce ochii nu pot. Urmează-ţi drumul şi ia-l cu tine şi pe cercetător, îmi place când e aici.*
>
> *B.*

— E scrisul ei? am întrebat.

— Al ei?

— Da. Al lui *madame* Bowden.

— Nu cred că *madame* Bowden e cine credeam noi că e.

— Ce vrei să spui?

A lăsat scrisoarea jos şi a respirat adânc, după care a zâmbit.

— Nu ai plecat niciodată, nu?

Am aşteptat o clipă, după care m-am uitat în jur. Cu cine vorbea?

Sincer să fiu, simţeam tot felul de lucruri. Bucuros să fiu aici cu Martha / ridicol pentru că speram să se întâmple ceva paranormal / inutil pentru că habar nu aveam ce facem aici. Eu îmi petrecusem atât de mult timp cercetând, dar Martha părea să înţeleagă totul, din instinct. Ca în cântecul ăla, „The Whole of the Moon”.

— *I spoke of wings. You just flew.*

— E dintr-o poezie?

— Nu, dintr-un cântec, i-am zis şi am luat-o de mână.

Nu mai suportam să fim în aceeaşi cameră şi să n-o ating.

— E despre lună şi despre un tip care e un idiot şi o fată care… care ştie totul.

— Parcă am fi noi!

— Exact. Ştiam eu că o să-ţi placă.

M-a luat în braţe şi, preţ de câteva clipe, am stat aşa, legănându-ne ca într-un dans fără muzică.

— Nu e prea ciudat pentru tine, nu?

Abia i-am distins cuvintele, pentru că a vorbit în puloverul meu de lână.

— Dacă mi s-ar fi părut prea ciudat, ţi-aş fi zis asta când am văzut că începe să crească un copac în mijlocul apartamentului tău.

A râs şi i-a scăpat un grohăit uşor, ceea ce ne-a făcut pe amândoi să râdem.

— Mă simt ca într-un vis, a zis şi am fost de acord.

Dar visele se termină de obicei. Fără să zic nimic, am hotărât că visul nostru va fi diferit.

— Mai e o uşă!

Mi-a dat drumul şi s-a repezit spre celălalt capăt al încăperii.

Când ne-am uitat mai bine, chiar am văzut o altă uşă. Era exact acolo unde mi s-a părut că era oglinda cu reflexiile noastre. Am clipit încet. Nu, era o uşă. Nu era nici urmă de îndoială.

— Cum am putea să vedem unde mergem? am întrebat, după vreo treizeci de secunde în care am urmat-o orbeşte prin beznă.

Eram în interiorul a ceea ce păreau să fie streşinile casei.

— Nu o să vedem. Trebuie să ai încredere în mine.

— Dar nici tu nu ştii unde mergem, nu?

Gâfâiam deja, pe jumătate ghemuit, după ce tocmai mă lovisem cu capul de o bârnă.

— Şi tu mi-ai cerut o dată să am încredere în tine şi nu mă plâng, nu?

N-am mai zis nimic un minut, până când am simţit că o luăm în sus.

— Voiam doar să mă asigur că şi tu eşti conştientă că urcăm, deşi suntem în pod.

— Sunt.

S-a întors uşor şi m-a mângâiat pe cap. Nu m-a ajutat prea mult.

— Îţi aduci aminte de carte, cum vorbeşte despre o scară cu susul în jos?

Îmi aminteam, dar credeam că e un basm simpatic pentru copii, nu o hartă către… ce mai exact?

— Da, dar nu crezi că o să găsim librăria, nu?

Vocea îi părea mai îndepărtată deja.

— Nu poţi să găseşti ceva ce nu a fost niciodată pierdut!

Minunat. Acum până şi Martha vorbea în cimilituri. Era influenţa lui *madame* Bowden. Şi unde naiba era aceasta? N-am mai avut timp să gândesc logic, pentru că holul s-a îngustat şi am simţit cum ceva m-a zgâriat pe mâini.

— E un moment bun să-ţi spun că sunt claustrofob? am întrebat-o, cât de relaxat am putut, omiţând cu curaj să menţionez că scările ne duceau în jos acum, într-o spirală strânsă.

— Cred că astea sunt rădăcinile copacului, nu?

Logic, am bombănit. Avea sens, dacă tocmai ai fi luat nişte droguri grele. Sau dacă te cheamă Pevensie[{26}] şi tocmai ai dat peste un dulap plin cu haine de blană. Brusc am devenit conştient de propriile gânduri – torentul ăsta de idei ridicole. Aşa cum zisese şi Martha, nu eu eram cel care a intrat în librărie în prima noapte? Totuşi susţineam că fusese doar un miraj la beţie.

Mintea nu mă lăsa să cred. Martha nu se confrunta cu o astfel de rezistenţă, aşa că am decis că dacă eu nu puteam să cred, măcar puteam să cred în ea.

— *Sufletul nopţii întors cu susul în jos.*

— Poftim?

— Propoziţia aia din carte. Zicea că trebuie să crezi că vei ajunge exact acolo unde trebuie să fii.

— Simt că deja sunt acolo, i-am zis, dar nu eram sigur că m-a auzit.

Cum am rostit cuvintele astea, am văzut la propriu luminiţa de la capătul tunelului. Inima a început să-mi bată cu putere.

CAPITOLUL 55
— OPALINE —

Dublin, 1952

Speranţa e ceva cu pene
Ce-n suflete pluteşte
Şi cântă fără vorbe
Cântă şi nu se mai opreşte.[27]

Am lăsat cartea de poezii de Emily Dickinson pe genunchi şi am privit prin vitrina librăriei – vitraliile înfăţişau acum o pasăre şi o colivie deschisă. Am făcut un pact cu universul că, dacă voi ţine deschisă uşa spre inima mea, într-o zi fetiţa mea va păşi prin ea. Între timp, mi-am găsit o ocupaţie care îmi crea iluzia că făceam ceva care mă aducea mai aproape de ziua respectivă. Am început să scriu o carte. O carte de copii. *Un loc considerat pierdut.* Ştiam că magia dăinuie în pereţi. Poate nu forma de magie pe care o întâlneşti în spectacolele itinerante sau sub vreun joben, dar ceva mai subtil.

Am început să sting luminile, una câte una. Simţeam că ceva sau că cineva se apropie. Cineva pe care îl cunoşteam. Cineva pe care îl iubeam. Dar nu puteam să am încredere în senzaţia asta. Nu voiam. Nici măcar când am auzit bătaia în geamul uşii nu m-am întors. Nu voiam să fiu dezamăgită dacă mă înşelam. Mi-am pus mâinile pe birou şi m-am lăsat cu toată greutatea pe el, cu ochii strâns închişi. Inima nu îmi asculta mintea şi, fără să fie o decizie conştientă, m-am întors.

Era aici.

Josef. Zăpada i se aşternea încet pe cap şi pe umeri.

De pe buze mi-a scăpat un suspin de uşurare şi puteam să jur că şi cărţile de pe rafturi au suspinat. Librăria l-a lăsat să intre când am fugit de la Sf. Agnes şi când aveam nevoie de el cel mai mult.

Acum, că s-a întors, totul părea din nou plin de speranţă. S-a apropiat de vitrină şi i-am urmat exemplul. Ne mai despărţea doar geamul subţire. I-am cercetat ochii, buzele, întreaga faţă. Era aievea?

— Ai de gând să mă laşi să intru? m-a întrebat, zâmbind. E cam frig afară.

Am izbucnit în râs şi mi s-a părut că am auzit răsunând clopoţei de argint, clopoţei care nu mai cântaseră de ani întregi. Am deschis uşa şi am rămas amândoi nemişcaţi în prag, vitraliile de deasupra noastră înfăţişând acum boboci înfloriţi.

— Te-ai întors de tot?

— Tata a murit astă-toamnă.

Mi-am pus mâna în dreptul inimii lui.

— Îmi pare rău.

— Pot să repar unele dintre cutiile muzicale din pod. Orice e stricat…

— Deja ai reparat lucrurile stricate de aici, i-am spus şi m-am aruncat în braţele lui.

— Te-am visat pe tine şi locul ăsta de atât de multe ori, a zis, fără să-mi dea drumul, ca şi cum nimic nu ne-ar mai fi putut despărţi vreodată.

— Librăria asta e înrădăcinată în inima mea, am zis. Trebuie să găsesc o cale s-o ţin în viaţă. Pentru fiica mea.

A făcut un pas în spate şi s-a uitat la mine, căutând parcă nişte răspunsuri.

— Trăieşte. Copilul meu trăieşte.

A deschis gura, dar nu a reuşit să zică nimic. Bucuria din ochii lui era de ajuns.

— Te rog, intră, i-am zis în cele din urmă.

Avea la el doar o traistă de pânză, iar din buzunarul din faţă ieşea o carte. Copertă de piele roşie, pagini cu margini aurii. Îmi era foarte cunoscută, dar era atât de absurd, încât nici nu îndrăzneam să sper.

— Pentru tine, mi-a zis, urmărindu-mi privirea şi dându-mi cartea. Am găsit-o într-un anticariat din Austria.

Am luat cartea tocită de trecerea vremii şi am simţit cum mă cuprinde magia copilăriei. Am căutat

semnătura şi am icnit când am văzut-o. Alfred Carlisle. Tatăl meu *adevărat.*

— Cum ai…

— *Mein liebling,* te implor, taci şi sărută-mă!

CAPITOLUL 56
— MARTHA —

Azi-noapte am avut cel mai ciudat vis posibil. Mă plimbam printr-un vechi sat italienesc, scăldat în soare şi în praf, într-o zi călduroasă de vară. Am intrat într-o clădire rece şi întunecată, plină cu stive de cărţi vechi care se înălţau până la tavan. Un bărbat mi-a dat o cheie, după care m-am teleportat înapoi pe Ha'penny Lane. Totul era la fel, dar diferit. Am văzut o femeie, o străină care îmi părea totuşi atât de familiară. Mi-a spus că mă aştepta. La fel şi librăria, chiar de ceva vreme.

— Trezeşte-te! mi-a zis. Trezeşte-te!

În lumina dimineţii, am văzut şuviţele castanii ale lui Henry, pe perna de lângă mine. Dacă a fost dezamăgit că nu am găsit librăria, nu a lăsat să se vadă nimic. Pasajul îngust ne-a dus direct în apartamentul meu. Nu era o cale secretă spre o altă dimensiune, doar un vechi tunel al servitorilor sau ceva asemănător. M-a dus înapoi în pat şi mi-a zis că deja a găsit tot ce voia. Şi eu găsisem mai mult decât visasem, dar ceva părea incomplet.

— Copacul!

— Sunt treaz, sunt treaz, a răspuns Henry, cu ochii închişi în continuare, dar clar speriat de ţipetele mele.

— A dispărut.

— OK. Faptul că a crescut un copac aici e ciudat oricum, dar asta… ce faci?

Mă îmbrăcam. Repede.

— Nu vii?

Henry a clipit, după care şi-a tras blugii pe el, fără prea multă convingere. Am fugit pe scări în faţa lui.

— Martha? Cuvintele astea au fost mereu inscripţionate pe scări? *Lucruri ciudate sunt găsite,* a strigat, dar eu am găsit ceva şi mai ciudat.

Mă aşteptam să găsesc holul casei de la nr. 12 de pe Ha'penny Lane în capătul scărilor, acolo unde

fusese mereu. În schimb, m-am trezit într-un loc despre care n-am crezut niciodată în totalitate că există cu adevărat – librăria lui Opaline. În razele soarelui care se strecurau prin vitrină, firele de praf pluteau ca nişte confetti strălucitoare. Nici nu îndrăzneam să respir, de teamă ca nu cumva totul să se evapore. Încet, mi-am lăsat ochii să se ajusteze la ce era în faţa mea. Rafturi de lemn care se întindeau până în tavan, cu muşchi verde şi iederă pe margini. Frunze căzute dormeau liniştite pe podea şi deasupra mea pluteau baloane de jucărie cu aer cald. Părea că tot locul tocmai se trezise dintr-un somn lung, ca Rip Van Winkle[28], şi se scutura după ani întregi de hibernare. Am clipit, dar nu a dispărut. Mireasma de lemn cald şi hârtie umplea aerul, împreună cu o dulceaţă ca de mere în septembrie. Era plină cu cărţi vechi colorate şi cu tot felul de curiozităţi, toate aşteptându-ne pe noi.

Eram acasă.

Henry s-a ciocnit de mine când a ajuns în capul scărilor, apoi s-a uitat în jur.

— Spune-mi te rog că şi tu vezi asta şi că nu e o halucinaţie.

— E adevărat, Henry.

M-am întors spre el şi am zâmbit.

— O văd, dar nu-mi vine să cred! a şoptit. Cum e posibil?

Am inspirat adânc şi am încercat să-mi aduc aminte ultima propoziţie din cartea lui Opaline.

— Poate că eu am fost cea pierdută în tot timpul ăsta, nu librăria.

L-am luat pe Henry de mână şi l-am strâns cu putere.

— Am reuşit, i-am zis. Am găsit librăria.

Zâmbetul lui era minunat şi sincer, ca al unui copil.

— Uită-te la asta, a zis şi a făcut un semn către vitraliile din partea de sus a ferestrelor.

Deşi nu mai văzusem nimic asemănător până acum, îmi păreau cunoscute.

— E cumva…

Henry s-a apropiat şi a arătat spre un model de pe margine. O femeie îmbrăcată cu haină lungă şi pantaloni, cu părul foarte scurt, se ţinea de mână cu un soldat.

EPILOG

Ploaia se oprise şi barajul de nori gri, adunaţi deasupra oraşului ca o pătură grea, se dispersa acum, lăsând loc unor ferestre mici şi neregulate către cerul albastru.

— E adevărat? a întrebat băieţelul, îndesându-şi deloc subtil o prăjitură în buzunar, pentru mai târziu.

— Fiecare cuvânt, a zis Martha.

A început să adune plicurile şi scrisorile. Era timpul să se întoarcă la treabă.

— Ce s-a întâmplat cu casa şi cu bătrâna?

— Numărul 12? E în continuare acolo. Dar altcineva locuieşte acolo acum.

A dat din cap, ca şi cum explicaţia era pe deplin satisfăcătoare.

— Deci cartea ţi-a spus că o să devii librăreasă?

S-a gândit o clipă.

— Cred că da, într-un fel.

Băieţelul s-a încruntat, vizibil concentrat.

— Mi-aş dori să găsesc şi eu o carte care să-mi spună ce ar trebui să fac când o să mă fac mare.

— Mai mare, l-a corectat ea. În plus, cred că te-a găsit deja.

— Ce vrei să spui?

— Ştii deja ce vrei să devii.

— Da?

Femeia a dat din cap, răbdătoare.

— N-ai simţit cum a început să-ţi bată inima mai repede? La un moment dat în poveste, când ţi-am povestit despre Matthew Fitzpatrick?

— A, aia.

— Da. Aia!

S-a dat jos de pe scăunel şi a început să îşi târască picioarele pe podea, spre ghiozdanul pe care-l aruncase într-un colţ. L-a pus pe umăr, ca şi cum căra acolo toate grijile lumii.

— Profesoara spune că e o idee ridicolă.

— Dacă mă întrebi pe mine, ideile ridicole sunt cele mai bune.

Băieţelul s-a uitat la ea ciudat. Era aproape ca şi cum îl provoca. Adulţii rar îl ascultau şi, când o făceau, clar nu-l încurajau să creadă în idei ridicole.

— Ideea cu cărţile e că te ajută să-ţi imaginezi o viaţă mai mare şi mai frumoasă decât ai putea visa vreodată, a zis Martha.

S-a auzit clopoţelul de deasupra uşii şi în librărie a păşit un bărbat înalt, cu părul castaniu, care îi intra uşor în ochi. S-a dus direct la Martha şi a sărutat-o lung pe obraz, ceea ce băieţelului i s-a părut de-a dreptul scârbos.

— Ce avem noi aici? a întrebat, în cele din urmă.

— Să-i spunem? l-a întrebat Martha pe băieţel. Să-i spunem cine eşti *cu adevărat?*

La început a părut puţin nesigur, după care a devenit mai încrezător şi mai mândru.

— Sunt magician! a zis răspicat.

— Chiar aşa? a întrebat Henry.

— Da, a confirmat Martha. Şi primul lui truc o să fie să facă să dispară cartea aia de magie pe care a citit-o toată dimineaţa.

I-a făcut un semn băieţelului s-o aducă.

— Pe gratis? a întrebat băieţelul.

— Prima e întotdeauna pe gratis, a răspuns ea.

Băieţelul a îndesat imediat cartea în ghiozdan şi a fugit din librărie sfârâindu-i călcâiele şi cu ceva ce ar fi putut fi confundat, în lumina ciudată a dimineţii, cu o pelerină fluturându-i în urmă.

— Iar ai făcut-o, a zis Henry şi a luat-o în braţe pe Martha.

— Ce anume, domnule Field?

— Ai făcut pe cineva foarte, foarte fericit, doamnă Field.

De data asta s-au sărutat atât de îndelung, încât au trebuit să închidă librăria.

~

Aici se încheie povestea. Deşi nu au găsit niciodată manuscrisul lui Emily Brontë. Şi în ziua

de azi zace ascuns într-un seif dintr-o bancă irlandeză, aşteptând să devină parte din povestea altcuiva.

NOTA AUTOAREI

Dragă cititorule,

Sper că ţi-a plăcut să evadezi în lumea fermecătoare a cărţilor descoperite în anticariate la fel de mult pe cât mi-a plăcut mie să o scriu!

Povestea a început, aşa cum acestea o fac adesea, cu câteva rânduri aşternute în grabă pe hârtie, înainte să aibă şansa de a-mi zbura din minte, şi cu imaginea unui bărbat care stă în spaţiul în care ar trebui să se afle o librărie. Nu bănuiam în ce călătorie aveau să mă ducă Opaline, Martha şi Henry! Ştiam doar că vreau să scriu o poveste despre o librărie foarte neobişnuită, înrădăcinată în epoca de aur a comerţului de cărţi rare, cu un strop de magie, mister şi momente romantice pe parcurs.

Scrierea romanului a implicat atât de multe cercetări, încât ar fi nevoie de o altă carte pentru a include toate sursele de inspiraţie. La un moment dat, am citit că trebuie să iubeşti din tot sufletul subiectele pe care le abordezi în scris, pentru că, în calitate de autor, vei petrece mult timp împreună cu ele. Şi pot afirma, din adâncul inimii, că am muncit din dragoste. Cărţile, personajele şi cum se provoacă, inspiră şi vindecă unele pe altele reflectă adevărata magie a poveştii, dar nu-i spune lui *madame* Bowden că am zis asta!

Îmi place să scriu astfel încât acţiunea să se desfăşoare în mai multe linii temporale, în paralel, deoarece sunt întotdeauna intrigată de felul în care prezentul ne modelează prezentul. În *Librăria pierdută,* una dintre temele majore este aceea de a-ţi găsi scopul în lume, o temă care persistă de-a lungul generaţiilor. De fapt, toate cărţile mele împărtăşesc acel sentiment al descoperirii de sine, al evoluţiei şi al apartenenţei. Îmi place să scriu despre personaje care nu se încadrează întotdeauna în idealurile convenţionale pe care le impune societatea, în special femeilor, iar Opaline a fost cu siguranţă neconvenţională pentru vremea ei. Mi-am dorit să

scriu o carte care să înglobeze ce părere am, ca femeie, despre femeile care au fost marginalizate în trecut şi continuă să fie înlăturate din poveştile lor, chiar şi-n prezent. Crearea personajului ei mi-a oferit oportunitatea de a face cercetări despre femei uimitoare, care au realizat lucruri minunate, despre femei ca jurnalista Nellie Bly şi despre defectivele literare, cărturăresele şi comerciantele de cărţi care au inspirat ideea de a găsi cel de-al doilea roman al lui Emily Brontë – Leona Rostenberg and Madeleine Stern.

La baza tuturor cărţilor mele se află experienţa universală – ce anume ne face umani, dorinţele noastre comune de a fi iubiţi, de a fi văzuţi şi de a manifesta limbajul calităţilor noastre înnăscute, care ne oferă unicitate. Aceasta este cheia pentru mine şi acesta este motivul pentru care aleg să-mi împărtăşesc poveştile aşa cum o fac. Realismul magic ne permite să păşim în afara limitelor imaginaţiei noastre – să arătăm că orice este posibil. Aşa cum afirmă Martha, *cărţile te ajută să-ţi imaginezi o viaţă mai mare şi mai frumoasă decât ai putea visa vreodată.*

Cu dragoste,

Evie.

MULŢUMIRI

În primul rând vreau să-i mulţumesc editoarei mele, Charlotte Ledger. Entuziasmul ei pentru cartea asta a adus extrem de multă energie pozitivă în întregul proces şi a fost o bucurie să lucrez alături de ea. Întregii echipe de la One More Chapter şi Harper Collins UK, eterna mea apreciere pentru pasiunea şi expertiza cu care aţi transformat *Librăria pierdută* în ceva atât de frumos.

Îi mulţumesc şi lui Gillian Green, care m-a încurajat să scriu primele capitole, şi lui Sophie Hannah, pentru toate părerile şi pentru îndrumarea ei.

Cea mai profundă recunoştinţă familiei mele, în special părinţilor mei: iubirea şi generozitatea lor au fost întotdeauna constante şi de neclintit. Şi surorii mele, care, din întâmplare, e şi ea scriitoare, pentru cât de mult m-am inspirat din teza ei şi pentru că a avut încredere în cartea mea.

Nu în ultimul rând, dragă cititorule, îţi sunt recunoscătoare ţie că ai crezut în povestea asta, că ai intrat în lumea din *Librăria pierdută* şi ai lăsat-o să prindă viaţă în inima ta.

sile sile
VIRTUAL-PROJECT

Un roman evocator și încântător,
plin de romantism și secrete,
aflat pe lista scurtă pentru

British Book Awards 2024
la categoria *Pageturner*!

În 1921, **Opaline** fuge din Anglia înainte ca fratele ei mai mare să o forțeze să se mărite cu un bărbat pe care nu-l iubește. În curând, fata găsește un loc de muncă într-o librărie din Paris și întâlnește un străin carismatic, care o face să simtă fiorii primei iubiri. Dar, în timp ce familia ei, propria naivitate și ororile războiului amenință să-i răpească tot ce iubește mai mult pe lume, un manuscris valoros ar putea să-i salveze viața. Sau să i-o distrugă.

În prezent, **Martha**, o tânără irlandeză, reușește să scape de soțul ei abuziv și se angajează ca menajeră la *madame* Bowden, o bătrână excentrică și cu limba ascuțită. Pe Martha nu au interesat-o niciodată în mod deosebit cărțile, dar acestea continuă să apară ca prin magie în apartamentul ei de la subsol...

Henry, un doctorand ambițios, caută manuscrisul pierdut al lui Emily Brontë. Cercetările lui îl aduc la Dublin și — într-un mod nu tocmai lipsit de umor — la fereastra Marthei, care ar putea deține atât cheia pentru elucidarea unei enigme literare vechi de o sută de ani, cât și cheia către inima lui.

De prea multă vreme, **Opaline**, **Martha** și **Henry** sunt personaje secundare în propriile vieți. Dar, după descoperirea unei librării magice, care apare și dispare în moduri nebănuite, cei trei străini vor înțelege că poveștile lor sunt la fel de extraordinare precum cele din cărțile pe care le iubesc atât de mult.

STORIA BOOKS

ISBN 978-630-6525-42-3

9 786306 525423

storiabooks.ro

{1} Obicei al tinerilor aristocraţi britanici, care presupunea o călătorie în Europa înainte să se căsătorească (n. t.).

{2} Serial britanic despre viaţa unei familii de aristocraţi britanici, de la începutul secolului XX (n. t.).

{3} Personaj fictiv din serialul britanic Coronation Street (n. t.).

{4} În original, în limba franceză: Aş vrea o cameră mai mare. Cu fereastră! (n. r.).

{5} În original, în limba franceză: oferte de angajare (n. r.).

{6} În original, în limba franceză: Nu ştiu (n. r.).

{7} Władziu Valentino Liberace, pianist american cunoscut pentru stilul lui extravagant (n. t.).

{8} În original, în limba franceză: Etajul al treilea (n. r.).

{9} În original, în limba franceză: Curăţenia (n. r.).

{10} În original, în limba franceză: Vă rog (n. r.).

{11} În original, în limba franceză: Grăbeşte-te (n. r.).

{12} Sidonie-Gabrielle Colette (1873-1954) (n. t.).

{13} Clădirea tribunalului din Dublin (n. t.).

{14} În original, în limba germană: Îmi pare bine (n. r.).

{15} În original, în limba franceză: Dar nu, stai! (n. r.).

{16} În original, în limba franceză: Chiar în față (n. r.).

{17} În original, în limba franceză: Nu, dar e incredibil! (n. r.).

{18} În original, în limba franceză: Bine jucat, frumoasa mea (n. r.).

{19} Cartier din New York unde, la începutul secolului XX, erau peste treizeci de anticariate (n. t.).

{20} Ocrotitoarea Irlandei (n. t.).

{21} Fragment din „Persuasiune”, editura Aldo Books, 2015 (n. t.).

{22} Relație romantică sau sexuală, care nu e clar definită, nu e asumată de către parteneri (n. t.).

{23} Actriță de origine britanică, cunoscută în special datorită rolului din serialul polițist „Verdict: Crimă!” (n. t.).

{24} În original, în limba germană: Bună seara, domnișoară (n. r.).

{25} În original, în limba germană: Iubita mea (n. r.).

{26} Personaj din seria de cărţi Cronicile din Narnia, de C.S. Lewis (n. t.).

{27} Versuri din poezia „Speranţa e ceva cu pene”, de Emily Dickinson, inclusă în volumul „Poeme”, traducere de Veronica Porumbacu, editura Albatros, 1977 (n. t.).

[28]. Personaj din povestirea cu același nume scrisă de Washington Irving (n. t.).

CUPRINS

PROLOG
CAPITOLUL 1 — OPALINE —
CAPITOLUL 2 — MARTHA —
CAPITOLUL 3 — HENRY —
CAPITOLUL 4 — OPALINE —
CAPITOLUL 5 — MARTHA —
CAPITOLUL 6 — HENRY —
CAPITOLUL 7 — OPALINE —
CAPITOLUL 8 — MARTHA —
CAPITOLUL 9 — HENRY —
CAPITOLUL 10 — OPALINE —
CAPITOLUL 11 — MARTHA —
CAPITOLUL 12 — HENRY —
CAPITOLUL 13 — OPALINE —
CAPITOLUL 14 — MARTHA —
CAPITOLUL 15 — HENRY —
CAPITOLUL 16 — OPALINE —
CAPITOLUL 17 — MARTHA —
CAPITOLUL 18 — HENRY —
CAPITOLUL 19 — OPALINE —
CAPITOLUL 20 — MARTHA —
CAPITOLUL 21 — HENRY —
CAPITOLUL 22 — OPALINE —
CAPITOLUL 23 — MARTHA —
CAPITOLUL 24 — HENRY —
CAPITOLUL 25 — OPALINE —
CAPITOLUL 26 — MARTHA —
CAPITOLUL 27 — HENRY —
CAPITOLUL 28 — OPALINE —
CAPITOLUL 29 — MARTHA —
CAPITOLUL 30 — HENRY —
CAPITOLUL 31 — OPALINE —
CAPITOLUL 32 — MARTHA —
CAPITOLUL 33 — HENRY —
CAPITOLUL 34 — OPALINE —
CAPITOLUL 35 — MARTHA —
CAPITOLUL 36 — HENRY —

CAPITOLUL 37 — OPALINE —
CAPITOLUL 38 — MARTHA —
CAPITOLUL 39 — HENRY —
CAPITOLUL 40 — OPALINE —
CAPITOLUL 41 — MARTHA —
CAPITOLUL 42 — HENRY —
CAPITOLUL 43 — OPALINE —
CAPITOLUL 44 — MARTHA —
CAPITOLUL 45 — HENRY —
CAPITOLUL 46 — OPALINE —
CAPITOLUL 47 — MARTHA —
CAPITOLUL 48 — HENRY —
CAPITOLUL 49 — OPALINE —
CAPITOLUL 50 — MARTHA —
CAPITOLUL 51 — HENRY —
CAPITOLUL 52 — OPALINE —
CAPITOLUL 53 — MARTHA —
CAPITOLUL 54 — HENRY —
CAPITOLUL 55 — OPALINE —
CAPITOLUL 56 — MARTHA —
EPILOG
NOTA AUTOAREI
MULȚUMIRI

Table of Contents

PROLOG 3
CAPITOLUL 1 — OPALINE — 5
CAPITOLUL 2 — MARTHA — 12
CAPITOLUL 3 — HENRY — 18
CAPITOLUL 4 — OPALINE — 23
CAPITOLUL 5 — MARTHA — 30
CAPITOLUL 6 — HENRY — 34
CAPITOLUL 7 — OPALINE — 38
CAPITOLUL 8 — MARTHA — 43
CAPITOLUL 9 — HENRY — 50
CAPITOLUL 10 — OPALINE — 55
CAPITOLUL 11 — MARTHA — 61
CAPITOLUL 12 — HENRY — 67
CAPITOLUL 13 — OPALINE — 72
CAPITOLUL 14 — MARTHA — 80
CAPITOLUL 15 — HENRY — 92
CAPITOLUL 16 — OPALINE — 97
CAPITOLUL 17 — MARTHA — 106
CAPITOLUL 18 — HENRY — 112
CAPITOLUL 19 — OPALINE — 117
CAPITOLUL 20 — MARTHA — 128
CAPITOLUL 21 — HENRY — 136
CAPITOLUL 22 — OPALINE — 143
CAPITOLUL 23 — MARTHA — 156
CAPITOLUL 24 — HENRY — 163
CAPITOLUL 25 — OPALINE — 169
CAPITOLUL 26 — MARTHA — 177

CAPITOLUL 27 — HENRY — 183
CAPITOLUL 28 — OPALINE — 188
CAPITOLUL 29 — MARTHA — 197
CAPITOLUL 30 — HENRY — 202
CAPITOLUL 31 — OPALINE — 207
CAPITOLUL 32 — MARTHA — 220
CAPITOLUL 33 — HENRY — 224
CAPITOLUL 34 — OPALINE — 228
CAPITOLUL 35 — MARTHA — 233
CAPITOLUL 36 — HENRY — 237
CAPITOLUL 37 — OPALINE — 241
CAPITOLUL 38 — MARTHA — 247
CAPITOLUL 39 — HENRY — 253
CAPITOLUL 40 — OPALINE — 257
CAPITOLUL 41 — MARTHA — 267
CAPITOLUL 42 — HENRY — 271
CAPITOLUL 43 — OPALINE — 277
CAPITOLUL 44 — MARTHA — 281
CAPITOLUL 45 — HENRY — 286
CAPITOLUL 46 — OPALINE — 295
CAPITOLUL 47 — MARTHA — 301
CAPITOLUL 48 — HENRY — 305
CAPITOLUL 49 — OPALINE — 311
CAPITOLUL 50 — MARTHA — 323
CAPITOLUL 51 — HENRY — 328
CAPITOLUL 52 — OPALINE — 333
CAPITOLUL 53 — MARTHA — 345
CAPITOLUL 54 — HENRY — 349
CAPITOLUL 55 — OPALINE — 356
CAPITOLUL 56 — MARTHA — 359

EPILOG 362
NOTA AUTOAREI 365
MULŢUMIRI 367